

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PRIMÁRNÍ VOLBY V POLITICKÝCH STRANÁCH

Autor práce: Jitka Vaňková
Studijní obor: Regionální studia
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: doc. Dr. Lubomír Pána, Ph.D.
Katedra: Katedra společenských věd

2010

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Lubomíru Pánovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

ÚVOD	7
1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	8
2 PRIMÁRNÍ VOLBY - DEFINICE, VYMEZENÍ POJMŮ	10
2.1 Volby - definice, pojmy, druhy.....	10
2.2 Historický vývoj voleb	10
3 EVROPSKÝ PARLAMENT	14
3.1 Evropský parlament - charakteristika	14
3.2 Historický vývoj voleb do EP	17
4 ANALÝZA STANOV POLITICKÝCH STRAN	19
4.1 ODS	19
4.1.1 Organizační struktura a orgány strany	19
4.1.2 Primární volby ve stanovách strany	20
4.1.3 Shrnutí	21
4.2 ČSSD	21
4.2.1 Organizační struktura a orgány strany	21
4.2.2 Primární volby ve stanovách strany	22
4.2.3 Shrnutí	23
4.3 KSČM	23
4.3.1 Organizační struktura a orgány strany	23
4.3.2 Primární volby ve stanovách strany	24
4.3.3 Shrnutí	25
4.4 KDU - ČSL	25
4.4.1 Organizační struktura a orgány strany	26
4.4.2 Primární volby ve stanovách strany	26
4.4.3 Shrnutí	27
4.5 Strana zelených	28
4.5.1 Organizační struktura a orgány strany	28
4.5.2 Primární volby ve stanovách strany	29
4.5.3 Shrnutí	30
5 KOMPARACE STANOV POLITICKÝCH STRAN	30
5.1 Organizační struktura a orgány stran	31
5.2 Primární volby ve stanovách stran	34
5.3 Shrnutí	37

6 ANALÝZA KANDIDÁTNÍCH LISTIN A VOLEBNÍCH VÝSLEDKŮ.....	38
6.1 ODS	39
6.1.1 Kandidáti a poslanci podle věku	40
6.1.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví.....	41
6.1.3 Kandidáti podle přednostních hlasů	41
6.1.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP.....	44
6.1.5 Shrnutí.....	44
6.2 ČSSD	44
6.2.1 Kandidáti a poslanci podle věku	46
6.2.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví.....	47
6.2.3 Kandidáti podle přednostních hlasů	48
6.2.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP.....	49
6.2.5 Shrnutí.....	49
6.3 KSČM.....	49
6.3.1 Kandidáti a poslanci podle věku	50
6.3.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví.....	51
6.3.3 Kandidáti podle přednostních hlasů	52
6.3.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP.....	53
6.3.5 Shrnutí.....	53
6.4 KDU - ČSL.....	54
6.4.1 Kandidáti a poslanci podle věku	55
6.4.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví.....	56
6.4.3 Kandidáti podle přednostních hlasů	56
6.4.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP.....	57
6.4.5 Shrnutí.....	57
6.5 Strana zelených	58
6.5.1 Kandidáti podle věku	59
6.5.2 Kandidáti podle pohlaví.....	60
6.5.3 Kandidáti podle přednostních hlasů	60
6.5.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP.....	61
6.5.5 Shrnutí.....	61
7 KOMPARACE KANDIDÁTNÍCH LISTIN A VOLEBNÍCH VÝSLEDKŮ.....	62
7.1 Kandidáti a poslanci podle věku.....	62
7.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví	63

7.3 Kandidáti podle přednostních hlasů	65
7.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP.....	67
7.5 Shrnutí.....	67
ZÁVĚR.....	68
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	76
SEZNAM PŘÍLOH.....	78
SEZNAM TABULEK	79
SEZNAM ZKRATEK.....	80
PŘÍLOHY	82
ABSTRAKT	83
ABSTRACT	84

ÚVOD

„Evropský parlament je jedinou z institucí Evropské unie, která je volena přímo občany členských zemí. Zároveň jde o jediný přímo volený mnohonárodnostní parlament na světě“.¹ Od roku 2004, kdy se Česká republika stala členským státem Evropské unie, mají tedy možnost také naši občané ovlivňovat svým hlasováním složení Evropského parlamentu.

Práce s názvem „Primární volby v politických stranách“, se zaměřila na výzkum voleb, které probíhaly v České republice naposledy, tedy na volby do Evropského parlamentu, které v České republice proběhly již podruhé a je zde tedy možnost určitého srovnání.

První kapitola seznámí čtenáře s cílem, kterého chce tato práce dosáhnout a zároveň také s výzkumnými metodami, jakých bylo v práci užito.

Druhá a třetí kapitola jsou úvodní a slouží pro definování primárních voleb a pro charakteristiku Evropského parlamentu.

Čtvrtá až sedmá kapitola provádí analýzu a komparaci stanov a kandidátních listin u pěti našich nejuživnějších politických stran, kterými jsou ODS, ČSSD, KSČM, KDU – ČSL a Strana zelených. Můžeme tedy říci, že tyto kapitoly zkoumají dvě hlavní osy: stanovy a kandidátní listiny. Ve stanovách (kapitola 4 a 5) byla provedena analýza a komparace organizační struktury jednotlivých politických stran a analýza a komparace paragrafů či článků, které se zabývají primárními volbami. V kandidátních listinách (kapitola 6 a 7) byla provedena analýza a komparace kandidátů podle věku, pohlaví, přidělených přednostních hlasů. V oblasti přidělení přednostních hlasů je věnována pozornost kandidátovi doc. Zvěřinovi, který měl z jihočeských kandidátů největší šanci obhájit mandát do EP. Dále v těchto kapitolách bylo zhodnoceno umístění jednotlivých stran ve volbách podle získaných mandátů.

V závěru se práce zabývá tím, co nejvíce ovlivnilo výsledek voleb zda nízká volební účast, zde je mimo jiné porovnávána celorepubliková účast ve volbách s účastí voličů v Jihočeském kraji, dále pak jak byl celkový výsledek ovlivněn složením kandidátních listin. Jsou zde obsažena všechna základní fakta a příčiny průběhu a výsledku voleb do Evropského parlamentu v České republice v roce 2009.

¹ ŠARADÍN, P. a kol., *Volby do Evropského parlamentu v České republice*. 1 vyd. Olomouc: Periplum, 2004, s. 11, ISBN 80-86624-22-6. Původní citace SHACKLETON, M. The European Parliament. In PETERSON, J., SHACKLETON M. *The Institutions of the European Union*. Oxford: University Press, 2002, s. 95.

.1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cíle bakalářské práce

Cílem této práce je na základě studia odborné literatury, stanov a kandidátních listin analyzovat, zda výběr a schvalování kandidátů pro volby do Evropského parlamentu je zakotven ve stanovách jednotlivých politických stran a v neposlední řadě porovnat, jaký vliv má na výsledky voleb sestavení kandidátních listin (výběr osobností). Pro tuto práci byly vybrány strany, které mají v České republice největší vliv a u nichž předvolební průzkumy předpokládaly zvolení do Evropského parlamentu. Práce též porovnává výsledky voleb v roce 2004 a 2009 a výsledky v Jihočeském kraji a v České republice, sleduje jaké šance měl nejúspěšnější jihočeský kandidát.

Metodika bakalářské práce

Shromáždění materiálů, analýza stanov a kandidátních listin, porovnání výsledků voleb u vybraných politických stran

S odvoláním na výše uvedené cíle byly shromážděny stanovy, kandidátní listiny a výsledky voleb u vybraných politických stran. V roce 2009 kandidovalo do EP celkem 33 politických stran a uskupení (o 2 více než v roce 2004). K analýze byly vybrány politické strany, které dle průzkumu měly reálnou šanci se v roce 2009 do EP dostat. Mezi tyto strany patřily: ODS, ČSSD, KSČM, KDU - ČSL a Strana zelených. Tyto materiály se většinou daly získat z internetových stránek jednotlivých politických stran, či Českého statistického úřadu (ČSÚ). Pro doplnění informací byly také použity články z deníků Lidové noviny a týdeníku Jihočeské týdeníky (Magazín týdeníku Táborsko).

Komparace stanov, kandidátních listin a výsledků voleb u vybraných politických stran

Práce porovnává odlišnosti ve stanovách, či rádech pro primární volby mezi jednotlivými stranami, hodnotí klady a zápory. Porovnává též strukturu stranických orgánů a celkovou organizaci jednotlivých stran. U kandidátních listin srovnává průměrný věk kandidátů, procento zastoupení žen na kandidátkách, dále porovnává pořadí kandidátů na kandidátních listinách s pořadím ve volbách na základě získaných preferenčních hlasů. Výsledky voleb a celkové umístění stran je srovnáváno za rok 2004 a 2009. Výsledky roku 2004 byly získány z knihy s názvem „Volby do Evropského parlamentu v České republice“, jejímž autorem je Pavel Šaradín a kolektiv. Kniha

se zabývá volební kampaní, analýzou volebních programů a analýzou výsledků voleb do EP, v roce 2004. Dále byly výsledky za rok 2004 a rovněž za rok 2009 získány na stránkách Českého statistického úřadu. Pro větší přehlednost je v práci použito 31 tabulek. Součástí této práce jsou přílohy s 5 stanovami zkoumaných politických stran a 2 řády primárních voleb (za KDU - ČSL a SZ), které se autorce podařily shromáždit. V této práci nebylo použito žádného dotazníkového šetření ani jiné ankety a to z důvodu, že volby a jejich výsledky dostatečně vyjadřují názory voličů. Byla použita metoda sekundárního výzkumu. Autorka se spolehla na informace, které jsou již k dispozici, došla k závěru, že tato metoda je levnější a rychlejší. Tato metoda byla použita zejména při komparaci kandidátních listin a volebních výsledků. Autorka shromáždila statistické údaje a jejich vzájemnou komparací došla k výsledkům, které jsou obsaženy v této práci.

Studium odborné literatury

S odvoláním na výše uvedené cíle, byla analyzována literatura, která se zabývá danou problematikou. Přehled použité literatury naleznete v „Seznamu použité literatury“. Při zpracování tématu bylo postupováno tak, že nejprve bylo nutno shromáždit velké množství materiálů a to jak z odborné literatury, tak především z denního tisku a v neposlední řadě také z webových stránek. Po té byl tento materiál logicky uspořádán a roztríděn. Z děl, která byla nejvíce inspirativní, by autorka ráda vyzdvihla knihu „*Volby do Evropského parlamentu v České republice*“, od P. Šaradína a kolektivu a knihu „*Pět let členství ČR v EU*“, kterou editovali: L. Pána, L. Skořepa a J. Dušek. Tato díla se velice podrobně zabývají danou problematikou a byla pro autorku zdrojem důležitých informací. Volby do Evropského parlamentu proběhly v červnu 2009, zatím ještě nebyla vydána kniha, která by tyto volby popisovala. Pro analýzu a komparaci bylo využito tištěných zdrojů, zejména stanov, kandidátních listin a volebních programů jednotlivých politických stran. Pro doplnění informací byly použity odborné články z deníku Lidové noviny, týdeníku Jihočeský týdeník a v neposlední řadě internetové zdroje uvedené v seznamu literatury.

2 PRIMÁRNÍ VOLBY - DEFINICE, VYMEZENÍ POJMŮ

2.1 Volby - definice, pojmy, druhy

Volby jsou hlavním mechanismem zastupitelské demokracie, kterým občané vybírají vládnoucí politiky a podílejí se na chodu země. Občané delegují svého zástupce a předávají mu některé své pravomoce, vybírají jej při hlasování (vhazují volební lístek se jménem kandidáta do urny, nebo na příslušném stroji označí jméno svého kandidáta). Vítěz voleb, většinou jím je zvolená nadpoloviční většina, získá právo rozhodovat o zásadních věcech dotýkajících se všech obyvatel. Volit je samozřejmě možné i do řady nestátních organizací. Demokratické volby, včetně voleb v České republice jsou většinou:

- přímé - občané volí přímo, nikoliv přes prostředníky,
- nepřímé - volba je zprostředkována přes zvolené reprezentanty, nebo tzv. elektory (sbor volitelů), nebo prostřednictvím státního orgánu ap. (mohou mít dva, tři i více stupňů),
- rovné - každý občan má stejný počet hlasů, hlas každého občana má stejnou váhu (dělníka i presidenta),
- tajné - nikdo se nemůže dovědět, kdo jak volil (s nepatrnými omezeními),
- všeobecné - volit může každý, jen se zákonem stanovenými (malými) omezeními.

Velmi pěkně jsou pojmy charakterizovány od V. Šimíčka v Politologickém časopisu v článku Vnitřní život politických stran.²

2.2 Historický vývoj voleb

V historii se vyvinulo mnoho různých volebních systémů, v různých zemích světa se proto volí jinak.

Historický vývoj voleb v Československu

První zákonodárny sbor v Československu, Revoluční národní shromáždění, nevznikl na základě voleb. Volilo až od roku 1920 do dvoukomorového Národní shromáždění Republiky Československé, které se skládalo se z Poslanecké sněmovny

² ŠIMÍČEK, V. Vnitřní život politických stran. *Politologický časopis*, 1996, č. 2, s. 23.

a Senátu. Po válce mělo Národní shromáždění pouze jednu komoru. Po komunistickém převratu v roce 1948 byl omezen systém politických stran a volby se staly pouze formálními. V roce 1969 vzniklo Federální shromáždění, skládající se ze Sněmovny lidu a Sněmovny národů, a zastupitelské sbory národních republik Česká národní rada a Slovenská národní rada. Po sametové revoluci v roce 1989 se systém politických stran začal obnovovat a v roce 1990 se opět konaly svobodné volby. Po rozpadu státu se Česká a Slovenská národní rada 1. ledna 1993 bez voleb změnila na parlamenty nově vzniklé České republiky a Slovenské republiky.

Volby v České republice

V České republice se volí do Evropského parlamentu, do krajských zastupitelstev, do obecní samosprávy (obecní zastupitelstva a zastupitelstva městských částí ve městech, kde městské části existují), do Senátu, do Poslanecké sněmovny. Volby probíhají na základě příslušných zákonů a osoba je do úřadu volena na dobu určitou.³

Volby do Evropského parlamentu

Evropský parlament (EP) je jedinou přímo volenou institucí EU. Občané členských států volí své zástupce do EP od roku 1979. EP je největším mnohonárodním parlamentem na světě. Volební systém v členských zemích EU není jednotný a liší se podle tradic a ústavních pravidel jednotlivých členských zemí. Volby do EP se konají najednou (během jednoho týdne) ve všech zemích Evropské unie. Volební období je pětileté. Poslední volby se uskutečnily ve dnech 5. až 6. června 2009. Další tedy proběhnou v roce 2014. Na rozdíl od účasti ve volbách do místních zastupitelstev, mohou občané žijící mimo zemi původu volit do EP pouze jednou, a to buď v zemi původu, nebo v zemi momentálního pobytu, pokud jsou splněny všechny podmínky předepsané volebním zákonem země, ve které se občan nachází. V rámci voleb do Evropského parlamentu je také nutné prokázat v zemi pobytu aktivní i pasivní volební právo.

³ LINEK, L., OUTLÝ, J., TÓKA, G., BATORY, A. (eds.), *Volby do Evropského parlamentu 2004*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Hradec Králové: Fakulta humanitních studií Univerzita Hradec Králové, 2007. s. 233.

Například Němec žijící ve Francii je tam oprávněn volit a kandidovat ve volbách do Evropského parlamentu, jen pokud může volit a kandidovat v Německu.

Je třeba také oznámit příslušnému úřadu (obyčejně je to místní zastupitelstvo), že se občan hodlá zúčastnit voleb do Evropského parlamentu v zemi pobytu, a ne v zemi původu. Ve volbách do Evropského parlamentu se uplatňuje systém poměrného zastoupení. Pro postup do skrutinia, v rámci kterého jsou kandidujícími subjektům přidělovány mandáty, platí 5 % hranice odevzdaných hlasů pro všechny kandidující subjekty. Každé členské zemi je v EP přidělen určitý počet mandátů podle počtu obyvatel. Například Německu je přiděleno 99 mandátů, Lucembursko a Estonsko, nejmenší země Unie co do počtu obyvatel, mají nárok na 6 poslaneckých křesel. ČR má v EP 22 poslanců. Principy a zásady voleb do Evropského parlamentu jsou zakotveny ve třech základních dokumentech, které upravuje evropský volební zákon:

1. ve Smlouvě o založení Evropského společenství
2. ve směrnici Rady č. 93/109/ES, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky.
3. Zásady voleb do Evropského parlamentu upravuje rovněž Akt týkající se volby zástupců Shromáždění přímým všeobecným hlasováním z roku 1976.⁴

Volby do Evropského parlamentu v České republice

V České republice upravuje volby do Evropského parlamentu zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů (dále jen „volební zákon“). Naše právní úprava způsobu hlasování ve volbách do Evropského parlamentu je téměř shodná s úpravou hlasování při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Právo volit na území ČR do Evropského parlamentu má: občan České republiky, který nejpozději druhý den voleb dosáhl věku 18 let, a nevznikla u něj překážka ve výkonu volebního práva, dále občan jiného členského státu Evropské unie, který nejpozději druhý den voleb dosáhl věku 18 let a je po dobu nejméně 45 dnů veden v evidenci obyvatel podle zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech - tj. má na území České republiky pobyt a nevznikla u něj překážka ve výkonu volebního práva.

⁴ ŘÍCHOVÁ, B. Evropské instituce a rozhodovací proces: prostor pro analýzu. In FIALA, V., ŠARADÍN, P., ŘÍCHOVÁ, B., ŠUSTKOVÁ, M., OUTLÝ, J., ŠPIČANOVÁ, L. (eds.), *Teoretické a metodologické problémy evropské integrace*. Olomouc: Periplum, družstvo nakladatelů, 2007. s. 268.

Překážkou ve výkonu volebního práva, pro kterou nelze hlasovat, je zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu (infekční onemocnění) nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům. Poslancem Evropského parlamentu může být v ČR zvolen každý občan České republiky a každý občan jiného členského státu Evropské unie, který je na území České republiky nejpozději druhý den voleb po dobu nejméně 45 dnů veden v evidenci obyvatel, alespoň druhý den voleb dosáhl věku 21 let, není zbaven způsobilosti k právním úkonům, jde-li o občana jiného členského státu, není v členském státě Evropské unie, jehož je státním občanem, zbaven práva být volen do Evropského parlamentu. Každý volič může v týchž volbách do Evropského parlamentu hlasovat pouze jednou, stejně tak kandidovat v týchž volbách lze pouze jednou. Poslanci Evropského parlamentu jsou voleni na dobu 5 let. Seznam voličů: „Podmínkou výkonu volebního práva je zápis do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Seznam vede obecní úřad samostatně pro každé volby do Evropského parlamentu. Občan České republiky je do tohoto seznamu zařazen automaticky na základě svého zápisu ve stálém seznamu voličů. Obecní úřad zanes do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu údaje ze stálého seznamu voličů nejpozději 40 dnů přede dnem voleb. Občan jiného členského státu Evropské unie je do tohoto seznamu zařazen, jestliže o to nejpozději 40 dnů přede dnem voleb u obecního úřadu požádá a doloží skutečnosti, které jsou pro vedení v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu potřebné.

Možnost volby na voličský průkaz opravňuje voliče ve dnech voleb do Evropského parlamentu k hlasování v jakémkoliv volebním okrsku pouze na území České republiky. Voličský průkaz vydává obecní úřad voliči, který je u tohoto obecního úřadu zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu a nebude moci anebo nehodlá volit ve volebním okrsku, pro který je tento seznam veden. Dále pak zastupitelský úřad voliči, který je státním občanem České republiky, má bydliště v jeho územním obvodu a je zapsán ve zvláštním seznamu voličů vedeném tímto zastupitelským úřadem. Volič může požádat o vydání voličského průkazu ode dne vyhlášení voleb, a to písemně, s ověřeným podpisem voliče, doručeným nejpozději 15 dnů přede dnem voleb obecnímu úřadu nebo zastupitelskému úřadu. Ve věcech chyb a nedostatků v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu se lze, pokud žádosti o opravu nevyhoví sám obecní úřad, do 30 dnů přede dnem voleb domáhat u soudu podle zákona č. 150/2002 Sb., - soudní řád správní. Soud rozhodne o provedení opravy nebo doplnění seznamu. Obecní úřad do seznamu voličů pro volby

do Evropského parlamentu dále nejpozději 20 dnů přede dnem voleb zanesou voliče, kteří nemají ve správním obvodu tohoto obecního úřadu trvalý pobyt, ale kteří v jeho obvodu: vykonávají základní nebo náhradní vojenskou službu, jsou v nemocnici, porodnici, sanatoriu, ústavu sociální péče nebo v obdobném ústavu a zařízení, nebo jsou v policejní cele, v místě výkonu vazby nebo v místě výkonu trestu odnětí svobody. Volební komise hlasování neumožní pokud: volič po příchodu do volební místnosti neprokáže svoji totožnost a státní občanství České republiky nebo jiného členského státu. V případě občana jiného členského státu také to, že je na území České republiky veden v evidenci obyvatel voliči, který není zapsán ve výpisu ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků vloží volič do úřední obálky jeden hlasovací lístek. Na hlasovacím lístku může přitom zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u dvou kandidátů uvedených na témže hlasovacím lístku vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost. Vliv na postup kandidátů, oproti pořadí na kandidátní listině uvedeném politickou stranou, politickým hnutím nebo koalicí, má zisk nejméně 5 % přednostních hlasů z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro daný kandidující subjekt. Zákon o volbách do Evropského parlamentu upravuje rovněž důvody zániku mandátu a neslučitelnost funkce poslance Evropského parlamentu.⁵

Tolik tedy k historickému vývoji voleb a k samotné úpravě voleb do Evropského parlamentu přímo v České republice. Nyní se pojďme podívat podrobněji na samotný Evropský parlament.

3 EVROPSKÝ PARLAMENT

3.1 Evropský parlament - charakteristika

Evropský parlament (EP) je jedním z orgánů Evropské unie (EU). Jeho smyslem je reprezentovat zájmy občanů Evropské unie. Poslanci Parlamentu jsou voleni přímou volbou každých pět let. První přímé volby do Evropského parlamentu byly v červnu 1979. Poslanci jsou v jednotlivých zemích EU voleni podle zásad poměrného zastoupení v tajné volbě všemi občany EU, jednotlivé volební systémy se však liší. V Belgii, Lucembursku, Řecku a na Maltě jsou volby pro občany povinné. Parlament má (po rozšíření Evropské unie na 27 členů) 785 poslanců (před rozšířením to bylo

⁵ Zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů.

732). Počet zástupců z jednoho státu je určen Smlouvou o Evropském společenství (Maastrichtská smlouva). Maastrichtská smlouva také určila, že každý občan členské země EU, který žije v jiné zemi EU, může v této zemi také volit poslance EP. Smlouva z Nice zvýšila maximální počet poslanců na 785 a změnila početní zastoupení jednotlivých zemí, aby tak vytvořila místo pro budoucí nové členy EU (Česko mělo 24 poslanců, nyní má 22 poslanců). Sídlem EP je Štrasburk (plenární zasedání), ale Parlament pracuje také v Bruselu (výbory, schůze politických skupin) a Lucemburku (sekretariát). Ačkoliv Evropský parlament nevytváří zákony jako národní parlamenty, smlouvy přijaté od roku 1992 značně rozšířily pravomoce EP. Základní pravomoce EP jsou legislativní, rozpočtová a kontrolní. Také politická role Parlamentu v EU postupně roste. Velmi pěkně popsal pravomoce Evropského parlamentu R. Hrbek ve svém článku Význam Evropského parlamentu v knize Volby do Evropského parlamentu: Co mohou změnit? ⁶

Legislativní pravomoc Evropského parlamentu

Maastrichtská smlouva umožnila Parlamentu spolurozhodovat s Radou EU o návrzích zákonů. Parlament tak společně s Radou přijímá zákony (nařízení, směrnice) navržené Evropskou komisí. Parlament musí s návrhem zákona souhlasit, jinak takový návrh nevstoupí v platnost. Spolurozhodování se vztahuje, mimo jiné, na volný pohyb pracovníků, ustanovení vnitřního trhu, výzkum a technologický rozvoj, životní prostředí, ochranu zákazníků, vzdělání, kulturu a zdraví. V dalších oblastech Parlament pouze vyjadřuje svůj názor (např. daně). V otázkách měnové politiky zase může jeho nesouhlas Rada přehlasovat pouze jednomyslně (procedura spolupráce). Pro přijímání textů legislativního či jiného charakteru Evropský parlament užívá, stejně jako jeho národní protějšky, systém zpravodajů. Tento systém spočívá v tom, že o jednotlivé texty (buď návrhy Evropské komise či parlamentní rezoluce) se stará zpravodaj (vybraný poslanec v rámci příslušného výboru). Tento poslanec vypracovává, ve spolupráci se sekretariátem, pozici EP k dané otázce (zprávu), například k návrhu Komise. Zpravodaj pak přijímá a zapracovává pozměňovací návrhy ostatních poslanců. Ostatní frakce pak ještě jmenují každá svého „stínového zpravodaje“, který komunikuje se zpravodajem, formuluje mu pozici své politické skupiny a vypracovává pro svou skupinu návod, jak o jednotlivých pozměňovacích návrzích a o textu samotném mají

⁶ HRBEK, R. Význam Evropského parlamentu. In HOKOVSKÝ, R. (ed.), *Volby do Evropského parlamentu: Co mohou změnit?* Praha: Omikron, spol. s r.o., 2008. s. 16-17.

jeho kolegové a kolegyně z klubu hlasovat. Jakmile je text v nějaké podobě schválen ve výboru, jde na plénum. Tento proces se opakuje jednou nebo vícekrát (čtení), podle druhu legislativního postupu a v závislosti na tom, zda se podaří dospět ke shodě s Radou. Na plénu poslanci hlasují většinou přítomných poslanců, nebo absolutní většinou v rámci spolurozhodovací procedury (většina všech poslanců). Pro odvolání Evropské komise je potřeba dvou třetinová většina.

Rozpočtová pravomoc Evropského parlamentu

Parlament rozhoduje o rozpočtu EU společně s Radou. Rozpočet nevstoupí v platnost, dokud ho nepodepíše předseda EP. Parlament má poslední slovo v mnoha rozpočtových položkách, ale zemědělské výdaje může pouze doplnit; poslední slovo u této položky má Rada. Parlament může rozpočet zamítnout, jednání o rozpočtu pak začíná nanovo. EP v minulosti rozpočet zamítl dvakrát, ale od roku 1986 tuto silnou pravomoc nepoužil. Parlament také kontroluje, jak jsou rozpočtové výdaje využity.

Dozorčí pravomoc Evropského parlamentu

Parlament dohlíží na všechny aktivity Unie. Tato pravomoc byla původně vyhrazena pouze pro aktivity Komise, nyní je ale rozšířena i na Radu ministrů a orgány zodpovědné za zahraniční a bezpečnostní politiku. Parlament hraje klíčovou roli při jmenování Komise: ratifikuje prezidenta Komise a vede slyšení o každém navrženém komisaři; poté rozhoduje o jmenování Komise jako celku v hlasování o důvěře. EP a jeho členové mohou komisi interpelovat. EP má také právo vyjádřit komisi nedůvěru a tak ji přinutit k rezignaci. Tuto pravomoc ovšem Parlament zatím nikdy nevyužil, přestože se k tomu již schylovalo v roce 1999 (Santerova komise odstoupila ještě před hlasováním v Evropském parlamentu). Občané EU se mohou na EP obracet se svými peticemi. Pokud mají stížnosti proti činnosti orgánů EU, mohou se obrátit na Evropského veřejného ochránce práv, který spadá pod EP. EP může také podávat žaloby k Evropskému soudnímu dvoru v oblasti mez institucionálních vztahů.

Politická role Evropského parlamentu

Politická role Parlamentu stále roste. Rada konzultuje s Parlamentem svá důležitá zahraničněpolitická rozhodnutí. Parlament vznáší na Radu dotazy a může vydávat doporučení. Přijetí každého nového člena EU a většina mezinárodních smluv musí být odsouhlasena Parlamentem. Evropský parlament přisuzuje značnou důležitost

ochraně lidských práv jak uvnitř, tak vně Unie. Používá svoji pravomoc souhlasu jako jeden z prostředků podpory vážnosti základních práv. Tuto pravomoc Parlament použil k zamítnutí několika finančních protokolů s jistými nečlenskými zeměmi na základě nedodržování lidských práv, čímž tyto země přinutil propustit politické vězně anebo přijmout mezinárodní zásady ochrany lidských práv. V roce 1988 Parlament založil Sacharovovu cenu za svobodu myšlení, která se každoročně uděluje jednomu nebo více jednotlivcům nebo skupině, kteří se vyznamenali v boji za lidská práva. V roce 1989 byla tato cena udělena Alexandru Dubčekovi. Každý občan členského státu EU je zároveň občanem Unie. Občanství EU doplňuje, nikoliv nahrazuje, národní občanství. Občané EU mají právo podávat petice k Evropskému parlamentu, právo předkládat své stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), a právo oslovit jakýkoli orgán nebo instituci EU v jednom z úředních jazyků Unie (jazyky všech členských států EU) a obdržet odpověď ve stejném jazyce.⁷

3.2 Historický vývoj voleb do EP

Parlamentní shromáždění bylo zavedeno již v Pařížské smlouvě z roku 1951 ustavující Evropské společenství uhlí a oceli. Po vzniku Evropského hospodářského společenství a Euratomu v roce 1957 se pravomoci tohoto Shromáždění rozšířily i na oblasti působnosti těchto dvou společenství. Shromáždění bylo tvořeno zástupci národních parlamentů. V roce 1976 došlo ke změně smluv a od roku 1979 byli poslanci voleni přímou volbou občany jednotlivých členských zemí. V prvních přímých volbách bylo zvoleno 518 poslanců. Jednotný evropský akt v roce 1986 oficiálně změnil název Shromáždění na Evropský parlament a přidělil mu nové pravomoci. Nový název byl ale fakticky používán už od roku 1962. Přistoupení nových členů a pozdější sjednocení Německa zvýšilo počet členů na 626. Protože navržený počet poslanců byl pro 27 členských zemí (tedy i pro předpokládaných 12 nových členů), zatímco nejdříve bylo přijato pouze 10 zemí, a celkový počet členů tak byl 25, Smlouva z Nice určila, že v takovém případě budou neobsazená poslanecká místa poměrně rozdělena mezi všechny členy Unie tak, aby celkový počet poslanců byl 732. Toto ustanovení platí přechodně pro parlamentní období 2004 – 2009. Když však v tomto období byly přijaty další dvě nové členské země, tito noví členové volili své zástupce do EP a počet

⁷ HRBEK, R. Význam Evropského parlamentu. In HOKOVSKÝ, R. (ed.), *Volby do Evropského parlamentu: Co mohou změnit?* Praha: Omikron, spol. s r.o., 2008. s. 19.

poslanců tak dočasně překročil maximální počet 732. Historický vývoj celkového počtu členů Evropského parlamentu a zobrazení počtu členů z jednotlivých členských států Evropské unie ukazuje následující tabulka č. 1.

Tabulka č. 1: Počet poslanců EP - vývoj od roku 1952 až do roku 2009⁸

	09/ 1952	03/ 1957	01/ 1973	06/ 1979	01/ 1981	01/ 1986	06/ 1994	01/ 1995	05/ 2004	06/ 2004	01/ 2007	06/ 2009
Německo	18	36	36	81	81	81	99	99	99	99	99	99
Francie	18	36	36	81	81	81	87	87	87	78	78	72
Itálie	18	36	36	81	81	81	87	87	87	78	78	72
Belgie	10	14	14	24	24	24	25	25	25	24	24	22
Nizozem.	10	14	14	25	25	25	31	31	31	27	27	25
Lucemb.	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Spoj.král.			36	81	81	81	87	87	87	78	78	72
Dánsko			10	16	16	16	16	16	16	14	14	13
Irsko			10	15	15	15	15	15	15	13	13	12
Řecko					24	24	25	25	25	24	24	22
Španělsko						60	64	64	64	54	54	50
Portug.						24	25	25	25	24	24	22
Švédsko								22	22	19	19	18
Rakousko								21	21	18	18	17
Finsko								16	16	14	14	13
Polsko									54	54	54	50
Česko									24	24	24	22
Maďarsko									24	24	24	22
Slovensko									14	14	14	13
Litva									13	13	13	12
Lotyšsko									9	9	9	8
Slovinsko									7	7	7	7
Kypr									6	6	6	6
Estonsko									6	6	6	6
Malta									5	5	5	5
Rumun.											35	33
Bulharsko											18	17
Celkem	78	142	198	410	434	518	567	626	788	732	785	736

Zdroj: vlastní, dle Evropského parlamentu EU

⁸ *Evropský parlament EU* [online]. 2009, poslední revize 2. 11. 2009 [cit. 28. října 2009]. Dostupné na WWW: < <http://www.europarl.europa.eu> >.

4 ANALÝZA STANOV POLITICKÝCH STRAN

Jedním z cílů této práce bylo prozkoumat, zda je výběr a schvalování kandidátů pro primární volby do Evropského parlamentu zakotven ve stanovách politických stran. Do Evropského parlamentu kandidovalo na území České republiky v roce 2009 celkem třicet tři politických stran. Rozbor tak velkého počtu stanov by byl značně nepřehledný. Autorka se tedy rozhodla analyzovat stanovy našich pěti nejsilnějších politických uskupení: ODS, ČSSD, KSČM, KDU a Strany zelených.⁹ Při analýze se zaměřila zejména na organizační strukturu a orgány jednotlivých stran, protože právě jednotliví kandidáti jsou těmito orgány navrhováni. Dále se zaměřila na jednotlivé články, či paragrafy stanov, které přímo pojednávají o primárních volbách. V závěru každé kapitoly pak najdete krátké shrnutí.

4.1 ODS

Stanovy ODS, které jsou v této práci analyzovány, byly vydány dne 7. prosince 2008 a jak se uvádí v článku 20, nabyly platnosti dnem schválení kongresem.¹⁰ Dotazem na oblastní sněm ODS v Českých Budějovicích bylo zjištěno, že stanovy strany jsou jediným dokumentem upravujícím primární volby do Evropského parlamentu.

4.1.1 Organizační struktura a orgány strany

Kongres strany je nejvyšším orgánem strany a schází se nejméně jedenkrát ročně. Právo účasti na kongresu s hlasem rozhodujícím mají následující delegáti: předseda, místopředsdové, členové výkonné rady, členové vlády, poslanci, senátoři, delegáti oblastí zvolení na oblastních sněmech. Mezi zasedáními kongresu má všeobecnou odpovědnost za řízení strany **výkonná rada**, která je statutárním orgánem strany. Výkonná rada se schází minimálně jednou za měsíc a má následující složení: členové užšího grémia, které tvoří předseda strany, místopředsdové strany, předsdové poslaneckého a senátorského klubu, dále zástupci volebních krajů a další osoby

⁹ Stanovy jednotlivých politických stran - jsou součástí příloh.

¹⁰ *Stanovy Občanské demokratické strany*. Praha, novelizované znění ze 7. prosince 2008.

s hlasem poradním. Mezi zasedáními výkonné rady přijímá operativní politická rozhodnutí **užší grémium** (předseda strany, místopředsedové strany, předsedové poslaneckého a senátorského klubu). Organizační strukturu tvoří úrovně: **místní, oblastní, regionu a centrální**. Na centrální úrovni jsou orgány strany kongres, výkonná rada, kontrolní a revizní komise a smírčí výbor. Funkční období všech orgánů strany na všech úrovních je **dvouleté**.

4.1.2 Primární volby ve stanovách strany

Primární volby ve stanovách ODS upravuje zejména článek 5 Místní sdružení, článek 6 Oblastní sdružení, článek 7 Regionální sdružení, článek 13 Grémium, článek 15 Výkonná rada. Popíši nyní podrobněji jednotlivé články.

Článek 5 Místní sdružení, odstavec 6 Místní sněm, písmeno i), kde se přímo uvádí: „navrhuje kandidáty pro volby do Parlamentu ČR a Evropského parlamentu, do zastupitelstva kraje a kandidáty do orgánů strany.“¹¹

Článek 6 Oblastní sdružení, odstavec 5 Oblastní sněm, písmeno g), zde se uvádí: „schvaluje nominace kandidátů pro volby do Parlamentu ČR, Evropského parlamentu, krajského zastupitelstva a pro komunální volby v případech, že se územní působnost obecního zastupitelstva kryje s územní působností oblastního sdružení.“¹²

Článek 7 Regionální sdružení, odstavec 5 Regionální sněm, písmeno g), kde se uvádí: “sestavuje regionální kandidátní listiny pro volby do Poslanecké sněmovny a zastupitelstva kraje, schvaluje nominace kandidátů pro volby do Senátu a do Evropského parlamentu.”¹³

Článek 13 Grémium, složení: předseda strany, první místopředseda, místopředsedové strany, předsedové parlamentních klubů. Působnost: a) má všeobecnou odpovědnost za stranu mezi zasedáními výkonné rady, b) schází se dle potřeby, c) předkládá výkonné radě zprávu o své činnosti, d) předkládá výkonné radě iniciativní návrhy týkající se činnosti strany.¹⁴

¹¹ Článek 5, Místní sdružení. *Stanovy Občanské demokratické strany*. Praha, 7. prosince 2008.

¹² Článek 6, Oblastní sdružení. *Stanovy Občanské demokratické strany*. Praha, 7. prosince 2008.

¹³ Článek 7, Regionální sdružení. *Stanovy Občanské demokratické strany*. Praha, 7. prosince 2008.

¹⁴ Článek 13, Grémium. *Stanovy Občanské demokratické strany*. Praha, 7. prosince 2008.

Článek 15 Výkonná rada, odstavec 2 Působnost, písmeno h), zde se uvádí: “rozhoduje většinovým hlasováním o sestavení kandidátních listin z kandidátů navržených regionálními sdruženími.”¹⁵

4.1.3 Shrnutí

Ze stanov ODS vyplývá, že **místní sněm** navrhuje kandidáty pro volby do Evropského parlamentu. **Oblastní sněm** spolu s **regionálním sněmem** schvalují nominace kandidátů pro volby do EP. **Grémium** může ovlivnit svými iniciativními návrhy, které předkládá radě, pořadí jednotlivých kandidátů (např. pořadí na kandidátce u doc. Zvěřiny). **Výkonná rada** rozhoduje většinovým hlasováním o sestavení kandidátních listin. Z uvedených skutečností je zřejmé, že ODS má problematiku primárních voleb pevně zakotvenou ve svých stanovách. Ve stanovách však není uvedeno, jaké předpoklady by měl splňovat kandidát ODS do Evropského parlamentu, mám na mysli například ověřenou znalost alespoň jednoho světového jazyka, odbornou kvalifikaci, celonárodní profil kandidáta, politickou úspěšnost, atd.

4.2 ČSSD

Stanovy ČSSD, které jsou v této práci analyzovány, byly schváleny 35. Sjezdem ČSSD dne 14. února 2009 a poslední změna stanov byla registrována Ministerstvem vnitra dne 23. února 2009.¹⁶ Úlohu orgánů ČSSD v rámci přípravy na volby do Zastupitelských orgánů upravují Řády přípravy na volby do Evropského parlamentu. Bohužel tento dokument „Řád přípravy na volby do Evropského parlamentu“ se nepodařilo sehnat. Pozornost věnuji stanovám ČSSD.

4.2.1 Organizační struktura a orgány strany

Nejvyšším orgánem je **sjezd**, který je podle stanov svoláván pravidelně každé dva roky a je vždy volební. Mezi sjezdy je nejvyšším orgánem **ústřední výkonný výbor** ÚVV ČSSD, který se schází třikrát až čtyřikrát ročně. Jednou měsíčně zasedá **předsednictvo ČSSD**. Ve smyslu územně organizační struktury má ČSSD **krajské**

¹⁵ Článek 15, Výkonná rada. *Stanovy Občanské demokratické strany*. Praha, 7. prosince 2008.

¹⁶ *Stanovy České strany sociálně demokratické*. Praha, novelizované znění z 23. února 2009.

výkonné výbory (KVV), okresní výkonné výbory (OVV) a nejnižším prvkem jsou místní organizace. Ústředními orgány ČSSD jsou sjezd, konference, ústřední výkonný výbor, předsednictvo a ústřední kontrolní komise.

4.2.2 Primární volby ve stanovách strany

Primární volby ve stanovách ČSSD upravuje článek 15 Místní organizace ČSSD, článek 20 Okresní konference ČSSD, článek 25 Krajská konference ČSSD, článek 30 Ústřední výkonný výbor ČSSD a článek 47 Úloha a pravomoc orgánů ČSSD v rámci přípravy na volby do zastupitelských orgánů. Nyní provedu analýzu jednotlivých článků.

Článek 15 Místní organizace ČSSD v odstavci 11 uvádí: „MO se podílí na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby.“¹⁷

Článek 20 Okresní konference (OK) ČSSD v odstavci 3, písmene d), uvádí: „OK podílí se na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby.“¹⁸

Článek 25 Krajská konference (KK) ČSSD v odstavci 3, písmene d), uvádí: „KK podílí se na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby.“¹⁹

Článek 30 Ústřední výkonný výbor (ÚVV) ČSSD v odstavci 3, písmene p), uvádí: „ÚVV podílí se na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby,“ a písmene r), uvádí: „ÚVV schvaluje zejména tyto vnitrostranické normy, 2. Řády přípravy na volby (čl. 47)“²⁰

Článek 35 s názvem Volby, se vůbec nezmiňuje o složení či nominaci kandidátů pro primární volby. Je to zřejmě proto, že je to upraveno až v následujícím v článku 47 Úloha a pravomoc orgánů ČSSD v rámci přípravy na volby do zastupitelských orgánů zde se uvádí: „Úlohu orgánů ČSSD v rámci přípravy na volby do zastupitelských orgánů upravují Řády přípravy na volby do Evropského parlamentu. Řády přípravy na volby schvaluje ÚVV na základě návrhu předsednictva ČSSD.“²¹

¹⁷ Článek 15, Místní organizace ČSSD. *Stanovy České strany sociálně demokratické*. Praha, 23. 2. 2009.

¹⁸ Článek 20, Okresní konference ČSSD. *Stanovy České strany sociálně demokratické*. Praha, 23. 2. 2009.

¹⁹ Článek 25, Krajská konference ČSSD. *Stanovy České strany sociálně demokratické*. Praha, 23. 2. 2009.

²⁰ Článek 30, Ústřední výkonný výbor ČSSD. *Stanovy České strany sociálně demokratické*. Praha, 23. 2. 2009.

²¹ Článek 47, Úloha a pravomoc orgánů ČSSD v rámci přípravy na volby do zastupitelských orgánů. *Stanovy České strany sociálně demokratické*. Praha, 23. 2. 2009.

4.2.3 Shrnutí

Ze stanov ČSSD vyplývá, že **Místní organizace ČSSD** se podílí na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby. Rovněž **Okresní konference ČSSD** pokračuje dále v sestavování kandidátních listin pro primární volby. **Krajská konference ČSSD**, která je nejvyšším orgánem Krajské organizace ČSSD se podílí na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby. Nejvyšším orgánem je tzv. **Ústřední výkonný výbor ČSSD**, který se podílí na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby a rovněž tyto vnitrostranické normy schvaluje. Z uvedených skutečností je zřejmé, že ČSSD má problematiku primárních voleb pevně zakotvenou ve svých stanovách. Škoda, že dokument **Řády přípravy na volby** do Evropského parlamentu není nikde zveřejněn a ani dotazem na Okresní výkonný výbor v Českých Budějovicích se ho nepodařilo obstarat. Zde bychom se určitě dověděli další zajímavé skutečnosti, které by nás zajímali, jako například jaké předpoklady by měl splňovat kandidát ČSSD do Evropského parlamentu, zejména ověřenou znalost alespoň jednoho světového jazyka, odbornou kvalifikaci, celonárodní profil kandidáta, politickou úspěšnost, atd.

4.3 KSČM

Stanovy KSČM, které jsou v této práci analyzovány, byly schváleny dne 17. května 2008.²² Nejdůležitějším článkem z hlediska sestavování kandidátních listin pro primární volby je článek 34, který říká, že na tomto sestavování se podílejí stranické orgány, které jsou členěny dle následující struktury.

4.3.1 Organizační struktura a orgány strany

Nejvyšším orgánem na ústřední úrovni je **sjezd KSČM**. Sjezd KSČM svolává ÚV KSČM zpravidla 1x za čtyři roky. Klíč k volbě delegátů stanoví ÚV KSČM. Nejvyšším orgánem mezi sjezdy KSČM je **ÚV KSČM**. Svolává jej VV ÚV KSČM nebo předseda ÚV KSČM nejméně 1x za čtvrtletí. Sjezd KSČM potvrzuje členy ÚV

²² *Stanovy Komunistické strany Čech a Moravy*. Praha, novelizované znění ze 17. května 2008.

KSČM zvolené **okresními konferencemi KSČM a krajskými radami KSČM**. Členy ÚV KSČM se stávají předsedové poslaneckého a senátorského klubu. **Výkonný výbor ústředního výboru KSČM (VV ÚV KSČM)** je výkonným orgánem ÚV KSČM a statutárním orgánem KSČM. Struktura strany má čtyři úrovně: **základní, okresní, krajskou a ústřední**. Orgány ústřední úrovně jsou **sjezd, ústřední výbor, výkonný výbor, ústřední rozhodčí komise a ústřední revizní komise**.

4.3.2 Primární volby ve stanovách strany

Primární volby ve stanovách KSČM upravuje článek 34, kde se uvádí: „Stranické orgány sestavují kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev a zákonodárného sboru na základě primárních voleb, jejichž pravidla schvaluje ÚV KSČM.“²³

Dále se o primárních volbách pojednává v článku 43, v písmenu d), kde se uvádí: „Základní organizace KSČM na Členské schůzi zejména podle článku 34 stanov, navrhuje kandidáty do zastupitelských a zákonodárných sborů.“²⁴

Podobně je tomu u Okresní organizace KSČM, v článku 50, v písmenu a) se uvádí: „Okresní konference KSČM zejména schvaluje kandidáty z okresu pro volby do zastupitelstev kraje a zákonodárných sborů podle článku 34 stanov.“²⁵

V článku 54, v písmenu c) je pak popsána úloha Krajské rady KSČM, které zejména: „doporučuje zástupce do stranických a jiných orgánů a aktivů, navrhuje kandidáty do zákonodárného a zastupitelských sborů, sestavuje kandidátní listiny do zastupitelstva kraje a zákonodárného sboru z daného volebního kraje podle článku 34 stanov, které předkládá Ústřednímu výboru KSČM ke schválení.“²⁶

Článek 58 řeší úlohu ÚV KSČM, zde se uvádí v písmenu f): „ÚV KSČM zejména schvaluje kandidátní listiny do zastupitelstev krajů vytvořených podle článku 34 stanov.“²⁷

²³ Článek 34, *Stanovy Komunistické strany Čech a Moravy*. Praha, 17. 5. 2008.

²⁴ Článek 43, *Stanovy Komunistické strany Čech a Moravy*. Praha, 17. 5. 2008.

²⁵ Článek 50, *Stanovy Komunistické strany Čech a Moravy*. Praha, 17. 5. 2008.

²⁶ Článek 54, *Stanovy Komunistické strany Čech a Moravy*. Praha, 17. 5. 2008.

²⁷ Článek 58, *Stanovy Komunistické strany Čech a Moravy*. Praha, 17. 5. 2008.

4.3.3 Shrnutí

Ze stanov KSČM vyplývá, že **Základní organizace KSČM na Členské schůzi** navrhuje kandidáty pro primární volby. Rovněž **Okresní konference KSČM** schvaluje kandidáty z okresu pro volby do zastupitelstev kraje a zákonodárných sborů podle článku 34 stanov. **Krajská rada KSČM** doporučuje zástupce do stranických a jiných orgánů a aktivů, navrhuje kandidáty do zákonodárného a zastupitelských sborů, sestavuje kandidátní listiny do zastupitelstva kraje a zákonodárného sboru z daného volebního kraje podle článku 34 stanov, které předkládá Ústřednímu výboru KSČM ke schválení. Nejvyšším orgánem je tzv. **Ústřední výbor KSČM**, který schvaluje kandidátní listiny do zastupitelstev krajů vytvořených podle článku 34 stanov. Z uvedených skutečností je zřejmé, že KSČM má problematiku primárních voleb pevně zakotvenou ve svých stanovách. Dotazem na Okresní výbor KSČM v Českých Budějovicích bylo zkoumáno, zda strana má ještě další dokument, který by se věnoval problematice primárních voleb do Evropského parlamentu. Bylo by určitě zajímavé zjistit, jaké požadavky má KSČM na kandidáty do Evropského parlamentu. Z Okresního výboru KSČM v Českých Budějovicích však žádná odpověď nepřišla.

4.4 KDU - ČSL

Stanovy KDU - ČSL, které jsou v této práci analyzovány, byly schváleny na Celostátní konferenci KDU - ČSL dne 19. a 30. března 2005.²⁸ Jak se uvádí ve stanovách KDU - ČSL v paragrafu 37, odstavec 2, písmeno c): „Základními vnitrostranickými normami jsou: c) Nominační řád primárních voleb KDU - ČSL.“ Na 5. zasedání Celostátní konference KDU - ČSL dne 12. října 2007 v Praze strana tento dokument vydala a schválila. Uvedený dokument má název „Volební řád primárních voleb pro volby do Evropského parlamentu 2009 a Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP.“²⁹

²⁸ *Stanovy KDU - ČSL*. Praha, novelizované znění z 30. března 2005.

²⁹ *Volební řád primárních voleb pro volby do EP 2009 a Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP*. KDU - ČSL, Praha, 12. října 2007.

4.4.1 Organizační struktura a orgány strany

Sjezd je vrcholným orgánem strany a svolává jej předseda jedenkrát za dva roky. Delegáty sjezdu s právem hlasovacím jsou členové celostátní konference, zástupci okresních organizací, a až 10 členů strany určených celostátním výborem. **Celostátní konference** je nejvyšším orgánem strany mezi sjezdy. Má všeobecnou působnost a odpovědnost za činnost strany. Schází se podle potřeby nejméně třikrát do roka. **Předsednictvo strany** se schází podle potřeby zpravidla jednou týdně. Skládá se z předsedy, všech místopředsedů, generálního sekretáře, předsedy klubu poslanců a předsedy klubu senátorů. Organizační strukturu tvoří **celostátní, krajské, okresní a místní nebo městské organizace**. Orgány Celostátní organizace KDU-ČSL jsou **sjezd, celostátní konference, celostátní výbor, předsednictvo strany, celostátní rozhodčí sbor a celostátní revizní komise**.

4.4.2 Primární volby ve stanovách strany

Primárními volbami se ve stanovách strany zabývají tyto paragrafy: § 17 Celostátní výbor, § 18 Celostátní konference, § 19 Krajské orgány strany, § 20 Okresní orgány strany, § 27 Sestavování kandidátek, § 37 Vnitrostranické normy. Nyní k jednotlivým paragrafům.

V § 17 Celostátní výbor, stanov KDU - ČSL, odstavec 2, písmeno i) je uvedeno: „Celostátní výbor zejména rozhoduje o konečném pořadí na kandidátních listinách do Poslanecké sněmovny na základě výsledků primárních voleb a uzavřených koaličních dohod. Změnu pořadí porotí výsledkům primárních voleb musí celostátní výbor předem zdůvodnit a projednat s krajskými výbory.“³⁰

V § 18 Celostátní konference, odstavce 4, písmene d) je uvedeno: „Celostátní konference schvaluje nominační řád,“ dále u písmene f) se uvádí: „Celostátní konference určuje zmocněnce strany ve smyslu zákona o volbách do parlamentu,“³¹

§ 19 Krajské orgány strany, odstavec 9, písmeno c) : „Krajský výbor (KV) sestavuje kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev krajů na základě výsledků primárních voleb,“ písmeno h): „ KV navrhuje kandidáty do vyšších stranických

³⁰ Paragraf 17, *Stanovy KDU - ČSL*. Praha, 30. 3. 2005.

³¹ Paragraf 18, *Stanovy KDU - ČSL*. Praha, 30. 3. 2005.

funkcí,“ písmeno k): „KV volí a odvolává členy příslušné nominační komise (viz. nominační řád).“³²

§ 20 Okresní orgány strany, odstavec 7, písmeno c): „Okresní výbor navrhuje nebo podle předložených návrhů z místních organizací provádí výběr kandidátů na funkce ve vyšších stranických orgánech.“³³

§ 27 Sestavování kandidátek, v odstavci 3 se uvádí: „Sestavování pořadí na kandidátních listinách do zastupitelstev krajů, Poslanecké sněmovny, Senátu a Evropského parlamentu předchází vnitrostranická volba (primární volby).“ Dále v odstavci 5 se uvádí: „Kandidátní listiny při volbách do Poslanecké sněmovny, Senátu a Evropského parlamentu sestavuje celostátní výbor na základě primárních voleb a uzavřených koaličních dohod. Změnu pořadí oproti výsledkům primárních voleb musí celostátní výbor předem zdůvodnit a projednat s krajskými výbory.“ V odstavci 6 se uvádí: „Pravidla primárních voleb kandidátů (Nominační řád primárních voleb) schvaluje celostátní konference.“³⁴

§ 37, odstavec 2, písmeno c) uvádí: „Základními vnitrostranickými normami jsou Nominační řád primárních voleb KDU - ČSL.“³⁵

Na webových stránkách KDU - ČSL je k nahlédnutí pro širokou veřejnost „Volební řád primárních voleb pro volby do Evropského parlamentu 2009 a Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP“, zde se můžeme velmi podrobně seznámit s organizací primárních voleb do Evropského parlamentu 2009 u KDU - ČSL.

4.4.3 Shrnutí

Narozdíl od předešlých stran má KDU - ČSL velmi pečlivě zpracovaný dokument, který je zveřejněn i na webových stránkách strany. Tento dokument má název „Volební řád primárních voleb pro volby do Evropského parlamentu 2009 a Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP.“³⁶ Do tohoto dokumentu je možno nahlédnout v příloze. Ze stanov a z volebního řádu KDU - ČSL vyplývá, že **Okresní výbory** navrhnou kandidáty. **Krajské výbory** vyberou kandidáty,

³² Paragraf 19, *Stanovy KDU - ČSL*. Praha, 30. 3. 2005.

³³ Paragraf 20, *Stanovy KDU - ČSL*. Praha, 30. 3. 2005.

³⁴ Paragraf 27, *Stanovy KDU - ČSL*. Praha, 30. 3. 2005.

³⁵ Paragraf 37, *Stanovy KDU - ČSL*. Praha, 30. 3. 2005.

³⁶ *Volební řád primárních voleb pro volby do EP 2009 a Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP*. KDU - ČSL, Praha, 12. října 2007.

z nichž je pak sestavena nominační listina pro primární volby. **Celostátní konference** KDU - ČSL může ještě navrhnout další kandidáty, součástí návrhu pro účast v primárních volbách musí být písemný souhlas navrhovaného, prohlášení, že nekandiduje za jinou stranu a doklad o zaplacení příspěvku 10.000,-- Kč. Celostátní nominační listinu pro primární volby sestaví **ÚK KDU - ČSL. Kandidátka** je sestavena primární volbou na Sjezdu KDU - ČSL. Co hodnotím velice kladně, KDU - ČSL se jako jediná z 5 zde uvedených stran, zabývá také tím, jaké **předpoklady** by měl kandidát do EP splňovat. Měla by to být znalost alespoň jednoho **světového jazyka** na komunikační úrovni (především angličtina nebo francouzština). Kandidát by měl mít také **odbornou kvalifikaci** v politikách Evropské unie. Kandidát by měl být **celostátně známý** a měl by mít potenciál oslovit voliče v celostátním měřítku. Kandidát by měl být také připraven na to, že z celého roku pouze 4 týdny bude trávit ve svých domovských obvodech. Kandidát by měl být **politicky aktivní a úspěšný**.

4.5 Strana zelených

Stanovy Strany zelených, které jsou v této práci analyzovány, byly přijaty na sjezdu Strany zelených v Pardubicích dne 25. září 2005.³⁷ Krom stanov, které se zabývají problematikou primárních voleb má Strana zelených zpracován „Řád primárních voleb Strany zelených pro volby do Evropského parlamentu v roce 2009“, tento řád byl schválen Republikovou radou SZ dne 22. listopadu 2008 a bude součástí analýzy.

4.5.1 Organizační struktura a orgány strany

Sjezd je vrcholným orgánem strany a svolává jej předseda jedenkrát za dva roky. Delegáty sjezdu s hlasem rozhodujícím jsou delegáti zvolení ZO podle klíče stanoveného předsednictvem, čelnové předsednictva SZ, poslanci a senátoři Parlamentu ČR a poslanci EP za SZ, jsou-li členy SZ. **Krajská konference** je nejvyšším orgánem strany mezi sjezdy. Má všeobecnou působnost a odpovědnost za činnost strany. Schází se podle potřeby nejméně jedenkrát za šest měsíců. **Předsednictvo SZ** se schází podle potřeby nejméně jedenkrát za tři týdny. Skládá se

³⁷ *Stanovy Strany zelených*. Pardubice, novelizované znění z 25. září 2005.

z předsedy, všech místopředsedů, hlavního manažera. Územní organizační struktura má tři úrovně: **místní** (městskou), **krajskou** a **republikovou**. **Organizační jednotky** jsou: základní organizace (městské organizace) a krajské organizace. **Plenárními orgány** jsou: členská schůze (městská konference), krajská konference, sjezd. **Výkonnými orgány** jsou: rada ZO (rada MO), rada KO, republiková rada, předsednictvo. **Revizními orgány** jsou: revizor (revizor MO), revizor komise KO a ústřední revizní komise.

4.5.2 Primární volby ve stanovách strany

Primárními volbami se ve stanovách strany zabývají tyto články. Článek 13 Základní organizace, článek 15 Krajská organizace a článek 17 Republiková rada. Krom těchto článků má Strana zelených vypracován „Řád primárních voleb Strany zelených pro volby do Evropského parlamentu v roce 2009.“ Tento řád je umístěn na webových stránkách Strany zelených a je tak dobře přístupný široké veřejnosti.

Článek 13 Základní organizace, odstavec 8, písmeno j), kde se uvádí: „Členská schůze ZO navrhuje a volí delegáty a náhradníky na krajskou konferenci.“³⁸

Článek 15 Krajská organizace, odstavec 6, písmeno g), zde se uvádí: „Krajská konference volí kandidáty včetně jejich pořadí na kandidátní listině,“ a písmeno i), kde se píše: „Krajská konference projednává a v závažných případech schvaluje úpravy komunálních kandidátek.“³⁹

Článek 17 Republiková rada, odstavec 3, písmeno d), kde se uvádí: „Republiková rada je nejvyšším výkonným orgánem Strany zelených v období mezi sjezdy a schvaluje strategii voleb a kandidáty do zastupitelských orgánů ČR v Evropské unii.“⁴⁰

Podrobněji je problematika primárních voleb do Evropského parlamentu řešena v dokumentu „Řád primárních voleb Strany zelených pro volby do Evropského parlamentu v roce 2009.“⁴¹ Z tohoto řádu si můžeme udělat představu, jak celý výběr probíhá.

³⁸ Článek 13, *Stanovy Strany zelených*. Pardubice, 25. září 2005.

³⁹ Článek 15, *Stanovy Strany zelených*. Pardubice, 25. září 2005.

⁴⁰ Článek 17, *Stanovy Strany zelených*. Pardubice, 25. září 2005.

⁴¹ *Řád primárních voleb Strany zelených pro volby do Evropského parlamentu v roce 2009*. Schválen RR Strany zelených, dne 22. 11. 2008.

4.5.3 Shrnutí

Také Strana zelených, podobně jako KDU - ČSL, má krom stanov zpracován řád primárních voleb pro volby do EP. V tomto řádu je celý proces primárních voleb od nominace až po výběr kandidátů opět velmi podrobně popsán, je možno do něho nahlédnouti v příloze. Ve stručnosti celý proces vypadá takto. První kolo primárních voleb probíhá na **krajských konferencích**. Kandidáty může nominovat kterákoli **základní organizace** v příslušném kraji. Kandidát musí doložit podepsaný Etický kodex poslance EP. Vlastní volba probíhá dle jednacího a volebního řádu. Do druhého kola postupují ti kandidáti, kteří byli zvoleni alespoň ve dvou krajích. Na prvních 5 míst jsou pak zařazeni kandidáti, kteří byli zvoleni minimálně v 5 krajích, při tom je potřeba respektovat genderovou strukturu kandidátů a podle toho se seznam dále doplňuje a upravuje. Druhé kolo pak probíhá na schůzi **Republikové rady**. Pokud je to třeba může dojít k návrhu na doplnění seznamu kandidátů, opět se dbá na respektování genderového principu. Narozdíl od KDU - ČSL Strana zelených v řádu neřeší, jaké předpoklady by měl kandidát do EP splňovat.

5 KOMPARACE STANOV POLITICKÝCH STRAN

Do Evropského parlamentu v roce 2009 kandidovalo 33 politických stran a uskupení. Pro komparaci stanov bylo vybráno 5 stanov stran, které měly největší největší šanci dostat se do Evropského parlamentu. Při komparaci stanov byla porovnávána zejména organizační struktura jednotlivých stran a podle rozsáhlosti této struktury i většinou odvíjející se počet paragrafů či článků, které se zabývají problematikou primárních voleb ve stanovách. U výše zmíněných pěti politických stran byly mimo jiné porovnávány stanovy též podle počtu článků či paragrafů. Nejvíce článků, celkem 83 obsahují stanovy KSČM. Naopak nejméně článků, celkem 20, jich má ODS. Ostatní strany: ČSSD 54 článků, KDU - ČSL 38 paragrafů, Strana zelených 31 článků. Tyto články či paragrafy většinou upravují: úvodní ustanovení, programové cíle stran, podmínky členství (vznik, práva a povinnosti, přestup, přerušování, zánik), pořádková opatření, organizační strukturu, dále řeší místní či základní organizace, oblastní či okresní (sdružení, konference, výbory), regionální či krajské (sdružení, konference, výbory) a v neposlední řadě též centrální orgány jako např. výkonné rady, grémia, ústřední výkonné výbory, ústřední výbory, celostátní konference, republikové

rady a podobně, nejvyššími orgány stran jsou většinou sjezdy v případě ODS je tento sjezd označován jako kongres strany. Články či paragrafy dále upravují činnost předsedy, místopředsedů, předsednictva, hlavního manažera (či generálního tajemníka), revizní orgány, odborné sekce zásady hospodaření, vnitrostranická referenda a normy, zánik strany, společná ustanovení, přechodná a zmocňovací ustanovení, platnost stanov. Je těžké říci, zda ta či ona strana má dokonalejší stanovy, či lepší obsah těchto stanov. Svou strukturou jsou si stanovy celkem podobné.

5.1 Organizační struktura a orgány stran

Organizační struktura většiny stran má čtyři úrovně. Začíná u **místních** (někde také základních) organizací, dalším článkem jsou **okresní** (či oblastní) sdružení (nebo také konference či výbory), struktura pak pokračuje **krajskými** či regionálními organizacemi, jako centrální **republikové** orgány fungují výkonné rady, výbory či ústřední výbory apod. **Nejvyšším orgánem** každé strany je **sjezd** (v případě ODS nazývaný **kongres**). Abychom si organizační strukturu mohli lépe představit, shromáždila autorka tyto údaje do přehledné tabulky.

Tabulka č. 2: Organizační struktura a orgány jednotlivých stran

Územní struktura	Orgány ODS	Orgány ČSSD	Orgány KSČM	Orgány KDU-ČSL	Orgány SZ
Nejvyšší org jednání min.	Kongres 1x za 1 rok	Sjezd 1x za 2 roky	Sjezd 1x za 4 roky	Sjezd 1x za 2 roky	Sjezd 1x za 2 roky
Republiková úroveň jednání min.	Výk. rada, Grémium 1x za měsíc	Ústřední výk. výbor 4x za rok	Ústř. výbor KSČM 4x za rok	Celostátní konference 3x za rok	Republiková rada 2x za rok
Krajská úroveň	Regionální sdružení	Krajská konference	Krajská rada KSČM	Krajské výbory	Krajská konference
Okresní úroveň	Oblastní sdružení	Okresní konference	Okresní konference	Okresní výbory	x
Místní úroveň	Místní sdružení	Místní organizace	Základní organizace	Místní organizace	Základní organizace

Zdroj: vlastní, na základě stanov jednotlivých politických stran

U ODS organizační strukturu tvoří čtyři úrovně: **místní, oblastní, regionu a centrální**. Na místní úrovni jsou to **místní sdružení**, na oblastní úrovni **oblastní sdružení** a na regionální úrovni **regionální sdružení**. Na centrální úrovni jsou orgány strany kongres, výkonná rada, kontrolní a revizní komise a smírčí výbor. Funkční období všech orgánů strany na všech úrovních je **dvouleté**. **Kongres strany** je nejvyšším orgánem strany a schází se nejméně jedenkrát ročně. Právo účasti na kongresu s hlasem rozhodujícím mají následující delegáti: předseda, místopředsedové, členové výkonné rady, členové vlády, poslanci, senátoři, delegáti oblastí zvolení na oblastních sněmech. Mezi zasedáními kongresu má všeobecnou odpovědnost za řízení strany **výkonná rada**, která je statutárním orgánem strany. Výkonná rada se schází minimálně jednou za měsíc a má následující složení: členové užšího grémia, které tvoří předseda strany, místopředsedové strany, předsedové poslaneckého a senátorského klubu, dále zástupci volebních krajů a další osoby s hlasem poradním. Mezi zasedáními výkonné rady přijímá operativní politická rozhodnutí **užší grémium** (předseda strany, místopředsedové strany, předsedové poslaneckého a senátorského klubu).

Ve smyslu územně organizační struktury má ČSSD, jako většina analyzovaných stran, čtyři úrovně: **ústřední výkonný výbor, krajské výkonné výbory (KVV), okresní výkonné výbory (OVV)** a nejnižším prvkem jsou **místní organizace (MO)**. Ústředními orgány ČSSD jsou **sjezd, konference, ústřední výkonný výbor, předsednictvo a ústřední kontrolní komise**. Nejvyšším orgánem je **sjezd**, který je podle stanov svoláván pravidelně každé dva roky a je vždy volební. Mezi sjezdy je nejvyšším orgánem **ústřední výkonný výbor ÚVV ČSSD**, který se schází třikrát až čtyřikrát ročně. Jednou měsíčně zasedá **předsednictvo ČSSD**.

Struktura KSČM má čtyři úrovně: **základní, okresní, krajskou a ústřední**. Orgány ústřední úrovně jsou **sjezd, ústřední výbor, výkonný výbor, ústřední rozhodčí komise a ústřední revizní komise**. Nejvyšším orgánem na ústřední úrovni je **sjezd KSČM**. Sjezd KSČM svolává ÚV KSČM zpravidla 1x za čtyři roky. Klíč k volbě delegátů stanoví ÚV KSČM. Nejvyšším orgánem mezi sjezdy KSČM je **ÚV KSČM**. Svolává jej VV ÚV KSČM nebo předseda ÚV KSČM nejméně 1x za čtvrtletí. Sjezd KSČM potvrzuje členy ÚV KSČM zvolené **okresními konferencemi KSČM a krajskými radami KSČM**. Členy ÚV KSČM se stávají předsedové poslaneckého a senátorského klubu. **Výkonný výbor ústředního výboru KSČM (VV ÚV KSČM)** je výkonným orgánem ÚV KSČM a statutárním orgánem KSČM.

Organizační strukturu KDU - ČSL tvoří **celostátní, krajské, okresní a místní** nebo **městské organizace**. Orgány Celostátní organizace KDU-ČSL jsou **sjezd, celostátní konference, celostátní výbor, předsednictvo strany, celostátní rozhodčí sbor** a **celostátní revizní komise**. **Sjezd** je vrcholným orgánem strany a svolává jej předseda jedenkrát za dva roky. Delegáty sjezdu s právem hlasovacím jsou členové celostátní konference, zástupci okresních organizací, a až 10 členů strany určených celostátním výborem. **Celostátní konference** je nejvyšším orgánem strany mezi sjezdy. Má všeobecnou působnost a odpovědnost za činnost strany. Schází se podle potřeby nejméně třikrát do roka. **Předsednictvo strany** se schází podle potřeby zpravidla jednou týdně. Skládá se z předsedy, všech místopředsedů, generálního sekretáře, předsedy klubu poslanců a předsedy klubu senátorů.

Strana zelených má jako jediná pouze tři úrovně: **místní** (městskou), **krajskou** a **republikovou**. **Organizační jednotky** jsou: základní organizace (městské organizace) a krajské organizace. **Plenárními orgány** jsou: členská schůze (městská konference), krajská konference, sjezd. **Výkonnými orgány** jsou: rada ZO (rada MO), rada KO, Republiková rada, předsednictvo. **Revizními orgány** jsou: revizor (revizor MO), revizor komise KO a ústřední revizní komise. **Sjezd** je vrcholným orgánem strany a svolává jej předseda jedenkrát za dva roky. Delegáty sjezdu s hlasem rozhodujícím jsou delegáti zvolení ZO podle klíče stanoveného předsednictvem, čelnové předsednictva SZ, poslanci a senátoři Parlamentu ČR a poslanci EP za SZ, jsou-li členy SZ. **Republiková rada** je nejvyšším orgánem strany mezi sjezdy. Má všeobecnou působnost a odpovědnost za činnost strany. Schází se podle potřeby nejméně jedenkrát za šest měsíců. **Předsednictvo SZ** se schází podle potřeby nejméně jedenkrát za tři týdny. Skládá se z předsedy, všech místopředsedů, hlavního manažera.

Komparací organizační struktury stran bylo zjištěno, že Strana zelených jako jediná má třístupňovou organizaci, je u ní vynechán článek odpovídající okresní úrovni. Ostatní strany mají organizační strukturu čtyřstupňovou. Toto zjištění se dále prolíná s tím, kolik paragrafů či článků se ve stanovách zabývá problematikou primárních voleb. Samozřejmě čím členitější organizační struktura, tím větší počet paragrafů či článků ve stanovách jednotlivých stran, které se zabývají primárními volbami a tím také více komplikované nominace, sestavování kandidátek a celá organizace primárních voleb. U ODS navíc bylo zjištěno, že Výkonná rada se schází minimálně jednou za měsíc a mezi zasedáními Výkonné rady přijímá operativní politická rozhodnutí užší Grémium (předseda strany, místopředsedové strany, předsedové poslaneckého

a senátorského klubu). Užší Grémium, v případě ODS, je dalším článkem, který může vstupovat a také vstupuje do problematiky okolo primárních voleb a může tak měnit či upravovat například pořadí na kandidátkách. Nyní se podívejme, jak jsou primární volby zahrnuty do článků a paragrafů stanov jednotlivých stran.

5.2 Primární volby ve stanovách stran

Jak již bylo výše zmíněno organizační struktura, či lépe řečeno počet jednotlivých úrovní a četnost článků a paragrafů upravujících primární volby spolu úzce souvisí. Vše začíná od **místních organizací**, které navrhnou kandidáty. Tito kandidáti jsou pak schvalováni na **okresních konferencích**. **Krajské výbory** vyberou z návrhů okresních výborů kandidáty, z nichž pak je sestavena **celostátní nominační listina** pro primární volby. **Republikový orgán** pak má většinou možnost navrhnout ještě další kandidáty. Finalizace probíhá na **sjezdu**, kde je primární volbou sestavena kandidátka - čím více získaných hlasů, tím lepší postavení na kandidátce. Při vyrovnanosti hlasů rozhoduje los. Můžeme říci, kolik úrovní má organizační struktura, minimálně tolik článků či paragrafů se zabývá primárními volbami. Autorku také zajímalo, kdy naposled byly stanovy obměňovány a doplňovány o nové články a paragrafy. Těžko říci, jak by se dal posoudit rozsah jednotlivých stanov, autorka se rozhodla udělat toto srovnání podle počtu jednotlivých článků (paragrafů). O tom kolik článků (paragrafů) se ve stanovách zabývá primárními volbami, se autorka rozhodla udělat srovnání také podle počtu paragrafů, které se touto problematikou zabývají. Odpovědi na tyto otázky budou zpracovány v závěrečném shrnutí za tuto kapitolu.

Pro lepší orientaci byla sestavena následující tabulka, údaje do ní byly čerpány ze stanov jednotlivých politických stran. Z tabulky si můžeme udělat představu o rozsahu stanov, vidíme zde datum jejich přijetí a schválení a je zde také vidět, zda primární volby jsou upraveny další vnitrostranickou normou. Tabulka je unikátním a vlastním nápadem autorky, která vycházela z toho, že bylo potřeba nějakým způsobem porovnat jednotlivé údaje, to znamená zejména jednotlivé články, či paragrafy stanov. Z této tabulky je zřejmé, že strany jsou většinou organizovány na základě čtyř úrovní. Jsou to úrovně místní, okresní, krajské a státní. Vrcholným orgánem stran pak většinou bývá celostátní konference, či sjezd strany. Pojdme se nyní na tabulku podívat.

Tabulka č. 3: Články a paragrafy upravující primární volby ve stanovách stran

Členění	Články stanov ODS	Články stanov ČSSD	Články stanov KSČM	§ stanov KDU-ČSL	Články stanov SZ
Rozsah stanov Datum přijetí	20 článků 7. 12. 2008	54 článků 23. 2. 2009	83 článků 17. 5. 2008	38 paragrafů 30. 3. 2005	31 článků 25. 9. 2005
Řád pr. voleb Dat. schválení	nedoložen x	nedoložen x	nedoložen x	7 odstavců 12. 10. 2007	5 paragrafů 22. 11. 2008
Články upravující vnitrostr. normy	x	Čl. 47 Řády příprav na volby	Čl. 34 Primární volby	§ 27 Kandidátky § 37 Vnitro. normy	Řád primárních voleb SZ
Články upravující místní úroveň	Čl. 5 Místní sdružení	Čl. 15 Místní organizace	Čl. 43 Základní org.	x	Čl. 13 Základní org.
Články upravující okresní úroveň	Čl. 6 Oblastní sdružení	Čl. 20 Okres. konference	Čl. 50 Okr. konference	§ 20 Okresní orgány	x
Články upravující krajskou úroveň	Čl. 7 Regionální sdruž.	Čl. 25 Kraj. konference	Čl. 54 Kraj. konference	§ 19 Krajské orgány	Čl. 15 Krajská org.
Články upravující státní úroveň	Čl. 13 Grémium ODS Čl. 15 Výkonná rada	Čl. 30 Ústřední výkonný výbor ČSSD	Čl. 58 Ústřední výbor KSČM	§ 18 Celostátní konference KDU - ČSL	Čl. 17 Republiková rada SZ

Zdroj: vlastní, na základě stanov jednotlivých politických stran

ODS věnuje problematice primárních voleb ve svých stanovách celkem 5 článků. Jedná se zejména o článek 5 Místní sdružení, článek 6 Oblastní sdružení, článek 7 Regionální sdružení, článek 13 Grémium, článek 15 Výkonná rada. V těchto článcích je podrobně popsáno kdo navrhuje a kdo schvaluje kandidáty a také kdo sestavuje kandidátky. Celý proces primárních voleb probíhá zhruba takto. Místní sněm navrhuje kandidáty pro volby do Evropského parlamentu. Oblastní sněm spolu s regionálním sněmem pak schvalují nominace kandidátů pro volby do EP. Grémium pak může ovlivnit svými iniciativními návrhy, které předkládá radě, pořadí jednotlivých kandidátů (např. pořadí na kandidátce u jihočeského zástupce doc. Zvěřiny). Výkonná rada rozhoduje většinovým hlasováním o sestavení kandidátních listin.

ČSSD, podobně jako ODS, věnuje problematice primárních voleb ve svých stanovách 5 článků. Tyto články se většinou odvolávají na Řády příprav na volby. Tyto Řády se však autorce nepodařilo sehnat a proto může zpracovat pouze informace obsažené ve stanovách. Takže problematikou primárních voleb se konkrétně zabývá článek 15 Místní organizace ČSSD, článek 20 Okresní konference ČSSD, článek 25 Krajská konference ČSSD, článek 30 Ústřední výkonný výbor ČSSD a článek 47 Úloha a pravomoc orgánů ČSSD v rámci přípravy na volby do zastupitelských orgánů. Ze stanov ČSSD vyplývá, že Místní organizace ČSSD

se podílí na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby. Rovněž Okresní konference ČSSD pokračuje dále v sestavování kandidátních listin pro primární volby. Krajská konference ČSSD, která je nejvyšším orgánem Krajské organizace ČSSD se podílí na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby. Nejvyšším orgánem je tzv. Ústřední výkonný výbor ČSSD, který se podílí na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby a rovněž tyto vnitrostranické normy schvaluje. Z uvedených skutečností je zřejmé, že ČSSD má problematiku primárních voleb pevně zakotvenou ve svých stanovách. Škoda, že dokument Řády přípravy na volby do Evropského parlamentu není nikde zveřejněn a ani dotazem na Okresní výkonný výbor v Českých Budějovicích se ho nepodařilo obstarat.

KSČM se problematikou primárních voleb ve svých stanovách zabývá celkem v 5 článcích, z nichž nejdůležitější je článek 34, který přímo upravuje primární volby. Další články jsou článek 43 Základní organizace, 50 Okresní konference, 54 Krajská rada KSČM a článek 58 ÚV KSČM, kde se řší kdo navrhuje, schvaluje a sestavuje kandidátní listiny. Ze stanov KSČM vyplývá, že Základní organizace KSČM na Členské schůzi navrhuje kandidáty pro primární volby. Rovněž Okresní konference KSČM schvaluje kandidáty z okresu pro volby do zastupitelstev kraje a zákonodárných sborů podle článku 34 stanov. Krajská rada KSČM doporučuje zástupce do stranických a jiných orgánů a aktivů, navrhuje kandidáty do zákonodárného a zastupitelských sborů, sestavuje kandidátní listiny do zastupitelstva kraje a zákonodárného sboru z daného volebního kraje podle článku 34 stanov, které předkládá Ústřednímu výboru KSČM ke schválení. Nejvyšším orgánem je tzv. Ústřední výbor KSČM, který schvaluje kandidátní listiny do zastupitelstev krajů vytvořených podle článku 34 stanov.

KDU - ČSL věnuje problematice primárních voleb rovněž 5 paragrafů ve svých stanovách. Jsou to paragrafy: § 17 Celostátní výbor, § 18 Celostátní konference, § 19 Krajské orgány strany, § 20 Okresní orgány strany, § 27 Sestavování kandidátek, § 37 Vnitrostranické normy. Narozdíl od předešlých stran má KDU - ČSL velmi pečlivě zpracovaný dokument, který je zveřejněn i na webových stránkách strany. Tento dokument má název Volební řád primárních voleb pro volby do Evropského parlamentu 2009 a Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP. Ze stanov a z volebního řádu KDU - ČSL vyplývá, že Okresní výbory navrhnou kandidáty. Krajské výbory vyberou kandidáty, z nichž je pak sestavena nominační listina pro primární volby. Celostátní konference KDU - ČSL může ještě navrhnout další

kandidáty. Celostátní nominační listinu pro primární volby sestaví ÚK KDU - ČSL. Kandidátka je pak sestavena primární volbou na Sjezdu KDU - ČSL.

Strana zelených řeší primární volby ve svých stanovách 3 články a vydaným Řádem primárních voleb SZ pro volby do EP v roce 2009, který obsahuje 5 paragrafů. Primárními volbami se ve stanovách Strany zelených zabývají tyto články: článek 13 Základní organizace, článek 15 Krajská organizace a článek 17 Republiková rada. V Řádu primárních voleb pak jsou to tyto paragrafy: § 1 Úvodní ustanovení, § 2 První kolo primárních voleb, § 3 Seznamy kandidátů, § 4 Druhé kolo primárních voleb, § 5 Stížnost na průběh primárních voleb. První kolo primárních voleb probíhá na krajských konferencích. Kandidáty může nominovat kterákoli základní organizace v příslušném kraji. Kandidát musí doložit podepsaný Etický kodex poslance EP. Vlastní volba probíhá dle jednacího a volebního řádu. Do druhého kola postupují ti kandidáti, kteří byli zvoleni alespoň ve dvou krajích. Na prvních 5 míst jsou pak zařazeni kandidáti, kteří byli zvoleni minimálně v 5 krajích, při tom je potřeba respektovat genderovou strukturu kandidátů a podle toho se seznam dále doplňuje a upravuje. Druhé kolo pak probíhá na schůzi Republikové rady. Pokud je to třeba může dojít k návrhu na doplnění seznamu kandidátů, dbá se opět na respektování genderového principu. Narozdíl od KDU - ČSL Strana zelených v řádu neřeší, jaké předpoklady by měl kandidát do EP splňovat. Naproti tomu zde má navíc popsán průběh případných stížností v § 5 Stížnost na průběh primárních voleb.

5.3 Shrnutí

Z komparace stanov politických stran vyplývají následující skutečnosti týkající se primárních voleb.

První co nás upoutá, je datum přijetí či schválení stanov. Z tabulky č. 3 vyplývá, že nejstarší stanovy má KDU - ČSL, jejich stanovy byly naposled měněny dne 30. 3. 2005. Na druhou stranu mají však sestaven Volební řád primárních voleb do EP 2009 a ten byl schválen dne 12. 10. 2007. Nejnovější stanovy má ČSSD, jejich stanovy byly naposled novelizovány dne 23. 2. 2009.

Další pozoruhodnou věcí je rozsah jednotlivých stanov. Stanovy nemají jednotnou grafickou úpravu a tak se nedá určit jejich rozsah například podle počtu stránek. Autorka se tedy rozhodla určit jejich rozsah podle počtu článků či paragrafů, které vlastně určují rozsah problematiky (každý článek či paragraf se zabývá určitou

problematikou). Z uvedených 5 stran má nejvíce článků KSČM, celkem 83 článků. Nejméně článků 20 má ODS, ale jejich články jsou dále děleny na odstavce a písmena.

Všechny strany, kromě Strany zelených, věnují primárním volbám po 5 člancích. Strana zelených má tuto problematiku ošetřenou ve 3 člancích. Nutno ale poznamenat, že Strana zelených má ještě navíc vydán dokument s názvem Řád primárních voleb SZ pro volby do EP v roce 2009. Podobný dokument má také strana KDU - ČSL. U ostatních stran se podobné vnitrostranické dokumenty nepodařilo zajistit. Můžeme tedy porovnat oba Řády primárních voleb.

Pokud se podíváme na řád KDU - ČSL je stručnější než řád SZ. Obsahuje pouze 7 odstavců, ale nutno uznat, že celkem jasně popisuje celý průběh primárních voleb, který byl již výše zmíněn. Co se autorce velice líbilo, je doporučení pro případné kandidáty. Toto doporučení se nachází v druhé části řádu a má název Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP. Mezi tyto předpoklady patří: znalost světového jazyka, odborná kvalifikace kandidáta, celonárodní profil kandidáta, připravenost většinu roku trávit mimo domov, prokázaná politická úspěšnost. Naproti tomu řád SZ je sestaven z 5 paragrafů. Nejsou zde popsány předpoklady, ale kandidát musí doložit podepsaný Etický kodex poslance EP. SZ v tomto řádu dbá na dodržování genderového pravidla, to znamená, v každé trojici po sobě jdoucích kandidátů musí být vždy alespoň jeden opačného pohlaví. Navíc je zde uveden § 5 Stížnost na průběh primárních voleb. Nyní po analýze a komparaci stanov se podívejme, jaké kandidátky jednotlivé strany navrhly a kdo byl ve volbách úspěšný.

6 ANALÝZA KANDIDÁTNÍCH LISTIN A VOLEBNÍCH VÝSLEDKŮ

Ve volbách do Evropského parlamentu se utkalo v ČR celkem 33 politických seskupení, jejich počet je o jedno vyšší než před pěti lety. V seznamu stran byly vedle velkých a známých stran i strany nové a zcela neznámé. Pozornost proto bude věnována opět 5 nejsilnějším stranám. Analyzovat budeme věk, pohlaví, přednostní hlasy – zde se zaměříme na nejúspěšnějšího jihočeského kandidáta, zisk mandátů a celkové pořadí strany ve volbách.

6.1 ODS

Tabulka č. 4: Kandidátní listina ODS pro volby do EP v roce 2009⁴²

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Zahradil Jan Ing.	46	65 731	8.85	*	2
2	Tošenovský Evžen Ing.	53	104 737	14.11	*	1
3	Vlasák Oldřich Ing.	53	11 744	1.58	*	3
4	Cabrnoch Milan MUDr.	46	7 143	0.96	*	4
5	Strejček Ivo PaedDr.	47	6 071	0.81	*	5
6	Ouzký Miroslav MUDr.	50	9 869	1.33	*	6
7	Kožušník Edvard	38	11 567	1.55	*	7
8	Fajmon Hynek Mgr.	41	16 041	2.16	*	8
9	Češková Andrea JUDr.	37	14 477	1.95	*	9
10	Zvěřina Jaroslav Doc. MUDr. CSc.	66	34 194	4.60		1
11	Hauptmann Werner Ing.	41	2 049	0.27		2
12	Úlehla Tomáš Mgr.	44	4 137	0.55		3
13	Lebeda Aleš Prof. Ing. DrSc.	58	3 631	0.48		4
14	Mallotová Helena Mgr.	64	972	0.13		5
15	Hynek Josef Doc. RNDr. MBA, Ph.D.	43	7 730	1.04		6
16	Balabán Milan Ing.	65	2 575	0.34		7
17	Hurt Karel MUDr. MSc., Ph.D., DrSc	54	6 759	0.91		8
18	Šifalda Miloš RNDr.	45	2 074	0.27		9
19	Vavroušek Vítězslav MUDr. MBA	53	2 089	0.28		10
20	Dolina Jaroslav	36	1 162	0.15		11
21	Chlaň Alexander Ing. Ph.D.	33	1 388	0.18		12
22	Černík Aleš Ing.	40	222	0.02		13
23	Bartošová Kateřina Bc.	33	2 427	0.32		14
24	Sefzig Luděk MUDr.	52	930	0.12		15
25	Asuquo Raymond Ing. Ph.D., MBA	51	1 455	0.19		16
26	Beitl Petr Ing.	42	769	0.10		17
27	Sokol Petr PhDr.	34	2 161	0.29		18
28	Michálek Jan MUDr.	51	1 194	0.16		19
29	Šindlerová Irena Mgr.	35	1 988	0.26		20

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Kandidátní listina ODS, kterou znázorňuje tabulka č. 4, nám umožňuje udělat analýzu kandidátů a poslanců podle věku a pohlaví, analýzu kandidátů podle přednostních hlasů, z tabulky dále můžeme vyčíst zisk mandátů a na jeho základě určit pořadí strany ve volbách do EP.

⁴² Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

6.1.1 Kandidáti a poslanci podle věku

Tabulka č. 5: Kandidáti a poslanci ODS podle věku ⁴³

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	29	100.00	9	100.00	0.00
21 - 29 let	0	0.00	0	0.00	0.00
30 - 49 let	17	58.62	6	66.67	+ 8,05
50 a více let	12	41.38	3	33.33	- 8,05
Průměrný věk	46.59		45.67		- 0,92

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Z tabulky č. 5 vyplývá, že průměrný věk 29 kandidátů ODS byl 46,59 roku, z těchto kandidátů získalo mandát 9 poslanců, jejichž průměrný věk byl 45,67 roku. Dá se říci, že poslanci za ODS jsou o téměř 1 rok mladší než kandidáti. Pokud se podíváme podrobněji na jednotlivé věkové kategorie, tak v kategorii 21 - 29 let nebyl žádný kandidát, v kategorii 30 - 49 let bylo 17 kandidátů z 29, což činí 58,62 %. U poslanců tuto kategorii obsadilo 6 poslanců z 9, což v procentech představuje 66,67 %. Můžeme tedy říci, že poslanci ODS oproti kandidátům omládli díky této kategorii (30 - 49 let) vyjádřeno v procentech o + 8,05 %, stalo se tak na úkor kategorie 50 a více let, kde zase u poslanců počet poklesl a s ním i procentuelní podíl o - 8,05 %. Nejstarším kandidátem byl doc. Zvěřina (66 let). Nejmladšími kandidáty byli Bc. Bartošová (33 let) a Ing. Chlaň (33 let). Z poslanců za ODS jsou nejstarší Ing. Vlasák a Ing. Tošenovský (oba 53 let), naopak nejmladší je JUDr. Češková (23 let). Pokud bychom stáří poslanců porovnávali s ostatními 4 stranami, tak ODS s věkovým průměrem poslanců 45,67 roku by se umístilo na první příčce. Jejich poslanci jsou průměrově věkově nejmladší. Pokud bychom podobné srovnání provedli u kandidátek, tak by se ODS umístilo na čtvrtém místě.

⁴³ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

6.1.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví⁴⁴

Tabulka č. 6: Kandidáti a poslanci ODS podle pohlaví

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	29	100.00	9	100.00	0.00
Muži	25	86.21	8	88.89	+ 2,68
Ženy	4	13.79	1	11.11	-2,68

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

V dnešní době se stále více hovoří o diskriminaci žen například v zaměstnání, v rodině, ve společnosti. Autorku zajímalo, jak se tato otázka promítá do politiky, zejména jak jsou ženy zastoupeny na kandidátkách jednotlivých stran a co je pak ještě důležitější kolik žen se vůbec probouje do Evropského parlamentu. Pokud analyzujeme tabulku č. 6, hned na první pohled vidíme, že situace u ODS je tristní. Na kandidátce ODS byly 4 ženy z celkového počtu 29 kandidátů, což dělá v přepočtu 13,79 %. Pokud bychom hodnotili, kolik žen z řad ODS pracuje v EP, došli bychom k číslu 1 (z 9 poslanců), což v přepočtu činí 11,11 %. Tato nelichotivá čísla mluví jasně v neprospěch ODS, z uvedených 5 stran má ODS na své kandidátce nejméně žen. ODS si svou bilanci trochu vylepšila v oblasti zastoupení žen v Evropském parlamentu, kde ze 4 stran, které se do Evropského parlamentu proboujaly, je na třetím místě i tak ale můžeme říci, že genderové pravidlo v řadách ODS není bráno zcela vážně.

6.1.3 Kandidáti podle přednostních hlasů

Tato část práce má za úkol analyzovat vliv přednostních hlasů od voličů na posun pořadí jednotlivých kandidátů na kandidátních listinách. Jde v podstatě o to, zda osobnost jednotlivých kandidátů dokáže přesvědčit voliče natolik, aby jim dali své hlasy a posunuli je tak dopředu v pořadí na kandidátních listinách. Kandidát, pokud není na kandidátce v čele, musí získat nejméně 5 % hlasů. Kdo pokoří tuto magickou hranici,

⁴⁴ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

se automaticky dostává do Evropského parlamentu. V praxi to ale samozřejmě není tak jednoduché, jak by se na první pohled zdálo. Pojďme se nyní podrobněji podívat na případ ODS. Situaci si ukážeme na vybraném vzorku 10 kandidátů z čela tabulky č. 7.

Tabulka č. 7: Přednostní hlasy pro kandidáty ODS ⁴⁵

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Zahradil Jan Ing.	46	65 731	8.85	*	2
2	Tošenovský Evžen Ing.	53	104 737	14.11	*	1
3	Vlasák Oldřich Ing.	53	11 744	1.58	*	3
4	Cabrnoch Milan MUDr.	46	7 143	0.96	*	4
5	Strejček Ivo PaedDr.	47	6 071	0.81	*	5
6	Ouzký Miroslav MUDr.	50	9 869	1.33	*	6
7	Kožušník Edvard	38	11 567	1.55	*	7
8	Fajmon Hynek Mgr.	41	16 041	2.16	*	8
9	Češková Andrea JUDr.	37	14 477	1.95	*	9
10	Zvěřina Jaroslav Doc. MUDr. CSc.	66	34 194	4.60		1

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Podíváme-li se na tabulku č. 7, můžeme si udělat jasný obrázek o tom, koho voliči považují za osobnost, hodnou jejich důvěry. Na prvním místě se umístil Ing. Tošenovský s 104 737 přednostními hlasy, ten se stal také absolutním vítězem voleb do Evropského parlamentu v roce 2009. Druhou osobností je bezesporu Ing. Zahradil, jemuž voliči věnovali 65 731 preferenční hlas. Oba tito kandidáti byli v čele kandidátní listiny, jen s tím rozdílem, že Ing. Tošenovský byl na kandidátce na druhém místě, ale díky přednostním hlasům vlastně předběhl svého kolegu Ing. Zahradila a dostal se do čela. Autorku však zajímala zejména třetí osobnost v řadách ODS. Na třetím místě podle voličských hlasů se umístil doc. Zvěřina, který by zároveň jedním ze zástupců za Jihočeský kraj. Pojďme se tedy na jeho obhajobu podívat podrobněji.

Z tabulky vyplývá, že dosavadní europoslanec doc. Zvěřina sice dostal při obhajobě mandátu 34 194 preferenční hlasy, což byl třetí nejlepší výsledek v kandidátce, ale na zvolení z desátého místa to bohužel nestačilo. Zůstal prvním

⁴⁵ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

náhradníkem. Ke zvolení (a k pokoření 5 % hranice) chybělo doc. Zvěřinovi něco kolem 3 000 hlasů. Dá se říci, že ačkoli přinesl ODS hodně hlasů, mandáty nakonec do klína spadly jiným. Je to nevýhoda poměrného volebního systému, kandidát je manipulován sekretariáty stran a volič svému kandidátovi může vlastně pomoci jen ve vyjímečných případech. Sám doc. Zvěřina k tomu poznamenává: „*Je vidět, že lidé z Prahy a Středočeského kraje jsou nadreprezentováni oproti zbytku republiky. Sestavená kandidátka je v ODS obrazem toho, jak kdo vychází s úzkým vedením strany, které někdy vystupuje, jako kdyby si kraje zprivatizovalo. Podle mých informací totiž o kandidátce nerozhodovalo širší vedení, ale jen grémium. Nominace z krajů měli, a seřadili to podle sebe. Pravda je, že když jsem v minulých volbách měl druhý nejlepší výsledek, tak jsem nepředpokládal, že dostanu až desáté místo a přede mnou budou lidé, kteří pro ODS ještě moc neudělali. Ale to člověk musí respektovat, i když mám nějak čím dál větší problém se s tou partou ve vedení identifikovat. Myslím, že jim to vyšlo ideálně – přinesl jsem hlasy a nepostoupil jsem.*“⁴⁶

Na tomto příkladu je možné ukázat, jak se dá manipulovat s pořadím na kandidátkách a zamíchat tak s celkovým pořadím úspěšných poslanců. Dá se říci, že vliv voličů je pak minimální. Pokud se kandidátovi nepodaří pokořit 5 % hranici získaných preferenčních hlasů, jen těžko se může posunout z nevolitelného 10. místa dopředu alespoň o jednu příčku, která by již znamenala úspěch. Příklad doc. Zvěřiny to jasně dokazuje. ODS navíc ve svých stanovách má uvedeno v článku 13 Grémium, odstavec 2 Působnost, písmeno a) „Grémium má všeobecnou odpovědnost za stranu mezi zasedáními výkonné rady“, b) „Schází se dle potřeby“, c) „Předkládá výkonné radě zprávu o své činnosti“, d) Předkládá výkonné radě iniciativní návrhy týkající se činnosti strany“⁴⁷ Takže stížnost doc. Zvěřiny, že o kandidátce nerozhodovala výkonná rada, ale „pouze“ užší grémium je vlastně neopodstatněná, protože dle stanov užší grémium má právo scházet se a rozhodovat o záležitostech strany mezi zasedáními výkonné rady. Ze slov doc. Zvěřiny je cítit jisté rozčarování, kterému se asi nikdo nediví, neboť mu členství v Evropském parlamentu ve volbách 2009 uteklo opravdu jen o vlasek, ale takto jsou nastavena neúprosná pravidla. Pokud doc. Zvěřina nebyl spokojen s pořadím na kandidátce, měl rychle jednat, tzn. podat stížnost (nejdéle do 3 dnů) a tuto situaci okamžitě řešit.

⁴⁶ *Jihočeské týdeníky (Magazín týdeníku Tábořsko)* [online]. Tábor: Jihočeské týdeníky, 2009 [cit. 28. října 2009]. Dostupné na WWW: <http://www.jihocesketydeniky.cz/archiv/vydava-telstvi/2009_24.pdf>.

⁴⁷ Článek 13, Grémium. *Stanovy Občanské demokratické strany*. Praha, 7. prosince 2008.

Například Strana zelených s touto alternativou počítá a ve svém Řádu primárních voleb radí kandidátům, jak se v tomto případě zachovat. Vše je uvedeno v § 5 Řádu primárních voleb SZ pro volby do EP v roce 2009. V tomto případě však již můžeme jen konstatovat, že vše proběhlo podle stanov a nastavených pravidel a zákonů. Ačkoliv autorka cítí s doc. Zvěřinou a chápe jeho rozčarování. Bohužel takový je dnešní globální svět plný různých zákonů a předpisů. Ten, kdo se v této spleti vyzná a umí rychle jednat, má pak nárok na úspěch.

6.1.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP

Z tabulky č. 4 zjistíme počet získaných mandátů. Pro ODS byl tento počet 9. To znamená, že v roce 2009 z celkového počtu 29 kandidátů se do Evropského parlamentu dostalo 9 poslanců, což v přepočtu činí 40,91 % z celkového počtu 22 poslanců za Českou republiku. Devět poslanců je stejný výsledek jako před 5 lety v roce 2004. Při celkovém srovnání tak strana ODS v roce 2009 získala první místo ve volbách do Evropského parlamentu.

6.1.5 Shrnutí

ODS jako strana získala první místo ve volbách do Evropského parlamentu. Celkový počet získaných mandátů byl 9. Strana měla na své kandidátce tři velké osobnosti Ing. Tošenovského, Ing. Zahradila a doc. Zvěřinu. Posledně jmenovaný, ač získal hodně preferenčních hlasů, nezískal mandát. U ODS je málo prosazován genderový princip a tak na kandidátce z celkového počtu 29 kandidátů byly pouze 4 ženy. Průměrný věk kandidátů činí 46,59 roku, což ODS posouvá na 4. příčku z pěti analyzovaných stran. Ovšem pokud bychom posuzovali stáří poslanců, tedy kandidátů, kteří se probojovali do Evropského parlamentu, tak jejich průměrný věk je 45,67 roku a zde se ODS umístila na první příčce ze 4 posuzovaných stran.

6.2 ČSSD

Kandidátní listina ČSSD, kterou znázorňuje tabulka č. 8, nám umožňuje udělat analýzu kandidátů a poslanců podle věku a pohlaví, analýzu kandidátů podle přednostních hlasů, z tabulky dále můžeme vyčíst zisk mandátů a na jeho základě určit

pořadí strany ve volbách do EP. Všechny výsledky budou podrobně analyzovány a shrnuty v závěru za touto kapitolou (6.2).

Dá se říci, že strana ČSSD byla v roce 2009 úspěšná, neboť si polepšila oproti roku 2004 o 5 získaných mandátů a se ziskem 7 mandátů se ve volbách umístila na druhém místě hned za ODS. Pojďme se nyní podrobněji podívat, jaká kandidátka byla sestavena na základě jejich stanov a které osobnosti výrazněji zabodovali u voličů.

Tabulka č. 8: Kandidátní listina ČSSD pro volby do EP v roce 2009⁴⁸

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Havel Jiří Doc. Ing. CSc.	51	59 818	11.32	*	1
2	Falbr Richard JUDr.	68	44 703	8.46	*	2
3	Rouček Libor Dr.	54	19 771	3.74	*	3
4	Poc Pavel RNDr.	45	4 814	0.91	*	4
5	Brzobohatá Zuzana Ing.	46	7 736	1.46	*	5
6	Dušek Robert	42	4 042	0.76	*	6
7	Sehnalová Olga MUDr. MBA	40	9 386	1.77	*	7
8	Mynář Vojtěch	65	9 361	1.77		1
9	Osvald Petr Ing.	42	4 272	0.80		2
10	Vomáčka Jaroslav Doc. MUDr. Ph.D.	53	8 648	1.63		3
11	Čurdová Anna Mgr.	47	4 318	0.81		4
12	Novotný Tomáš JUDr. Ing. Ph.D.	40	1 335	0.25		5
13	Suchánek Miloslav Prof. Ing. CSc.	66	1 172	0.22		6
14	Potůček Martin Prof. PhDr. CSc., MSc.	60	3 230	0.61		7
15	Příkryl Ivan JUDr.	60	716	0.13		8
16	Balabán Miloš PhDr. Ph.D.	46	1 239	0.23		9
17	Štogl Karel Mgr.	36	1 267	0.23		10
19	Váňa Roman Ing.	42	3 051	0.57		11
20	Pospíšil Aleš Mgr.	41	212	0.04		12
21	Svobodová Lucie Mgr. Ing.	27	2 374	0.44		13
22	Tomková Ivana	57	400	0.07		14
23	Zlínský Jan JUDr.	60	1 303	0.24		15
24	Křúpala Radim Ing.	28	1 366	0.25		16
25	Knézel Štěpán Mgr.	59	445	0.08		17
26	Mls Václav Mgr. MA	35	736	0.13		18
27	Landovský Jakub PhDr. Mgr.	32	468	0.08		19
28	Průdková Kateřina Mgr.	25	887	0.16		20
29	Kaucký Lukáš Mgr.	27	1 010	0.19		21

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

⁴⁸ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

Pokud se podíváme na kandidátní listinu ČSSD, kterou znázorňuje tabulka č. 8, můžeme si opět udělat obrázek toho, co nám umožňuje analyzovat. Můžeme zaměřit na průzkum kandidátů a poslanců podle věku a pohlaví, dále přínosem pro tuto práci bude jistě také analýza kandidátů podle přednostních hlasů. Na samý závěr se zaměříme na vyčíslení zisku mandátů, jeho porovnání s posledními volbami v roce 2004. Na základě zisku mandátů pak určíme pořadí strany ve volbách do EP v roce 2009. Nejprve se tedy zaměříme na analýzu kandidátů a poslanců ČSSD podle věku v následující kapitole.

6.2.1 Kandidáti a poslanci podle věku

Tabulka č. 9: Kandidáti a poslanci ČSSD podle věku ⁴⁹

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	28	100.00	7	100.00	0.00
21 - 29 let	4	14.29	0	0.00	0.00
30 - 49 let	13	46.43	4	57.14	+ 10,71
50 a více let	11	39.29	3	42.86	+ 3,57
Průměrný věk	46.21		49.43		+ 3,22

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Z tabulky č. 9 vyplývá, že průměrný věk 28 kandidátů ČSSD byl 46,21 roku, z těchto kandidátů získalo mandát 7 poslanců, jejichž průměrný věk byl 49,43 roku. Dá se říci, že poslanci za ČSSD jsou o 3,22 roku starší než kandidáti. Pokud se podíváme podrobněji na jednotlivé věkové kategorie, tak v kategorii 21 - 29 let byli 4 kandidáti, bohužel mezi poslance se neprobojoval žádný kandidát, v kategorii 30 - 49 let bylo 13 kandidátů z 28, což činí 46,43 %. U poslanců v této kategorii byli 4 poslanci ze 7, což v procentech představuje 57,14 %. V kategorii 50 a více let byla situace u kandidátů 11 členů v procentech 39,29 % a u poslanců 3 členové, v procentech 42,86 %. Nejstarším kandidátem byl JUDr. Falbr (68 let). Nejmladší kandidátkou byla Mgr. Průdková (25 let). Z poslanců za ČSSD byl nejstarší JUDr. Falbr (68 let), naopak

⁴⁹ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

nejmladší poslankyní byla v řadách ČSSD MUDr. Sehnalová (40let). Pokud bychom stáří poslanců porovnávali s ostatními 4 stranami, tak ČSSD s věkovým průměrem poslanců 49,43 roku by se umístilo na druhé příčce.

6.2.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví

Tabulka č. 10: Kandidáti a poslanci ČSSD podle pohlaví⁵⁰

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	28	100.00	7	100.00	0.00
Muži	22	78.57	5	71.43	- 7,14
Ženy	6	21.43	2	28.57	+ 7,14

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Na kandidátce ČSSD bylo 6 žen z celkového počtu 28 kandidátů, což dělá v přepočtu 21,43 %. Pokud bychom hodnotili, kolik žen z řad ČSSD pracuje v EP, došli bychom k číslu 2 (ze 7 poslanců), což v přepočtu činí 28,57 %. Z uvedených 5 stran se ČSSD umístilo na čtvrté příčce, pokud bychom porovnávali kandidátní listiny jednotlivých stran a na druhé příčce, pokud bychom porovnávali poslance jednotlivých stran. Můžeme říci, že na české poměry to není špatný výsledek, ale v porovnání například se severskými státy, jako je například Finsko, máme ještě co dohánět. Jen pro srovnání Finsko vyslalo do Evropského parlamentu 62 % žen.

⁵⁰ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

6.2.3 Kandidáti podle přednostních hlasů

Tabulka č. 11: Přednostní hlasy pro kandidáty ČSSD ⁵¹

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Havel Jiří Doc. Ing. CSc.	51	59 818	11.32	*	1
2	Falbr Richard JUDr.	68	44 703	8.46	*	2
3	Rouček Libor Dr.	54	19 771	3.74	*	3
4	Poc Pavel RNDr.	45	4 814	0.91	*	4
5	Brzobohatá Zuzana Ing.	46	7 736	1.46	*	5
6	Dušek Robert	42	4 042	0.76	*	6
7	Sehnalová Olga MUDr. MBA	40	9 386	1.77	*	7
8	Mynář Vojtěch	65	9 361	1.77		1
9	Osvald Petr Ing.	42	4 272	0.80		2
10	Vomáčka Jaroslav Doc. MUDr. Ph.D.	53	8 648	1.63		3

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Kategorie přednostních hlasů u ČSSD znázorňuje tabulka č. 11 (vzorek prvních 10 kandidátů). Pokud se zaměříme na 5 % hranici hlasů, podařilo se ji překonat pouze dvěma kandidátům na prvních dvou místech, které také můžeme považovat za nejvýznamnější osobnosti ČSSD. Nejvíce preferenčních hlasů od voličů ČSSD dostal Ing. Jiří Havel CSc., hned za ním se umístil JUDr. Richard Falbr, který získal 44 703 preferenčních hlasů. Ostatní kandidáti nepřekonali 5 % hranici a tak jejich pořadí zůstalo zachováno tak, jak bylo zapsáno na kandidátce. Podle volebních výsledků z řad ČSSD postupovalo prvních 7 kandidátů. Můžeme říci, že tak jak byli kandidáti seřazeni na kandidátce, tak se také zachovalo řazení na poslanecké listině. Žádný z uvedených kandidátů nezískal tolik preferenčních hlasů, aby zamíchal navrženým pořadím.

6.2.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP

Z tabulky č. 8 zjistíme počet získaných mandátů. Pro ČSSD byl tento počet 7. To znamená, že v roce 2009 z celkového počtu 28 kandidátů se do Evropského parlamentu dostalo 7 poslanců, což v přepočtu činí 31,82 % z celkového počtu

⁵¹ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

22 poslanců za Českou republiku. Oproti roku 2004 si ČSSD polepšilo o 5 získaných mandátů navíc. Při celkovém srovnání tak strana ČSSD v roce 2009 získala druhé místo ve volbách do Evropského parlamentu.

6.2.5 Shrnutí

ČSSD jako strana získala druhé místo ve volbách do Evropského parlamentu. Celkový počet získaných mandátů byl 7. Strana měla na své kandidátce dvě velké osobnosti JUDr. Falbra a Ing. Jiřího Havla CSc. Z hlediska dodržování genderového principu na kandidátkách je ČSSD na čtvrtém místě. Průměrný věk kandidátů činí 46,21 roku, což ČSSD posouvá na 3. příčku z pěti analyzovaných stran.

6.3 KSČM

Kandidátní listina KSČM, kterou znázorňuje tabulka č. 12, nám umožňuje udělat analýzu kandidátů a poslanců podle věku a pohlaví, analýzu kandidátů podle přednostních hlasů, z tabulky dále můžeme vyčíst zisk mandátů a na jeho základě určit pořadí strany ve volbách do EP. KSČM v roce 2009 získala o 2 mandáty méně než v roce 2004 a propadla se tak z druhého místa na třetí. Nyní se pojd'me podrobněji podívat na jejich kandidátní listinu.

Tabulka č. 12: Kandidátní listina KSČM pro volby do EP v roce 2009 ⁵²

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Ransdorf Miloslav PhDr. CSc.	56	61 453	18.36	*	1
2	Remek Vladimír Ing.	60	40 650	12.14	*	2
3	Maštálka Jiří MUDr.	53	8 181	2.44	*	3
4	Kohlíček Jaromír Ing. CSc.	56	5 719	1.70	*	4
5	Flasarová Věra RSDr. Ing.	56	4 938	1.47		1
6	Konečná Kateřina Ing.	28	10 623	3.17		2
7	Bebarová-Rujbrová Zuzka JUDr.	58	11 066	3.30		3
8	Charfo Hassan Doc. Ing. DrSc.	65	596	0.17		4
9	Hudeček Jiří Doc. RNDr. CSc.	55	967	0.28		5
10	Exner Václav RNDr. CSc.	66	3 827	1.14		6

⁵² Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

11	Beneš František Ing. CSc.	64	686	0.20		7
12	Rusová Marie JUDr.	58	1 524	0.45		8
13	Kubát Čestmír JUDr. CSc.	53	689	0.20		9
14	Šlahůnková Pavla	21	1 066	0.31		10
15	Ledl Lubomír JUDr.	56	910	0.27		11
16	Krajča Milan	25	1 107	0.33		12
17	Baborová Lenka MUDr.	31	1 459	0.43		13
18	Briardová Helena PhDr.	62	194	0.05		14
19	Janouch Roman Mgr.	36	697	0.20		15
20	Klikarová Kateřina	25	1 219	0.36		16
21	Gregor Petr Ing.	63	226	0.06		17
22	Přikrylová Martina Bc.	24	447	0.13		18
23	Klepšová Alena	56	418	0.12		19
24	Datel Vratislav RNDr. CSc.	62	47	0.01		20
25	Rodinová Hana Ing. Ph.D.	28	356	0.10		21

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

6.3.1 Kandidáti a poslanci podle věku

Tabulka č. 13: Kandidáti a poslanci KSČM podle věku ⁵³

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	25	100.00	4	100.00	0.00
21 - 29 let	6	24.00	0	0.00	- 24,00
30 - 49 let	2	8.00	0	0.00	- 8,00
50 a více let	17	68.00	4	100.00	+ 32,00
Průměrný věk	48.68		56.25		+ 7,57

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Z tabulky č. 13 vyplývá, že průměrný věk 25 kandidátů KSČM byl 48,68 roku, z těchto kandidátů získali mandát 4 poslanci, jejichž průměrný věk byl 56,25 roku. Dá se říci, že poslanci za KSČM jsou o 7,57 roku starší než kandidáti. Pokud se podíváme podrobněji na jednotlivé věkové kategorie, tak v kategorii 21 - 29 let bylo 6 kandidátů, bohužel mezi poslance se neprobojoval žádný kandidát, v kategorii 30 - 49 let byli 2 kandidáti z 25, což činí 8,00 %. Mezi poslance se neprobojoval však žádný kandidát. V kategorii 50 a více let byla situace u kandidátů 17 členů v procentech

⁵³ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

68,00 % a u poslanců 4 členové, v procentech 100,00 %. Nejstarším kandidátem byl RNDr. Václav Exner CSc. (66 let). Nejmladší kandidátkou byla Šlahůnková Pavla (21 let). Z poslanců za KSČM byl nejstarší Ing. Remek (60 let), naopak nejmladším poslancem z řad KSČM byl MUDr. Maštálka (53 let). Pokud bychom stáří poslanců porovnávali s ostatními 4 stranami, tak KSČM s věkovým průměrem poslanců 56,25 roku by se umístilo na čtvrté, tedy poslední příčce. Pokud bychom podobné srovnání provedli u kandidátek, tak by se KSČM umístilo na pátém místě. Dá se tedy říci, že KSČM má nejstarší kandidáty i poslance.

6.3.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví

Tabulka č. 14: Kandidáti a poslanci KSČM podle pohlaví⁵⁴

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	25	100.00	4	100.00	0.00
Muži	14	56.00	4	100.00	+ 44,00
Ženy	11	44.00	0	0.00	- 44,00

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Opět se dotýkáme otázky genderového pravidla. Autorku zajímalo, jak se tato otázka promítá do politiky KSČM, zejména jak jsou ženy zastoupeny na kandidátce této strany a co je pak ještě důležitější kolik žen se vůbec probouje do Evropského parlamentu. Pokud analyzujeme tabulku č. 14, vidíme, že situace u KSČM není pro ženy nijak příznivá. Na kandidátce KSČM bylo sice 11 žen z celkového počtu 25 kandidátů, což dělá v přepočtu 44,00 %. Pokud bychom hodnotili, kolik žen z řad KSČM pracuje v EP, došli bychom k číslu 0 (ze 4 poslanců), což je velice nespravedlivé a je vidět, že s ženami se u KSČM ve vrcholných funkcích prostě nepočítá. Z uvedených 5 stran se KSČM umístilo na druhé příčce, pokud bychom porovnávali kandidátní listiny jednotlivých stran. Bohužel, mezi poslanci není ani jedna žena. Vypovídá to o tom, že na kandidátkách KSČM absolutně není dodržován genderový

⁵⁴ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

princip, tak jak ho například dodržuje Strana zelených. Pokud by SZ získala 4 mandáty jako KSČM, v EP by byly 2 ženy, takže 50 %. Jestliže KSČM má na kandidátce 44 % žen, jak je možné, že do EP nepostoupí ani jedna žena? Odpověď je jednoduchá, špatně sestavená kandidátka z hlediska genderového principu. První čtyři místa zaujímají muži, pozice žen začínají až od pátého místa dále, zde však již do EP nikdo nepostupuje. Strana sice propaguje rovnoprávnost žen, praxe je ale bohužel jiná.

6.3.3 Kandidáti podle přednostních hlasů

Tabulka č. 15: Přednostní hlasy pro kandidáty KSČM⁵⁵

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Ransdorf Miloslav PhDr. CSc.	56	61 453	18.36	*	1
2	Remek Vladimír Ing.	60	40 650	12.14	*	2
3	Maštálka Jiří MUDr.	53	8 181	2.44	*	3
4	Kohlíček Jaromír Ing. CSc.	56	5 719	1.70	*	4
5	Flasarová Věra RSDr. Ing.	56	4 938	1.47		1
6	Konečná Kateřina Ing.	28	10 623	3.17		2
7	Bebarová-Rujbrová Zuzka JUDr.	58	11 066	3.30		3
8	Charfo Hassan Doc. Ing. DrSc.	65	596	0.17		4
9	Hudeček Jiří Doc. RNDr. CSc.	55	967	0.28		5
10	Exner Václav RNDr. CSc.	66	3 827	1.14		6

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Kategorii přednostních hlasů u KSČM znázorňuje tabulka č. 15., kde jsme z celkového vzorku 25 kandidátů vybrali nejzajímavějších prvních deset. Pokud se zaměříme na 5 % hranici hlasů, podařilo se ji překonat pouze dvěma kandidátům na prvních dvou místech, které také můžeme považovat za nejvýznamnější osobnosti KSČM. Nejvíce preferenčních hlasů od voličů KSČM získal PhDr. Miloslav Ransdorf CSc., hned za ním se umístil náš první kosmonaut Ing. Vladimír Remek, který získal 40 650 preferenčních hlasů. Ostatní kandidáti nepřekonali 5 % hranici a tak jejich pořadí zůstalo zachováno tak, jak bylo zapsáno na kandidátce. Podle volebních výsledků z řad KSČM postupovali první 4 kandidáti. Můžeme říci, že tak jak byli kandidáti seřazeni na kandidátce, tak se také zachovalo řazení na poslanecké listině.

⁵⁵ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

Žádný z uvedených kandidátů nezískal tolik preferenčních hlasů, aby zamíchal navrženým pořadím. Jistou šanci měly kandidátky Ing. Kateřina Konečná, která získala celkem 10 623 preferenční hlasy a JUDr. Zuzka Bebarová - Rujbrová, která získala celkem 11 066 preferenčních hlasů, bohužel tyto dvě kandidátky nepřekročili magickou 5 % hranici a tak do boje o křeslo v Evropském parlamentu nezasáhly. Škoda, kdyby se jim to podařilo, mohla by účast žen v EP u KSČM stoupnout na 50 %. Každopádně tyto dvě kandidátky můžeme také označit jako osobnosti z řad KSČM.

6.3.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP

Z tabulky č. 12 zjistíme počet získaných mandátů. Pro KSČM byl tento počet 4. To znamená, že v roce 2009 z celkového počtu 25 kandidátů se do Evropského parlamentu dostali 4 poslanci, což v přepočtu činí 18,18 % z celkového počtu 22 poslanců za Českou republiku. Oproti roku 2004 si KSČM pohoršila o 2 ztracené mandáty. Při celkovém srovnání strana KSČM v roce 2009 získala třetí místo ve volbách do Evropského parlamentu.

6.3.5 Shrnutí

KSČM jako strana získala třetí místo ve volbách do Evropského parlamentu. Celkový počet získaných mandátů byl 4. Strana měla na své kandidátce dvě velké osobnosti PhDr. Miloslava Ransdorfa CSc., a Ing. Vladimíra Remka, našeho prvního československého kosmonauta. Z hlediska dodržování genderového principu na kandidátkách je KSČM na druhém místě. Bohužel kandidátky jsou sestaveny tak, že do EP se nedostala ani jedna žena. Dá se říci, že KSČM tak nedodržuje genderový princip, protože ze čtyř poslanců není ani jediný ženského pohlaví. Vypadá to, že KSČM se snaží dělat líbivou politiku, pokud však dojde na lámání chleba, ženy v tomto případě nemají šanci. Průměrný věk kandidátů činí 48,68 roku, což KSČM posouvá na 5., poslední příčku, z pěti analyzovaných stran. Mezi poslanci je situace stejná, průměrný věk poslance je 56,25 roku, což je absolutně poslední pozice ze čtyř stran, které se probjovaly do Evropského parlamentu.

6.4 KDU - ČSL

Kandidátní listina KDU - ČSL, kterou znázorňuje tabulka č. 16, nám umožňuje udělat analýzu kandidátů a poslanců podle věku a pohlaví, analýzu kandidátů podle přednostních hlasů, z tabulky dále můžeme vyčíst zisk mandátů a na jeho základě určit pořadí strany ve volbách do EP.

Tabulka č. 16: Kandidátní listina KDU - ČSL pro volby do EP v roce 2009⁵⁶

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Roithová Zuzana MUDr. MBA	56	52 503	29.09	*	1
2	Březina Jan Ing.	55	23 154	12.83	*	2
3	Benešik Ondřej BBS	32	5 044	2.79		1
4	Jílková Marie Mgr.	31	2 286	1.26		2
5	Lobkowicz Jaroslav	66	5 377	2.97		3
6	Macek David Mgr.	32	4 507	2.49		4
7	Vykydal Ivo Ing.	44	1 067	0.59		5
8	Klener Pavel prof. MUDr. DrSc.	72	5 793	3.21		6
9	Adamec Petr Ing.	50	1 064	0.58		7
10	Svoboda Pavel doc. JUDr. DEA	47	2 276	1.26		8
11	Vícha Josef	59	984	0.54		9
12	Ambrozek Libor RNDr.	42	3 345	1.85		10
13	Cacková Marie JUDr.	43	1 382	0.76		11
14	Zdechovský Tomáš Mgr.	29	522	0.28		12
15	Feranc Daniel Mgr.	29	109	0.06		13
16	Ondruš Jindřich Ing. Bc.	44	734	0.40		14
17	Horák Pavel Ing.	44	541	0.29		15
18	Hrdinová Marie Ing. Bc.	41	411	0.22		16
19	Poulová Veronika	28	330	0.18		17
20	Chalánková Jitka MUDr.	52	909	0.50		18
21	Kuhn Jiří RNDr.	49	193	0.10		19
22	Šustrová Helena Mgr.	27	477	0.26		20
23	Šmíd Lubomír Ing.	49	360	0.19		21
24	Tesaříková Zdeňka Ing.	25	321	0.17		22
25	Mojžíšová Ludmila DiS.	27	78	0.04		23
26	Mihola Jiří Mgr. Ph.D.	37	246	0.13		24
27	Kamba Stanislav Ing.	52	284	0.15		25
28	Havíř František	52	214	0.11		26
29	Heřmánková Marie	41	134	0.07		27

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

⁵⁶ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

6.4.1 Kandidáti a poslanci podle věku

Tabulka č. 17: Kandidáti a poslanci KDU - ČSL podle věku⁵⁷

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	29	100.00	2	100.00	0.00
21 - 29 let	6	20.69	0	0.00	- 20,69
30 - 49 let	14	48.28	0	0.00	- 48,28
50 a více let	9	31.03	2	100.00	+ 68,97
Průměrný věk	43.28		55.50		+ 12,22

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Z tabulky č. 17 vyplývá, že průměrný věk 29 kandidátů KDU - ČSL byl 43,28 roku, z těchto kandidátů získali mandát 2 poslanci, jejichž průměrný věk byl 55,50 roku. Dá se říci, že poslanci za KDU - ČSL jsou o 12,22 roku starší než kandidáti. Pokud se podíváme podrobněji na jednotlivé věkové kategorie, tak v kategorii 21 - 29 let bylo 6 kandidátů, bohužel mezi poslance se neprobojoval žádný kandidát, v kategorii 30 - 49 let bylo 14 kandidátů z 29, což činí 48,28 %. Mezi poslance se neprobojoval však žádný kandidát. V kategorii 50 a více let byla situace u kandidátů 9 členů v procentech 31,03 % a u poslanců 2 členové, v procentech 100,00 %. Nejstarším kandidátem byl prof. MUDr. Pavel Klener DrSc. (72 let). Nejmladší kandidátkou byla Ing. Zdeňka Tesaříková (25 let). Z poslanců za KDU - ČSL byla nejstarší MUDr. Roithová (56 let), naopak nejmladším poslancem z řad KDU - ČSL byl jen o 1 rok mladší Ing. Březina (55 let). Pokud bychom stáří poslanců porovnávali s ostatními 4 stranami, tak KDU - ČSL s věkovým průměrem poslanců 55,50 roku se umístilo na třetí příčce. Pokud bychom podobné srovnání provedli u kandidátek, tak by se KDU - ČSL umístilo na druhém místě.

⁵⁷ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

6.4.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví

Tabulka č. 18: Kandidáti a poslanci KDU - ČSL podle pohlaví⁵⁸

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	29	100.00	2	100.00	0.00
Muži	19	65.52	1	50.00	- 15,52
Ženy	10	34.48	1	50.00	+ 15,52

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Pokud analyzujeme tabulku č. 18, vidíme, že situace u KDU - ČSL je pro ženy celkem příznivá. Na kandidátce KDU - ČSL bylo 10 žen z celkového počtu 29 kandidátů, což dělá v přepočtu 34,48 %. Do Evropského parlamentu se pak spravedlivě dostal jeden muž a jedna žena, zde tedy vidíme, že genderový princip se dá v praxi dodržovat. Z uvedených 5 stran se KDU - ČSL umístilo na třetí příčce, pokud bychom porovnávali kandidátní listiny jednotlivých stran. Z pohledu Evropského parlamentu je situace pro KDU - ČSL ještě lepší, protože strana má v EP 2 poslance a jedním z nich je žena, činí procentní podíl 50 %. KDU - ČSL se tak posunula na přední příčku z hlediska dodržování genderového principu.

6.4.3 Kandidáti podle přednostních hlasů

Tabulka č. 19: Přednostní hlasy pro kandidáty KDU – ČSL⁵⁹

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Roithová Zuzana MUDr. MBA	56	52 503	29.09	*	1
2	Březina Jan Ing.	55	23 154	12.83	*	2
3	Benešik Ondřej BBS	32	5 044	2.79		1
4	Jílková Marie Mgr.	31	2 286	1.26		2
5	Lobkowitz Jaroslav	66	5 377	2.97		3

⁵⁸ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

⁵⁹ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

6	Macek David Mgr.	32	4 507	2.49		4
7	Vykydal Ivo Ing.	44	1 067	0.59		5
8	Klener Pavel prof. MUDr. DrSc.	72	5 793	3.21		6
9	Adamec Petr Ing.	50	1 064	0.58		7
10	Svoboda Pavel doc. JUDr. DEA	47	2 276	1.26		8

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Kategorii přednostních hlasů u KDU - ČSL znázorňuje tabulka č. 19., kde jsme z celkového vzorku 29 kandidátů vybrali nejzajímavějších prvních deset. Pokud se zaměříme na 5 % hranici hlasů, podařilo se ji překonat pouze dvěma kandidátům na prvních dvou místech, které také můžeme považovat za nejvýznamnější osobnosti KDU - ČSL. Nejvíce preferenčních hlasů od voličů KDU - ČSL získala MUDr. Riothová, hned za ní se umístil Ing. Březina. Ostatní kandidáti nepřekonalí 5 % hranici a tak jejich pořadí zůstalo zachováno tak, jak bylo zapsáno na kandidátce. Podle volebních výsledků z řad KDU - ČSL postupovali do EP první 2 kandidáti. Můžeme říci, že tak jak byli kandidáti seřazeni na kandidátce, tak se také zachovalo řazení na poslanecké listině. Žádný z uvedených kandidátů nezískal tolik preferenčních hlasů, aby zamíchal navrženým pořadím.

6.4.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP

Z tabulky č. 16 zjistíme počet získaných mandátů. KDU - ČSL získala v roce 2009 celkem 2 mandáty. Porovnáme-li rok 2004 s rokem 2009, zjistíme, že strana KDU - ČSL si dokázala zachovat stejný počet mandátů. Při celkovém srovnání KDU - ČSL v roce 2009 získala čtvrté a zároveň také poslední místo ve volbách do Evropského parlamentu.

6.4.5 Shrnutí

KDU - ČSL jako strana získala čtvrté místo ve volbách do Evropského parlamentu. Celkový počet získaných mandátů byl 2. Strana měla na své kandidátce dvě velké osobnosti MUDr. Riothovou, a Ing. Březinu. Z hlediska dodržování genderového principu na kandidátkách je KDU - ČSL na třetím místě a mezi poslanci dokonce na prvním místě (50 % žen). Průměrný věk kandidátů činí 43,28 roku, což KDU - ČSL posouvá na 3. příčku, z pěti analyzovaných stran. Mezi poslanci je průměrný věk

poslance 55,50 roku, což představuje 3. příčku mezi stranami, které uspěly a mají své europoslance.

6.5 Strana zelených

Jak můžeme na první pohled vidět v tabulce č. 20, Straně zelených se v roce 2009 nepodařilo získat ani jeden mandát. Opakovala se tak situace z roku 2004, kdy se Straně zelených nepodařila zdolat hranice 5 %. Strana tehdy získala 3,16 % hlasů, v roce 2009 to bylo 2,06 % hlasů, tedy ještě o 1,10 % méně než při volbách v roce 2004. Přesto si ale udělejme analýzu kandidátů podle věku a pohlaví, analýzu kandidátů podle přednostních hlasů. Strana zelených je totiž jednou ze stran, která má dodržování genderového principu pevně zakotveno v Řádu primárních voleb. Pojďme se proto podívat jak situace vypadá v praxi.

Tabulka č. 20: Kandidátní listina Strany zelených pro volby do EP v roce 2009⁶⁰

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Dusík Jan JUDr.	34	4 246	8.73		
2	Jacques Kateřina PhDr.	38	5 810	11.94		
3	Rabas Přemysl MVDr.	45	4 499	9.25		
4	Šiklová Jiřina PhDr. CSc.	73	9 660	19.86		
5	Horáček Milan	62	834	1.71		
6	Horváthová Lucie Bc.	27	1 113	2.28		
7	Vlašín Mojmír RNDr.	54	2 407	4.95		
8	Stehlíková Džamila MUDr.	47	1 450	2.98		
9	Drhová Zuzana Ing. PhD	45	423	0.86		
10	Maiello Giuseppe	46	534	1.09		
11	Mackovíková Monika Mgr.	36	208	0.42		
12	Orel Petr	49	800	1.64		
13	Gaillyová Yvonna RNDr. CSc.	53	728	1.49		
14	Pavlíčko Alois Ing. Ph.D.	48	243	0.49		
15	Drápalová Jana Ing.	46	419	0.86		
16	Popovský Jakub Bc.	24	231	0.47		
17	Wagnerová Irena Akad.mal.	49	115	0.23		
18	Shanaáh Šádí M.Phil.	26	388	0.79		
19	Pokorná Martina Mgr.	34	239	0.49		

⁶⁰ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

20	Šulgan František Ing.	52	203	0.41		
21	Bergerová Štěpánka Ing.	42	87	0.17		
22	Mirovský Ondřej Mgr. M.EM	30	75	0.15		
23	Benešová Zuzana Mgr.	32	92	0.18		
24	Janeba Oldřich	33	87	0.17		
25	Minart Matthieu Bernard Marie	34	82	0.16		

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

6.5.1 Kandidáti podle věku

Tabulka č. 21: Kandidáti Strany zelených podle věku ⁶¹

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	25	100.00	0	0.00	0.00
21 - 29 let	3	12.00	0	0.00	0.00
30 - 49 let	17	68.00	0	0.00	0.00
50 a více let	5	20.00	0	0.00	0.00
Průměrný věk	42.36		0		0.00

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Z tabulky č. 21 vyplývá, že průměrný věk 25 kandidátů Strany zelených byl 42,36 roku, to řadí stranu na přední příčku, z hlediska nejmladšího složení kandidátů. Pokud se podíváme podrobněji na jednotlivé věkové kategorie, tak v kategorii 21 - 29 let byli 3 kandidátů, v kategorii 30 - 49 let bylo 17 kandidátů a v kategorii 50 a více let měla strana 5 kandidátů. Mezi poslance se neprobojoval však žádný kandidát, protože straně se jako celku nepodařilo pokořit hranici 5 %. Nejstarším kandidátkou byla PhDr. Jiřina Šiklová CSc. (73 let). Nejmladším kandidátem byl Bc. Jakub Popovský (24 let).

⁶¹ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

6.5.2 Kandidáti podle pohlaví

Tabulka č. 22: Kandidáti Strany zelených podle pohlaví ⁶²

	Kandidáti celkem		Poslanci celkem		Komparace Kand./Posl.
	abs.	v %	abs.	v %	v %
Celkový počet	25	100.00	0	0.00	0.00
Muži	13	52.00	0	0.00	0.00
Ženy	12	48.00	0		0.00

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Strana zelených si určitě zaslouží naši pozornost zejména v oblasti dodržování genderového pravidla. Už při prvním pohledu na tabulku č. 22 vidíme, že z 25 kandidátů bylo 12 žen, což představuje v procentním vyjádření 48,00 %. Pokud se podrobněji podíváme na kandidátní listinu, kterou znázorňuje tabulka č. 20, vidíme, že genderový princip je přísně dodržován již od předních pozic kandidátů (střídání jeden muž a jedna žena). To znamená, že v případě vítězství strany ve volbách, by vždy byl zachován poměr 50 : 50, narozdíl například od KSČM, která sice měla procentně na kandidátce 44,00 % žen, ale do Evropského parlamentu nepostoupila mezi 4 poslanci ani jediná.

6.5.3 Kandidáti podle přednostních hlasů

Tabulka č. 23: Přednostní hlasy pro kandidáty Strany zelených ⁶³

Pořadí na kandidátce	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
1	Dusík Jan JUDr.	34	4 246	8.73		
2	Jacques Kateřina PhDr.	38	5 810	11.94		
3	Rabas Přemysl MVDr.	45	4 499	9.25		
4	Šiklová Jiřina PhDr. CSc.	73	9 660	19.86		
5	Horáček Milan	62	834	1.71		

⁶² Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

⁶³ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

6	Horváthová Lucie Bc.	27	1 113	2.28		
7	Vlašín Mojmír RNDr.	54	2 407	4.95		
8	Stehlíková Džamila MUDr.	47	1 450	2.98		
9	Drhová Zuzana Ing. PhD	45	423	0.86		
10	Maiello Giuseppe	46	534	1.09		

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Kategorii přednostních hlasů u Strany zelených znázorňuje tabulka č. 23., kde jsme z celkového vzorku 25 kandidátů vybrali nejzajímavějších prvních deset. Pokud se zaměříme na 5 % hranici hlasů, podařilo se ji překonat pouze čtyřem kandidátům na prvních čtyřech místech, které také můžeme považovat za nejvýznamnější osobnosti Strany zelených. Nejvíce preferenčních hlasů od voličů Strany zelených získala socioložka PhDr. Jiřina Šiklová CSc. a stala se tak největší osobností Strany zelených. Podle tabulky můžeme vidět, že získala úctyhodných 9 660 preferenčních hlasů, můžeme říci, že získala téměř jednou tolik hlasů, než druhá PhDr. Kateřina Jacques. Mezi další kandidáty, kterým se podařilo překonat hranici 5 %, patří MVDr. Rabas a JUDr. Dusík.

6.5.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP

Z tabulky č. 20 vidíme, že Straně zelených se nepodařilo získat žádné mandáty. Pokud bychom se podívali na jejich celkové umístění ve volbách, tak skončili s 2,06 % získaných hlasů, až na devátém místě. Stranu zelených tak předstihly takové strany jako například Suverenita, EDS, Věci veřejné a Vaše alternativa.

6.5.5 Shrnutí

Ačkoli se Straně zelených nepodařilo dostat do Evropského parlamentu, je to strana, která má určitou politickou úroveň a je možná škoda, že voliči jí nevěnovali více pozornosti. Pozornost voličů byla roztržena mezi několik menších politických uskupení jako například Suverenita Jany Bobošíkové, EDS, Věci veřejné či Vaše alternativa. Ano, všechny tyto strany, dá se říci, sebraly hlasy Straně zelených. Z hlediska stanov, vypracování Řádu primárních voleb a sestavení kandidátní listiny je nutno Stranu zelených velmi pochválit, jejich příklad by měl být vzorem i pro ostatní strany.

7 KOMPARACE KANDIDÁTNÍCH LISTIN A VOLEBNÍCH VÝSLEDKŮ

Nyní jsme provedli podrobnou analýzu kandidátních listin našich 5 největších politických stran. Volby do EP se v ČR konaly již podruhé, pojdme nyní porovnat jednotlivé výsledky za rok 2004 a 2009. Nejprve se zaměříme na komparaci kandidátů a poslanců podle věku, pak bude následovat komparace kandidátů a poslanců podle pohlaví, následovat bude komparace podle přednostních hlasů, na závěr porovnáme výsledky v počtu získaných mandátů a z toho vyplývající pořadí jednotlivých politických stran. Nakonec celkovou situaci zrekapitulujeme v závěrečném shrnutí.

7.1 Kandidáti a poslanci podle věku

Pojďme se nyní podívat, jak nám strany mládnou či stárnou. Uděláme si srovnání v následující tabulce. Budeme porovnávat kandidáty a poslance v roce 2004 a v roce 2009.

Tabulka č. 24: Kandidáti a poslanci jednotlivých stran podle věku rok 2004 a 2009 ^{64,65}

Strana	2009				2004				Srovnání rok u 2009 a roku 2004 (+ -)			
	Kand. pořadí	Kand. prům. věk	Posl. pořadí	Posl. prům. věk	Kand. pořadí	Kand. prům. věk	Posl. pořadí	Posl. prům. věk	Kand. pořadí	Kand. prům. věk + -	Posl. pořadí	Posl. prům. věk + -
ODS	4	46,59	1	45,67	1	44,50	1	46,44	5	+ 2,09	2	- 0,77
ČSSD	3	46,21	2	49,43	4	46,53	4	56,00	4	- 0,32	1	- 6,57
KSČM	5	48,68	4	56,25	5	49,28	3	52,67	3	- 0,60	3	+ 3,58
KDU-	2	43,28	3	55,50	2	44,56	2	50,50	2	- 1,28	4	+ 5,00
SZ	1	42,36	0	0,00	3	47,81	0	0,00	1	- 5,45	0	0,00

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Tabulka č. 24 nám podává přehled o věkové struktuře kandidátů a poslanců v jednotlivých stranách v roce 2004 a v roce 2009, nechybí zde také srovnání mezi těmito obdobími. V roce 2009, měla nejmladší kandidáty Strana zelených, jejich

⁶⁴ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

⁶⁵ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky v roce 2004* [online]. Praha: 2004, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2004/ep121?jazyk=CZ>>

průměrný věk byl 42,36 roku. Naopak nejstarší kandidátky měla KSČM. Věkový průměr u KSČM byl 48,68 roku. V roce 2004 to byla ODS, která měla nejmladší kandidátky s věkovým průměrem 44,50 roku. KSČM opět držela poslední pozici s věkovým průměrem 49,28 roku. Porovnáme-li jednotlivé roky mezi sebou, tak nejvíce omládli kandidáti SZ téměř o 5,45 roku. Naopak nejvíce zestárlí kandidáti ODS o 2,09 roku. Uděláme-li podobné srovnání u poslanců, získáme následující výsledky. Nejmladší poslance v roce 2009 měla strana ODS, nejstarší tradičně KSČM. V roce 2004 nejmladší poslance měla opět ODS, nejstarší ČSSD. Porovnáme-li jednotlivá volební období, tak nejvíce omládli poslanci strany ČSSD a naopak nejvíce zestárlí poslanci KDU - ČSL.

7.2 Kandidáti a poslanci podle pohlaví

Tabulka č. 25: Kandidáti a poslanci (ženy) v roce 2004 a 2009^{66,67}

Strana	2009						2004						Srovnání r. 2009 a r. 2004 (+ -)			
	Kan. poř.	Kand. žen z celku	% ž.	Pos. poř.	Posl. ženy z celku	% ž.	Kan. poř.	Kand. žen z celku	% ž.	Pos. poř.	Posl. ženy z celku	% ž.	Kan. poř.	Kand. žen + - %	Pos. poř.	Posl. ženy + - %
ODS	5	4z29	13	3	1z9	11	4	4z32	12	3	1z9	11	4	+ 1	3	0
ČSSD	4	6z28	21	2	2ze7	28	3	6z32	18	4	0ze2	0	3	+ 3	1	+ 28
KSČM	2	11z25	44	4	0ze4	0	3	6z32	18	2	1ze6	16	1	+ 26	4	- 16
KDU-	3	10z29	34	1	1ze2	50	2	8z32	25	1	1ze2	50	2	+ 9	2	0
SZ	1	12z25	48	0	0	0	1	16z32	50	0	0	0	5	- 2	0	0

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Z tabulky č. 25 můžeme vyčíst, jak jsou ženy zastoupeny na kandidátkách pěti nejvlivnějších stran a po zvolení, také v Evropském parlamentu. Pokud zhodnotíme rok 2009, tak ideální poměr žen na kandidátkách má Strana zelených, naopak nejhůře na tom je ODS. Co se týká zvolených poslankyň, vede strana KDU - ČSL, jako poslední se umístila KSČM. V roce 2004 byla situace na kandidátkách obdobná, opět zvítězila Strana zelených a jako poslední se umístila ODS. Pokud se podíváme na ženy v EP

⁶⁶ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009 [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

⁶⁷ Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky v roce 2004 [online]. Praha: 2004, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2004/ep121?jazyk=CZ>>

v roce 2004, tak opět zvítězila KDU - ČSL a jako poslední se umístila ČSSD. Zaměříme-li se na vývoj, tak nejvíce žen se dostalo na kandidátku KSČM, U poslankyň se situace nejvíce zlepšila u ČSSD.

Pokud bychom zastoupení našich žen v Evropském parlamentu hodnotili z celkového pohledu za Evropskou unii, není naše umístění nijak lichotivé. Pojďme se podívat na následující srovnání, které představuje tabulka č. 26.

Tabulka č. 26: Zastoupení žen a mužů v Evropském parlamentu 2009 ⁶⁸

Poř.	Země	Muži	Ženy	Poř.	Země	Muži	Ženy	Poř.	Země	Muži	Ženy
1	Finsko	38 %	62 %	10	Rumunsko	64 %	36 %	19	Řecko	68 %	32 %
2	Švédsko	44 %	56 %	11	Maďarsko	64 %	36 %	20	Slovens.	71 %	29 %
3	Estonsko	50 %	50 %	12	Španělsko	64 %	36 %	21	Litva	75 %	25 %
4	Nizozem.	52 %	48 %	13	Rakousko	65 %	35 %	22	Irsko	75 %	25 %
5	Bulharsko	53 %	47 %	14	Kypr	67 %	33 %	23	Portugal.	75 %	25 %
6	Dánsko	54 %	46 %	15	Británie	67 %	33 %	24	Polsko	78 %	22 %
7	Francie	56 %	44 %	16	Lucemb.	67 %	33 %	25	Itálie	79 %	21 %
8	Slovensko	62 %	38 %	17	Belgie	67 %	33 %	26	Česko	82 %	18 %
9	Německo	63 %	37 %	18	Lotyšsko	67 %	33 %	27	Malta	100 %	0 %

Zdroj: vlastní, dle Evropský parlament EU.

V roce 2004 Česko v EP zastupovalo celkem pět žen, v roce 2009 se tento počet snížil na čtyři. Podíl zastoupení žen se tak snížil z původních 20,8 procenta na nynějších 18,2 procenta. Evropský průměr zastoupení žen v Evropském parlamentu v Bruselu a Štrasburku přitom činí 34,55 procenta. Více žen než mužů do EP poslaly dvě země, Finsko a Švédsko. Mezi finskými europoslanci činí zastoupení žen 62 procent, mezi švédskými 56 procent. Třetí příčku žebříčku obsadilo Estonsko, jehož voliči do parlamentu zvolili stejný počet žen a mužů. Ze zemí bývalé východní Evropy se rovnému zastoupení s 47 procenty žen v EP přiblížilo také Bulharsko. Z 22 křesel českých europoslanců vedle 18 mužů zasednou tyto 4 ženy: Andrea Češková z ODS, Zuzana Brzobohatá a Olga Sehnalová za ČSSD a Zuzana Roithová za KDU-ČSL, která byla zvolena podruhé. V předchozím volebním období přitom Česku v EP patřilo celkem 24 křesel. Dá se tedy říci, že snížení podílu zastoupení je méně výrazné, díky reformě počtu křesel. Za rovné zastoupení v politice považují odborníci takový stav,

⁶⁸ *Evropský parlament EU* [online]. 2009, poslední revize 2. 11. 2009 [cit. 28. října 2009]. Dostupné na WWW: < <http://www.europarl.europa.eu> >.

kdy příslušníci jednoho z pohlaví tvoří aspoň 40 procent osazenstva vlád či parlamentů. Za kritickou hranici rovnosti pak označují nejméně třicetiprocentní zastoupení. K tomuto limitu se ale podle expertů ČR ještě dlouho nepřiblíží. V roce 2009 ve vládě premiéra Jana Fischera obsadily ženy tři ministerská křesla z celkových 17. Pětatřicet českých poslankyň tvoří 17,5 procenta osazenstva sněmovny, v žebříčku Meziparlamentní unie byla ČR až na 76. místě za Bolivií, Kambodžou a Kazachstánem. V horní komoře je zastoupení žen díky 14 senátorkám sedmnáctiprocentní. Mezi krajskými zastupiteli je 17,6 procenta žen, mezi zastupiteli obcí je jich rovná čtvrtina. Česko za malý počet žen v politice sklízí kritiku mezinárodních organizací. Už před třemi lety výbor OSN pro odstranění všech forem diskriminace žen republiky doporučil přijmout taková opatření, aby se ženy mohly do rozhodování o věcech veřejných snadněji zapojit. Jak dokazují holá fakta čísel, Česká republika má v této oblasti ještě mnoho rezerv.⁶⁹

7.3 Kandidáti podle přednostních hlasů

Tato disciplína vypovídá o tom, koho voliči považují za svého favorita a komu přidělují své preferenční hlasy (pokud se voliči vůbec preferenčními hlasy zabývají). Pro srovnání se autorka rozhodla pro sestavení tabulky, která zobrazí za každou stranu 3 kandidáty, kteří od voličů obdrželi nejvíce preferenčních hlasů. Systém výběru poslanců je však nastaven tak, že preferenční hlasy, pokud nepřesáhnou hranici 5 %, nemusí automaticky posunout kandidáta dopředu a zajistit mu mandát v Evropském parlamentu. Pojdme se tedy nyní podívat na celkové srovnání 5 zkoumaných stran. Ukážeme si, kdo získal nejvíce preferenčních hlasů, kdo z těchto kandidátů získal mandát a kdo přesto, že byl voliči ceněn poměrně vysoko, vyšel naprázdno.

Tabulka č. 27: Přednostní hlasy pro kandidáty jednotlivých stran⁷⁰

Strana	Pořadí na kand. listině	Pořadí podle voličů	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Věk	Přednostní hlasy abs.	Přednostní hlasy v %	Mandát	Pořadí ve volbách
ODS	1	2	Zahradil Jan Ing.	46	65 731	8.85	*	2
	2	1	Tošenovský Evžen Ing.	53	104 737	14.11	*	1

⁶⁹ *Lidové noviny* [online]. Praha: ČTK, 2009 [cit. 28. října 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.lidovky.cz/zastoupeni-zen-v-ep.>>. ISSN 1213-1385.

⁷⁰ *Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

	10	3	Zvěřina Jar. Doc. MUDr. CSc.	66	34 194	4.60		1. náhr.
ČSSD	1	1	Havel Jiří Doc. Ing. CSc.	51	59 818	11.32	*	1
	2	2	Falbr Richard JUDr.	68	44 703	8.46	*	2
	3	3	Rouček Libor Dr.	54	19 771	3.74	*	3
KSČM	1	1	Ransdorf Miloslav PhDr. CSc.	56	61 453	18.36	*	1
	2	2	Remek Vladimír Ing.	60	40 650	12.14	*	2
	7	3	Bebarová-Rujbrová Zuzka JUDr.	58	11 066	3.30		3. náhr.
KDU- ČSL	1	1	Roithová Zuzana MUDr. MBA	56	52 503	29.09	*	1
	2	2	Březina Jan Ing.	55	23 154	12.83	*	2
	8	3	Klener Pavel prof. MUDr. DrSc.	72	5 793	3.21		6. náhr.
SZ	4	1	Šiklová Jiřina PhDr. CSc.	73	9 660	19.86		
	2	2	Jacques Kateřina PhDr.	38	5 810	11.94		
	3	3	Rabas Přemysl MVDr.	45	4 499	9.25		

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Z tabulky č. 27 vyplývají následující skutečnosti podle jednotlivých stran.

ODS

Voliči nejvíce hlasů poslali Ing. Tošenovskému a posunuli ho z druhého místa na kandidátce na čelní pozici místo Ing. Zahradila. Na třetím místě se, podle voličů, umístil doc. Zvěřina, ten však byl na kandidátce zapsán až na desátém místě a nepřekonal hranici 5 %, takže mandát nezískal a je prvním náhradníkem.

ČSSD

ČSSD se podařilo ideálně trefit do voličských preferencí a tak došlo ke vzácné shodě mezi kandidátkou a pořadím určeným voliči.

KSČM

U KSČM došlo ke shodě mezi kandidátkou a voliči u prvních dvou kandidátů. Na třetím místě by voliči rádi viděli JUDr. Bebarovou - Rujbrovou, která však byla na kandidátce až 7. pozici, nyní je 3. náhradníkem.

KDU - ČSL

U KDU - ČSL došlo ke shodě mezi kandidátkou a voliči u prvních dvou kandidátů. Na třetím místě by voliči rádi viděli MUDr. Klenera, který však byl na kandidátce až 8. pozici, nyní je 6. náhradníkem.

SZ

Strana zelených neodhadla pozici na prvním místě, voliči by všichni rádi viděli socioložku PhDr. Jiřinu Šiklovou CSc., která měla na kandidátce 4. pozici. Na druhém a třetím místě již je shoda s voličskými preferencemi a pořadím na kandidátce.

7.4 Zisk mandátů a pořadí ve volbách do EP

Tabulka č. 28: Přehled získaných hlasů, mandátů a pořadí ve volbách do EP^{71,72}

Poř. v r. 09/04	Strana	Porovnání procenta získ. hlasů			Porovnání získaných hlasů (abs.)			Porovnání získaných mandátů		
		Procento hlasů 2009	Procento hlasů 2004	Rozdíl + - % hl.	Počet hlasů 2009	Počet hlasů 2004	Rozdíl + - hlasů	Mand. 2009	Mand. 2004	Rozdíl + - mandátů
1/1	ODS	31,45	30,04	+ 1,41	741.946	700.942	+ 41.004	9	9	x
2/5	ČSSD	22,38	8,78	+ 13,6	528.132	204.903	+ 323.229	7	2	+ 5
3/2	KSČM	14,18	20,26	- 6,08	334.577	472.862	- 138.285	4	6	- 2
4/4	KDU-	7,64	9,57	- 1,93	180.451	223.383	- 42.932	2	2	x
9/7	SZ	2,06	3,16	- 1,10	48.621	73.932	- 25.311	-	-	x

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Z tabulky č. 28 vyplývá, že ODS se ziskem 9 mandátů si dokázala udržet přední pozici a zůstala na prvním místě. Na druhém místě se umístila ČSSD se ziskem 7 mandátů a posunula se tak z 5. místa, které obsadila při volbách do EP v roce 2004. Třetí místo obsadila KSČM s celkovým ziskem 4 mandátů. KSČM si oproti volbám v roce 2004 pohoršila o 2 mandáty a sestoupila tak z druhého místa. Na čtvrtém a zároveň posledním místě se umístila KDU - ČSL se ziskem 2 mandátů, ve srovnání s rokem 2004 zůstala pozice KDU - ČSL zachována.

7.5 Shrnutí

Udělejme nyní krátkou rekapitulaci zjištěných poznatků z kandidátních listin. Nejmladší kandidáty má Strana zelených, naopak nejstarší KSČM.

Genderový princip nejdůsledněji dodržuje Strana zelených, opakem jsou ODS a KSČM. Z pohledu Evropy Česko za malý počet žen v politice sklízí kritiku mezinárodních organizací. Už před třemi lety výbor OSN pro odstranění všech forem diskriminace žen republiky doporučil přijmout taková opatření, aby se ženy mohly do rozhodování o věcech veřejných snadněji zapojit. Jak dokazují holá fakta čísel, Česká republika má v této oblasti ještě mnoho rezerv.

⁷¹ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

⁷² Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky v roce 2004* [online]. Praha: 2004, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2004/ep121?jazyk=CZ>>

Největší osobností podle přidělených preferenčních hlasů se stal Ing. Tošenovský se ziskem 104 737 hlasů, na druhém místě se umístil Ing. Zahradil, který získal 65 731 hlas a třetí pozici obsadil PhDr. Miloslav Ransdorf CSc., který obdržel 61 453 hlasy.

Jak již bylo výše řečeno, prvenství ve volbách patří ODS se ziskem 9 mandátů. Strana zelených nepřekonala hranici 5 %, tím pádem nezískala žádný mandát a v celkovém hodnocení se propadla až na deváté místo. Jako silná strana stále zůstává KSČM. Na tradičních pozicích zůstala KDU-ČSL. Malé strany se tentokrát neprosadily.

ZÁVĚR

Úvodem této kapitoly připomeňme, že volby do EP jsou vždy něčím zvláštní. Všimli si toho již po prvních evropských volbách konaných před třiceti lety němečtí politologové Karlheinz Reif a Hermann Schmitt, kteří vymezili teorii voleb druhého řádu. Jejich charakteristickými znaky jsou nižší volební účast, zástupná témata v kampani, riskantnější chování voliče oproti národním volbám a úspěchy opozičních stran.⁷³ Ačkoli lze teorii aplikovat i na regionální a lokální volby, primárně je zmiňována v případě výběru poslanců do Evropského parlamentu. Jak lze tuto tezi vztáhnout na případ České republiky a jaké pohyby naznačily evropské volby pro budoucnost českého stranického systému? Na první pohled může těšit skutečnost, že volební účast nebyla výrazně nižší při minulých volbách do EP. Na druhou stranu je však i nepatrný pokles zájmu o EP v ČR zarážející, neboť volby se konaly v době předsednictví, kdy se obecně o evropských tématech hovoří mnohem více, než kdykoliv v minulosti. 28.22 % voličů dostavivších se k volebním urnám lze tedy považovat za veliký neúspěch. Přes výkon předsednictví, který veřejností díky poměrně rozsáhlému mediálnímu pokrytí výrazně rezonoval, nemají občané o Evropskou unii větší zájem.

Pojďme se na situaci podívat poněkud podrobněji. K evropským volbám podobně jako před pěti lety přišli voliči s největším zájmem o politiku. Lidé bez zájmu zůstali doma. Jelikož již řadu let platí, že právě pravicový volič je ten, který politikou nejvíce žije, neměl by nás úspěch ODS, ani vysoké procento hlasů odevzdané

⁷³ LINEK, L., OUTLÝ, J., TÓKA, G., BATORY, A. Volby do Evropského parlamentu: studování volebního chování a procesu politické reprezentace. In LINEK, L., OUTLÝ, J., TÓKA, G., BATORY, A. (eds.), *Volby do Evropského parlamentu 2004*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., a Hradec Králové: Fakulta humanitních studií Univerzita Hradec Králové, 2007. s. 7.

roztříštěným středoprávním uskupením, nikterak překvapit. Koneckonců právě fragmentace malých uskupení je dalším důvodem, proč ODS uspěla. Zatímco před 5 lety proti ní stála silná alternativní formace v podobě SNK-ED v čele s relativně populárním Josefem Zieleniecem, nyní bylo alternativ tolik, že hlasovat pro ně představovalo až příliš velké riziko. ČSSD tentokrát nenašla recept, jak přivést k urnám tolik lidí jako v podzimním krajském klání. Chyběl jí obdobně silný motiv, jakým byly regulační poplatky, silný lídr, ale zejména však zájem jejích voličů. Mnozí její voliči totiž byli přesvědčeni o tom, že volit do EP nemá vůbec žádný smysl. Podle průzkumu agentury Median považuje dokonce 46,7 procenta Čechů a Moravanů Evropský parlament za zbytečnou instituci a dalších 15,4 procenta mu nerozumí nebo neví, co si o něm má myslet.

Tato práce sledovala dvě hlavní linie: Analýzu a komparaci stanov vybraných politických stran a Analýzu a komparaci kandidátních listin a volebních výsledků.

Nejprve byla provedena **analýza a komparace stanov** vybraných politických stran, z které vyplynula následující fakta. Organizační struktura většiny stran má čtyři úrovně. Začíná u místních (někde také základních) organizací, dalším článkem jsou okresní (či oblastní) sdružení (nebo také konference či výbory), struktura pak pokračuje krajskými či regionálními organizacemi, jako centrální republikové orgány fungují výkonné rady, výbory či ústřední výbory apod. Nejvyšším orgánem každé strany je sjezd (v případě ODS nazývaný kongres). Co se týká počtu článků či paragrafů, které se zabývají problematikou primárních voleb, situace vypadá následovně. Všechny strany krom Strany zelených věnují primárním volbám po 5 člancích. Strana zelených má tuto problematiku ošetřenou ve 3 člancích. Nutno ale poznamenat, že Strana zelených má ještě navíc vydán dokument s názvem Řád primárních voleb SZ pro volby do EP v roce 2009. Podobný dokument má také strana KDU - ČSL. U ostatních stran se podobné vnitrostranické dokumenty nepodařilo zajistit. Můžeme tedy porovnat oba Řády primárních voleb. Pokud se podíváme na řád KDU - ČSL je stručnější než řád SZ. Obsahuje 7 písmen, ale nutno uznat, že celkem jasně popisuje celý průběh primárních voleb. Co se autorce velice líbilo, je doporučení pro případné kandidáty. Toto doporučení se nachází v druhé části řádu a má název „Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP“. Mezi tyto předpoklady patří: znalost světového jazyka, odborná kvalifikace kandidáta, celonárodní profil kandidáta, připravenost většinu roku trávit mimo domov, prokázaná politická úspěšnost. Naproti tomu řád SZ je sestaven z 5 paragrafů. Nejsou zde popsány předpoklady, ale kandidát musí doložit

podepsaný Etický kodex poslance EP. SZ v tomto řádu dbá na dodržování genderového pravidla, to znamená, v každé trojici po sobě jdoucích kandidátů musí být vždy alespoň jeden opačného pohlaví. Navíc je zde uveden § 5 Stížnost na průběh primárních voleb. Komparací stanov a řádů pro primární volby bylo zjištěno, že každá strana přistupuje k této problematice, po svém a ve svých vnitřních směrnících a předpisech si upravuje tuto problematiku. Není vydán jednotný předpis, který by určoval určité parametry jako například předpoklady, které by měl kandidát do EP splňovat, velkým problémem je nedodržování genderového pravidla, které vlastně důsledně dodržuje pouze Strana zelených a v neposlední řadě, strany by měly kandidáty také seznámit s tím, jak si můžou stěžovat na průběh primárních voleb pokud s něčím nesouhlasí, tento paragraf do svého řádu zapsala také pouze Strana zelených.

Z analýzy a komparace kandidátních listin vybraných politických stran vyplývají tyto skutečnosti. Nejmladší kandidáty má Strana zelených, naopak nejstarší KSČM. Genderový princip nejdůsledněji dodržuje Strana zelených, opakem jsou ODS a KSČM. Počet žen zastoupených v EP za ČR se snížil z pěti na čtyři. V relativních číslech je nepoměr vidět výrazněji, neboť ženy nyní tvoří pouze 18,2 % české reprezentace v EP (oproti 20,8 % v minulých pěti letech). ČR se tím řadí až na předposlední příčku evropského žebříčku rovného zastoupení v EP. Jediným horším státem už je pouze Malta, která žádnou europoslankyni nemá. Z pohledu Evropy Česko za malý počet žen v politice sklízí kritiku mezinárodních organizací. Už před třemi lety výbor OSN pro odstranění všech forem diskriminace žen republiky doporučil přijmout taková opatření, aby se ženy mohly do rozhodování o věcech veřejných snadněji zapojit. Jak dokazují holá fakta čísel, Česká republika má v této oblasti ještě mnoho rezerv. Největší osobností podle přidělených preferenčních hlasů se stal Ing. Tošenovský se ziskem 104 737 hlasů, na druhém místě se umístil Ing. Zahradil, který získal 65 731 hlas a třetí pozici obsadil PhDr. Miloslav Ransdorf CSc., který obdržel 61 453 hlasy. Pokud bychom hodnotili umístění našeho nejúspěšnějšího jihočeského kandidáta doc. Zvěřiny získal 34 194 preferenčních hlasů, což byl třetí nejlepší výsledek na kandidátce ODS, bohužel však nepřekonal magickou hranici 5 % a navíc startoval až z 10. místa na kandidátce, tím nedošlo k jeho posunu a dá se říci, že právě jemu uteklo získání mandátu o vlasek. Pokud bychom hodnotili celkovou úroveň českých kandidátek, musíme konstatovat, že se objevilo jen málo nových tváří s originálními nápady, většinou se jednalo o dobře známé politiky a političky, kteří nic nového a objevného nepřinášejí. Česká veřejnost je dvacet let od listopadové revoluce

už zcela otupělá a politika se pro ni stala pouhým kolbištěm přetvářek, nenaplněných slibů, demagogie a lží. Občané nevidí důvod volit své představitele, protože tuší, že nic se ani po dalších volbách nezmění. Jedinou útěchou, i když velmi diskutabilní, je fakt, že v jiných zemích Evropské unie to není o nic lepší.

Zajímavou otázku představuje po dlouhé roky **vliv volební účasti** na výsledky. Detailnější analýzy ukazují, že nízká volební účast je způsobena nedůvěrou, nespokojeností s politiky a stranami a minimální vírou v to, že účast ve volbách změní celkový výsledek. Postoje k evropské integraci hrají v tomto smyslu nepatrný význam. Postoje, týkající se nedůvěry v politiku a možnost něco změnit, jsou ale v evropských společnostech přítomny již dlouhodobě a neobjevují se pouze tehdy, když se konají volby do Evropského parlamentu. Tento klesající trend se také potvrdil ve volbách do EP v roce 2009. Rok 2004 doposud s údajem 45,5 % vykazoval nejnižší volební účast v historii, ale rok 2009 potvrdil, že tento trend pokračuje. Letošní výsledek byl totiž pouhých 43,1 %. Nízkou účastí 28,22 % při volbách do Evropského parlamentu v roce 2009 se Česká republika zařadila k průměru „starých“ zemí EU, které již absolvovaly několik voleb s postupně se snižující účastí. Z hlediska socioekonomických faktorů měly na volební podporu v regionech největší vliv výše nezaměstnanosti, úroveň vzdělání, průměrná mzda a také podíl samostatných pracovníků: zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných.⁷⁴

Jak ukázala tato práce zájem voličů o politiku a o volby ovlivňuje řada faktorů. Jsou to faktory, které jsou dané a měřitelné, ve společnosti však existují i faktory, které jsou skryté, ví se o nich, ale jen těžko se dokazují. Jedním z nich jsou takzvané „černé duše“. Jde o pomalý plíživý negativní proces, při němž se různé skupiny snaží pomocí černých duší neboli lidí, kteří předstírají členství ve straně za nějakou nevelkou výhodu, může to být například i guláš či stokoruna, ovládnout tu či onu část strany. Cílem je zejména ovládnout místa na kandidátkách do komunálních voleb, protože to je cesta k rozhodujícímu vlivu v regionu nebo kraji, a tím i k zakázkám z toho plynoucím, tím je v podstatě ohrožován samotný princip demokracie a rozhodování veřejnou volbou, neboť k moci se pak dostává pouze úzká skupina mafiánských podnikatelů. Těmto skupinám je v podstatě jedno jestli ve volbách vyhraje ta či ona strana, protože prostřednictvím černých duší si vždy na odpovědná místa umí dosadit své lidi. Volič, který toto zjistí si pak říká k čemu jsou vlastně volby, když je to vše předem koupené.

⁷⁴ ŠARADÍN, P. Analýza volebních výsledků. In ŠARADÍN, P. a kol. *Volby do Evropského parlamentu v České republice*. 1. vyd. Olomouc : Katedra politologie a evropských studií FF UP, 2004, s. 50-55.

I to může být jedním z důvodů proč upadá zájem občanů o politiku a klesá volební účast.

Tabulka č. 29: Vývoj volební účasti při volbách do EP v letech 1979 – 2009 ⁷⁵

Jednotlivé roky	Volební účast celkově za EU
1979	63,0 %
1984	61,0 %
1989	58,5 %
1994	56,8 %
1999	49,4 %
2004	45,5 %
2009	43,1 %

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Tabulka č. 30: Vývoj volební účasti v ČR do PSP ČR, zastupitelstev krajů a obcí, do EP a při referendu o EU v letech 1994 – 2009 ⁷⁶

ČR	1994	1996	1998	2000	2002	2003	2004	2006	2009
PSP ČR		76,41	74,01		58,00			64,47	
Zastupitelstva krajů				33,64			29,62		
Zastupitelstva obcí	60,68		45,02		43,39			46,38	
Evropský parlament							28,32		28,22
Referendum o EU						55,21			

Zdroj: vlastní, podle ČSÚ

Volby do Evropského parlamentu vyhrála v Česku ODS s 31 procenty. O devět procent předstihla svého největšího konkurenta ČSSD. Češi poprvé vybrali zákonodárce jen ze čtyř stran.

⁷⁵ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

⁷⁶ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

Dále postoupili také komunisté se zhruba 14 procenty a KDU-ČSL s osmi procenty. Dle tohoto průzkumu vyšlo najevo, že vliv osobností na politiku je minimální. Zejména malé strany sázely na popularitu známých tváří. Potvrdilo se ale, že voliči dávají spíše přednost velkým a zavedeným stranám a spoléhají se na to, že tyto strany dosadí, či navrhnou na tuto funkci schopné politiky. V návaznosti na tyto skutečnosti, pojďme se nyní podívat na volební účast v Jihočeském kraji, kterou nám ukazuje následující tabulka č. 31.

Tabulka ukazuje, že nejvyšší volební účast byla v Českých Budějovicích, naopak nejnižší v Prachaticích. Všude zvítězila ODS. Nejvíce získala ODS v Českých Budějovicích, kde získala 37,09 procent. Nejméně pak získala v okrese Jindřichův Hradec 28,38 procent. Na druhém místě se ve všech okresech umístili sociální demokraté. Největšího úspěchu dosáhla ČSSD v Jindřichově Hradci a to 24,73 procent. Nejméně jejich voličů pak přišlo v Českých Budějovicích, kde ČSSD získala 18,8 procent. Dále následují KSČM, KDU - ČSL, Suverenita a ostatní. Analýzou volební účasti v Jižních Čechách se také zabývá článek L. Pány s názvem Jižní Čechy a volby do Evropského parlamentu v knize Pět let členství ČR v EU.⁷⁷ Můžeme říci, že celková procenta za okresy se blíží celorepublikovému průměru k 28,22 %.

Tabulky č. 31: Úspěšnost politických stran a nejvyšší volební účast v obcích a jednotlivých okresech Jihočeského kraje⁷⁸

Okres (pořadí, procento volební účasti)	Úspěšnost politických stran			Nejvyšší volební účast	
	strana	%	hlasy	%	obec
České Budějovice (1. místo, 29,56 %)	ODS	37,09	16 382	67,44	Venkov
	ČSSD	18,8	8 304	63,41	Strýeice
	KSČM	13,37	5 904	60,0	Habří
	KDU-ČSL	6,52	2 879	54,29	Závraty
	Suverenita	3,8	1 680	54,17	Vlkov
	Ostatní	20,42	9 025	51,92	Hradce
Český Krumlov (6. místo, 24,67 %)	ODS	31,49	3 722	54,24	Chlumec
	ČSSD	21,53	2 545	36,9	Přísečná
	KSČM	16,48	1 948	35,13	Holubov
	KDU-ČSL	6,79	802	34,9	Rožmberk
	Suverenita	4,39	519	34,62	Zvíkov
	Ostatní	19,31	2 282	34,39	Zubčice

⁷⁷ PÁNA, L. Jižní Čechy a volby do Evropského parlamentu 2004 a 2009. In SKOŘEPA, L., PÁNA, L., DUŠEK, J. (ed.), *Pět let členství ČR v EU (Bilance a perspektivy, trendy a vize)*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2009. s. 242.

⁷⁸ Český statistický úřad. *Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>

Jindřichův Hradec (5. místo, 26,41 %)	ODS	28,38	5 599	54,84	Vícemil
	ČSSD	24,73	4 878	48,39	K. Malíkov
	KSČM	16,91	3 336	46,75	Poště
	KDU-ČSL	8,05	1 588	44,26	Újezdec
	Suverenita	4,23	834	44,19	Báňovice
	Ostatní	17,71	3 491	43,7	Třebětice
Písek (3. místo, 27,72 %)	ODS	32,55	5 162	57,58	Mínice
	ČSSD	21,87	3 468	51,85	Křižanov
	KSČM	16,4	2 600	45,78	Jickovice
	KDU-ČSL	7,43	1 178	44,93	Skály
	Suverenita	4,02	638	42,11	Okrouhlá
	Ostatní	17,71	2 812	41,86	Nerezce
Prachatice (7. místo, 24,47 %)	ODS	30,44	3 052	62,86	Bohunice
	ČSSD	23,36	2 342	51,52	Lužice
	KSČM	16,08	1 612	51,22	Olšovice
	KDU-ČSL	8,45	847	47,62	Zabrdí
	Suverenita	3,32	333	42,86	Babice
	Ostatní	18,37	1 839	42,35	Žárová
Strakonice (4. místo, 26,82 %)	ODS	29,38	4 466	82,61	Kuřimany
	ČSSD	23,77	3 613	65,22	Měky nec
	KSČM	15,44	2 347	55,41	Pivkovice
	KDU-ČSL	8,44	1 283	53,75	Hlupín
	Suverenita	4,46	678	53,33	Libětice
	Ostatní	18,49	2 813	52,78	Budyně
Tábor (2. místo, 29,36 %)	ODS	35,24	8 646	73,08	Záhoří
	ČSSD	20,87	5 121	71,74	Svrabov
	KSČM	15,45	3 790	69,64	Radimovice
	KDU-ČSL	5,86	1 437	54,72	Nasavrky
	Suverenita	3,7	907	53,19	Libějice
	Ostatní	18,91	4 635	49,06	Košín

Zdroj: vlastní, dle ČSÚ

Pokud bychom se na situaci dívali z celorepublikového pohledu, tak můžeme říci, že v minulosti bezpochyby platilo, že nižší účast nahrává stranám s disciplinovanými voliči: KSČM, KDU - ČSL a ODS. Časy se v tomto ohledu poněkud mění. Sociální demokraté si své voliče lépe chrání a posilují jejich vazby na stranu. Naopak u ODS došlo k určitému oslabení loajality voličů, což dobře prokázaly krajské volby 2008. Stejně tomu je u KDU - ČSL a v menší míře i u komunistů. Letošní eurovolby tento trend částečně potvrdily, o čemž svědčí přece jen mnohem větší zisk ČSSD a naopak ztráty KSČM.

V roce 2009 ve volbách do EP uspěla ODS, můžeme konstatovat, že tato strana opět prokázala schopnost oslovení vlastních voličů, jež je ale úzce spjata s jejich již zmíněným zájmem o věci veřejné a zároveň silně „proevropským“ cítěním, z něhož pramení i pocit volební odpovědnosti. ČSSD si oproti roku 2004 výrazně polepšila. Jako silná strana stále zůstává KSČM. Na tradičních pozicích zůstala KDU-ČSL. Malé strany včetně Strany zelených se tentokrát neprosadily.

Žijeme nyní v neklidné době, v době světové hospodářské krize. Tomu odpovídala i napjatá atmosféra během těchto voleb a zároveň během našeho

předsednictví EU. Tato atmosféra byla navíc vyhrocená pádem vlády Mirka Topolánka uprostřed tohoto předsednictví. Evropské volby naznačily řadu zajímavých trendů a lze předpokládat, že při příštích národních volbách čeká ČR napínavý souboj o voličské hlasy, který posune proces formování stranického systému o veliký kus kupředu. Bohužel musíme konstatovat, že politiku ovlivňuje též řada negativních faktorů, jako například již zmiňované „černé duše“, které jsou přítomny ve společnosti. Samozřejmě všechny tyto události na nás působí a mají také vliv na naše rozhodnutí, když přistupujeme k volebním urnám. Záleží na každém z nás, jaký postoj k těmto problémům zaujmeme. Je to tak demokratické a správné.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje

1. FIALA, V., ŠARADÍN, P., ŘÍCHOVÁ, B., ŠŮSTKOVÁ, M., OUTLÝ, J., ŠPIČANOVÁ, L. (eds.), *Teoretické a metodologické problémy evropské integrace*. Olomouc: Periplum, družstvo nakladatelů, 2007. 379 s. ISBN 978-80-86624-37-2.
2. HOKOVSKÝ, R. (ed.), *Volby do Evropského parlamentu: Co mohou změnit?* Praha: Omikron, spol. s r.o., 2008. 131 s. ISBN 978-80-904158-1-2.
3. LINEK, L., OUTLÝ, J., TÓKA, G., BATORY, A. (eds.), *Volby do Evropského parlamentu 2004*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Hradec Králové: Fakulta humanitních studií Univerzita Hradec Králové, 2007. 489 s. ISBN 978-80-7330-106-4 (Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Praha), ISBN 978-80-7041-753-9 (Fakulta humanitních studií, Univerzita Hradec Králové).
4. PETERSON, J., SHACKLETON M. *The Institutions of the European Union*. Oxford: University Press, 2002. 95 s.
5. SKOŘEPA, L., PÁNA, L., DUŠEK, J. (ed.), *Pět let členství ČR v EU (Bilance a perspektivy, trendy a vize)*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2009. 429 s. ISBN 978-80-86708-79-9.
6. ŠARADÍN, P. a kol., *Volby do Evropského parlamentu v České republice*. 1 vyd. Olomouc: Periplum, 2004. 320 s. ISBN 80-86624-22-6.
7. ŠIMÍČEK, V. Vnitřní život politických stran. *Politologický časopis*, 1996, č. 2, 60 s. ISSN 1256-1496.
8. *Řád primárních voleb Strany zelených pro volby do Evropského parlamentu v roce 2009*. Schválen RR Strany zelených, dne 22. 11. 2008.
9. *Stanovy ODS*. Praha, novelizované znění ze 7. prosince 2008.
10. *Stanovy ČSSD*. Praha, novelizované znění z 23. února 2009.
11. *Stanovy KSČM*. Praha, novelizované znění ze 17. května 2008.
12. *Stanovy KDU - ČSL*. Praha, novelizované znění z 30. března 2005.
13. *Stanovy Strany zelených*. Pardubice, novelizované znění z 25. září 2005.
14. *Volební řád primárních voleb pro volby do EP 2009 a Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU - ČSL do EP*. KDU - ČSL, Praha, 12. října 2007.
15. Zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evrop. parlamentu a o změně některých zákonů.

Elektronické zdroje

1. *Český statistický úřad. Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky ve dnech 05.06 – 06.06.2009* [online]. Praha: 2009, poslední revize 26. 12. 2009 [cit. 8. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep121?jazyk=CZ>>.
2. *Evropský parlament EU* [online]. 2009, poslední revize 2. 11. 2009 [cit. 28. října 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.europarl.europa.eu>>.
3. *Jihočeské týdeníky (Magazín týdeníku Tábořsko)* [online]. Tábor: Jihočeské týdeníky, 2009 [cit. 28. října 2009]. Dostupné na WWW: <http://www.jihocesketydeniky.cz/archiv/vydava-telstvi/2009_24.pdf>. ISSN 1802-2677.
4. *Lidové noviny* [online]. Praha: ČTK, 2009 [cit. 28. října 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.lidovky.cz/zastoupeni-zen-v-ep.>>. ISSN 1213-1385.

SEZNAM PŘÍLOH

- I. Stanovy Občanské demokratické strany
(platné od 7. prosince 2008)
- II. Stanovy České strany sociálně demokratické
(platné od 23. února 2009)
- III. Stanovy Komunistické strany Čech a Moravy
(platné od 17. května 2008)
- IV. Stanovy Křesťanské a demokratické unie - Československé strany lidové
(platné od 30. března 2005)
- V. Stanovy Strany zelených
(platné od 25. září 2005)
- VI. Řád primárních voleb Strany zelených pro volby do Evrop. parlamentu v roce 2009 (schválen Republikovou radou SZ dne 22. listopadu 2008)
- VII. Volební řád primárních voleb pro volby do Evropského parlamentu 2009 (schválen na Celostátní konferenci KDU-ČSL dne 12. října 2007)

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Počet poslanců EP – vývoj od roku 1952 až do roku 2009.....	18
Tabulka č. 2: Organizační struktura a orgány jednotlivých stran.....	31
Tabulka č. 3: Články a paragrafy upravující primární volby ve stanovách stran..	35
Tabulka č. 4: Kandidátní listina ODS pro volby do EP v roce 2009.....	39
Tabulka č. 5: Kandidáti a poslanci ODS podle věku.....	40
Tabulka č. 6: Kandidáti a poslanci ODS podle pohlaví.....	41
Tabulka č. 7: Přednostní hlasy pro kandidáty ODS.....	42
Tabulka č. 8: Kandidátní listina ČSSD pro volby do EP v roce 2009.....	45
Tabulka č. 9: Kandidáti a poslanci ČSSD podle věku.....	46
Tabulka č. 10: Kandidáti a poslanci ČSSD podle pohlaví.....	47
Tabulka č. 11: Přednostní hlasy pro kandidáty ČSSD.....	48
Tabulka č. 12: Kandidátní listina KSČM pro volby do EP v roce 2009.....	49
Tabulka č. 13: Kandidáti a poslanci KSČM podle věku.....	50
Tabulka č. 14: Kandidáti a poslanci KSČM podle pohlaví.....	51
Tabulka č. 15: Přednostní hlasy pro kandidáty KSČM.....	52
Tabulka č. 16: Kandidátní listina KDU - ČSL pro volby do EP v roce 2009.....	54
Tabulka č. 17: Kandidáti a poslanci KDU - ČSL podle věku.....	55
Tabulka č. 18: Kandidáti a poslanci KDU - ČSL podle pohlaví.....	56
Tabulka č. 19: Přednostní hlasy pro kandidáty KDU - ČSL.....	56
Tabulka č. 20: Kandidátní listina Strany zelených pro volby do EP v roce 2009...	58
Tabulka č. 21: Kandidáti a poslanci Strany zelených podle věku.....	59
Tabulka č. 22: Kandidáti a poslanci Strany zelených podle pohlaví.....	60
Tabulka č. 23: Přednostní hlasy pro kandidáty Strany zelených.....	60
Tabulka č. 24: Kandidáti a poslanci jednotlivých stran podle věku 2004/2009.....	62
Tabulka č. 25: Kandidáti a poslanci (ženy) v roce 2004 a 2009.....	63
Tabulka č. 26: Zastoupení žen a mužů v Evropském parlamentu 2009.....	64
Tabulka č. 27: Přednostní hlasy pro kandidáty jednotlivých stran.....	65
Tabulka č. 28: Přehled získaných hlasů, mandátů a pořadí ve volbách do EP.....	67
Tabulka č. 29: Vývoj volební účasti při volbách do EP v letech 1979 – 2009.....	72
Tabulka č. 30: Vývoj volební účasti v ČR do PSP ČR, zastupitelstev krajů a obcí, do EP a při referendu o EU v letech 1994 – 2009.....	72
Tabulka č. 31: Úspěšnost politických stran a nejvyšší volební účast v obcích a jednotlivých okresech Jihočeského kraje.....	73

SEZNAM ZKRATEK

ALDE - Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu
BPS - Balbínova poetická strana
CK - celostátní konference
ČR - Česká republika
ČSNS - Česká strana národně sociální
ČSNS2005 - Česká strana národně socialistická
ČSSD - Česká strana sociálně demokratická
DS - Dělnická strana
DSZ - Demokratická Strana Zelených
ECR - Evropská konzervativní a reformní skupina
EDS - Evropská demokratická strana
EFD - Evropa Svobody a Demokracie
EP - Evropský parlament
EPP - Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů)
EU - Evropská unie
GREENS/EFA - Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance
GUE/NGL - Skupina konfederace Evropské sjednoc. levice a Severské zelené levice
HNDPSDZP - Nejen hasiči a živnostníci s učiteli do Evropy
HS - Humanistická strana
KČ - Koruna Česká (monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska)
KDU-ČSL - Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová
KR - krajská rada
KSČM - Komunistická strana Čech a Moravy
KK - krajská konference
KV - krajský výbor
KVV - krajský výkoný výbor
LAP - Lidé a Politika
LIB - Liberálové. CZ
Libertas.cz
M - Moravané
MO - místní organizace
MS - místní sdružení

NA - Nezařazení poslanci
NEZ - Nezávislí
NS - Národní strana
ODS - Občanská demokratická strana
OK - okresní konference
OS - oblastní sdružení
OV - okresní výbor
OVV - okresní výkonný výbor
PB - Volte Pravý Blok
PES - Strana evropských socialistů
RR - republiková rada
RS - regionální sdružení
S&D - Strana sociálně - demokratická v Evropském parlamentu
SDaS - Strana demokracie a svobody
SD-SN - Spojení demokraté - Sdružení nezávislých
SDŽ - Strana důstojného života
SNK ED - SNK Evropští demokraté
SPR-RSČ - Sdružení pro republiku - Republikánská strana Československa
SsČR - Strana soukromníků České republiky
SSD - Strana svobodných demokratů
Suverenita - koalice Strany zdravého rozumu a Politiky 21
Svobodní - Strana svobodných občanů
SZ - Strana zelených
ÚV - ústřední výbor
ÚVV - ústřední výkonný výbor
VAŠEALT. - Starostové a nezávislí - Vaše alternativa
VV - Věci veřejné
ZO - základní organizace

PŘÍLOHY

I. Stanovy Občanské demokratické strany
(platné od 7. prosince 2008)

Stanovy ODS schválené 19. Kongresem ODS v Praze dne 7. 12. 2008

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Název politické strany je Občanská demokratická strana, její zkratka je ODS.
2. Sídlem strany je Praha 1, Jánský vršek 13.
3. Strana působí v České republice.
4. Předmětem činnosti strany je politické působení ve smyslu zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Článek 2

Hlavní cíle a úkoly strany

1. Hlavní cíle strany
 - a. být stranou schopných, podnikavých a sebevědomých občanů, kteří dokáží převzít odpovědnost sami za sebe, za svou rodinu, za svoji obec a za stát
 - b. být stranou demokraticky utvářenou, s moderní evropskou strukturou, jejíž členové se budou aktivně podílet na každodenní práci samosprávy, státní správy, parlamentu a vlády
 - c. být stranou navazující na tradice evropské křesťanské civilizace, na humanitní a demokratické tradice 1. Republiky a na zkušenosti současných západních demokracií
 - d. být stranou, která rozhodně odmítá marxistickou a leninskou ideologii ve všech jejích projevech a důsledcích a jejímž členům jsou cizí jakékoliv socializující a kolektivizující tendence v ekonomice i politice
 - e. být stranou, jejíž členové budou aktivně spoluvytvářet soukromé vlastnictví a volný trh zboží, práce a myšlenek
 - f. být stranou, jejíž sociální politika nepovede k rovnosti v přerozdělování, ale k rovnosti v příležitostech k uplatnění
 - g. být stranou občanů respektujících právní řád, chránících svá práva a svobody a respektujících práva a svobody ostatních
 - h. být stranou, jejíž členové se budou aktivně podílet na rozvoji našeho životního stylu - na rozvoji kultury práce a bydlení, kultury volného času i lidských vztahů
 - i. být stranou podílející se na obrovském úkolu dospět k harmonii mezi ekonomikou a životním prostředím.
2. Hlavní úkoly strany
 - a. být nástrojem volebního úspěchu
 - b. vybírat kandidáty a pomáhat jim ve volbách
 - c. stanovovat normy a pravidla jednání tak, aby poskytovala všem členům strany úplnou, včasnou a stejnou příležitost účastnit se formulování politické linie a vedení jiných záležitostí strany, volit a být volen do všech funkcí, pokud splňují podmínky článku 3 odst. 9
 - d. vzdělávat a vychovávat své členy
 - e. být dvojsměrným komunikačním kanálem mezi členy strany na straně jedné a mezi předsedou, vedením strany a parlamentními kluby na straně druhé.

Článek 3

Členství

1. Členství ve straně je otevřeno občanům starším 18 let, kteří si přejí stranu podporovat, chtějí být známi jako členové strany, respektují její program a stanovy a nejsou členy jiného politického hnutí či strany.
2. Členové strany musí být registrováni u místního sdružení. Registrace je možná pouze u jednoho sdružení.
3. Členství ve straně vzniká vlastnoručním podepsáním přihlášky, osobní účastí zájemce o členství v ODS před rozhodnutím Rady MS ODS, rozhodnutím Rady MS ODS a osobním zaplacením příspěvku s prokázáním totožnosti.
4. Členství ve straně zaniká
 - a. nezaplacením příspěvků ve stanoveném termínu
 - b. vstupem do jiné politické strany nebo hnutí
 - c. ztrátou způsobilosti k právním úkonům
 - d. úmrtím
 - e. písemným prohlášením o vystoupení
 - f. zrušením členství místním sněmem z důvodu závažného porušení povinností stanovených v článku 3, odst. 8
 - g. zanikne-li místní sdružení a člen se do tří měsíců nezaregistruje u jiného místního sdružení s platnou licencí
 - h. kandidaturou v parlamentních či krajských volbách za jiný volební subjekt nebo kandidaturou v komunálních volbách za jiný volební subjekt bez souhlasu orgánu strany, v jehož pravomoci je kandidaturu schválit.Zánik členství konstatuje místní rada, v případě odst. 4 písm. g) oblastní rada.
5. Místní rada má za povinnost svým rozhodnutím prohlásit za neplatné členství od počátku tomu, kdo vědomě uvedl v přihlášce do strany nepravdivé údaje.
6. Proti rozhodnutí o nepřijetí, zrušení či neplatnosti členství se lze odvolat k příslušnému smírčímu výboru do 15 dnů po oznámení této skutečnosti
 - a. dokud právoplatně není rozhodnuto o zrušení členství podle odst. 4 je dnem odvolání členství dotčeného člena pozastaveno
 - b. ten, jehož členství bylo pozastaveno, nemůže vykonávat funkci, do které byl zvolen, hlasovat, volit a být volen do kteréhokoli orgánu nebo složky strany. Při stanovení volebních klíčů se jeho osoba nezapočítává.
7. V případě, že došlo ke zrušení členství místním sněmem, může být případný nový vstup do strany uskutečněn až po uplynutí lhůty jednoho roku od okamžiku ukončení členství.
8. Práva a povinnosti

Člen strany má právo:

 - a. účastnit se jednání místního sněmu
 - b. volit orgány místního sdružení a být volen do všech orgánů strany
 - c. předkládat všem orgánům strany náměty, stížnosti a připomínky a být vyzváno k řešení
 - d. být pravidelně informován o přijatých usneseních, politických, organizačních a jiných otázkách týkajících se strany

- e. obhajovat své názory, prosazovat je a předkládat je voleným orgánům strany k rozhodnutí
 - f. odvolávat se ve sporech k smírčímu výboru
 - g. upozorňovat na nedostatky ve stranické činnosti a navrhopvat jejich odstranění.
Člen je povinen:
 - h. spolupracovat na uskutečňování cílů strany a prosazování jejího programu
 - i. respektovat usnesení a rozhodnutí orgánů strany
 - j. dodržovat stanovy strany a prosazovat její programové zásady a cíle
 - k. platit členské příspěvky ve stanovené výši a stanovených lhůtách
 - l. neprodleně oznamovat místnímu sdružení změny osobních údajů, které jsou předmětem členské evidence.
9. Do žádné funkce ODS na jednotlivých úrovních nesmí být zvolen ten člen ODS, který nesplňuje podmínky stanovené zákonem č. 451/1991 Sb.(tzv. lustrační zákon).
10. Oblastní a regionální manažeři nemohou zároveň vykonávat volené funkce na
oblastní úrovni
a výše.

Článek 4

Orgány strany

1. Orgány strany na místní úrovni jsou místní sněmy a místní rady. Na oblastní úrovni jsou orgány strany oblastní sněm, oblastní rady, kontrolní a revizní komise oblasti a smírčí výbory oblastí. Orgány strany na regionální úrovni jsou regionální sněmy a regionální rady, kontrolní a revizní komise a smírčí výbory regionů. Na centrální úrovni jsou orgány strany kongres, grémium, výkonná rada, kontrolní a revizní komise a smírčí výbor ODS.
2. Statutárním orgánem strany je výkonná rada. Za výkonnou radu jedná a podepisuje předseda nebo výkonnou radou pověřený člen výkonné rady.
3. Na místní úrovni je orgánem strany se všeobecnou působností místní rada. Za místní radu jedná a podepisuje předseda nebo místní radou pověřený místopředseda nebo jiný člen místní rady.
4. Na oblastní úrovni je orgánem strany se všeobecnou působností oblastní rada. Za oblastní radu jedná a podepisuje předseda nebo oblastní radou pověřený místopředseda nebo jiný člen oblastní rady.
5. Na regionální úrovni je orgánem strany se všeobecnou působností regionální rada. Za regionální radu jedná a podepisuje předseda nebo regionální radou pověřený místopředseda nebo jiný člen regionální rady.
6. Všechny kolektivní orgány ODS se řídí svými jednacími řády a mohou se usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů. K přijetí usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných. Způsob usnášení rozhodčích a revizních orgánů upravuje podrobněji jejich statut.
7. Funkční období všech orgánů strany je dvouleté.

Článek 5

Místní sdružení

1. Místní sdružení je základním článkem strany tvořeným nejméně třemi členy. V souladu se stanovami se může usnášet a rozhodovat a hospodařit se svěřenými prostředky.
2. Vznik a zánik místního sdružení

- a. místní sdružení vzniká usnesením místního sněmu o vytvoření místního sdružení a schválením licence výkonnou radou
 - b. místní sdružení zaniká usnesením místního sněmu o rozpuštění místního sdružení nebo zrušením licence výkonnou radou. Místní sdružení rovněž zaniká, poklesne-li počet členů místního sdružení pod 3 členy po dobu 3 měsíců
 - c. vznik a zánik místního sdružení konstatuje oblastní rada.
3. Předseda místního sdružení
- a. je hlavním představitelem a mluvčím strany v místě
 - b. je odpovědný za činnost strany v místě
 - c. je trvale připraven politicky radit oblastní radě
 - d. svolává místní sněmy a místní rady a předsedá jim
 - e. předkládá místním sněmům výroční zprávu
 - f. iniciativně vyhledává a navrhuje vhodné kandidáty
 - g. iniciativně získává finanční prostředky.
4. Místopředseda (místopředsedové) místního sdružení zastupuje předsedu při jednáních ve vymezených záležitostech na základě jeho pověření a v době jeho nepřítomnosti při jednáních ve všech záležitostech.
5. Pokladník místního sdružení
- a. je plně zodpovědný za svěřené prostředky a řádné vedení evidence
 - b. podává místnímu sněmu zprávu o hospodaření.
6. Místní sněm
- a. je nejvyšším orgánem strany v místě
 - b. schází se 1 X do roka (dle potřeby častěji)
 - c. předseda je povinen místní sněm svolat, požádá-li o to písemnou formou nejméně 1/3 členů místní rady nebo minimálně 1/3 členů místního sdružení, a to do 30 dnů od doručení žádosti předsedovi. Nesvolá-li z jakéhokoli důvodu předseda místní sněm, učiní tak bezprostředně, nejpozději však do 15 dnů, předseda oblastního sdružení
 - d. složení: všichni členové místního sdružení
 - e. působnost: volí každý druhý rok předsedu, případně místopředsedu, pokladníka a členy místní rady a volí své delegáty na oblastní sněm
 - f. schvaluje nominaci kandidátů pro komunální volby
 - g. schvaluje většinovým hlasováním zprávu předsedy a zprávu pokladníka o hospodaření
 - h. rozhoduje o zrušení členství svého člena
 - i. navrhuje kandidáty pro volby do Parlamentu ČR a Evropského parlamentu, do zastupitelstva kraje a kandidáty do orgánů strany.
7. Místní rada
- a. má veškerou odpovědnost za činnost strany v období mezi místními sněmy
 - b. schází se 1 X za tři měsíce (dle potřeby častěji)
 - c. předseda je povinen místní radu svolat, požádá-li o to písemnou formou nejméně 1/3 členů místní rady, a to do 30 dnů od doručení žádosti předsedovi. Nesvolá-li z jakéhokoli důvodu předseda místní radu, učiní tak bezprostředně, nejpozději však do 15 dnů, předseda oblastního sdružení
 - d. složení: předseda, místopředseda, (místopředsedové), pokladník a případně další členové volení místním sněmem

- e. působnost: rozhoduje o všech záležitostech místního sdružení strany v období mezi místními sněmy (při hlasování rozhoduje v případě rovnosti hlasů hlas předsedy), rozhoduje hlasováním o vzniku členství přihlášeného zájemce, rozhoduje o žádosti zájemce o přeregistraci z jiného místního sdružení.

Článek 6

Oblastní sdružení

1. Oblastní sdružení je článkem strany a je tvořeno místními sdruženími oblasti
 - a. je organizační jednotkou strany, v souladu se stanovami může jednat jménem ODS, nabývat práv a zavazovat ODS podle zásad hospodaření uvedených v čl. 19 stanov
 - b. nejvyšším orgánem strany na oblastní úrovni je oblastní sněm, v období mezi sněmy má veškerou odpovědnost oblastní rada.
2. Vznik a zánik oblastního sdružení
 - a. oblastní sdružení vzniká usnesením oblastního sněmu o vytvoření oblastního sdružení a schválením výkonnou radou
 - b. oblastní sdružení zaniká usnesením oblastního sněmu o zrušení oblastního sdružení nebo zánikem všech místních sdružení oblasti a schválením výkonnou radou.
3. Předseda oblastního sdružení
 - a. je hlavním představitelem a mluvčím strany v oblasti, zodpovídá za činnost strany v oblasti
 - b. je trvale připraven politicky radit výkonné radě
 - c. iniciativně vyhledává a navrhuje vhodné kandidáty
 - d. iniciativně získává finanční prostředky
 - e. svolává oblastní sněmy a oblastní rady a předsedá jim
 - f. předkládá výroční zprávu oblastnímu sněmu.
4. Místopředseda (místopředsedové) oblastního sdružení zastupuje předsedu při jednáních ve vymezených záležitostech na základě jeho pověření a v době jeho nepřítomnosti při jednáních ve všech záležitostech.
5. Oblastní sněm
 - a. je nejvyšším orgánem strany v oblasti
 - b. schází se 1 X ročně (dle potřeby častěji)
 - c. předseda je povinen oblastní sněm svolat, požádá-li o to písemnou formou nejméně minimálně 1/3 členů oblastní rady nebo minimálně 1/3 místních sdružení v oblasti, a to do 30 dnů po doručení žádosti do oblastní kanceláře; nesvolá-li z jakéhokoli důvodu předseda oblastní sněm, učiní tak bezprostředně, nejpozději však do 15 dnů, předseda regionálního sdružení
 - d. složení: oblastní rada a delegáti místních sdružení zvolení místními sněmy podle klíče stanoveného oblastní radou, poslanci, senátoři a krajští zastupitelé registrovaní v oblasti
s tím, že minimální počet členů s hlasem rozhodujícím je, je-li to možné 50; předseda kontrolní a revizní komise a smírčího výboru oblasti s hlasem poradním, nejsou-li zvoleni řádnými delegáty sněmu
 - e. působnost: volí každý druhý rok většinovým hlasováním předsedu, místopředsedu (místopředsedy) a oblastní radu, členy kontrolní a revizní komise a smírčího výboru oblasti, volí delegáty regionálního sněmu, volí většinovým hlasováním delegáty na celostátní kongres a navrhuje regionálnímu sdružení kandidáty do výkonné rady, kontrolní a revizní komise a smírčího výboru
 - f. schvaluje zprávu předsedy, zprávu rady o hospodaření, zprávu kontrolní a revizní komise oblasti a bere na vědomí zprávu smírčího výboru oblasti

- g. schvaluje nominace kandidátů pro volby do Parlamentu ČR, Evropského parlamentu, krajského zastupitelstva a pro komunální volby v případech, že se územní působnost obecního zastupitelstva kryje s územní působností oblastního sdružení
 - h. stanoví na základě usnesení výkonné rady výši členských příspěvků v oblasti a jejich diferenciaci
 - i. schvaluje rozpočet oblastního sdružení.
6. Oblastní rada
- a. má veškerou odpovědnost za činnost strany v období mezi oblastními sněmy
 - b. schází se 1 X za tři měsíce (dle potřeby častěji)
 - c. předseda je povinen oblastní radu svolat, požádá-li o to písemnou formou nejméně minimálně 1/3 členů oblastní rady, a to do 30 dnů po doručení žádosti do oblastní kanceláře. Nesvolá-li z jakéhokoli důvodu předseda oblastní radu, učiní tak bezprostředně, nejpozději však do 15 dnů, předseda regionálního sdružení
 - d. složení: předseda oblastního sdružení, místopředseda (místopředsedové) oblastního sdružení a zástupci místních sdružení zvolení oblastním sněmem; poslanci, senátoři a krajští zastupitelé registrovaní v oblasti s hlasem poradním; oblastní manažer, předseda smírčího výboru oblasti a předseda kontrolní a revizní komise oblasti s hlasem poradním
 - e. působnost: rozhoduje o všech záležitostech oblastního sdružení v období mezi oblastními sněmy; při hlasování rozhoduje v případě rovnosti hlasů hlas předsedy
 - f. úzce spolupracuje s oblastním manažerem
 - g. předkládá zprávu o hospodaření oblastnímu sněmu
 - h. podává návrh výkonné radě na udělení a zrušení licence místního sdružení
 - i. členové oblastní rady mají právo účastnit se místních rad a sněmů s hlasem poradním
 - j. podává hlavnímu manažerovi návrh na uzavření pracovního poměru a podává vyjádření k ukončení pracovního poměru zaměstnanců ODS působících v příslušné oblastní kanceláři
 - k. hospodaří se svěřeným majetkem ODS v oblasti, jedná a zavazuje ODS v rozsahu schváleného rozpočtu oblastního sdružení
 - l. stanovuje klíč k volbě delegátů na oblastní sněm.

Článek 7

Regionální sdružení

1. Regionální sdružení je článkem strany a je tvořeno oblastními sdruženími regionu
 - a. je organizační jednotkou strany, v souladu se stanovami může jednat jménem ODS, nabývat práv a zavazovat ODS podle zásad hospodaření uvedených v čl. 19 stanov
 - b. nejvyšším orgánem strany na regionální úrovni je regionální sněm, v období mezi sněmy má veškerou odpovědnost regionální rada.
2. Vznik a zánik regionálního sdružení
 - a. regionální sdružení vzniká usnesením regionálního sněmu o vytvoření regionálního sdružení a konstatováním výkonné rady
 - b. regionální sdružení zaniká usnesením regionálního sněmu o zrušení regionálního sdružení nebo zánikem všech oblastních sdružení regionu a konstatováním výkonné rady.
3. Předseda regionálního sdružení
 - a. je hlavním představitelem a mluvčím strany v regionu, zodpovídá za činnost strany v regionu

- b. je trvale připraven politicky radit výkonné radě
 - c. iniciativně získává finanční prostředky
 - d. svolává regionální sněmy a regionální rady a předsedá jim
 - e. předkládá výroční zprávu regionálnímu sněmu.
4. Místopředseda (místopředsedové) regionálního sdružení zastupuje předsedu při jednáních ve vymezených záležitostech na základě jeho pověření a v době jeho nepřítomnosti při jednáních ve všech záležitostech.
5. Regionální sněm
- a. je nejvyšším orgánem strany v regionu
 - b. schází se 1 X ročně (dle potřeby častěji)
 - c. předseda je povinen regionální sněm svolat, požádá-li o to písemnou formou nejméně 1/3 členů regionální rady nebo minimálně 1/3 oblastních sdružení v regionu, a to do 30 dnů po doručení žádosti do regionální kanceláře. Nesvolá-li z jakéhokoli důvodu předseda regionální sněm, učiní tak bezprostředně, nejpozději však do 15 dnů, předseda ODS.
 - d. složení: regionální rada a delegáti oblastních sdružení zvolení oblastními sněmy podle klíče stanoveného regionální radou, členové výkonné rady zvolení za region, poslanci, senátoři a krajští zastupitelé registrovaní v regionu s tím, že minimální počet členů s hlasem rozhodujícím je 70; předseda kontrolní a revizní komise a smírčího výboru regionu s hlasem poradním, nejsou-li zvoleni řádnými delegáty sněmu
 - e. působnost: volí každý druhý rok většinovým hlasováním předsedu, místopředsedu (místopředsedy) a regionální radu, členy kontrolní a revizní komise a smírčího výboru regionu, navrhuje kongresu kandidáty do výkonné rady, kontrolní a revizní komise a smírčího výboru ODS
 - f. schvaluje zprávu předsedy, zprávu rady o hospodaření, zprávu kontrolní a revizní komise regionu a bere na vědomí zprávu smírčího výboru regionu
 - g. sestavuje regionální kandidátní listiny pro volby do Poslanecké sněmovny a zastupitelstva kraje, schvaluje nominace kandidátů pro volby do Senátu a do Evropského parlamentu
 - h. schvaluje rozpočet regionálního sdružení.
6. Regionální rada
- a. má veškerou odpovědnost za činnost strany v období mezi regionálními sněmy
 - b. schází se 1 X za tři měsíce (dle potřeby častěji)
 - c. předseda je povinen regionální radu svolat, požádá-li o to písemnou formou nejméně 1/3 členů regionální rady, a to do 30 dnů od doručení žádosti do regionální kanceláře. Nesvolá-li z jakéhokoli důvodu předseda regionální radu, učiní tak bezprostředně, nejpozději však do 15 dnů, předseda ODS
 - d. složení: předseda regionálního sdružení, místopředseda (místopředsedové) regionálního sdružení a delegáti oblastních sdružení zvolení regionálním sněmem, členové výkonné rady zvolení za region; poslanci, senátoři a krajští zastupitelé registrovaní v regionu s hlasem poradním, regionální manažer, předseda kontrolní a revizní komise regionu a smírčího výboru regionu s hlasem poradním.
 - e. působnost: rozhoduje o všech záležitostech regionálního sdružení v období mezi regionálními sněmy; při hlasování rozhoduje v případě rovnosti hlasů hlas předsedy
 - f. úzce spolupracuje s regionálním manažerem
 - g. předkládá zprávu o hospodaření regionálnímu sněmu

- h. členové regionální rady mají právo účastnit se místních a oblastních rad a sněmů s hlasem poradním
- i. podává hlavnímu manažerovi návrh na uzavření pracovního poměru a podává vyjádření k ukončení pracovního poměru zaměstnanců ODS působících v příslušné regionální kanceláři
- j. hospodaří se svěřeným majetkem ODS v regionu, jedná a zavazuje se v rozsahu schváleného rozpočtu regionálního sdružení
- k. v její pravomoci je zřídit grémium regionální rady tvořené předsedou a místopředsedy regionálního sdružení, členy výkonné rady za region a zástupcem krajské samosprávy; grémium činí operativní rozhodnutí mezi zasedáními regionální rady a ze své činnosti se radě zodpovídá.

Článek 8

Kongres strany

1. Kongres strany je nejvyšším orgánem strany
 - a. schází se nejméně jednou za dva roky
 - b. předseda je povinen kongres svolat, požádá-li o to minimálně 1/3 členů výkonné rady nebo minimálně 1/3 oblastních sdružení. Koná se nejpozději 2 měsíce od podání návrhu.
2. Složení
 - a. delegáti s hlasem rozhodujícím: předseda, první místopředseda, místopředsedové, členové výkonné rady, členové vlády, členové Parlamentu ČR a Evropského parlamentu, delegáti oblastí zvoleni na oblastních sněmech podle klíče stanoveného výkonnou radou
 - b. delegáti s hlasem poradním: hlavní manažer, zaměstnanci ODS určení výkonnou radou, členové kontrolní a revizní komise a členové smírčího výboru a hosté pozvaní výkonnou radou nebo grémiem.
3. Působnost
 - a. volí předsedu, prvního místopředsedu, místopředsedy a zástupce regionů (a jejich náhradníky) do výkonné rady
 - b. volí členy kontrolní a revizní komise (1 za region)
 - c. volí členy smírčího výboru (1 za region)
 - d. schvaluje stanovy a změny stanov
 - e. schvaluje statut kontrolních a revizních komisí
 - f. schvaluje statut smírčích výborů
 - g. schvaluje zprávu předsedy
 - h. schvaluje zprávu výkonné rady
 - i. schvaluje zprávu kontrolní a revizní komise
 - j. bere na vědomí zprávu smírčího výboru
 - k. rozhoduje o způsobu naložení s majetkovým zůstatkem, který vyplyne z likvidace majetku a závazků v případě zrušení strany
 - l. rozhoduje o zrušení, rozdělení nebo sloučení strany
 - m. schvaluje pravidla pro výběr kandidátů a pro sestavení kandidátek, vzorový Jednací řád a závazný Volební řád pro orgány všech stupňů a pro volební shromáždění. Tímto oprávněním může pověřit Výkonnou radu ODS.
 - n. schvaluje pravidla hospodaření strany a rozdělení finančních prostředků

- o. může svým usnesením jmenovat čestného předsedu ODS.

Článek 9

Čestný předseda

- a. je oceněním mimořádných zásluh o ODS
- b. čestným předsedou může být pouze jedna osoba

Článek 10

Předseda strany

- a. je hlavou strany, jejím reprezentantem a mluvčím
- b. svolává kongres a výkonnou radu a předsedá jim
- c. předkládá kongresu zprávu předsedy strany

Článek 11

První místopředseda

Zastupuje předsedu strany na základě jeho pověření ve vymezených záležitostech a v době jeho nepřítomnosti při jednáních ve všech záležitostech.

Článek 12

Místopředsedové

Zastupují předsedu strany na základě jeho pověření při jednáních ve vymezených záležitostech a v době jeho nepřítomnosti a nepřítomnosti prvního místopředsedy při jednáních ve všech záležitostech.

Článek 13

Grémium

1. Složení: předseda strany, první místopředseda, místopředsedové strany, předsedové parlamentních klubů.
2. Působnost:
 - a. má všeobecnou odpovědnost za stranu mezi zasedáními výkonné rady
 - b. schází se dle potřeby
 - c. předkládá výkonné radě zprávu o své činnosti
 - d. předkládá výkonné radě iniciativní návrhy týkající se činnosti strany.

Článek 14

Hlavní manažer

- a. je jmenován a odvoláván předsedou strany na návrh výkonné rady
- b. řídí činnost hlavní kanceláře
- c. řídí manažerskou síť

- d. na návrh oblastní rady a regionální rady uzavírá a po vyjádření oblastní rady a regionální rady ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci působícími v oblastních a regionálních kancelářích
- e. na návrh poslaneckého klubu nebo senátorského klubu uzavírá a ukončuje pracovní poměr s pracovníky tohoto klubu
- f. jedná a podepisuje jménem strany v majetkových, hospodářských, pracovních a právních vztazích v rozsahu pověření stanoveném výkonnou radou
- g. má právo účastnit se zasedání orgánů strany na všech úrovních s hlasem poradním
- h. účastní se jednání výkonné rady a grémia s hlasem poradním
- i. je zaměstnancem ODS
- j. nemůže zároveň vykonávat volené funkce od oblastní úrovně výše
- k. nemůže zároveň vykonávat funkce poslance, senátora, člena vlády či uvolněnou funkci územní samosprávy
- l. podle pravidel organizačního řádu může zmocnit konkrétního zaměstnance ODS k jednání a podepisování v majetkových vztazích vymezeného druhu a do určené výše.

Článek 15

Výkonná rada

- 1. Složení
 - a. členové grémia
 - b. zástupci regionů (1 zástupce na každých započatých 1000 členů registrovaných v regionu v den schválení těchto stanov, pro další roky 2 měsíce před konáním volebního kongresu)
 - c. s hlasem poradním hlavní manažer, členové vlády, předseda kontrolní a revizní komise, předseda smírčího výboru a další přízvaní.
- 2. Působnost
 - a. je statutárním orgánem strany
 - b. řídí činnost ODS a rozhoduje o všech záležitostech, které nejsou vyhrazeny jinému orgánu
 - c. plní usnesení kongresu a odpovídá mu za svou činnost
 - d. má všeobecnou odpovědnost za činnost strany mezi zasedáními kongresu
 - e. schvaluje většinovým hlasováním ustavení místních sdružení (licence) a může tyto licence zrušit
 - f. schvaluje většinovým hlasováním vznik nebo zánik oblastních sdružení
 - g. konstatuje vznik a zánik regionálních sdružení
 - h. rozhoduje většinovým hlasováním o sestavení kandidátních listin z kandidátů navržených regionálními sdruženími
 - i. k plnění úkolů strany zřizuje hlavní kancelář včetně manažerské sítě a schvaluje její organizační řád
 - j. předkládá kongresu zprávu o činnosti a hospodaření ODS
 - k. schvaluje roční rozpočet hlavní kanceláře ODS
 - l. schvaluje výroční zprávu o hospodaření strany za účetní období
 - m. schvaluje závazný vzor přihlášky do ODS

- n. každoročně určuje termín splatnosti členských příspěvků a jejich minimální výši. Členské příspěvky člena nesmí přesáhnout zákonem stanovenou částku
 - o. schvaluje rozpočtová pravidla ODS
 - p. zřizuje své poradní a iniciativní orgány

 - q. schází se nejméně 1 X za měsíc (dle potřeby častěji)
 - r. předseda je povinen výkonnou radu svolat, požádá-li o to minimálně 1/3 členů výkonné rady
 - s. ve všech případech hlasování výkonné rady rozhoduje při rovnosti hlas předsedy strany.
3. Členové výkonné rady mají právo účastnit se zasedání místních, oblastních a regionálních sněmů a rad s hlasem poradním.

Článek 16

Kluby poslanců, senátorů a členů zastupitelstev

- 1. Složení
Sdružují poslance, senátory nebo členy zastupitelstev.
- 2. Působnost
 - a. koordinují práci poslanců, senátorů a členů zastupitelstev tak, aby mohli co nejlépe a neúčinněji prosazovat názory a postoje strany v zákonodárných a zastupitelských sborech
 - b. koordinují za stejným účelem spolupráci s koaličními partnery.
- 3. Vytvářejí si vlastní strukturu.
- 4. Předsedové klubů reprezentují daný klub, jsou jeho představiteli a mluvčími.

Článek 17

Kontrolní a revizní komise

- 1. Kontrolní a revizní komise
 - a. jsou revizními orgány ODS
 - b. zřizují se na celostátní, regionální a oblastní úrovni.
- 2. Kontrolní a revizní komise ODS
 - a. je volena kongresem - jeden člen za region, členové kontrolní a revizní komise nesmějí být členy výkonné rady, zaměstnanci ODS ani členy kontrolní a revizní komise na jiné úrovni ODS
 - b. kontroluje hospodářskou a správní činnost ODS.
- 3. Kontrolní a revizní komise regionu
 - a. je volena regionálním sněmem, a to nejméně v počtu pěti členů
 - b. kontroluje hospodářskou a správní činnost ODS v regionu
 - c. členové kontrolní a revizní komise regionu nesmějí být členy jiného orgánu regionálního sdružení, zaměstnanci ODS ani členy kontrolní a revizní komise na jiné úrovni ODS.
- 4. Kontrolní a revizní komise oblasti
 - a. je volena oblastním sněmem, a to nejméně v počtu pěti členů
 - b. kontroluje hospodářskou a správní činnost ODS v oblasti

- c. členové kontrolní a revizní komise oblasti nesmějí být členy oblastní rady, zaměstnanci ODS ani členy kontrolní a revizní komise na jiné úrovni ODS.
5. Kontrolní a revizní komise se řídí statutem, který schvaluje kongres.

Článek 18

Smírčí výbory

1. Smírčí výbory
 - a. jsou rozhodčími orgány ODS
 - b. zřizují se na celostátní, regionální a oblastní úrovni.
2. Smírčí výbor ODS
 - a. je volen kongresem - jeden člen za region; členové smírčího výboru nesmějí být členy výkonné rady, zaměstnanci ODS ani členy smírčího výboru na jiné úrovni ODS
 - b. rozhoduje ve sporech mezi členy, orgány a články strany
 - c. je odvolacím orgánem; přezkoumává rozhodnutí smírčích výborů oblastí a regionů, jeho rozhodnutí je konečné a nabývá právoplatnosti dnem doručení. Rozhodnutí musí být učiněno nejpozději do 60 dnů od písemného podání
 - d. přísluší mu závazný výklad stanov.
3. Smírčí výbor regionu
 - a. je volen regionálním sněmem, a to nejméně v počtu pěti členů
 - b. rozhoduje ve sporech mezi členy a orgány ODS v regionu, které jsou mimo pravomoc smírčího výboru oblasti; rozhodnutí musí být učiněno nejpozději do 60 dnů od písemného podání
 - c. rozhoduje o podjatosti členů smírčího výboru oblasti
 - d. členové smírčího výboru regionu nesmějí být členy jiného orgánu regionálního sdružení, zaměstnanci ODS ani členy smírčího výboru na jiné úrovni ODS.
 - e. rozhoduje v případech spadajících do příslušnosti oblastního smírčího výboru, neprojedná-li oblastní smírčí výbor podání ve lhůtě uvedené v odst. 3 písm. b), a to na návrh účastníka.
4. Smírčí výbor oblasti
 - a. je volen oblastním sněmem, a to nejméně v počtu pěti členů
 - b. rozhoduje ve sporech mezi členy a orgány ODS v oblasti; rozhodnutí musí být učiněno nejpozději do 60 dnů od písemného podání
 - c. členové smírčího výboru oblasti nesmějí být členy oblastní rady, zaměstnanci ODS ani členy smírčího výboru na jiné úrovni ODS.
5. Smírčí výbory se řídí statutem, který schvaluje kongres.

Článek 19

Zásady hospodaření ODS

1. ODS jako právnická osoba odpovídá za své závazky celým svým majetkem. S majetkem strany hospodaří výkonná rada na základě schváleného ročního rozpočtu. Výkonná rada může zmocnit hlavního manažera k hospodaření s majetkem strany ve vymezeném rámci.
2. Regionální sdružení hospodaří se svěřeným majetkem ODS v regionu podle schváleného rozpočtu regionálního sdružení. Regionální rada může jednat a

zavazovat ODS do výše rozpočtu regionálního sdružení. Změna příjmové či výdajové stránky již schváleného rozpočtu podléhá novému schválení regionálním sněmem. Pravomoci regionálního sněmu nebo rady při nakládání s majetkem ODS v regionu může převzít svým rozhodnutím výkonná rada. Regionální sdružení nemůže použít majetek ODS v regionu k zajištění závazku.

3. Oblastní sdružení hospodaří se svěřeným majetkem ODS v oblasti podle rozpočtu oblastního sdružení, schváleného oblastním sněmem. Oblastní rada může jednat a zavazovat ODS do výše rozpočtu oblastního sdružení. Změna příjmové či výdajové stránky již schváleného rozpočtu podléhá novému schválení oblastním sněmem. Pravomoci oblastního sněmu nebo oblastní rady při nakládání s majetkem ODS v oblasti může převzít svým rozhodnutím výkonná rada. Oblastní sdružení nemůže použít majetek ODS v oblasti k zajištění závazku.
4. Místní sdružení hospodaří na základě vyplacených provozních záloh z prostředků příslušné oblasti. Následné vyúčtování předkládají pokladníci místních sdružení určenému zaměstnanci ODS v příslušné oblastní kanceláři.
5. Zdroje financování ODS, regionálních a oblastních sdružení tvoří příjmy podle platné právní úpravy zákona 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a politických hnutích ve znění pozdějších předpisů. Finanční prostředky podle předchozí věty jsou příjmem rozpočtů oblastních sdružení, regionálních sdružení ODS nebo rozpočtu ODS podle pravidel rozdělení, která stanoví kongres.
6. ODS, regionální a oblastní sdružení ODS hospodaří jen na základě schválených rozpočtů. Rozpočty musí být schváleny jako vyrovnané nebo přebytkové. Rozpočty ODS, regionálních a oblastních sdružení ODS jsou sestavovány na roční období podle rozpočtových pravidel ODS, která schvaluje výkonná rada. Součástí rozpočtu regionálních sdružení je i způsob rozdělení finančních prostředků regionů mezi regionální sdružení a jednotlivá oblastní sdružení. Součástí rozpočtu oblastních sdružení je i způsob rozdělení finančních prostředků oblastí mezi oblastní sdružení a jednotlivá místní sdružení.
7. ODS zřizuje volební fondy odděleně od rozpočtových prostředků.

Článek 20

Stanovy nabývají platnosti dnem schválení kongresem.

V Praze 7. prosince 2008

Mirek Topolánek

předseda ODS

II. Stanovy České strany sociálně demokratické
(platné od 23. února 2009)

Změna stanov registrována
dne: 23. 2. 2009
pod č. j.: MV-11820-2/KS-2009
IČO: 004 09 171

STANOVY

České strany sociálně demokratické

PREAMBULE

Česká strana sociálně demokratická je pokračovatelkou Československé strany sociálně demokratické, Československé sociálně demokratické strany dělnické a právní nástupkyní Československé sociální demokracie.

Česká strana sociálně demokratická si je vědoma neocenitelného přínosu Československé sociální demokracie v exilu, která v době nesvobody v letech 1948-1989 svou činností vytvářela podmínky pro opětovné obnovení existence a činnosti sociální demokracie v Československu.

Česká strana sociálně demokratická jako součást mezinárodního společenství sociálně demokratických a socialistických politických stran je členkou Evropské strany sociálně demokratické (dále jen „PES“) a Socialistické internacionály (dále jen „SI“).

ČÁST 1.

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

NÁZEV, ZKRATKA A SÍDLO

/1/ Název zní: Česká strana sociálně demokratická.

/2/ Používaná zkratka: ČSSD.

/3/ Sídlo: Praha 1, Hybernská 7 - Lidový dům.

Čl. 2

PROGRAMOVÉ CÍLE

/1/ ČSSD je politickou stranou, působící v rámci politického systému České republiky, která usiluje o uplatnění principu svobody, demokracie, sociální spravedlnosti, rovných příležitostí, solidarity a odpovědnosti za udržitelný rozvoj cestou parlamentní a přímé demokracie.

/2/ ČSSD prosazuje princip rovných příležitostí pro ženy a muže. Jejím cílem je uplatňování této zásady do vlastní činnosti tak, že je pro ni závazná při sestavování kandidátních listin pro volby všech stupňů a při utváření všech orgánů strany.

/3/ Realizaci programových cílů zajišťuje ČSSD v souladu se zákonem o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, těmito Stanovami ČSSD a v rámci svého programu.

/4/ ČSSD se hlásí k myšlenkám a základním programovým cílům PES a SI a koordinuje s nimi svoji zahraniční politiku. ČSSD je zastoupena v orgánech těchto organizací, kde se aktivně účastní na tvorbě společné politiky.

ČÁST 2.

ČLENSTVÍ V ČSSD, PRÁVA A POVINNOSTI ČLENŮ

Čl. 3

ČLENSTVÍ V ČSSD

Členství v ČSSD se dělí na

- a) členství řádné,
- b) členství čestné.

Čl. 4

VZNIK ŘÁDNÉHO ČLENSTVÍ V ČSSD

/1/ O řádné členství v ČSSD se může ucházet každá fyzická osoba bez rozdílu národnosti, náboženství, rasy a sociálního postavení, je-li státním občanem České republiky starším osmnácti let a potvrdila-li podpisem přihlášky, že souhlasí s programem a Stanovami ČSSD.

/2/ Řádné členství v ČSSD je neslučitelné

- a) se souběžným členstvím v jiné politické straně nebo politickém hnutí ustavených podle právních předpisů České republiky, nebo
- b) s kandidaturou na veřejnou funkci za politickou stranu nebo politické hnutí podle písm. a) nebo jako nezávislého kandidáta bez souhlasu příslušného orgánu ČSSD, který je oprávněn schvalovat kandidátní listiny na veřejné funkce.

/3/ O přijetí žádá fyzická osoba místní organizaci ČSSD (dále jen „MO“) v místě svého trvalého pobytu. Ve statutárních městech dělených na městské části (obvody) odpovídá tomuto ustanovení městská část (obvod). Pokud v tomto místě MO není, předkládá svou žádost územně nejbližší MO v okrese, v jehož obvodu má svůj trvalý pobyt. Pokud v místě trvalého pobytu působí více MO, žádá uchazeč o členství v MO podle územní působnosti stanovené usnesením okresního výkonného výboru (dále jen „OVV“).

/4/ Ve výjimečných a odůvodněných případech může uchazeč požádat o přijetí v jiné MO. Podmínkou k přijetí je souhlas MO a OVV v místě trvalého pobytu. Věta druhá neplatí pro uchazeče s trvalým pobytem na území hlavního města Prahy, kde s přijetím v jiné MO, než je MO v místě trvalého pobytu, vyslovuje souhlas pouze krajský výkonný výbor (dále jen „KVV“).

/5/ Řádné členství uchazeče v ČSSD vzniká dnem rozhodnutí nadpoloviční většiny přítomných členů členské schůze MO projednávající přijetí za člena ČSSD. Uchazeč o členství musí být osobně přítomen projednávání. Způsob hlasování určí členská schůze.

/6/ Člen ČSSD se stává členem MO, která jej svým rozhodnutím do ČSSD přijala. Dokladem členství v ČSSD je platná členská legitimace ČSSD, obsahující všechny požadované náležitosti a doklad o zaplaceném členském příspěvku v příslušném roce.

/7/ V případě, že uchazeči o členství v ČSSD rozhodnutím MO členství nevznikne, je MO povinná sdělit písemně důvody svého rozhodnutí jak uchazeči o členství v ČSSD, tak příslušnému OVV. Uchazeč o členství v ČSSD se může ve lhůtě tří měsíců ode dne sdělení důvodů jeho nepřijetí za člena ČSSD odvolat k příslušnému OVV.

/8/ OVV

- a) odvolání uchazeče o členství v ČSSD nevyhoví, nebo
- b) určí jinou MO v územním obvodu své působnosti k rozhodnutí o vzniku členství uchazeče s tím, že této MO zároveň písemně sdělí důvody, pro které uchazeč o členství v ČSSD nebyl za člena ČSSD přijat.

Uchazeč může podat námitku proti rozhodnutím podle písm. a) a b) ke KVV, který rozhodne s konečnou platností do 3 měsíců od podání námitky.

Čl. 5

PŘECHOD ČLENA ČSSD DO JINÉ MO

/1/ Žádost člena ČSSD o přechod do jiné MO než je MO příslušná podle jeho trvalého pobytu, je podmíněna souhlasem MO a OVV, příslušných podle místa trvalého pobytu člena ČSSD. V případě žádosti člena ČSSD o přechod do MO v územní působnosti jiného OVV, podléhá přechod souhlasu obou OVV a obou MO. V případě žádosti člena ČSSD o přechod v územní působnosti KVV Praha podléhá přechod souhlasu KVV Praha a nikoliv OVV.

/2/ Při zamítnutí žádosti se může člen odvolat ke KVV, který rozhodne s konečnou platností nejpozději do 3 měsíců od podání odvolání.

Čl. 6

PŘERUŠENÍ A OBNOVENÍ ŘÁDNÉHO ČLENSTVÍ V ČSSD

/1/ MO vyhoví písemné žádosti svého člena o přerušeni jeho členství, pokud je činný v takovém zaměstnání nebo zastává takovou funkci, kde členství v politické straně je zakázáno nebo je nežádoucí, anebo kdy člen ČSSD požádá o přerušeni svého členství v ČSSD z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele. Na žádost člena je povinná MO plné členství obnovit.

/2/ Po dobu přerušeni členství se na takového člena vztahuje povinnost podle čl. 4 odst. /2/.

/3/ O přerušeni a obnovení členství v ČSSD je MO povinná bez zbytečného odkladu informovat příslušný OVV.

Čl. 7

POZASTAVENÍ ŘÁDNÉHO ČLENSTVÍ V ČSSD

OVV, KVV, Předsednictvo ČSSD (dále jen „P ČSSD“) nebo Ústřední výkonný výbor ČSSD (dále jen „ÚVV“) mohou rozhodnout nadpoloviční většinou všech svých členů o pozastavení členství člena ČSSD, který byl obviněn ze spáchání úmyslného trestného činu; tím není dotčeno právo člena podle čl. 10, odst. /2/ písm. j). Dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo trestní stíhání člena ČSSD zastaveno nebo byl zproštěn obžaloby, se jeho členství v ČSSD obnovuje.

Čl. 8

ZÁNİK ŘÁDNÉHO ČLENSTVÍ V ČSSD

/1/ Řádné členství v ČSSD zaniká

- a) doručením oznámení člena MO o svém vystoupení z ČSSD,
- b) úmrtím člena,
- c) zrušením členství,
- d) usnesením OVV při nezaplacení členského příspěvku za uplynulý rok; toto usnesení musí být přijato nejpozději do dvou měsíců od nesplnění této povinnosti člena,
- e) dnem přijetí do jiné politické strany nebo politického hnutí,
- f) porušením povinností podle čl. 4 odst. /2/ písm. b), a to ke dni registrace kandidátních listin nebo přihlášek k registraci podle volebních zákonů,
- g) nepřeregistrovanému členu dnem ukončení přeregistrace, pokud P ČSSD nerozhodlo o tom, že toto členství nezaniklo.

/2/ Členská schůze MO může rozhodnout o zrušení členství nadpoloviční většinou všech členů MO. Toto rozhodnutí nabývá účinnosti schválením nejméně třípětinovou většinou všech členů OVV. OVV musí rozhodnout do 60 dnů od rozhodnutí MO. Proti rozhodnutí OVV o zrušení členství lze podat písemné odvolání prostřednictvím OVV k nejbližší okresní konferenci (dále jen „OK“), a to do jednoho měsíce od doručení rozhodnutí OVV. Rozhodnutí OK je konečné. V době od podání odvolání do rozhodnutí OK o něm je tomuto členu jeho členství pozastaveno.

/3/ Na základě návrhu OVV může rozhodnout o zrušení členství OK nadpoloviční většinou všech delegátů. Proti rozhodnutí OK o zrušení členství lze podat písemné odvolání prostřednictvím KVV k nejbližší krajské konferenci (dále jen „KK“), a to do jednoho měsíce od doručení rozhodnutí OK. Rozhodnutí KK je konečné. V době od podání odvolání do rozhodnutí KK o něm je tomuto členu jeho členství pozastaveno.

/4/ Na základě návrhu KVV může rozhodnout o zrušení členství KK nadpoloviční většinou všech delegátů. Proti rozhodnutí KK o zrušení členství lze podat písemné odvolání prostřednictvím P ČSSD k nejbližšímu zasedání ÚVV, a to do jednoho měsíce od doručení rozhodnutí KK. Rozhodnutí ÚVV je konečné. V době od podání odvolání do rozhodnutí ÚVV o něm je tomuto členu jeho členství pozastaveno.

/5/ Na základě návrhu P ČSSD může rozhodnout o zrušení členství kteréhokoliv člena ČSSD ÚVV nadpoloviční většinou všech svých členů. Proti rozhodnutí ÚVV o zrušení členství lze

podat písemné odvolání prostřednictvím P ČSSD ke Sjezdu ČSSD, a to do jednoho měsíce od doručení rozhodnutí ÚVV. Sjezd ČSSD rozhodne o odvolání nadpoloviční většinou všech delegátů s konečnou platností. V době od podání odvolání do rozhodnutí Sjezdu ČSSD o něm je tomuto členu jeho členství pozastaveno.

/6/ Na základě návrhu ÚVV může rozhodnout o zrušení členství kteréhokoliv člena ČSSD Sjezd ČSSD nadpoloviční většinou všech delegátů. Rozhodnutí Sjezdu ČSSD je konečné. V době od podání návrhu ÚVV na zrušení členství do rozhodnutí Sjezdu ČSSD o něm je tomuto členu jeho členství pozastaveno.

/7/ Ke zrušení členství v ČSSD může dojít

- a) pro závažné porušení Stanov ČSSD,
- b) pro jednání, které zpochybňuje úsilí ČSSD o plnění jejího volebního programu,
- c) v důsledku pravomocného odsouzení za úmyslný trestný čin, a to ve lhůtě do tří měsíců ode dne, kdy se příslušný orgán ČSSD o této skutečnosti dozví,
- d) pro dlouhodobou, více jak jednoletou neomluvenou neúčast na činnosti ČSSD,
- e) pro aktivní účast na činnosti jiných politických stran nebo politických hnutí, bez souhlasu příslušného orgánu ČSSD,
- f) pro opakované neplnění usnesení ÚVV nebo Sjezdu ČSSD.

/8/ Rozhodnutí o zrušení členství i rozhodnutí o odvolání se doručuje doporučeným dopisem s doručenkou na poslední adresu pro doručování evidovanou sekretariátem OVV. Za doručení se dopis považuje i tehdy, jestliže se vrátí odesilateli jako nedoručený.

/9/ Osoba, které bylo členství zrušeno, může členství získat jen se souhlasem orgánu, který o zrušení rozhodl.

Čl. 9

PŘEREGISTRACE ČLENŮ ČSSD

P ČSSD může rozhodnout usnesením o přeregistrování členů určité organizační jednotky ČSSD. Provádění přeregistrace stanoví Řád přeregistrace členů ČSSD.

Čl. 10

PRÁVA A POVINNOSTI ŘÁDNÝCH ČLENŮ

/1/ Každý člen ČSSD má stejná práva a povinnosti a nesmí být diskriminován ani zvýhodňován z důvodů národnosti, rasy, věku nebo pohlaví.

/2/ Člen ČSSD má v rámci Stanov ČSSD právo

- a) účastnit se jednání členských schůzí MO a spolurozhodovat o činnosti MO, ve které je členem,
- b) svobodně v orgánech ČSSD vyjadřovat své názory, svá stanoviska k práci ČSSD a politice ČSSD a k činnosti jednotlivých funkcionářů ČSSD, aniž by byl postihován,
- c) obhajovat své názory uvnitř ČSSD i tehdy, když jsou tyto názory menšinové,
- d) hlasovat, volit a být volen do všech funkcí v ČSSD v souladu se Stanovami ČSSD,

- e) kandidovat ve všech členských zemích Evropské unie do orgánů PES a SI za stejných podmínek,
 - f) předkládat návrhy a podněty orgánům ČSSD na všech úrovních; na oficiálně podané návrhy je příslušný orgán povinen odpovědět do 30 dnů od jeho prvního zasedání po doručení návrhu,
 - g) účastnit se všech jednání kteréhokoliv orgánu ČSSD, pokud tento orgán projednává závažné okolnosti týkající se jeho osoby (např. zrušení, přerušení a pozastavení jeho členství v ČSSD); na takové jednání musí být člen ČSSD řádně obeslán doporučeným dopisem do vlastních rukou,
 - h) dostávat informace a na požádání bez zbytečného odkladu vysvětlení týkající se činnosti ČSSD na všech úrovních,
 - i) užívat rady a pomoci orgánů ČSSD při výkonu své funkce v ČSSD nebo veřejné funkce,
 - j) na poskytnutí právní pomoci, je-li stíhán, vyšetřován nebo pronásledován pro svou politickou činnost, související se svou činností pro ČSSD.
- /3/ Člen ČSSD je povinen
- a) dodržovat Stanovy ČSSD a řídit se programem ČSSD,
 - b) svou činností a vystupováním prosazovat politiku ČSSD,
 - c) plnit usnesení orgánů ČSSD,
 - d) plnit povinnosti vyplývající z funkce, kterou dobrovolně přijal s odpovědností tomu orgánu ČSSD, který jej do funkce zvolil,
 - e) platit řádně a včas členské příspěvky, vždy nejpozději do konce příslušného kalendářního roku,
 - f) chránit a šetřit majetek ČSSD,
 - g) při jednáních s členy ČSSD i na veřejnosti dodržovat zásady dobrých mravů.

Čl. 11

ČESTNÉ ČLENSTVÍ

- /1/ Čestné členství může být uděleno Sjezdem ČSSD nebo ÚVV. Čestné členství může odejmout pouze ten orgán ČSSD, který čestné členství udělil.
- /2/ Dokladem čestného členství v ČSSD je „Listina o udělení čestného členství v ČSSD“.

Čl. 12

POSTAVENÍ OBČANA JINÉHO STÁTU EVROPSKÉ UNIE

- /1/ Spolupracovníkem ČSSD se může na vlastní žádost stát občan jiného státu Evropské unie, který je současně členem některé ze stran sdružených v PES.
- /2/ Pro spolupráci občana jiného státu Evropské unie s ČSSD platí obdobně ustanovení čl. 11.

Čl. 13

ČESTNÉ FUNKCE

- /1/ Funkce čestného předsedy ČSSD může být udělena nebo odňata pouze Sjezdem ČSSD.
- /2/ Jiné čestné funkce mohou být udělovány nebo odejímány jen OK, KK nebo ÚVV.
- /3/ Nositel čestné funkce se může účastnit jednání příslušných orgánů ČSSD s hlasem poradním.

Čl. 14

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY

- /1/ Výši členských příspěvků, způsob jejich distribuce, vyúčtování a dělbu výnosů z nich, určuje svým usnesením ÚVV.
- /2/ Při konání Sjezdu ČSSD nebo voleb do Parlamentu České republiky, zastupitelstev vyšších územních samosprávných celků (dále jen „kraj“) nebo zastupitelstev obcí může ÚVV stanovit mimořádný členský příspěvek a současně rozhodnout o dělbě jeho výnosu.

ČÁST 3.

STRUKTURA STRANY

Čl. 15

MÍSTNÍ ORGANIZACE ČSSD (MO)

- /1/ MO je základní politickou jednotkou a současně základní organizační jednotkou ČSSD.
- /2/ MO ustavuje a její územní působnost stanoví příslušný OVV po projednání s ostatními MO, které působí na území daného okresu tak, aby územní působnost odpovídala působnosti místní (obecní) samosprávy.
- /3/ MO vzniká dnem ustavující schůze MO, na základě předchozího rozhodnutí příslušného OVV.
- /4/ MO sdružuje členy v okruhu své územní působnosti a za jejich spolurozhodování řídí stranickou práci MO.
- /5/ Minimální počet členů MO je pět.
- /6/ Orgány MO jsou
 - a) členská schůze MO,
 - b) výbor MO.
- /7/ Při MO se může ustavit klub zastupitelů zvolených za ČSSD do zastupitelstev měst a obcí.

/8/ Členské schůze MO se konají podle potřeby, nejméně však čtyřikrát ročně, a to v každém čtvrtletí alespoň jedenkrát. Schůzi MO svolává předseda MO; není-li zvolen předseda MO nebo nesvolá-li předseda MO členskou schůzi MO nejméně jedenkrát za kalendářní čtvrtletí, svolá schůzi MO místopředseda MO nebo výbor MO. Z každé schůze se pořizuje písemný zápis, který se spolu s prezenční listinou zasílá na sekretariát OVV.

/9/ Není-li členská schůze MO usnášeníschopná podle čl. 35 odst. /6/ a čl. 36 odst. /1/ po 15 minutách od času zahájení uvedeného na pozvánce, je usnášeníschopná, jsou-li přítomny alespoň 2/5 všech členů s hlasem rozhodujícím. V tomto případě nelze měnit program schůze, který byl uveden na pozvánce. Usnesení a volby v MO jsou platné, hlasuje-li pro ně více než 1/3 všech členů MO; v bodu různé nelze hlasovat.

/10/ MO volí a odvolává členy výboru MO, předsedu a místopředsedy MO, volí delegáty OK a navrhuje kandidáty do OVV a okresní kontrolní komise (dále jen „OKK“).

/11/ MO se podílí na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby.

/12/ Ve statutárních městech, které netvoří samostatný okres, působí městská organizace ČSSD jako součást okresní organizace ČSSD. Pro městskou organizaci ČSSD platí obdobně ustanovení stanov o MO. Další kompetence a vztahy k okresní organizaci a OVV upraví statut městské organizace ČSSD projednaný a schválený usnesením OVV.

Ve městech, která nejsou statutární, v městských částech, městských obvodech a v obcích, v nichž působí více MO, se tyto MO mohou sdružovat do městských (obvodních) organizací. Další kompetence a vztahy k okresní organizaci a OVV upraví statut městské (obvodní) organizace ČSSD projednaný a schválený usnesením OVV.

/13/ Ustavení MO může předcházet jmenování místního zástupce ČSSD (důvěrníka), případně přípravného výboru pro ustavení MO (dva až čtyři členové) příslušným OVV. Místní zástupce ČSSD (důvěrník), kterému jsou OVV svěřovány politické a propagační úkoly, stejně jako členové přípravného výboru, jsou členy nejbližší působící MO v daném okrese.

Čl. 16

VÝBOR MÍSTNÍ ORGANIZACE ČSSD (VMO)

/1/ Výbor MO (dále jen „VMO“) tvoří předseda MO, místopředsedové, předseda klubu zastupitelů při MO, pokud je členem ČSSD, a další členové výboru.

/2/ VMO

- a) je volen na dva roky,
- b) volí a odvolává ze svých členů místopředsedy, pokud je nezvolila členská schůze,
- c) schází se podle potřeby, nejméně jednou za dva měsíce; jednání VMO svolává předseda MO,
- d) řídí činnost MO v období mezi členskými schůzemi MO,
- e) zajišťuje realizaci usnesení členských schůzí MO a usnesení vyšších orgánů ČSSD.

/3/ Z jednání VMO se vyhotovuje písemný zápis spolu s prezenční listinou.

Čl. 17

ZÁNİK MO

/1/ MO zaniká

- a) rozhodnutím tří pětin všech svých členů,
- b) pokud počet jejích členů klesne pod 5 a tento stav trvá více než jeden rok,
- c) rozhodnutím OVV, KVV nebo ÚVV o jejím zrušení, pokud svou činností závažným způsobem poruší Stanovy ČSSD nebo programové dokumenty ČSSD.

/2/ O odvolání proti rozhodnutí o zrušení MO rozhoduje

- a) KVV v případě zrušení MO rozhodnutím OVV,
- b) ÚVV v případě zrušení MO rozhodnutím KVV.

Proti rozhodnutí ÚVV o zrušení MO není odvolání přípustné.

/3/ Odvolání proti rozhodnutí OVV nebo KVV o zrušení MO může podat každý člen této MO. Lhůta pro podání odvolání je 30 dnů ode dne rozhodnutí o zrušení MO.

/4/ Bylo-li podáno odvolání podle odst. /3/, činnost MO, o jejímž zrušení bylo rozhodnuto, se až do konečného rozhodnutí pozastavuje.

/5/ Členové zaniklé MO se stávají členy MO podle rozhodnutí OVV.

/6/ Při zániku MO je povinna MO veškerý majetek, který spravovala, a zbylé finanční prostředky odevzdat příslušnému OVV. Za předání zodpovídá předseda zaniklé MO případně jiný člen MO zmocněný k tomu OVV.

Čl. 18

OKRESNÍ ORGANIZACE ČSSD (OkO)

/1/ Okresní organizace ČSSD (ve statutárních městech, které tvoří samostatný okres, městská organizace nebo v hlavním městě Praze obvodní organizace) (dále jen „OkO“)

- a) je politickou jednotkou a současně organizační jednotkou ČSSD s územní působností okresu,
- b) je tvořena všemi MO daného okresu.

/2/ Při OkO se může ustavit klub zastupitelů zvolených za ČSSD do obecních a městských zastupitelstev na území okresu.

Čl. 19

ORGÁNY OKRESNÍ ORGANIZACE ČSSD

Orgány OkO jsou

- a) OK, ve statutárních městech, které tvoří samostatný okres městské konference a v hlavním městě Praze obvodní konference,
- b) OVV, ve statutárních městech, které tvoří samostatný okres městské výkonné výbory (dále jen „MěVV“) a v hlavním městě Praze obvodní výkonné výbory,
- c) Předsednictvo OVV (dále jen „P OVV“),
- d) OKK, ve statutárních městech, které tvoří samostatný okres městské kontrolní komise a v hlavním městě Praze obvodní kontrolní komise.

Čl. 20

OKRESNÍ KONFERENCE ČSSD (OK)

/1/ OK je nejvyšším orgánem OkO.

/2/ OK je tvořena delegáty s hlasem rozhodujícím, jimiž jsou členové příslušného OVV, předsedové MO a delegáti zvolení v MO podle klíče stanoveného OVV; členové OKK jsou delegáti OK s hlasem poradním, pokud nebyli zvoleni delegáty s hlasem rozhodujícím,

/3/ OK

- a) volí a odvolává předsedu OVV,
- b) volí a odvolává místopředsedy, další členy a náhradníky OVV, dále volí a odvolává předsedu, členy a náhradníky OKK,

- c) určuje základní směr politiky ČSSD v rámci příslušného okresu; při svém rozhodování vychází z usnesení vyšších orgánů ČSSD,
- d) podílí se na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby,
- e) volí za OkO delegáty a náhradníky Sjezdu ČSSD, a delegáty a náhradníky KK,
- f) volí a odvolává člena ÚVV a jeho náhradníka, který v ÚVV zastupuje OkO, a volí a odvolává člena (členy) KVV a jejich náhradníky, kteří v KVV zastupují OkO,
- g) se koná nejméně jedenkrát ročně a svolává ji předseda OVV; o datu konání OK musí být informováni prostřednictvím MO všichni jejich členové, nejméně třicet dnů předem. V mimořádných případech může OVV rozhodnout o zkrácení této lhůty na 10 dnů třemi pětinami hlasů všech svých členů. Ve stejné lhůtě musí OVV stanovit klíč k volbám delegátů OK a informovat o tom všechny MO,
- h) navrhuje kandidáty do krajské kontrolní komise (dále jen „KKK“) a ústřední kontrolní komise (dále jen „ÚKK“).

/4/ Na městské konference ve statutárních městech, které tvoří samostatný okres a na obvodní konference v hlavním městě Praze se vztahuje ustanovení odst. /1/ až /3/ obdobně.

Čl. 21

OKRESNÍ VÝKONNÝ VÝBOR ČSSD (OVV)

/1/ OVV tvoří s hlasem rozhodujícím předseda, místopředsedové, další členové OVV a ve statutárních městech, které tvoří samostatný okres, též předseda klubu zastupitelů v zastupitelstvu statutárního města, a v městských částech v Praze, kde městská část tvoří jednu obvodní organizaci též předseda klubu zastupitelů v zastupitelstvu městské části, pokud je členem ČSSD. Právo účasti na jednání OVV s hlasem poradním mají předsedové MO, pokud nejsou současně členy OVV a tajemník OVV.

/2/ OVV

- a) je volen na dva roky,
- b) volí a odvolává (pokud je nezvolila OK) ze svého středu místopředsedy; nejméně do funkce jednoho místopředsedy musí být zvolena žena,
- c) se schází podle potřeby, nejméně jednou za dva měsíce; jednání OVV svolává jeho předseda,
- d) předseda OVV je povinen svolat OVV, požádají-li o to dvě pětiny členů OVV,
- e) řídí činnost OkO v období mezi jednotlivými OK,
- f) zajišťuje realizaci plnění usnesení OK a usnesení vyšších orgánů ČSSD,
- g) na základě výsledku výběrového řízení, jehož pravidla schvaluje P ČSSD, uděluje souhlas s obsazením funkce tajemníka OVV; tohoto zaměstnance ČSSD do jeho funkce na návrh předsedy OVV jmenuje a odvolává ústřední tajemník ČSSD,
- h) je povinen svolat na svém nejbližším zasedání OK, požádají-li o to alespoň dvě pětiny všech MO v daném okrese,
- i) potvrzuje zánik členství podle čl. 8 odst. /1/ písm. d),
- j) rozhoduje o pozastavení členství podle čl. 7.

Čl. 22

PŘEDSEDNICTVO OKRESNÍHO VÝKONNÉHO VÝBORU ČSSD (P OVV)

/1/ P OVV řídí činnost OkO v období mezi jednotlivými zasedáními OVV. Za svou činnost je odpovědný OVV. Ze schůze P OVV se pořizuje písemný zápis spolu s prezenční listinou.

/2/ P OVV tvoří s hlasem rozhodujícím předseda, místopředsedové a ve statutárních městech, které tvoří samostatný okres, též předseda klubu zastupitelů v zastupitelstvu statutárního města, pokud je členem ČSSD. Právo účasti na jednání P OVV s hlasem poradním má tajemník OVV.

/3/ Na městské výkonné výbory a jejich předsednictva ve statutárních městech, které tvoří samostatný okres a na obvodní výkonné výbory a jejich předsednictva v hlavním městě Praze se vztahuje ustanovení odst. /1/ a /2/ a čl. 21 obdobně.

Čl. 23

KRAJSKÁ ORGANIZACE ČSSD (KO)

/1/ Krajská organizace ČSSD (dále jen „KO“) je politickou jednotkou a současně organizační jednotkou ČSSD s územní působností kraje.

/2/ KO tvoří všechny OkO v kraji.

/3/ Při KO se ustaví klub zastupitelů zvolených za ČSSD do zastupitelstva kraje.

Čl. 24

ORGÁNY KRAJSKÉ ORGANIZACE ČSSD

Orgány KO jsou

- a) Krajská konference ČSSD (KK),
- b) Krajský výkonný výbor ČSSD (KVV),
- c) Předsednictvo Krajského výkonného výboru ČSSD (dále jen „P KVV“),
- d) Krajská kontrolní komise ČSSD (KKK).

Čl. 25

KRAJSKÁ KONFERENCE ČSSD (KK)

/1/ KK je nejvyšším orgánem KO.

/2/ KK je tvořena delegáty s hlasem rozhodujícím, jimiž jsou členové KVV, předsedové OVV a delegáti zvolení na OK podle klíče stanoveného KVV. Členové KKK jsou delegáty KK s hlasem poradním, pokud nebyli zvoleni delegáty s hlasem rozhodujícím.

/3/ KK

- a) volí a odvolává předsedu KVV,
- b) volí a odvolává místopředsedy, schvaluje členy a náhradníky KVV za jednotlivé okresy, dále volí a odvolává předsedu, členy a náhradníky KKK,
- c) určuje základní směr politiky ČSSD v územní působnosti KO; při svém rozhodování vychází z usnesení vyšších orgánů ČSSD,
- d) podílí se na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby,
- e) volí za KO delegáty a náhradníky Sjezdu ČSSD,
- f) volí a odvolává člena ÚVV a jeho náhradníka, kteří v ÚVV zastupují KO,
- g) volí člena a náhradníka ÚKK,
- h) volí a odvolává zástupce KO v P ČSSD,
- i) koná se nejméně jedenkrát za dva roky a svolává ji předseda KVV; o datu konání KK musí být informovány všechny OVV daného kraje nejméně 30 dnů předem. V mimořádných případech může KVV rozhodnout o zkrácení této lhůty na 10 dnů třemi pětinami hlasů všech svých členů. Ve stejné lhůtě musí KVV stanovit klíč k volbám delegátů KK a informovat o tom všechny příslušné OVV.

Čl. 26

KRAJSKÝ VÝKONNÝ VÝBOR ČSSD (KVV)

/1/ KVV tvoří s hlasem rozhodujícím předseda, místopředsedové, další členové KVV a předseda krajského klubu zastupitelů kraje, je-li členem ČSSD. Právo účasti na jednání KVV s hlasem poradním má tajemník KVV.

/2/ KVV

- a) je volen na dva roky,
- b) volí a odvolává (pokud je nezvolila KK) ze svého středu místopředsedy; nejméně do funkce jednoho místopředsedy musí být zvolena žena,
- c) schází se podle potřeby, nejméně jednou za dva měsíce; jednání KVV svolává jeho předseda,
- d) řídí činnost KO v období mezi jednotlivými konáními KK,
- e) zajišťuje realizaci plnění usnesení KK a usnesení vyšších orgánů ČSSD,
- f) na základě výsledku výběrového řízení, jehož pravidla schvaluje P ČSSD, uděluje souhlas s obsazením funkce tajemníka KVV; tohoto zaměstnance ČSSD do jeho funkce na návrh předsedy KVV jmenuje a odvolává ústřední tajemník ČSSD,
- g) je povinen svolat KK, požádají-li o to alespoň dvě pětiny všech OkO v daném kraji,
- h) rozhoduje o pozastavení členství podle čl. 7.

Čl. 27

PŘEDSEDNICTVO KRAJSKÉHO VÝKONNÉHO VÝBORU ČSSD (P KVV)

/1/ P KVV řídí činnost KO v období mezi jednotlivými zasedáními KVV. Za svou činnost je odpovědný KVV.

/2/ P KVV tvoří s hlasem rozhodujícím předseda, místopředsedové a předseda krajského klubu zastupitelů, pokud je členem ČSSD. Právo účasti na jednání P KVV s hlasem poradním má tajemník KVV.

Čl. 28

ÚSTŘEDNÍ ORGÁNY ČSSD

Ústředními orgány ČSSD jsou

- a) Sjezd ČSSD,
- b) Ústřední výkonný výbor ČSSD (ÚVV),
- c) Předsednictvo ČSSD (P ČSSD),
- d) Politické grémium ČSSD (dále jen „PG“),
- e) Ústřední kontrolní komise ČSSD (ÚKK).

Čl. 29

SJEZD ČSSD

/1/ Sjezd ČSSD je nejvyšším orgánem ČSSD. Je tvořen delegáty s hlasem rozhodujícím, delegáty s hlasem poradním a hosty, jejichž skladbu a počet stanoví ÚVV nejpozději 90 dnů před konáním Sjezdu ČSSD.

/2/ Sjezd ČSSD

- a) se koná jedenkrát za dva roky,
- b) projednává zprávu o činnosti ÚVV, zprávu o hospodaření ČSSD a zprávu ÚKK za období od konání minulého Sjezdu ČSSD,
- c) stanoví politický program, cíle a hlavní úkoly ČSSD pro období do konání příštího Sjezdu ČSSD,
- d) **volí na dobu dvou let předsedu ČSSD, pokud ÚVV nerozhodl o konání přímé volby předsedy, a odvolává jej,**
- e) volí a odvolává statutárního místopředsedu a další místopředsedy; nejméně do funkce jednoho místopředsedy ČSSD musí být zvolena žena; v mimořádných případech může volbu místopředsedů delegovat na ÚVV, který ji provede na svém prvním zasedání,
- f) volí a odvolává předsedu ÚKK a schvaluje dalších 14 členů ÚKK a náhradníků zvolených na KK,
- g) potvrzuje členy a náhradníky ÚVV,
- h) schvaluje Stanovy ČSSD, jejich změny a doplnění, a to nejméně třípětinovou většinou všech delegátů s hlasem rozhodujícím,

i) usnáší se o zrušení ČSSD, a to hlasy dvou třetin všech delegátů s hlasem rozhodujícím; pokud zrušením ČSSD dojde k jejímu dobrovolnému rozpuštění, je Sjezd ČSSD povinen jmenovat likvidátora a rozhodnout o způsobu naložení s likvidačním zůstatkem. Pokud ke zrušení ČSSD dojde v důsledku sloučení s jinou politickou stranou nebo politickým hnutím nebo přeměnou na občanské sdružení, přechází její veškerý majetek a závazky na právního nástupce.

/3/ Mimořádný Sjezd ČSSD musí být svolán, rozhodne-li o tom ÚVV nejmeně hlasy tří pětín všech svých členů nebo požádají-li o to nejmeně tři pětiny KO nebo OkO; den konání mimořádného Sjezdu ČSSD, klíč k určení počtu a skladby delegátů na něj s hlasem rozhodujícím a s hlasem poradním a návrh jeho programu oznámí ÚVV všem KO a OkO nejmeně 90 dnů před jeho konáním.

Čl. 30

ÚSTŘEDNÍ VÝKONNÝ VÝBOR ČSSD (ÚVV)

/1/ ÚVV řídí činnost ČSSD v období mezi Sjezdy ČSSD. Za svou činnost je odpovědný Sjezdu ČSSD.

/2/ ÚVV je tvořen s hlasem rozhodujícím členy P ČSSD, po jednom zástupci z každé OkO zvoleném na OK, pěti zástupci členů zahraničního regionu ČSSD a zástupci z každé KO zvolených na KK. Právo účasti na jednání ÚVV s hlasem poradním stanoví ÚVV svým usnesením a jednacím řádem.

/3/ ÚVV

- a) se schází nejmeně třikrát za rok; je svoláván předsedou ČSSD, který je povinen svolat mimořádné zasedání ÚVV, požádá-li o to P ČSSD nebo nejmeně dvě pětiny členů ÚVV, a to nejpozději do 30 dnů od takové žádosti,
- b) potvrzuje a odvolává členy a náhradníky ÚVV a náhradníky ÚKK v období mezi Sjezdy ČSSD,
- c) **rozhodne nejpozději 120 dnů před konáním Sjezdu ČSSD o tom, zda předsedu ČSSD zvolí Sjezd ČSSD (čl. 29 odst. 2 písm. d)) nebo členové ČSSD v přímé volbě (čl.42),**
- d) volí a odvolává dalších deset členů P ČSSD; mezi zvolenými musí být nejmeně tři ženy,
- e) volí a odvolává na návrh P ČSSD ústředního tajemníka ČSSD,
- f) zajišťuje plnění všech programových dokumentů a usnesení, schválených Sjezdem ČSSD,
- g) schvaluje roční rozpočet a zprávu o hospodaření za příslušný rok,
- h) je oprávněn vyslovit nedůvěru předsedovi, statutárnímu místopředsedovi i ostatním místopředsedům a členům P ČSSD; pokud dojde k vyslovení nedůvěry jednomu či více funkcionářům uvedeným v předchozí větě třemi pětinami všech členů ÚVV, ÚVV tohoto nebo tyto odvolá a provede novou volbu s výjimkou volby předsedy ČSSD; v mimořádných případech volbu místopředsedů provádí mezi sjezdy ÚVV nejmeně třípětinovou většinou všech svých členů na návrh P ČSSD,
- i) oznámí den konání Sjezdu ČSSD, klíč k určení skladby a počtu delegátů a návrh programu všem OkO a KO nejmeně 120 dnů před konáním Sjezdu ČSSD,

- j) ustanoví nejpozději 120 dnů před konáním Sjezdu ČSSD komisi pro vypracování návrhu materiálů Sjezdu ČSSD,
- k) rozešle prostřednictvím ústředního sekretariátu materiály Sjezdu ČSSD všem delegátům nejpozději 30 dnů před konáním Sjezdu ČSSD,
- l) zřizuje a ruší KO a stanovuje jejich územní působnost,
- m) se sejde na své ustavující schůzi nejpozději do 30 dnů po ukončení Sjezdu ČSSD,
- n) v období mezi Sjezdy ČSSD provádí výklad Stanov ČSSD,
- o) rozhoduje o pozastavení členství podle čl. 7,
- p) podílí se na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby,
- r) schvaluje zejména tyto vnitrostranické normy

1. Organizační řád ČSSD,
2. Řády přípravy na volby (čl. 47),
3. Volební řád pro volby orgánů ČSSD,
4. Jednací řády,
5. Řád vnitrostranického referenda v ČSSD,
6. Řád rozhodčího řízení v ČSSD,
7. Řád přeregistrace členů ČSSD,
8. Základní směrnice pro hospodaření ČSSD,
9. Statut Hospodářské rady ČSSD,
10. Statut Sociálně demokratických žen,
11. Statut Klubu seniorů ČSSD,
12. Statut Odborných komisí ČSSD,

s) v době od prohlášení do zrušení konkursu na majetek ČSSD vykonává pravomoci Sjezdu ČSSD; obdobně to platí pro řízení o vyrovnání.

/4/ Zasedání ÚVV se místo člena ÚVV může zúčastnit na základě pověření členem ÚVV jeho náhradník, který má v takovém případě všechna práva člena ÚVV; pověření k zastupování musí mít písemnou formu.

/5/ Členové ČSSD, kteří uplatní své právo podle čl. 10 odst. /2/ písm. g), se mohou zúčastnit té části jednání ÚVV, ve které se projednávají okolnosti, týkající se jejich osoby ve smyslu uvedeného ustanovení.

Čl. 31

PŘEDSEDNICTVO ČSSD (P ČSSD)

/1/ P ČSSD řídí činnost ČSSD v období mezi zasedáními ÚVV. Za svou činnost je odpovědný ÚVV.

/2/ P ČSSD tvoří s hlasem rozhodujícím předseda a místopředsedové ČSSD, nejvýše postavený člen vlády za ČSSD, předsedové Poslaneckého a Senátorského klubu ČSSD v Parlamentu ČR, předseda skupiny poslanců ČSSD v Evropském parlamentu, po jednom zástupci za každou KO a dalších deset členů volených ÚVV. Právo účasti na jednání P ČSSD s hlasem poradním mají předseda ÚKK, předsedové KVV, předseda Mladých sociálních demokratů (dále jen „MSD“), předsedkyně Sociálně demokratických žen (dále jen „SDŽ“) a předseda Klubu seniorů ČSSD (dále jen „KS“).

/3/ P ČSSD

- a) svolává předseda ČSSD nejméně jednou měsíčně,
- b) zajišťuje realizaci plnění usnesení ÚVV a zpracovává podkladové materiály pro jednání ÚVV,
- c) podílí se na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby,
- d) volí delegáty kongresů PES,
- e) rozhoduje o pozastavení členství podle čl. 7.

Čl. 32

POLITICKÉ GRÉMIUM ČSSD (PG)

/1/ PG řídí činnost ČSSD v období mezi zasedáními P ČSSD. Za svoji činnost je odpovědno P ČSSD.

/2/ PG tvoří s hlasem rozhodujícím předseda ČSSD, **statutární místopředseda ČSSD**, místopředsedové ČSSD a předsedové Poslaneckého a Senátorského klubu ČSSD v Parlamentu České republiky. Právo účasti na jednání PG s hlasem poradním mají předseda ÚKK, předseda a místopředsedové komor Parlamentu České republiky za ČSSD, nejvýše postavený člen vlády za ČSSD a **dva nejvýše postavení hejtmani za ČSSD v Asociaci krajů ČR.**

/3/ PG zajišťuje realizaci plnění usnesení P ČSSD a zpracovává podkladové materiály pro jednání P ČSSD.

Čl. 33

KLUBY POSLANCŮ, SENÁTORŮ A ČLENŮ ZASTUPITELSTEV

/1/ Kandidáti zvolení z kandidátních listin ČSSD se sdružují v klubech poslanců, senátorů a členů zastupitelstev za ČSSD.

/2/ Kluby koordinují práci poslanců, senátorů a členů zastupitelstev tak, aby mohli co nejúčinněji prosazovat program a strategii ČSSD v zákonodárných a dalších zastupitelských sborech. Kluby si vytvářejí vlastní strukturu. Předsedové klubů reprezentují klub při jednáních s ostatními politickými partnery.

ČÁST 4.

KONTROLNÍ KOMISE ČSSD

Čl. 34

/1/ Kontrolní systém má významné poslání pro zabezpečování řádného chodu ČSSD ve všech oblastech její činnosti, včetně účelného a hospodárného využívání finančních prostředků a majetku ČSSD.

/2/ Kontrolní činnost se zaměřuje na

- a) dodržování politického programu, cílů a hlavních úkolů ČSSD,
- b) dodržování Stanov ČSSD a vnitrostranických norem ČSSD,
- c) plnění usnesení stranických orgánů,
- d) činnost a hospodaření stranických orgánů.

/3/ Kontrolními orgány ČSSD jsou

- a) okresní (obvodní) kontrolní komise ČSSD (OKK),
- b) krajská kontrolní komise ČSSD (KKK),
- c) ústřední kontrolní komise ČSSD (ÚKK).

/4/ Kontrolní komise jsou ve své činnosti vzájemně nezávislé. Působí na úrovni těch orgánů, které je zvolily a těmto orgánům se zodpovídají ze své činnosti. Člen kontrolní komise nemůže zastávat funkci ve voleném orgánu na stejné úrovni. Člen kontrolní komise může být delegátem konference s hlasem rozhodujícím na jakékoliv úrovni, pokud byl řádně zvolen delegátem. Každý člen ČSSD může být členem jen jedné kontrolní komise.

/5/ Vrcholným kontrolním orgánem ČSSD je ÚKK, které přísluší i metodické řízení kontrolních komisí. ÚKK sestává z předsedy a 14 členů ÚKK zvolených na KK a schválených Sjezdem ČSSD. ÚKK si volí na svém prvním zasedání místopředsedy z řad svých členů. Obdobně postupují KKK a OKK.

/6/ Zápisy ze zasedání kontrolních komisí a protokoly o kontrolách se zjištěními a doporučeními vyplývajícími z kontrolní činnosti jsou předávány příslušným výkonným orgánům (příslušným výkonným orgánem pro ÚKK je P ČSSD), které jsou povinny se jimi odpovědně zabývat, přijmout potřebná opatření a informovat o nich kontrolní komise do 60 dnů od předání.

/7/ Všichni členové a pracovníci aparátu ČSSD jsou povinni s kontrolními komisemi úzce spolupracovat a poskytovat jim požadované informace, písemné materiály, apod. a na požádání se zúčastnit jednání kontrolních komisí.

/8/ Pověření členové kontrolních komisí mají právo účasti na zasedání orgánů na stejné a nižší úrovni s hlasem poradním a s právem podávat návrhy, které vyplývají z odst. /2/, o kterých musí být bezprostředně jednáno.

/9/ Kontrolní komise provádějí kontroly na vyžádání, průběžné kontroly a namátkové kontroly podle vlastního uvážení. Podání, stížnosti a kontrolní zjištění musí řešit nejprve kontrolní komise na stupni, kde problém vznikl. Pokud se zde nepodaří záležitost vyřídit, předá ji kontrolní komise spolu s podklady, vlastními zjištěními a doporučeními kontrolní komisi vyššího stupně.

/10/ Činnost kontrolních komisí je financována z prostředků orgánů, na jejichž úrovni působí.

ČÁST 5.

SPOLEČNÉ ZÁSADY

Čl. 35

VOLBY

/1/ Volby všech orgánů ČSSD se provádí tajným hlasováním. Stejným způsobem se postupuje u všech návrhů personálního charakteru. To neplatí pro volby pracovních komisí, což jsou komise mandátová, volební a návrhová, přechodných pracovních orgánů a návrhy pro volby do orgánů ČSSD, které provádějí vyšší orgány ČSSD.

/2/ Klíč k volbě delegátů na OK, KK a Sjezd ČSSD musí být určen tak, aby nejméně dvě třetiny delegátů s hlasem rozhodujícím tvořili delegáti zvolení na nižší úrovni. Do tohoto klíče se započítávají i předsedové MO, kteří jsou delegáty OK z titulu funkce.

/3/ Při volbě členů orgánů ČSSD jsou navrhováni kandidáti tak, aby se členy těchto orgánů staly i ženy, senioři a mladí členové ČSSD do 30 let věku z obvodu působnosti těchto orgánů, pokud stav členské základny toto umožňuje.

/4/ Volební řád pro volbu delegátů na OK, KK a Sjezd ČSSD, jakož i pro volbu členů KVV a ÚVV musí zabezpečovat zajištění podílu zastoupení žen ve výši nejméně 25% a mladých členů ČSSD do 30 let věku ve výši nejméně 10% z celkového počtu delegátů nebo členů těchto orgánů, pokud to stav členské základny umožňuje. Tato pravidla se uplatňují dle možností i na úrovni MO, OVV a P ČSSD.

/5/ Není-li podíl zastoupení žen a mladých členů ČSSD do 30 let věku zajištěn přímou volbou, rozhodne volbou o doplnění příslušný orgán ČSSD.

/6/ Výsledek volby je platný, zúčastní-li se volby nadpoloviční většina členů (delegátů) orgánu s hlasem rozhodujícím. Zvoleni jsou členové, kteří obdrželi nadpoloviční většinu hlasů přítomných členů (delegátů).

/7/ Pokud OK resp. KK volí náhradníky členů svých orgánů, je povinna stanovit jejich pořadí.

/8/ Náhradník člena OVV, KVV, ÚVV nebo OKK, KKK, ÚKK se ujme funkce člena v případě, kdy

- a) se člen příslušného orgánu ČSSD vzdá své funkce,
- b) je člen příslušného orgánu ČSSD z příslušné funkce odvolán,
- c) členovi příslušného orgánu ČSSD zanikne jeho členství v ČSSD,
- d) členovi příslušného orgánu ČSSD bylo přerušeno nebo pozastaveno členství v ČSSD.

/9/ V případě, že vyvstane z důvodů uvedených v odst. /8/ potřeba nového obsazení funkce předsedy MO, OVV, KVV v době mezi schůzemi MO nebo konáními OK nebo KK, je oprávněn VMO, OVV nebo KVV pověřit do konání příští schůze MO nebo OK nebo KK, funkcí předsedy některého z místopředsedů. V případě potřeby nového obsazení funkce

předsedy OKK, KKK nebo ÚKK přebírá tuto funkci jeden z místopředsedů OKK, KKK nebo ÚKK do konce volebního období.

Čl. 36

USNESENÍ ORGÁNŮ ČSSD A JEJICH ZÁVAZNOST

/1/ Orgány ČSSD na všech úrovních jsou usnášeníschopné, je-li přítomna nadpoloviční většina jejich členů (delegátů) s hlasem rozhodujícím, pokud Stanovy ČSSD nestanoví jinak.

/2/ Usnesení orgánů ČSSD jsou platná, hlasuje-li pro ně nadpoloviční většina přítomných členů (delegátů), pokud Stanovy ČSSD nestanoví jinak, a jsou doložena písemným zápisem z jednání spolu s prezenční listinou.

/3/ Usnesení orgánů ČSSD jsou závazná pro všechny jeho členy.

/4/ Usnesení vyšších orgánů jsou závazná pro všechny nižší orgány ČSSD; vyšší orgán ČSSD má právo zrušit usnesení nižšího orgánu, je-li toto v rozporu se Stanovami ČSSD nebo programem ČSSD.

Čl. 37

VNITROSTRANICKÉ REFERENDUM

/1/ Před přijetím usnesení orgánů ČSSD v závažných politických otázkách může být vyhlášeno celostátní vnitrostranické referendum (dále jen „celostranické referendum“).

/2/ Celostranické referendum vyhláší usnesením ÚVV.

/3/ Právo hlasovat má s hlasem rozhodujícím každý člen ČSSD. Celostranické referendum je platné, pokud se jej zúčastnila nadpoloviční většina všech členů ČSSD. Návrh předložený v referendu je přijat, vyslovila-li se pro něj nadpoloviční většina členů ČSSD, kteří se zúčastnili referenda.

/4/ Namísto postupu podle odst. /3/ může být celostranické referendum konáno formou vyjádření MO prostřednictvím jejich usnesení. Celostranické referendum je platné, pokud se vyjádřila nadpoloviční většina všech MO. Návrh předložený v celostranickém referendu je přijat, vyslovila-li se pro něj nadpoloviční většina MO, které se vyjádřily.

/5/ Výsledek celostranického referenda je závazný pro všechny členy a orgány ČSSD.

/6/ Další podmínky pro konání celostranického referenda stanoví Řád vnitrostranického referenda v ČSSD.

/7/ Vnitrostranické referendum se může konat i na úrovni OkO a KO. V těchto případech jej vyhláší usnesením příslušný OVV nebo KVV. Pro konání vnitrostranického referenda na úrovni OkO a KO platí obdobně odst. /1/ a /3/ až /7/.

Čl. 38

ODBORNÉ KOMISE ČSSD

- /1/ Odborné komise ČSSD (dále jen „OdK“) zřizuje na ústřední úrovni P ČSSD. Na ostatních úrovních zřizuje OdK podle potřeby a možností příslušný OVV nebo KVV.
- /2/ OdK sdružují odborníky, kteří se podílí na tvorbě a realizaci programu a politiky ČSSD.
- /3/ Práci OdK na ústřední úrovni řídí její předseda jmenovaný P ČSSD. Obdobně se postupuje na krajské a okresní úrovni.
- /4/ Činnost OdK se řídí Statutem OdK schváleným ÚVV.

Čl. 39

PRÁVO ÚČASTI

- /1/ Předseda nebo pověřený člen příslušného zřizovatele (P ČSSD, KVV, OVV) má právo účastnit se jednání OdK s hlasem poradním.
- /2/ Právo účasti na členské schůzi MO s hlasem poradním mají členové vyšších orgánů ČSSD, zastupitelé zastupitelstva obce nebo zastupitelstva kraje zvolení za ČSSD, a členové Parlamentu České republiky zvolení za ČSSD v rámci volebního kraje nebo volebního obvodu, v němž MO působí.
- /3/ Právo účasti na zasedání OK, OVV, KK a KVV s hlasem poradním mají členové vyšších orgánů ČSSD, členové zastupitelstva kraje a členové Parlamentu České republiky zvolení za ČSSD v rámci volebního kraje nebo volebního obvodu, v němž OVV a KVV působí, pokud jsou členy ČSSD. Pokud nejsou členy ČSSD, o jejich účasti rozhodne příslušný orgán hlasováním. Dále má právo účasti na těchto zasedáních s hlasem poradním pověřený představitel SDŽ, MSD a KS, pokud na území okresu či kraje jejich zájmová hnutí působí.
- /4/ Tajemníci OVV a KVV mají právo účastnit se s hlasem poradním jednání nižších stranických orgánů.

Čl. 40

VMO, OVV, KVV a ÚVV jsou oprávněny pověřit svého člena odpovědností za specifický úsek své činnosti.

ČÁST 6.

PRÁVNÍ POSTAVENÍ ČSSD A JEJÍ STATUTÁRNÍ ORGÁNY

Čl. 41

- /1/ ČSSD je právnickou osobou.
- /2/ Statutárními orgány ČSSD jsou

- a) předseda ČSSD,
b) statutární místopředseda ČSSD, který vykonává funkci předsedy ČSSD v době jeho nepřítomnosti nebo v případě, že předseda nemůže vykonávat svou funkci. V případě uvolnění funkce předsedy, vykonává statutární místopředseda ČSSD funkci předsedy ČSSD až do volby nového předsedy ČSSD.

/3/ Právní úkony jménem ČSSD mohou činit i ústřední tajemník ČSSD, předsedové a tajemníci organizačních jednotek ČSSD, avšak pouze takové, kterými zajišťují nezbytné podmínky pro činnost těchto jednotek, a to pouze do výše těmto jednotkám schválených rozpočtů a v souladu s usneseními příslušných orgánů ČSSD.

/4/ Právní úkony jménem ČSSD mohou činit i její členové, zaměstnanci, případně další osoby, pokud byli statutárním orgánem ČSSD k němu písemně zmocněni.

/5/ Statutární orgány ČSSD a osoby uvedené v odst. /3/ a /4/ se za ČSSD podepisují tak, že k napsanému nebo vytištěnému názvu ČSSD připojí název své funkce a svůj podpis.

Čl. 42

PŘÍMÁ VOLBA PŘEDSEDY ČSSD

/1/ ÚVV může rozhodnout o tom, že předsedu ČSSD zvolí v přímé a tajné volbě členové ČSSD, kteří byli členy ČSSD nejméně 30 dnů přede dnem konání volby.

/2/ Kandidáty na předsedu ČSSD mohou navrhopvat KVV, ÚVV a P ČSSD.

/3/ Přímá volba předsedy ČSSD je platná, pokud se jí zúčastnila nadpoloviční většina členů ČSSD, kteří byli členy ČSSD nejméně 30 dnů přede dnem konání volby.

/4/ Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů.

/5/ V případě rovnosti hlasů pro kandidáty nebo neplatnosti přímé volby zvolí předsedu ČSSD Sjezd ČSSD (čl. 29 odst. 2 písm. d)).

/6/ Přímo zvoleného předsedu ČSSD může odvolat Sjezd ČSSD nejméně nadpoloviční většinou hlasů všech delegátů s hlasem rozhodujícím.

/7/ Výsledek volby vyhláší Sjezd ČSSD nebo ÚVV, pokud jeho zasedání předchází konání Sjezdu ČSSD. Tímto okamžikem se zvolený předseda ČSSD ujímá své funkce.

/8/ Další podmínky organizace volby a odvolání předsedy ČSSD, jakož i podmínky přezkumu platnosti volby a odvolání předsedy ČSSD stanoví Volební řád pro volby orgánů ČSSD.

Čl. 43

NEVOLENÍ ZAMĚSTNANCI ČSSD

/1/ Postavení, práva a odpovědnost, včetně stanovení vzájemných organizačních vazeb, nevolených zaměstnanců ČSSD v rámci řízení ČSSD upravuje Organizační řád ČSSD.

/2/ Pracovněprávní vztah k ČSSD, pokud nevznikl volbou, je překážkou volitelnosti do orgánů ČSSD, nestanoví-li ÚVV jinak.

ČÁST 7.

ZÁSADY HOSPODAŘENÍ ČSSD

Čl. 44

/1/ Hospodaření ČSSD se řídí příslušnými ustanoveními platného zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.

/2/ Majetek ČSSD je ve vlastnictví ČSSD jako celku a jednotlivým orgánům ČSSD je svěřován do užívání. Tyto s ním musí nakládat s péčí řádného hospodáře a užívat jej pouze ke stanoveným účelům a starat se o jeho řádnou ochranu, údržbu, obnovu a rozšiřování.

/3/ Všechny orgány ČSSD hospodaří podle rozpočtu schváleného ÚVV.

/4/ Podrobná pravidla pro hospodaření ČSSD upravuje Základní směrnice pro hospodaření ČSSD.

Čl. 45

/1/ P ČSSD zřizuje Hospodářskou radu ČSSD jako svůj stálý poradní orgán pro oblast hospodaření v ČSSD. Její složení a působnost upravuje Statut Hospodářské rady ČSSD.

/2/ Členy Hospodářské rady ČSSD jsou předseda ČSSD, ústřední tajemník ČSSD, dva členové zvolení z řad P ČSSD a po jednom zástupci každé KO, které volí a odvolává KVV.

ČÁST 8.

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

Čl. 46

/1/ Spory vzniklé mezi členy ČSSD nebo členem (členy) ČSSD a orgánem ČSSD, kterými by mohly být poškozeny zájmy ČSSD, nebo které by mohly znemožňovat spolupráci ostatních členů ČSSD, se řeší na žádost strany takového sporu v rámci rozhodčího řízení.

/2/ Spory uvedené v odst. /1/ řeší a rozhoduje kolegium sedmi rozhodců. Rozhodcem může být pouze člen ČSSD. Při výběru rozhodce by se mělo přihlížet zejména k předpokladům pro jeho nezávislé a nestranné rozhodování.

/3/ Každá ze stran jmenuje do kolegia rozhodců tři členy. Na předsedovi kolegia rozhodců – sedmém členu kolegia rozhodců – se dohodnou stranami jmenovaní rozhodci samostatně.

/4/ Nedojde-li k dohodě o předsedovi kolegia rozhodců podle odst. /3/, určí předsedu kolegia rozhodců P ČSSD.

/5/ Rozhodčí řízení končí vydáním nálezu; proti nálezu se nelze odvolat. Nález musí být stranám sporu písemně doručen doporučeným dopisem nejdéle do jednoho měsíce od vydání nálezu.

/6/ Podrobnější úpravu řešení sporů podle odst. /1/ obsahuje Řád rozhodčího řízení v ČSSD.

ČÁST 9.

ÚLOHA A PRAVOMOC ORGÁNŮ ČSSD V RÁMCI PŘÍPRAVY NA VOLBY DO ZASTUPITELSKÝCH ORGÁNŮ

Čl. 47

/1/ Úlohu orgánů ČSSD v rámci přípravy na volby do zastupitelských orgánů upravují Řády přípravy na volby

- a) do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky,
- b) do Senátu Parlamentu České republiky,
- c) do zastupitelstev krajů a zastupitelstva hlavního města Prahy,
- d) do zastupitelstev měst a obcí, městských částí a městských obvodů,
- e) do Evropského parlamentu.

/2/ Řády přípravy na volby schvaluje ÚVV na základě návrhu P ČSSD.

ČÁST 10.

ZÁJMOVÁ HNUTÍ V RÁMCI ČSSD

Čl. 48

SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÉ ŽENY (SDŽ)

/1/ SDŽ jsou zájmovým hnutím pracujícím v rámci ČSSD.

/2/ SDŽ jsou součástí Socialistické internacionály žen (SIW) a účastní se zasedání Stálého výboru pro ženy PES.

/3/ Členkou SDŽ se může stát každá členka ČSSD.

/4/ Posláním SDŽ je

- a) vytvářet program zaměřený na rovné příležitosti, ženy a rodinu, navrhnout jej k zařazení do programu ČSSD a aktivně se podílet na jeho plnění i mimo rámec ČSSD,
- b) iniciovat řešení všech problémů týkajících se postavení žen v ČSSD,
- c) prosazovat optimální zastoupení žen v orgánech ČSSD.

/5/ Členky SDŽ se podle potřeby a možnosti sdružují na úrovních odpovídajících organizační struktuře ČSSD.

/6/ Okresní nebo krajské orgány SDŽ mohou jmenovat a odvolávat svou pověřenou představitelku v okresních a krajských orgánech ČSSD. Jmenování a odvolání této představitelky příslušné okresní nebo krajské SDŽ oznámí příslušnému OVV nebo KVV, který ji zve na svá zasedání. Pověřená představitelka pravidelně informuje orgány ČSSD o činnosti SDŽ na své úrovni.

/7/ Podrobnosti jsou vymezeny Statutem SDŽ.

Čl. 49

KLUB SENIORŮ ČSSD (KS)

- /1/ KS je zájmovým hnutím pracujícím v rámci ČSSD.
- /2/ KS je členem Evropské organizace seniorů (ESO), která je přidružena k RES.
- /3/ Členem KS se může stát každý člen ČSSD, který dosáhl věku 60ti let.
- /4/ Posláním KS je
- aktivizovat starší generaci ke spolupráci při realizaci programu ČSSD,
 - umožnit seniorům na všech úrovních ovlivňovat politický i ekonomický vývoj, jakož i získávat seniory k podpoře těchto aktivit,
 - podílet se na základě životních a profesních zkušeností a odborných znalostí na zajištění národního programu přípravy na stárumí v návaznosti na pokračování integračního procesu a sjednocování podmínek života seniorů mezi jednotlivými členskými státy Evropské unie.
- /5/ Cílem KS je posilovat při respektování přirozené názorové pestrosti sjednocující tendence v ČSSD, opírající se zejména o demokratické tradice ČSSD a ČSR, o humanitní odkaz T. G. Masaryka a cíle ESO.
- /6/ Členové KS se podle potřeby a možností sdružují na úrovních odpovídajících organizační struktuře ČSSD. KS na všech úrovních usilují, aby zastoupení seniorů ve volených orgánech ČSSD odpovídalo podílu, který tvoří senioři z celkového počtu řádných členů ČSSD.
- /7/ Okresní nebo krajské orgány KS mohou jmenovat a odvolávat svého pověřeného představitele v okresních a krajských orgánech ČSSD. Jmenování a odvolání tohoto představitele příslušný okresní nebo krajský KS oznámí příslušnému OVV nebo KVV, který jej zve na svá zasedání. Pověřený představitel pravidelně informuje orgány ČSSD o činnosti KS na své úrovni.
- /8/ Podrobnosti jsou vymezeny Statutem KS.

Čl. 50

ZAHRANIČNÍ REGION ČSSD

- /1/ Česká sociální demokracie v zahraničí (Zahraniční region ČSSD) je reprezentantem kontinuity ČSSD v době nesvobody. Jejími členy jsou státní občané České republiky žijící v zahraničí.
- /2/ Zahraniční region ČSSD napomáhá v rozvoji zahraničních styků ČSSD a zprostředkovává vztahy s moderními názorovými sociálně demokratickými proudy v Evropě a ve světě.

Čl. 51

ZÁJMOVÁ HNUTÍ PRACUJÍCÍ V RÁMCI ČSSD

- /1/ V rámci ČSSD mohou působit další zájmová hnutí.
- /2/ Jejich činnost je podmíněna schválením ÚVV.
- /3/ Pověřený představitel hnutí pravidelně informuje orgány ČSSD o činnosti hnutí na své úrovni.
- /4/ Podrobnosti jsou vymezeny statutem schváleným ÚVV.

Čl. 52

SPOLUPRÁCE S ORGANIZACEMI MIMO ČSSD

ČSSD spolupracuje s Mladými sociálními demokraty (MSD), Masarykovou dělnickou akademií (MDA) a Svazem dělnických tělovýchovných jednot České republiky (SDTJČ).

ČÁST 11.

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 53

ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

Stanovy ČSSD schválené XXVIII. Sjezdem ČSSD v Bohumíně dne 15. 3. 1997, ve znění jejich změn schválených XXIX. Sjezdem ČSSD v Praze dne 10. 4. 1999 a XXX. Sjezdem ČSSD v Praze dne 8. 4. 2001, se zrušují.

Čl. 54

- /1/ Tyto Stanovy ČSSD nabývají platnosti jejich schválením XXXIV. Sjezdem ČSSD.
- /2/ Tyto stanovy nabývají účinnosti dnem jejich registrace Ministerstvem vnitra.
- /3/ ČSSD a její jednotlivé organizační jednotky jsou povinny upravit svoje vnitřní poměry a uspořádání podle těchto Stanov ČSSD do dvou let od jejich registrace Ministerstvem vnitra.
- /4/ Místopředseda pro řízení ČSSD zvolený podle čl. 23 dosavadních Stanov ČSSD se dnem účinnosti těchto Stanov ČSSD stává místopředsedou ČSSD podle čl. 29 odst. /2/ písmeno e).
- /5/ Těmito Stanovami ČSSD se řídí právní vztahy vzniklé před jejich účinností, jejich vznik a nároky z nich vyplývající se však řídí dosavadními stanovami.
- /6/ XXXIV. Sjezd ČSSD zmocňuje ÚVV provést změny těchto Stanov ČSSD v důsledku upozornění Ministerstva vnitra v souvislosti s registrací Stanov nebo změn v právním řádu.

/7/ Tyto Stanovy ČSSD byly schváleny XXXIV. Sjezdem ČSSD v Brně dne 24. března 2007.

.....
Ing. Jiří Paroubek, předseda ČSSD

.....
Mgr. Bohuslav Sobotka, statutární místopředseda ČSSD

**Přechodná a závěrečná ustanovení ke změně Stanov ČSSD
schválené 35. Sjezdem ČSSD dne 14. února 2009**

Přechodná ustanovení

- 1. Předsedu ČSSD v roce 2009 zvolí Sjezd ČSSD podle čl. 29 odst. 2 písm. d) Stanov ČSSD, ve znění změny Stanov ČSSD schválené XXXV. Sjezdem ČSSD.**
- 2. Pravomoc ÚVV rozhodnout o způsobu volby předsedy ČSSD podle čl. 30 odst. 3 písm. c) Stanov ČSSD, ve znění změny Stanov ČSSD schválené XXXV. Sjezdem ČSSD, neplatí pro volbu předsedy ČSSD v roce 2009.**

Závěrečná ustanovení

- 1. Tato změna Stanov ČSSD byla schválena XXXV. Sjezdem ČSSD v Praze dne 14. února 2009.**
- 2. Tato změna Stanov ČSSD nabývá platnosti jejím schválením XXXV. Sjezdem ČSSD.**
- 3. Tato změna Stanov ČSSD nabývá účinnosti dnem její registrace Ministerstvem vnitra.**
- 4. XXXV. Sjezd ČSSD zmocňuje ÚVV provést změny Stanov ČSSD v důsledku upozornění Ministerstva vnitra v souvislosti s registrací změny Stanov ČSSD nebo změn v právním řádu.**

III. Stanovy Komunistické strany Čech a Moravy
(platné od 17. května 2008)

STANOVY

KOMUNISTICKÉ STRANY ČECH A MORAVY

I. Název, územní působnost a sídlo Komunistické strany Čech a Moravy

1. Komunistická strana Čech a Moravy je demokratickou politickou stranou působící podle zákona. Pro své označení používá zkratku KSČM.
2. KSČM je právnickou osobou, působící na území České republiky.
3. Sídlem ústředních orgánů KSČM je Praha.

II. Programový cíl a charakter strany

4. Programovým cílem KSČM je socialismus, demokratická společnost svobodných, rovnoprávných občanů, společnost politicky a hospodářsky pluralitní, postavená na maximální občanské samosprávě, prosperující a sociálně spravedlivá, pečující o zachování a zlepšování životního prostředí, zabezpečující lidem důstojnou životní úroveň a prosazující bezpečnost a mír. Program KSČM vychází z marxistické teorie otevřeného dialogu s mezinárodním komunistickým a levicovým hnutím, novým myšlenkám a poznatkům.

KSČM usiluje o to, aby byla stranou masovou, která pracuje na základě kolektivnosti jednání a rozhodování, samosprávných principů a široké vnitrostranické demokracie.

III. Členství v KSČM

A) Principy a vznik členství:

5. V KSČM nemá nikdo výlučná práva a postavení. Působnost členů a funkcionářů strany je určena usneseními sjezdu, stanovami, organizačním řádem a dalšími vnitřními dokumenty.
6. Se členstvím v KSČM je neslučitelná podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačování práv a svobod občana nebo jiná činnost, která je v rozporu s Listinou základních práv a svobod a s mezinárodními dokumenty o lidských a občanských právech.
7. Za člena KSČM může být přijat na základě dobrovolného rozhodnutí občan, který je starší 18 let, ztotožňuje se s programem a stanovami a není členem jiné politické strany nebo politického hnutí. Právo přijímat nové členy má základní

organizace KSČM (ve zkratce ZO KSČM) a okresní výbor KSČM (ve zkratce OV KSČM), který zároveň doporučí základní organizaci, kde může člen pracovat.

8. Pro přijetí žadatele v ZO KSČM, který byl členem či funkcionářem okresních a vyšších orgánů jiné politické strany nebo politického hnutí, je nutné předchodí projednání s OV KSČM, který rozhodne zda je nutné případné projednání s vyššími stranickými orgány. Bez tohoto postupu není možné žádost o přijetí projednat a schválit.

9. Členství, práva a povinnosti s ním spojené vznikají dnem rozhodnutí členské schůze ZO KSČM nebo OV KSČM o přijetí žadatele za člena.

10. Osvědčením o členství v KSČM je členský průkaz, jehož součástí je příspěvková karta, které člen předkládá ke kontrole orgánům strany.

B) Pozastavení a zánik členství:

11. Při chování a jednání člena, které poškozuje vážnost a pověst strany, mu může ZO KSČM nebo vyšší stranický orgán po posouzení situace pozastavit členství nebo výkon svěřených stranických funkcí po dobu nezbytně nutnou.

12. Členství zaniká:

a) vystoupením člena, vznikem členství v jiné politické straně, v politickém hnutí nebo ukončením členství za jednání, které je neslučitelné s programem a stanovami strany nebo stranu poškozuje na veřejnosti, nebo

b) dnem, v němž se členská schůze ZO KSČM usnesla o ukončení členství a člen se ve stanovené lhůtě neodvolal, nebo

c) dnem, kterým členství ukončil vyšší stranický orgán poté, co ZO KSČM je nečinná po dobu delší než tři měsíce od výzvy tohoto orgánu k projednání ukončení členství a člen neuplatnil právo na odvolání, nebo

d) dnem, v němž odvolací orgán s konečnou platností potvrdil rozhodnutí o ukončení členství člena, který se proti ukončení členství odvolal.

13. Proti Proti rozhodnutí ZO KSČM, popřípadě OV KSČM o ukončení svého členství má člen právo se do 30 dnů od doručení rozhodnutí odvolat k Okresní rozhodčí komisi KSČM (ve zkratce OROK KSČM) a dále ke Krajské rozhodčí komisi (ve zkratce KROK KSČM). Proti rozhodnutí KROK KSČM se člen může do 30 dnů od doručení odvolat k Ústřední rozhodčí komisi KSČM (ve zkratce ÚROK KSČM), jejíž závěry jsou konečné. Rozhodne - li o ukončení členství jako první Ústřední výbor KSČM (ve zkratce ÚV KSČM), má člen právo se do 30 dnů od doručení rozhodnutí odvolat k ÚROK KSČM a poté ke sjezdu KSČM, jehož závěry mají konečnou platnost. Po dobu odvolání se odvolávajícímu pozastavuje členství.

IV. Práva a povinnosti člena KSČM

A) Práva:

14. Zvolit si ZO KSČM, ve které bude pracovat.

15. Podílet se na formování politiky strany ve své ZO KSČM, stranických orgánech a aktivech, činnosti i v jiných zájmových kolektivech či klubech KSČM, působících podle stanov strany.

16. Vyjadřovat své názory, připomínky, návrhy a stanoviska na stranických jednáních nebo je podávat písemně příslušnému stranickému orgánu a požadovat jejich vyřízení podle ustanovení článku 36 stanov. Na jednáních stranických orgánů kritizovat kteréhokoliv člena nebo orgán KSČM.

17. Být pozván a zúčastnit se jednání stranických orgánů, na nichž se jedná o jeho osobě, návrzích, připomínkách nebo kritice. O přijatých závěrech být informován.

18. Volit, být volen, navrhován a delegován do orgánů KSČM a doporučován do veřejných funkcí.

19. Být informován o průběhu a závěrech jednání orgánů KSČM.

20. Stanoveným způsobem se odvolávat proti rozhodnutí orgánů KSČM.

B) Povinnosti:

21. Dodržovat Stanovy KSČM.

22. Podílet se na uskutečňování programu KSČM, získávat pro něj další stoupence. Politicky a odborně se vzdělávat. Propagovat a objasňovat politiku strany mezi občany, přispívat ke spolupráci levicového hnutí a všech sil usilujících o demokracii a sociální spravedlnost.

23. Pracovat v ZO KSČM, vykonávat stranické a veřejné funkce, do kterých jej zvolily, delegovaly, pověřily nebo doporučily stranické orgány a skládat jim účty. Informovat stranické orgány o skutečnostech, které vedou k pozastavení členství podle článku 11 stanov.

24. Hmotně podporovat stranu, platit členskou příspěvkou podle ustanovení článku 71 stanov.

V. Vytváření a činnost orgánů KSČM

25. Působnost stranických orgánů je určena usneseními sjezdu, stanovami, organizačním řádem KSČM a vztahuje se na příslušné území, které odpovídá územnímu principu budování struktury KSČM. Zdrojem všech rozhodnutí v KSČM je demokraticky projevená vůle členů. Členové strany, členové stranických orgánů nebo zvolení delegáti rozhodují v souladu se stanovami o uspořádání své organizace nebo příslušného orgánu a o pravidlech jednání, způsobu hlasování a přijetí usnesení.

26. Při tvorbě orgánů KSČM, v jejich jednání a rozhodování se uplatňují principy vnitrostranické demokracie, samosprávy a kolektivnosti. Orgány jsou tvořeny volbou, delegováním nebo vzájemnou kombinací obou způsobů.

27. Na stejné úrovni je neslučitelná funkce člena revizního nebo rozhodčího orgánu s funkcí ve stranickém řídicím orgánu.

28. Nejvyššími samosprávnými orgány na dané úrovni stranické struktury jsou členská schůze ZO KSČM, konference a sjezd. Tyto orgány na svých jednáních v rámci své působnosti formulují a schvalují zásady politiky KSČM, rozhodují o způsobech její realizace a přijímají další rozhodnutí v souladu s programem a stanovami strany.

29. Nejvyšší samosprávné orgány KSČM si na dané úrovni vytvářejí řídicí orgány, stranické výbory (výbor ZO, městský, okresní a ústřední výbor), které jsou jim ze své činnosti odpovědné. Tyto řídicí orgány si zpravidla od úrovně okresu vytvářejí výkonné orgány – výkonné výbory. Z rozhodnutí ústředního a okresního výboru KSČM mohou být ustaveny v daném území koordinační stranické orgány - výbory či rady. Na tyto výbory či rady mohou přenést část svých pravomocí. Členská schůze volí revizory, konference a sjezd revizní a rozhodčí orgány.

30. Stranické orgány jsou povinny sejít se k zasedání na žádost vyšších stranických orgánů. Celá jednání orgánů nebo jejich části mohou být na základě rozhodnutí většiny přítomných členů prohlášena za veřejná.

31. Zvolení členové stranických orgánů se při výkonu funkcí řídí programem, stanovami a přijatými usneseními vyšších stranických orgánů.

32. Orgány KSČM jsou schopné se usnášet, je-li přítomna nejméně polovina zvolených delegátů nebo jejich členů, pokud stanovy neurčují jinak. Usnesení je přijato souhlasem nadpoloviční většiny přítomných delegátů nebo členů.

33. Přijatá usnesení a rozhodnutí jsou pro členy a stranické orgány na téže a nižší úrovni závazná.

34. Stranické orgány sestavují kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev a zákonodárného sboru na základě primárních voleb, jejichž pravidla schvaluje ÚV KSČM.

35. O zásadních otázkách KSČM rozhodují členové strany v referendu. Referendum vyhlásí OV KSČM na žádost alespoň jedné třetiny ZO KSČM, ÚV KSČM na žádost nejméně jedné třetiny OV KSČM, anebo z vlastního rozhodnutí OV či ÚV KSČM. Referendum může vyhlásit i sjezd KSČM. Referendum v téže věci se může konat nejdříve po uplynutí tří let. Obsahové a organizační zajištění referenda stanoví vyhlášovatel předem.

36. Orgány KSČM se vzájemně informují o své činnosti. Vyřizují připomínky, náměty jim určené a informují předkladatele o způsobu jejich využití a výsledcích řešení.

37. Stranické orgány spolupracují s dobrovolným aktivem členů a sympatizujících s KSČM. Podle potřeby vytvářejí stálé nebo dočasné komise, pracovní skupiny, sekce či rady pro odbornou a koordinační činnost. Do nich podle podmínek zařazují zejména odborníky jednotlivých profesí.

38. Pro zajištění své činnosti zaměstnává KSČM nezbytný počet pracovníků. Pracovně právní vztahy se řídí zákoníkem práce a pracovním řádem, vydaným ÚV KSČM. KSČM pečuje o politický a odborný růst funkcionářů a pracovníků strany.

VI. Vnitřní organizační struktura (jednotky) KSČM

A) Základní organizace KSČM:

39. ZO KSČM vytvářejí podmínky pro uplatňování práv, povinností, politických aktivit a zájmů členů KSČM i sympatizujících. ZO KSČM organizují v okruhu své působnosti plnění přijatých usnesení a podporují veřejné aktivity odpovídající programovým cílům KSČM.

40. ZO KSČM vznikají v územních celcích nebo jejich částech dobrovolným rozhodnutím nejméně tří členů KSČM po registraci příslušným OV KSČM, který vydá o registraci osvědčení.

41. V místech, kde nejsou podmínky pro ustavení a činnost ZO KSČM, působí na základě rozhodnutí OV KSČM stranické skupiny nebo stranický důvěrník; jsou začleněni do jedné ze ZO KSČM nebo je přímo řídí OV KSČM.

42. Nejvyšším samosprávným orgánem základní organizace je členská schůze. Členská schůze ZO KSČM se schází podle potřeby, avšak nejméně 1x za čtvrtletí. Schůze je schopna se usnášet, je - li přítomna alespoň jedna třetina členů ZO KSČM. O konání výročních členských schůzí rozhodne ÚV KSČM, doporučí obsah jednání a stanoví lhůty jejich uskutečnění.

43. Členská schůze zejména:

a) rozhoduje o přijetí za člena a o ukončení členství,

b) vytváří podmínky k tomu, aby se každý člen ZO KSČM mohl aktivně účastnit stranického života,

c) volí a odvolává předsedu, členy výboru, revizory ZO KSČM a delegáty na okresní konferenci, volí, deleguje či navrhuje zástupce do stranických orgánů,

d) rozhoduje o svých zástupcích do jiných orgánů a aktivů, navrhuje kandidáty a sestavuje kandidátní listiny do místních zastupitelstev, podle článku 34 stanov, navrhuje kandidáty do zastupitelských a zákonodárných sborů, schvaluje pokyny pro jednání, která vedou jménem strany zástupci ze ZO KSČM s jinými orgány nebo organizacemi, e) schvaluje rozpočet ZO KSČM, kontroluje jeho plnění, schvaluje zprávu o hospodaření a o inventarizaci majetku, které postupuje OV KSČM,

f) ze závažných důvodů může individuálně u svých členů rozhodnout o zproštění plnění některých povinností.

44. Výbor ZO KSČM zejména:

a) rozhoduje o dělbě práce členů výboru,

b) organizuje činnost ZO KSČM, zabezpečuje plnění přijatých usnesení členskou schůzí a vyšších stranických orgánů,

c) eviduje zájmové kolektivy a kluby strany působící v rámci ZO KSČM a dbá, aby jejich činnost byla v souladu s programem a stanovami strany,

d) sestavuje na základě pokynů OV KSČM a rozpočtových pravidel návrh rozpočtu na kalendářní rok,

e) v souladu s předpisy hospodaří se svěřeným majetkem KSČM,

f) o své činnosti pravidelně informuje členskou schůzi a skládá jí účty ze své činnosti,

g) je v trvalém styku s příslušným stranickým výborem či radou vzniklých podle článku 46 stanov, pokud pracuje v jeho působnosti a s OV KSČM.

45. Je-li v daném území více ZO KSČM, dohodnou se s OV KSČM o tom, ve které části působí.

46. Rozhodnutím OV KSČM se v územních celcích dané okresní organizace sdružují ZO KSČM a vytvářejí místní, městské, okrskové a střediskové výbory nebo rady. OV KSČM jim vymezují v organizačních řádech postavení, pravomocce a úkoly v rozsahu kompetencí postoupených jim ZO a OV KSČM. Provádí jejich registraci a vydávají o tom osvědčení.

Členové těchto výborů-rad jsou voleni nebo potvrzováni na základě návrhů či přímé volby v ZO KSČM, všeplenárními schůzemi nebo konferencemi, na kterých jsou zastoupeny všechny sdružované ZO KSČM.

Tyto orgány volí rovněž předsedu, případně další funkcionáře.

47. Výbory - rady zejména:

- a) pomáhají okresním výborům organizovat, koordinovat a sjednocovat činnost základních organizací,
- b) sestavují svůj rozpočet, který předkládají ke schválení okresnímu výboru,
- c) v souladu s předpisy hospodaří se svěřeným majetkem KSČM,
- d) o své činnosti pravidelně informují ZO KSČM ve své působnosti a okresní výbor.

B) Okresní organizace KSČM:

48. Na území krajů působí okresní organizace KSČM, které sdružují všechny ZO KSČM a stranické orgány vzniklé podle článku 46 stanov. Městské organizace KSČM v Brně, Ostravě a Plzni působí jako okresní organizace s rozšířenými kompetencemi dle organizačních řádů městských výborů KSČM schválených výkonným výborem ÚV KSČM (ve zkratce VV ÚV KSČM). OV KSČM jako vnitřní organizační jednotky strany vznikají registrací, kterou provádí VV ÚV KSČM. O registraci vydává osvědčení.

49. Nejvyšším samosprávným orgánem okresní organizace je okresní konference KSČM, která posuzuje zásadní otázky stranické práce daného území. Svolává ji OV KSČM zpravidla 1x za dva roky na základě rozhodnutí ÚV KSČM, včetně doporučeného obsahu jednání a lhůt jejich konání. Klíč k volbě delegátů stanoví OV KSČM. Mimořádnou okresní konferenci svolá nejpozději do jednoho měsíce OV KSČM na žádost nejméně třetiny ZO KSČM daného území nebo z vlastního rozhodnutí.

50. Okresní konference KSČM zejména:

- a) volí předsedu OV KSČM, který je zároveň volen členem OV KSČM a výkonného výboru OV KSČM (ve zkratce VV OV KSČM), volí nebo potvrzuje členy OV KSČM, navržené nebo zvolené členskými schůzemi ZO KSČM. Volí členy okresní revizní komise a jejího předsedu (ve zkratce ORK KSČM) a členy ORoK KSČM a jejího předsedu, dále volí člena ÚV KSČM delegáty na sjezd, celostranickou konferenci, členy Krajské rady KSČM (ve zkratce KR KSČM), Krajské revizní komise KSČM (ve zkratce KRK KSČM) a KRoK KSČM, doporučuje kandidáty do Ústřední revizní komise KSČM (ve zkratce ÚRK KSČM), ÚRoK KSČM nebo jiných stranických orgánů, komisí a aktivů, schvaluje kandidáty z okresu pro volby do zastupitelstev kraje a zákonodárných sborů podle článku 34 stanov,
- b) projednává a přijímá závěry ke zprávě OV KSČM o jeho činnosti a o činnosti okresní organizace, dále ke zprávám ORK a ORoK KSČM za uplynulé období a stanoví jejich hlavní úkoly pro další období,

c) přijímá závěry ke zprávě o hospodaření za uplynulé období a stanoví další cíle hospodaření okresní organizace KSČM.

51. OV KSČM organizuje činnost okresní organizace strany v období mezi konferencemi. Řídí ZO KSČM, stranické orgány vytvořené podle článku 46 stanov, koordinuje působení aktivů, komisí a jiných iniciativních orgánů. Svolává jej předseda OV KSČM nebo jím pověřený funkcionář nejméně 1x za dva měsíce. Mimořádné zasedání musí být neprodleně svoláno na žádost nejméně třetiny členů OV KSČM nebo z vlastního rozhodnutí.

52. OV KSČM zejména:

a) rozhoduje o přijetí za člena,

b) volí a odvolává členy VV OV KSČM, místopředsedy a případně další funkcionáře. Při snížení počtu členů OV KSČM volí nebo potvrzuje nové na návrh ZO KSČM, volí delegáty na celostranickou konferenci, v případě nutné obměny volí a odvolává své zástupce do KR KSČM,

c) na žádost nejméně třetiny ZO KSČM může dvoutřetinovou většinou členů OV KSČM odvolat předsedu a zvolit nového,

d) schvaluje opatření k realizaci závěrů okresní konference, organizuje a kontroluje jejich plnění a zaujímá stanoviska k politické, ekonomické a sociální situaci v daném území, s pomocí aktivu připravuje zprávy a návrhy dokumentů pro svá jednání nebo jednání jiných orgánů, schvaluje organizační řád OV KSČM,

e) rozhoduje o ukončení členství podle článku 12 písm. c) stanov, o svých zástupcích do stranických orgánů a aktivů, navrhuje kandidáty do zastupitelstva kraje, zákonodárných sborů a evropského parlamentu, posuzuje a potvrzuje kandidátní listiny do obecních zastupitelstev vytvořených podle článku 34 stanov,

f) v souladu s předpisy hospodaří se svěřeným majetkem KSČM,

g) schvaluje rozpočet OV KSČM a kontroluje jeho plnění, předkládá ÚV KSČM zprávu o hospodaření a inventarizaci majetku za celou okresní organizaci strany, h) registruje ZO KSČM a stranické orgány vytvořené podle článku 46 stanov a vydává jim osvědčení,

i) rozhoduje o zrušení registrace ZO KSČM nebo stranického orgánu vytvořeného podle článku 46 stanov, pokud jejich činnost je v průběhu jednoho měsíce od doručení jeho výzvy k nápravě nadále v hrubém rozporu s programem a stanovami. Nerozhodne - li OV KSČM, může registraci zrušit VV ÚV KSČM,

j) přispívá k včasné informovanosti ZO KSČM a vyšších stranických orgánů,

k) plní další nezbytné úkoly, vyplývající z usnesení vyšších orgánů.

53. VV OV KSČM je výkonným orgánem OV KSČM. Řídí a organizuje stranickou práci v období mezi zasedáními OV KSČM. Kontroluje plnění

přijatých usnesení. VV OV KSČM se schází nejméně 1 x za měsíc, k jednání jej svolává předseda OV KSČM. Ze své činnosti se zodpovídá OV KSČM.

54. Rozhodnutím ÚV KSČM se v krajích sdružují okresní organizace KSČM a v souladu s článkem 26 stanov vytvářejí stranický orgán krajskou radu KSČM. KR KSČM je registrována VV ÚV KSČM na základě schválení Organizačního řádu rady. Organizační řád vymezuje vznik, tvorbu a složení, postavení, pravomoce a úkoly rady, včetně kompetencí postoupených OV KSČM a VV ÚV KSČM. Stanovuje způsob tvorby a složení KRK a KRoK KSČM. O registraci vydává VV ÚV KSČM osvědčení a KR KSČM se tím stává vnitřní organizační jednotkou KSČM.

KR KSČM zejména:

a) pomáhá VV ÚV KSČM a ÚV KSČM organizovat, koordinovat a sjednocovat stranickou práci okresních organizací v kraji, zabezpečovat realizaci usnesení stranických orgánů, včetně kontroly jejich plnění,

b) volí a odvolává předsedu a místopředsedy KR KSČM a další funkcionáře, volí vedení KR KSČM, potvrzuje členy rady zvolené v okresních organizacích,

c) doporučuje zástupce do stranických a jiných orgánů a aktivů, navrhuje kandidáty do zákonodárního a zastupitelských sborů, sestavuje kandidátní listiny do zastupitelstva kraje a zákonodárního sboru z daného volebního kraje podle článku 34 stanov, které předkládá ÚV KSČM ke schválení,

d) navrhuje a projednává Organizační řád KR KSČM a předkládá jej ke schválení VV ÚV KSČM,

e) podílí se na organizování a zajišťování stranických i veřejných akcí přesahující rámec okresu,

f) pracuje jako krajský volební štáb, zabezpečuje volby do zastupitelských orgánů všech stupňů a zákonodárního sboru v souladu s přijatými závěry stranických orgánů,

g) pravidelně pracuje se zastupiteli, poslanci a senátory KSČM ve volebním kraji, zřizuje pro ně informační, odborný a poradenský servis. Hodnotí jejich činnost,

h) v souladu s předpisy hospodaří se svěřeným majetkem KSČM,

i) sestavuje rozpočet KR KSČM zajišťuje jeho plnění a předkládá jej ke schválení ÚV KSČM.

C) Celostranické a ústřední orgány KSČM:

55. Nejvyšším samosprávným orgánem KSČM je sjezd strany. Sjezd svolává ÚV KSČM zpravidla 1x za čtyři roky. Klíč k volbě delegátů stanoví ÚV KSČM. Mimořádný sjezd musí svolat ÚV KSČM, nejpozději do dvou měsíců na žádost nejméně třetiny OV KSČM nebo nadpoloviční většiny členů ÚV KSČM.

56. Sjezd KSČM:

- a) volí předsedu ÚV KSČM, kterého volí zároveň za člena ÚV KSČM, pokud jim již není a za člena VV ÚV KSČM. Ústřednímu výboru je odpovědný ze své činnosti,
- b) potvrzuje členy ÚV KSČM zvolené okresními konferencemi podle schválené struktury tohoto výboru, volí členy ÚRK a ÚRoK KSČM a jejich předsedy,
- c) přijímá, mění nebo doplňuje program a stanovy strany,
- d) schvaluje programové, strategické a taktické cíle politiky KSČM pro příští období,
- e) projednává a přijímá závěry ke zprávám ÚV KSČM, ÚRK a ÚRoK KSČM,
- f) projednává zprávy o činnosti parlamentních klubů,
- g) vyhlašuje referendum k závažným otázkám, rozhoduje o odvoláních a všech dalších záležitostech, jsou-li na základě jeho rozhodnutí k projednání zařazeny.

57. Nejvyšším řídicím orgánem KSČM mezi sjezdy je ÚV KSČM. Řídí všechny nižší stranické organizace a jejich orgány, organizuje a kontroluje veškerou činnost strany v tomto období. Svolává jej VV ÚV KSČM nebo předseda ÚV KSČM nejméně 1x za čtvrtletí. Mimořádné jednání musí být svoláno nejpozději do jednoho měsíce na žádost nejméně třetiny členů ÚV KSČM nebo z vlastního rozhodnutí.

58. ÚV KSČM zejména:

- a) volí a odvolává místopředsedy ÚV KSČM, kteří jsou zároveň voleni členy ÚV KSČM, pokud jimi již nejsou, volí a odvolává členy VV ÚV KSČM,
- b) volí a odvolává za členy ÚV KSČM a VV ÚV KSČM předsedy klubů KSČM Parlamentu ČR. Za členy ÚV KSČM mohou být zvoleni i představitelé KSČM ve vedoucích funkcích zákonodárního sboru, zástupce poslanců KSČM v Evropském parlamentu, exekutivy, dalších celospolečenských a mezinárodních organizací,
- c) potvrzuje nově zvolené členy ÚV KSČM z okresních organizací strany,
- d) na žádost nejméně třetiny OV KSČM může dvoutřetinovou většinou členů ÚV KSČM odvolat předsedu a zvolit jiného,
- e) potvrzuje do funkcí vedoucí oddělení, tiskového mluvčího a ekonoma ÚV KSČM,
- f) schvaluje členy a složení celostranických komisí, aktivů a navrhuje kandidáty KSČM do významných funkcí na ústřední úrovni, veřejné správy a celospolečenských organizací, navrhuje kandidáty do zákonodárního sboru, schvaluje kandidátní listiny a kandidáty do zákonodárního sboru, schvaluje kandidátní listiny do zastupitelstev krajů vytvořených podle článku 34 stanov,

g) přijímá opatření k realizaci sjezdových závěrů, rozhoduje o krátkodobé politické orientaci strany, zaujímá stanoviska k vnitrostátní a mezinárodní situaci,

h) v období mezi sjezdy může svolat celostranickou konferenci k projednání zásadních otázek politiky strany při naplňování sjezdových závěrů. Celostranická konference může provést nezbytné úpravy Stanov KSČM. ÚV KSČM stanovuje klíč k volbě delegátů. Usnesení této konference je pro členy KSČM, stranické orgány a organizace závazné,

i) vyhlašuje referendum, projednává, vyhodnocuje a zabezpečuje jeho výsledky,

j) přijímá opatření k informacím z parlamentních klubů,

k) vytváří fondy a schvaluje jejich statuty,

l) schvaluje rozpočet ÚV KSČM, celostranický rozpočet a rozpočty KR KSČM, jejich změny a kontroluje jejich plnění,

m) schvaluje výroční finanční zprávu strany,

n) schvaluje činnost VV ÚV KSČM mezi zasedáními ÚV KSČM,

o) schvaluje Organizační řád KSČM, Pracovní řád KSČM, Hospodářské směrnice KSČM, statuty a pravidla, které vycházejí ze stanov.

59. VV ÚV KSČM:

VV ÚV KSČM je výkonným orgánem ÚV KSČM. Plní usnesení sjezdu a ústředního výboru strany. Přijímá operativní opatření k realizaci závěrů sjezdu, ústředního výboru strany a svých usnesení. Projednává politické analýzy a na jejich základě zaujímá stanoviska k vnitrostátní a mezinárodní situaci. Navrhuje vedoucí oddělení, tiskového mluvčího a ekonoma ÚV KSČM. Projednává a vyjadřuje se k návrhům na předsedy a místopředsedy parlamentních klubů KSČM. Schvaluje organizační řády krajských rad KSČM v souladu s článkem 54 a městských výborů KSČM dle článku 48 stanov. Registruje okresní organizace a krajské rady KSČM a vydává jim osvědčení. Za neplatná prohlašuje rozhodnutí, která přijaly organizační jednotky v rozporu se stanovami strany, provádí opatření k nápravě, popřípadě ruší registraci a odebrává osvědčení těm, u nichž není možné nápravy dosáhnout. VV ÚV KSČM se ze své činnosti zodpovídá ÚV KSČM. K jednání jej svolává předseda nebo pověřený místopředseda ÚV KSČM nejméně 1x za měsíc.

VV ÚV KSČM je statutárním orgánem KSČM. V souladu s předpisy hospodaří se svěřeným majetkem a ostatním majetkem strany, kde není určena jiná organizační jednotka, která by jej spravovala.

60. ÚRK KSČM zejména:

a) reviduje hospodaření všech vnitřních organizačních jednotek KSČM a vyjadřuje se k roční finanční a inventarizační zprávě KSČM,

b) o své činnosti předkládá zprávu sjezdu KSČM, průběžně informuje ÚV KSČM a VV ÚV KSČM.

61. KRK, ORK KSČM i revizoři v ZO KSČM mají obdobná práva a úkoly. Činnost revizních komisí na všech stupních a revizorů se řídí statutem, který schvaluje sjezd.

62. ÚRoK KSČM zejména:

a) řeší spory mezi členy KSČM, mezi členem a ZO KSČM nebo orgány KSČM, mezi základními organizacemi a orgány KSČM,

b) po dohodě se stranickými orgány provádí kontrolu plnění usnesení sjezdu a stranických orgánů,

c) o své činnosti předkládá zprávu sjezdu a průběžně informuje ÚV KSČM a VV ÚV KSČM.

63. KRoK, ORoK KSČM mají obdobná práva a úkoly. Řeší-li spor jako první ORoK KSČM je odvolacím orgánem KRoK KSČM, řeší-li spor jako první KRoK KSČM, je odvolacím orgánem ÚRoK KSČM, jejíž rozhodnutí je konečné. Řeší-li spor jako první ÚRoK KSČM, je odvolacím orgánem sjezd, jehož rozhodnutí je konečné. Činnost rozhodčích komisí na všech stupních se řídí statutem, který schvaluje sjezd.

VII. Jednání jménem KSČM

64. V právních vztazích jménem strany jedná statutární orgán VV ÚV KSČM. Za statutární orgán navenek, není-li dále stanoveno jinak, jedná předseda nebo pověřený místopředseda ÚV KSČM. Předseda ÚV KSČM může písemně zmocnit další osoby, aby v rámci zmocnění jednaly jménem strany.

65. Organizační řád KSČM stanoví v jakých záležitostech a v jakém rozsahu za statutární orgán jménem strany navenek jednají místopředsedové ÚV KSČM nebo jiní funkcionáři organizačních jednotek. Stanoví rovněž, v jakých záležitostech a v jakém rozsahu jednají jménem strany pracovníci KSČM. Určuje způsob uzavírání smluv a právních úkonů za KSČM. Právní úkony nesmí být učiněny v rozporu se Stanovami a Organizačním řádem KSČM. Oprávněné osoby určené k jednání jménem KSČM jsou vázány závěry a pokyny příslušných stranických výborů a jsou povinny je neprodleně o výsledcích jednání informovat.

VIII. Zásady hospodaření KSČM

66. KSČM a její vnitřní organizační jednotky zabezpečují a rozvíjejí činnost především z majetku KSČM. Jejich hospodaření je jednotné, uskutečňováno je v souladu s platnými právními předpisy, stanovami a hospodářskými směrnicemi KSČM z nich vycházejícími.

67. Příjmem KSČM mohou být:

- a) příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na úhradu volebních nákladů,
- b) příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na činnost strany (dále jen "příspěvek na činnost"),
- c) příspěvky vlastních členů,
- d) dary a dědictví,
- e) příjmy z pronájmu a prodeje movitého a nemovitého majetku,
- f) úroky z vkladů,
- g) příjmy vznikající z účasti na podnikání jiných právnických osob, pokud se v nich KSČM v souladu se zákonem zúčastní,
- h) příjmy z pořádání tombol, kulturních, společenských, sportovních, rekreačních, vzdělávacích, politických a společenských akcí,
- i) půjčky a úvěry.

Každá vnitřní organizační jednotka strany může nabývat pro KSČM movitý a nemovitý majetek nebo jiná hmotná a nehmotná práva. Hospodaření s nemovitým majetkem se řídí ustanovením článku 70 stanov.

68. KSČM nesmí vlastním jménem podnikat. Může založit obchodní společnost nebo družstvo nebo se účastnit jako společník nebo člen na již založené obchodní společnosti nebo družstvu jen tehdy, je-li výlučným předmětem jejich činnosti:

- a) provozování vydavatelství, nakladatelství nebo tiskáren,
- b) publikační a propagační činnost,
- c) pořádání kulturních, společenských, sportovních, rekreačních, vzdělávacích a politických akcí nebo
- d) výroba a prodej předmětů propagujících program a činnost KSČM.

Na podnikání podle předchozího odstavce se může jménem KSČM podílet jen vnitřní organizační jednotka, která je podle Hospodářské směrnice KSČM účetním střediskem, a to se souhlasem VV ÚV KSČM.

69. Majetek KSČM je vlastnictvím strany jako celku. Každá vnitřní organizační jednotka podle příslušných předpisů, stanov, hospodářských směrnic, rozvahy a podle rozpočtu samostatně, účelně a efektivně nakládá s majetkem KSČM, se kterým hospodaří. Vnitřní organizační jednotka, která je podle Hospodářské směrnice KSČM účetním střediskem, zřizuje u peněžního ústavu účet KSČM.

70. Vnitřní organizační jednotka strany může činit právní úkony, jimiž vznikají KSČM závazky, jen do výše účetní hodnoty věcí movitých z majetku KSČM, se kterým hospodaří tak, aby úhrn všech přijatých neuspokojených závazků byl touto hodnotou plně krytý. Spočívá - li závazek v opakujícím se plnění, je rozhodný součet všech opakujících se plnění, a jde - li o opakující se plnění na dobu delší 3 roků, součet ceny plnění za tři roky. Závazky, které nejsou takto kryty, může vnitřní organizační jednotka uzavřít pouze se souhlasem VV ÚV KSČM.

K převodu nemovitostí ve vlastnictví KSČM, zatížení nemovitostí a k uzavření nájemní smlouvy o pronájmu nemovitostí, pokud má být sjednán pronájem nemovitostí, anebo prostor v nemovitosti na dobu určitou delší jednoho roku, anebo na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou delší jednoho roku je zapotřebí souhlasu VV ÚV KSČM.

71. Člen KSČM platí v ZO KSČM, ve které je organizován, základní členský příspěvek ve výši odpovídající minimálně 0,5% jeho čistého měsíčního příjmu nejméně však 20, - Kč. O dalších případných členských příspěvcích jejich výši, postupu výběru a užití rozhodnou stranické orgány vnitřních organizačních jednotek KSČM.

72. OV KSČM stanoví poměr rozdělení členských příspěvků mezi ZO a OV KSČM. Dále stanoví časový rozvrh placení a odvodu členských příspěvků na účet OV KSČM.

IX. KSČM v pluralitním politickém systému

73. KSČM se aktivně účastní politického života společnosti a usiluje o její demokratický, sociálně spravedlivý vývoj. Respektuje otevřený a rovnoprávný dialog a demokratickou pluralitu. Spolupracuje s občany, občanskými sdruženími a iniciativami. Usiluje o spolupráci s levicovými silami, a to samostatně, v rámci koalic, případně jiných sdružení.

74. Poslanci, senátoři a zastupitelé zvolení za KSČM vytvářejí kluby KSČM. Vytváření klubů v zákonodárném sboru a zastupitelstvech se řídí právními předpisy nebo příslušnými pravidly. Činnost klubů usměrňují a vedou příslušné stranické orgány na dané úrovni. Poslanci, senátoři a zastupitelé se řídí ve své činnosti politikou strany, usneseními stranických orgánů, volebním programem a Stanovami KSČM.

75. Poslanci, senátoři a členové zastupitelstev, zvolení za KSČM, mají právo se účastnit na dané úrovni jednání stranických orgánů s hlasem poradním. Mají právo předkládat jim návrhy a náměty a vystupovat v diskusi. Podněty, které jim předkládají členové, organizace a orgány strany, uplatňují při výkonu svého mandátu a pravidelně informují je i sympatizující o svém působení.

76. ZO KSČM a stranické orgány poskytují poslancům, senátorům a členům zastupitelstev, zvoleným za KSČM, potřebné informace a odbornou pomoc.

77. Poslanci a senátoři, případně další zástupci za KSČM v zastupitelských sborech a veřejných výkonných orgánech poskytují straně vedle řádných členských příspěvků i hmotnou podporu dle dohody s orgány KSČM.

78. Orgány KSČM vytvářejí v součinnosti s poslanci, senátory a členy zastupitelstev - členy KSČM, Rady zastupitelů, jako územní odborné a iniciativní orgány v oblasti komunální politiky.

X. Závěrečná ustanovení

79. Zanikne-li některá vnitřní organizační jednotka KSČM, rozhodne příslušný vyšší stranický orgán, která jiná organizační jednotka v území jeho působnosti bude nadále hospodařit s majetkem, s nímž zaniklá organizační jednotka hospodařila.

80. Zanikne-li KSČM sloučením s jinou politickou stranou nebo politickým hnutím nebo přeměnou na občanské sdružení, přecházejí majetek, práva a závazky na právního nástupce.

81. Zanikne-li KSČM bez právního nástupce, bude majetkový zůstatek strany převeden do nadace, kterou sjezd nebo ÚV KSČM před zánikem určí, a bude využit na humanitární nebo jiné veřejně prospěšné účely.

82. V případě nesouladu stanov nebo hospodářských směrnic KSČM s požadavky zákonů, právních předpisů, při změnách územního členění státu anebo při námitkách příslušného státního orgánu může ÚV KSČM provést jejich nezbytné úpravy.

83. Výklad Stanov KSČM provádí ÚV KSČM. Stanovy KSČM nabývají platnosti dnem 17. 5. 2008.

IV. Stanovy Křesťanské a demokratické unie - Československé strany lidové
(platné od 30. března 2005)

STANOVY

Křesťanské a demokratické unie - Československé strany lidové

Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová je dobrovolným společenstvím občanů. Navazuje na tradice křesťanskodemokratických a křesťanskosociálních stran a hnutí u nás i ve světě a usiluje o uplatňování křesťanských a konzervativních hodnot v politickém životě společnosti a státu.

§ 1

Základní ustanovení

(1) Strana nese název Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová (dále jen „strana“), její zkratka je KDU-ČSL.

(2) KDU-ČSL je politickou stranou ve smyslu zákona č.424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, v platném znění.

(3) Strana působí v České republice.

(4) Sídlem strany je Praha.

§ 2

Programové zásady a cíle

(1) KDU-ČSL vychází v politickém životě z odkazu evropské křesťanské kultury. Navazuje a rozvíjí humanitní a demokratické tradice naší společnosti. Je stranou občanů, kteří se nebojí převzít odpovědnost za sebe, za svoji rodinu, za svoji obec a za stát.

(2) KDU-ČSL je založena na ideálech svobody, spravedlnosti a solidarity. Odmítá jakékoliv formy ideologií, které vedou k totalitě. Je stranou konzervativní a demokratickou.

(3) KDU-ČSL prosazuje sociálně tržní hospodářství.

(4) KDU-ČSL respektuje právní řád, chrání důstojnost člověka, aktivně se podílí na budování zdravého a vyváženého životního stylu.

§ 3

Členství, práva a povinnosti

(1) Členem strany může být občan České republiky starší 18 let, který není členem jiné politické strany nebo hnutí.

(2) K přijetí za člena dochází na základě podání přihlášky do KDU-ČSL a prohlášení, že nebyl členem Lidových milicí, StB nebo spolupracovníkem StB, opatřeným podpisem. Přihlášku je možné podat člena výboru místní organizace, ve které chce uchazeč o členství působit, nebo prostřednictvím okresní či krajské kanceláře strany.

(3) Není-li dále stanoveno jinak, rozhoduje o přijetí za člena výbor místní organizace, ve které chce uchazeč o členství působit, po vyjádření příslušného

okresního výboru strany. O přijetí za člena rozhoduje přímo okresní výbor v případě, kdy výbor místní organizace, ve které chce uchazeč o členství působit, nerozhodne o přijetí do tří měsíců od podání přihlášky.

(4) Člen strany musí být členem místní organizace. Člen může požádat o převedení do kterékoliv místní organizace. Této žádosti, není-li námitek z místní organizace, kam člen žádá převést, musí být vyhověno.

(5) Pokud je přihláška o členství v KDU-ČSL zamítnuta, musí to být uchazeči písemně sděleno. Uchazeč o členství ve straně se může proti zamítavému rozhodnutí do 15 dnů od doručení odvolat k celostátnímu rozhodčímu sboru.

§ 4

(1) Členství v KDU-ČSL zaniká:

a) úmrtím,
b) písemným prohlášením o vystoupení ze strany doručeným tomu orgánu strany, jehož je členem,
c) vstupem do jiné politické strany nebo hnutí,

d) přijetím kandidatury na kandidátce jiné volební strany bez souhlasu příslušného výboru,
e) vyloučením,

f) odmítnutím zaplatit členský příspěvek dle příspěvkového řádu,
g) zjištěním, že prohlášení podle § 3, odst. 2 nebylo pravdivé.

(2) Členství ve straně se pozastaví na základě písemné žádosti člena v případě neslučitelnosti stranické příslušnosti a jím vykonávané funkce nebo zaměstnání.

(3) O zániku členství v KDU-ČSL podle odst. 1, písmeno c) až g) a o pozastavení členství v KDU-ČSL podle odst. 2 musí být dotyčný člen příslušným stranickým orgánem písemně vyrozuměn.

§ 5

Člen strany má právo:

a) účastnit se jednání výroční členské schůze a členských schůzí,

b) volit a být volen do funkce v KDU-ČSL,

c) být informován o přijatých usneseních orgánů strany,

d) předkládat všem stranickým orgánům náměty, stížnosti a připomínky a být do devadesáti dnů vyrozuměn o řešení,

e) svobodně vyjadřovat a obhajovat své názory a předávat je k rozhodnutí voleným orgánům strany,

f) v případě sporu se odvolávat k celostátnímu rozhodčímu sboru,

g) účastnit se zasedání stranických orgánů, jestliže se rozhoduje o jeho činnosti nebo chování.

§ 6

Člen strany je povinen:

a) prosazovat cíle strany a podílet se na plnění programu strany,

b) řídit se stanovami a vnitrostranickými normami,

c) plnit usnesení a rozhodnutí stranických orgánů,

d) plnit převzaté úkoly a nést za ně odpovědnost,

e) platit stanovené členské příspěvky.

§ 7

(1) Stranickými odměnami jsou čestné členství, čestná funkce a čestný dar.

(2) Stranické odměny udělují místní organizace nebo vyšší stranické orgány. Čestné členství v KDU-ČSL však může být uděleno jen celostátním výborem.

§ 8

(1) Stranickými tresty jsou pozastavení stranické funkce, zbavení stranické funkce a vyloučení ze strany.

(2) O stranickém trestu rozhoduje krajský nebo celostátní výbor po předchozím projednání v příslušné okresní a místní organizaci.

(3) Rozhodnutí s odůvodněním stranického trestu musí být vydáno písemně a člena doručeno. Člen má právo se proti rozhodnutí do 15 dnů od doručení odvolat k celostátnímu rozhodčímu sboru.

(4) Před uložením stranického trestu musí být dána člena možnost se hájit.

(5) *Vyloučit člena z KDU-ČSL lze jen pro:*

a) zvlášť hrubé porušení stanov,

b) soustavné zanedbávání základních členských povinností,

c) hrubé a zaviněné porušení povinností při hospodaření s majetkem strany,

d) spáchání úmyslného trestného činu, za který byl odsouzen,

e) zneužití stranické nebo veřejné funkce,

f) opakované jednání, které poškozují stranu.

(6) K opětovnému přijetí za člena KDU-ČSL lze přistoupit jen na základě písemné žádosti, kterou je třeba adresovat krajskému výboru. To si před rozhodnutím o této žádosti vyžadá vyjádření místní a okresní organizace strany, v jejichž obvodu byl někdejší člen strany organizován. Ustanovení § 3, odst. 5 stanov platí obdobně. Při opětovném přijetí je krajský výbor oprávněn rozhodnout, že znovu přijatý člen nesmí po určitou dobu vykonávat žádnou stranickou funkci.

§ 9

Organizační struktura a orgány KDU-ČSL

(1) *Organizační strukturu KDU-ČSL tvoří:*

- a) Celostátní organizace,
- b) Krajské organizace,
- c) Okresní organizace,
- d) Místní nebo městské organizace (dále jen místní).

(2) Celostátní organizace sdružuje všechny krajské organizace.

(3) Krajské organizace působí v hranicích okresu a tvoří ji všechny samosprávních celků a sdružují všechny místní a okresní organizace KDU-ČSL na území dané oblasti.

(4) Okresní organizace působí zpravidla v hranicích okresu a tvoří ji všechny místní organizace a členové KDU-ČSL v okrese. Výjimky schvaluje příslušný krajský výbor.

(5) Místní organizace je základní organizační jednotka strany. Může být založena v obcích, kde je nejméně 5 členů KDU-ČSL. Místní organizace vzniká rozhodnutím ustavující členské schůze na základě předchozího souhlasu příslušného okresního výboru.

(6) V Praze je ustavena městská organizace strany, která má postavení krajské organizace. Ustanovení o krajských a okresních organizacích se použijí přiměřeně.

(7) Jednotlivé organizační složky strany mají právo činit úkony vymezené stanovami a dalšími vnitrostranickými normami.

(8) Ve statutárních městech může působit na úrovni statutárního města Městská organizace KDU-ČSL, která se může dále členit podle § 21, odst. 7 na dílčí organizace, které působí v městských částech (obvodech).

(9) V rámci strany se mohou ustavit profesní, zájmová či regionální sdružení nebo kluby. Řídí se vlastními statuty, které nesmí být v rozporu se základními stranickými dokumenty a které schvaluji příslušné výbory strany. V případě, že činnost nebo statuty těchto sdružení nebo klubů odporují základním stranickým dokumentům, jejich činnost pozastaví případně je rozpustí celostátní výbor strany. Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k celostátnímu rozhodčímu sboru do 15 dnů.

§ 10

(1) **Orgány Celostátní organizace KDU-ČSL jsou sjezd, celostátní konference, celostátní výbor, předsednictvo strany, celostátní rozhodčí sbor a celostátní revizní komise.**

(2) **Orgány krajské organizace KDU-ČSL jsou krajská konference, krajský výbor, krajské předsednictvo, krajská revizní komise.**

(3) **Orgány okresní organizace KDU-ČSL jsou okresní konference, okresní výbor, okresní předsednictvo, okresní revizní komise.**

(4) **Orgány místní organizace KDU-ČSL jsou výroční členská schůze, členská schůze, výbor místní organizace.**

§ 11

(1) **Statutárním orgánem strany je předsednictvo. Jménem strany jedná, pokud není stanovami stanoveno jinak, předseda a místopředsedové. Podpisové právo za stranu má předseda nebo první místopředseda případně pověřený člen celostátního výboru. V pracovních a právních záležitostech má podpisové právo generální sekretář. Předseda, popřípadě generální sekretář může na základě organizačního řádu zmocnit k uzavírání vymezených právních úkonů i jiné zaměstnance strany. Organizační řád stanoví, u kterých vymezených právních úkonů je třeba společného podpisu předsedy a generálního sekretáře.**

(2) **V krajské organizaci je orgánem se všeobecnou působností krajský výbor. Jménem krajské organizace jedná předseda a místopředsedové. Podpisové právo má předseda nebo místopředseda, případně pověřený člen krajského výboru.**

(3) **V okresní organizaci je orgánem se všeobecnou působností okresní výbor. Jménem okresní organizace jedná předseda a místopředsedové. Podpisové právo má předseda nebo místopředseda, případně pověřený člen okresního výboru.**

§ 12

(1) **Orgány strany se usnáší za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů nebo delegátů, pokud není stanovami stanoveno jinak. K přijetí usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů nebo delegátů, pokud stanovami není stanoveno jinak. Způsob jednání a usnášení se jednotlivých revizních komisí a celostátního rozhodčího sboru podrobně upravují statuty těchto orgánů.**

(2) **Jednání sjezdu a konferencí podrobně upravuje sjezdem nebo konferencí schválený jednací a volební řád. Volba předsedy a místopředsedů příslušných orgánů probíhá vždy tajným hlasováním. O způsobu volby dalších členů příslušného orgánu rozhoduje sjezd nebo příslušná konference.**

(3) **Náhradníky členů nebo delegátů všech orgánů strany se stávají nezvolení kandidáti příslušného orgánu podle pořadí získaných hlasů, pokud dosáhnou nadpoloviční většiny hlasů přítomných delegátů. Neziskají-li kandidáti nadpoloviční většinu hlasů přítomných delegátů je potřeba schválit pořadí náhradníků závěrečným usnesením Sjezdu, příslušné konference nebo výroční členské schůze.**

§ 13

Sjezd

(1) **Sjezd je vrcholným orgánem strany. Svoláván je na základě usnesení celostátní konference předsedou strany.**

(2) **Sjezd se schází jedenkrát za dva roky, nejpozději do konce druhého kalendářního roku následujícího po roku konání posledního sjezdu. Doba a místo konání sjezdu a jeho program určuje celostátní konference.**

(3) **Mimořádný sjezd strany musí být svolán na základě usnesení celostátní konference, nebo na návrh okresních organizací reprezentujících minimálně 1/3 členské základny a to nejpozději do 90ti dnů od podání návrhu. Usnesení o svolání nebo návrh na svolání mimořádného sjezdu musí obsahovat ty body programu, pro které se má mimořádný sjezd strany konat.**

§ 14

Delegáty sjezdu s právem hlasovacím jsou:

- a) členové celostátní konference,
- b) zástupci okresních organizací, kteří jsou voleni na okresních konferencích strany podle klíče stanoveného celostátní konferencí v závislosti na počtu členů v jednotlivých okresních organizacích. Klíč musí být stanoven tak, aby právo zúčastnit se sjezdu měl z každé okresní organizace alespoň jeden delegát.

§ 15

(1) **Sjezd projednává zejména:**

- a) zprávu předsedy strany,
- b) zprávu o činnosti klubu poslanců a klubu senátorů,
- c) finanční zprávu a další zprávy,
- d) návrhy podané na sjezdu, které se týkají politiky, organizace a financování strany.

(2) **Zprávu celostátní revizní komise a zprávu celostátního rozhodčího sboru bere sjezd na vědomí.**

(3) **Sjezd určuje základní směr politiky KDU-ČSL v příštím období.**

(4) **Sjezd rozhoduje třípětinovou většinou:**

- a) o sloučení, rozdělení nebo zrušení strany,

b) o způsobu naložení s majetkovým zůstatkem, který vyplývá z likvidace majetku a závazků v případě zrušení strany.

(5) Sjezd volí a odvolává:

a) předsedu strany, prvního místopředsedu a až čtyři další místopředsedy strany,

b) patnáct členů celostátního výboru,

c) předsedu, členy a náhradníky celostátní revizní komise,

d) předsedu, členy a náhradníky celostátního rozhodčího sboru.

(6) Návrhy na volbu členů podle předšlého odstavce předkládá sjezdu strany odstupující celostátní konference, krajské výbory a delegáti sjezdu.

(7) Sjezd schvaluje členy celostátní konference, zástupce krajských organizací, kteří jsou voleni na krajských konferencích dle klíče stanoveného celostátní konferencí v závislosti na počtu členů v jednotlivých krajských organizacích.

(8) Sjezd schvaluje program strany a stanovy strany, případně jejich změny.

§ 16

Předsednictvo strany

(1) Předsednictvo strany se schází podle potřeby zpravidla jednou týdně. Skládá se z předsedy, všech místopředsedů, generálního sekretáře, předsedy klubu poslanců a předsedy klubu senátorů.

(2) Předsednictvo strany zejména:

a) projednává aktuální politické otázky,

b) koordinuje činnost klubu poslanců, klubu senátorů a členů vlády,

c) ukládá úkoly předsedovi, místopředsedům, generálnímu sekretáři, případně dalším funkcionářům strany,

d) předkládá celostátnímu výboru návrh ročního rozpočtu a roční účetní uzávěrky strany,

e) na návrh předsedy strany a doporučení celostátního výboru jmenuje a odvolává generálního sekretáře.

§ 17

Celostátní výbor

(1) Celostátní výbor je výkonným orgánem strany. Schází se podle potřeby zpravidla dvakrát měsíčně a je tvořen předsednictvem strany, patnácti členy volenými na sjezdu, členy vlády, hejtmány krajů, členy exekutivy EU, předsedou národní delegace KDU-ČSL v EP, předsedy a místopředsedy Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, kteří jsou členy strany.

(2) Celostátní výbor zejména:

a) schvaluje návrh ročního rozpočtu, roční uzávěrku strany a je oprávněn provádět v průběhu roku rozpočtová opatření podléhající schválení nejbližšího zasedání celostátní konference,

b) projednává zásadní politické otázky,

c) ukládá úkoly předsedovi, místopředsedům, generálnímu sekretáři, případně dalším funkcionářům strany,

d) dává souhlas k návrhům generálního sekretáře na zařazení a na změnu zařazení u funkcí zástupce generálního sekretáře, vedoucí oddělení ústřední kanceláře a krajský tajemník,

e) předkládá jménem strany personální návrhy na celostátní úrovni,

f) jmenuje a odvolává předsedy odborných komisí zřízených celostátní konferencí,

g) schvaluje organizaci ústřední kanceláře a mzdový předpis,

h) na návrh předsedy strany doporučuje předsednictvu strany jmenování a odvolání generálního sekretáře,

i) rozhoduje o konečném pořadí na kandidátních listinách do Poslanecké sněmovny na základě výsledků primárních voleb a uzavřených koaličních dohod. Změnu pořadí oproti výsledkům primárních voleb musí celostátní výbor předem zdůvodnit a projednat s krajskými výbory,

j) rozhoduje o nominaci kandidátů do jednotlivých obvodů při volbách do Senátu na základě výsledků primárních voleb a uzavřených koaličních dohod. Návrh, který by byl v rozporu s výsledkem primárních voleb, musí celostátní výbor předem zdůvodnit a projednat s krajským výborem,

k) realizuje volební a povolební koalice.

(3) Celostátní výbor rozhoduje ve všech dalších záležitostech, ve kterých je třeba rozhodnout před nejdříve možným zasedáním celostátní konference. Takové rozhodnutí musí být předloženo prvnímu následujícímu zasedání celostátní konference k dodatečnému schválení.

§ 18

Celostátní konference

(1) Celostátní konference je nejvyšším orgánem strany mezi sjezdy. Má všeobecnou působnost a odpovědnost za činnost strany. Schází se podle potřeby nejméně třikrát do roka, je tvořena celostátním výborem strany, zástupci krajských organizací volenými na krajských konferencích dle klíče stanoveného celostátní konferencí v závislosti na počtu členů v jednotlivých krajských organizacích a schválených sjezdem, všemi poslanci, senátory Parlamentu ČR a poslanci Evropského parlamentu, kteří jsou členy strany.

(2) Celostátní konference realizuje usnesení sjezdu, řídí činnost strany v období mezi sjezdy a rozhoduje ve všech záležitostech, které nejsou těmito stanovami výslovně vyhrazeny jiným orgánům. Celostátní konference schvaluje postoj strany k zásadním politickým otázkám a schvaluje zprávy celostátního předsednictva a celostátního výboru.

(3) Celostátní konference rozhoduje o svolání sjezdu, navrhuje jeho program a předkládá zprávu o politické, organizační a finanční činnosti strany, zprávu o plnění usnesení sjezdu a o vyřízení všech návrhů vzešlých na sjezdu a přidělených sjezdem

k vyřízení; organizačně zajišťuje přípravu sjezdu.

(4) Celostátní konference plní zejména tyto další úkoly:

a) schvaluje roční rozpočet a roční uzávěrku strany,

b) zřizuje a ukončuje činnost odborných komisí,

(c) určuje klíč pro volbu členů celostátní konference na krajských konferencích v závislosti na počtu členů jednotlivých krajských organizací,

d) schvaluje jednací a organizační řád strany, příspěvkový řád, nominační řád, rozhodčí řád a statut celostátního rozhodčího sboru a celostátní revizní komise a směrnici pro hospodaření a účtování v KDU-ČSL,

e) bere na vědomí zprávy celostátní revizní komise a celostátního rozhodčího sboru,

f) určuje zmocněnce strany ve smyslu zákona o volbách do parlamentu,

g) jestliže se v průběhu funkčního období uvolní funkce místopředsedy, volí a odvolává ze svého středu nástupce do konce funkčního období.

(5) Celostátní konference má právo se účastnit s hlasem poradním předseda celostátního rozhodčího sboru, předseda celostátní revizní komise a krajských tajemníků.

§ 19

Krajské orgány strany

(1) Nejvyšším orgánem krajské organizace je krajská konference.

(2) Krajská konference je svolávána krajským výborem jedenkrát za dva roky, nejpozději do konce druhého kalendářního roku následujícího po roku konání poslední krajské konference, nebo požádá-li o to 1/3 místních organizací příslušné krajské organizace.

(3) Krajské konference se zúčastní s právem hlasovacím členové celostátní konference z kraje, členové krajského výboru a delegáti zvolení podle klíče, který určí krajský výbor.

(4) Krajská konference projednává zejména:

a) zprávu předsedy krajského výboru,

b) zprávu o činnosti klubu zastupitelů krajů,

c) finanční zprávu a další zprávy, případně návrhy vzešlé na konferenci.

(5) Krajská konference dále:

a) hodnotí dosavadní činnost a stanoví základní politické úkoly krajské organizace na příští období a určuje způsob jejich plnění,

b) stanoví počet místopředsedů, počet dalších členů krajského předsednictva a celkový počet členů krajského výboru,

c) volí a odvolává předsedu a místopředsedy krajské organizace, dále volí a odvolává členy krajského předsednictva a další členy krajského výboru, minimálně jednoho za okresní

organizaci a předsedu, čtyři členy a stejný počet náhradníků krajské revizní komise,

(d) volí své zástupce a náhradníky do celostátní konference v počtu určeném celostátní konferencí v závislosti na počtu členů krajské organizace.

(6) Krajské předsednictvo je výkonným orgánem krajského výboru. Schází se podle potřeby zpravidla jednou měsíčně. Skládá se z předsedy, místopředsedů, krajského tajemníka, až tří členů volených krajskou konferencí a předsedy klubu členů zastupitelstva kraje.

(7) Krajské předsednictvo zejména:

a) v době mezi zasedáními krajského výboru zajišťuje, kontroluje a koordinuje plnění úkolů uložených krajským výborem a vyššími stranickými orgány v krajské organizaci,

b) připravuje a svolává krajský výbor a podává zprávu o své činnosti,

c) operativně řeší politické otázky,

(8) Krajský výbor je nejvyšší orgán strany v kraji mezi krajskými konferencemi. Schází se podle potřeby nejméně čtyřikrát ročně a je tvořen krajským předsednictvem, členy volenými krajskou konferencí a členy klubu krajských zastupitelů, kteří jsou členy strany.

(9) Krajský výbor zejména:

a) řídí, kontroluje a koordinuje činnost všech organizačních složek strany v kraji,

b) svolává krajskou konferenci a pověřuje krajské předsednictvo jejím zajištěním, stanoví klíč pro počet delegátů na krajskou konferenci podle počtu členů okresních organizací,

c) sestavuje kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev krajů na základě výsledků primárních voleb,

d) navrhuje generálnímu sekretáři uzavření a rozvázání pracovního poměru zaměstnanců, kteří působí v kancelářích daného kraje, u okresních kancelářů vychází z návrhu příslušného okresního výboru,

e) jestliže se v průběhu funkčního období uvolní funkce předsedy nebo místopředsedy, volí a odvolává ze svého středu jejich nástupce do konce funkčního období,

f) na zasedání přizývá předsedu krajské revizní komise, případně další funkcionáře, kteří mají hlas poradní,

g) zajišťuje tok informací mezi ústředím strany a daným krajem,

h) navrhuje kandidáty do vyšších stranických funkcí,

i) řeší politické otázky ve vztahu k orgánům státní správy a samosprávy v daném kraji,

j) po konzultaci s předsednictvem strany předkládá jménem strany personální návrhy na krajské úrovni,

k) volí a odvolává členy příslušné nominační komise (viz nominační řád).

§ 20

Okresní orgány strany

(1) Okresní konference je nejvyšším orgánem okresní organizace strany.

(2) Okresní konferenci svolává okresní výbor jedenkrát za dva roky, nejpozději do konce druhého kalendářního roku následujícího po roku konání poslední okresní konference, nebo požádá-li o to nejméně 1/3 členů okresní organizace. Okresní konference se účastní s právem hlasovacím členové celostátní konference a členové krajského výboru z okresu, členové okresního výboru a delegáti, kteří jsou voleni v místních organizacích na základě klíče, který stanoví okresní výbor. Každá místní organizace musí mít zastoupení alespoň jedním delegátem. U okresních organizací, které mají méně jak 200 členů, okresní výbor klíč nestanovuje; v takové okresní organizaci jsou na okresní konferenci přizváni všichni členové.

(3) Okresní konference je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina delegátů. Není-li při stanoveném začátku jednání v okresní organizaci mající méně než 200 členů přítomna jejich nadpoloviční většina, je po půl hodině okresní konference schopna usnášení při přítomnosti alespoň 1/5 členů okresní organizace. Není-li přítomna ani 1/5 členů okresní organizace, musí se okresní konference opakovat v termínu, který určí okresní výbor.

(4) Okresní konference projednává zejména:

a) zprávu předsedy o činnosti okresního výboru,

b) výsledky stranické činnosti za uplynulé období, jedná o hlavních úkolech okresní organizace na příští období a určuje způsob jejich provádění,

(5) Okresní konference dále:

a) stanoví počet členů okresního výboru, případně může ustavit okresní předsednictvo,

b) volí a odvolává předsedu, místopředsedy a další členy okresního výboru, až do počtu 21; předsedu, dva členy a stejný počet náhradníků okresní revizní komise,

c) volí a odvolává delegáty a náhradníky na krajskou konferenci a delegáty a náhradníky na sjezd strany.

(6) Okresní výbor je nejvyšší orgán strany v okrese mezi dvěma okresními konferencemi. Schází se podle potřeby nejméně čtyřikrát do roka.

(7) Okresní výbor zejména:

a) řídí, kontroluje a koordinuje činnost všech místních organizací strany v okrese, b) svolává okresní konferenci a organizačně ji zajišťuje, stanoví klíč pro počet delegátů okresní konference,

c) navrhuje nebo podle předložených návrhů z místních organizací provádí výběr kandidátů na funkce ve vyšších stranických orgánech,

d) ke svému jednání přizývá předsedu okresní revizní komise, případně další funkcionáře, kteří se zúčastňují s hlasem poradním,

e) může ze svého středu zvolit předsedu nebo další funkcionáře jinak volené okresní konferencí, jestliže se funkce uvolní a není účelné svolávat okresní konferenci,

f) zajišťuje tok informací mezi krajem a daným okresem,

g) řeší politické otázky ve vztahu k orgánům státní správy, případně obecní samosprávy v daném okrese,

h) rozhoduje o zřízení dílčích organizací a důvěrnických skupin a jmenuje a odvolává příslušné důvěrníky,

i) může volit další členy okresního předsednictva,

j) dává předběžný souhlas k ustavení nové místní organizace,

k) volí a odvolává členy příslušné nominační komise (viz nominační řád).

(8) Okresní předsednictvo, je-li ustaveno, je výkonným orgánem okresního výboru. Skládá se z předsedy, místopředsedů a dalších členů. Schází se podle potřeby zpravidla jednou měsíčně. Realizuje usnesení okresního výboru. Další kompetence může na předsednictvo přenést okresní výbor svým usnesením.

§ 21

Místní orgány

(1) Výroční členská schůze je nejvyšším orgánem místní organizace. Schází se vždy před uplynutím funkčního období nebo požádá-li o to nejméně 1/3 členů místní organizace.

(2) Výroční členská schůze zejména:

a) projednává zprávu předsedy o činnosti výboru místní organizace,

b) hodnotí výsledky stranické činnosti za uplynulé období, jedná o hlavních úkolech místní organizace na příští období a určuje způsob jejich provádění,

c) stanoví počet členů výboru místní organizace,

d) volí a odvolává předsedu, místopředsedy a další členy výboru místní organizace,

e) volí a odvolává delegáty a náhradníky na okresní konferenci,

f) podává návrhy na delegáty na krajskou konferenci a sjezd strany.

(3) V místních organizacích, kde nejsou podmínky pro vytvoření výboru místní organizace, volí a odvolává výroční členská schůze, po předchozím souhlasu okresního výboru, pouze předsedu.

(4) Členská schůze je nejvyšším orgánem místní organizace mezi dvěma výročními členskými schůzemi. Schází se podle potřeby zpravidla dvakrát ročně. Hodnotí činnost výboru místní organizace. Může ze svého středu zvolit předsedu nebo další funkcionáře jinak volené výroční členskou schůzí, jestliže se funkce uvolní a není účelné svolávat výroční členskou schůzi.

(5) Výbor místní organizace je výkonným orgánem místní organizace. Schází se podle potřeby zpravidla šestkrát do roka. Je nejméně tříčlenný a skládá se z předsedy, jednatele, hospodáře, případně místopředsedů a dalších funkcionářů.

(6) Výbor místní organizace zejména:

a) připravuje a svolává výroční členskou schůzi, členskou schůzi a ostatní akce místní organizace,

b) přijímá členy KDU-ČSL,

c) sestavuje kandidátní listiny do místního zastupitelstva,

d) projednává usnesení vyšších stranických orgánů a činí opatření k jejich splnění v místní organizaci,

e) předkládá návrhy kandidátů na funkce ve vyšších orgánech,

f) uzavírá volební a povolební koalice.

(7) Místní organizace se může dále členit na dílčí organizace, které působí v části obce, pokud je to účelné vzhledem ke struktuře a velikosti obce nebo povaze členské základny. Dílčí organizace ustavuje výroční členská schůze po rozhodnutí příslušného okresního výboru. Dílčí organizace vykonávají pravomoci svěřené jim výroční členskou schůzí.

(8) V obcích, kde není zřízena místní organizace, může okresní výbor ustavit důvěrnickou skupinu. Do čela důvěrnických skupin jsou okresními výbory jmenováni důvěrníci. Ustanovení odst. 1 - 5, se na činnost důvěrnických skupin použijí přiměřeně.

(9) Výroční členská schůze a členská schůze je usnášenischopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Není-li při stanoveném začátku jednání přítomna nadpoloviční většina členů, je po půl hodině výroční, popř. členská schůze schopna usnášení při přítomnosti alespoň 1/5 členů místní organizace. Není-li přítomna ani 1/5 členů místní organizace a je třeba přijmout usnesení nebo provést volby, opakuje se výroční nebo členská schůze v termínu, který určí výbor místní organizace.

§ 22

(1) Funkční období všech stranických orgánů, volených funkcionářů, delegátů okresních a krajských konferencí a delegátů sjezdu je čtyřleté a končí novou volbou.

(2) Každá funkce zaniká dle odst.1 i tehdy, jestliže byla funkce nastoupena v průběhu funkčního období.

(3) K ustavení nově zvoleného orgánu musí dojít neprodleně po nové volbě. Funkcionáři jsou povinni řádně předat funkce včetně dokumentace a inventáře do jednoho měsíce svým nástupcům.

(4) Jestliže po konferencích či výroční členské schůzi nedojde k ustavení některého z orgánů strany, stanoví nadřízený orgán přiměřenou lhůtu k jeho ustavení. Pokud tato lhůta uplyne bez výsledku, přechází právo ustavit orgán na orgán nadřízený.

(5) Vyhlásování lhůt se řídí vnitrostranickými normami.

§ 23

(1) Usnesení vyššího stranického orgánu jsou závazná pro stranické orgány jemu podřízené a musí jimi být plněna.

(2) Vyšší stranické orgány mohou rozhodnout o svolání orgánů nižších, případně tyto orgány svolat.

(3) Každý stranický orgán informuje svůj výše postavený územní orgán o svých schůzích, zasedáních a dalších akcích. Výše postavený územní orgán je oprávněn vyslat své zástupce na schůze a zasedání orgánů nižších.

§ 24

Předseda strany

(1) Předseda strany stojí v čele celé strany. Svolává předsednictvo strany, celostátní výbor a celostátní konferenci a předsedá jim. Je oprávněn se zúčastnit všech zasedání orgánů celé strany; pokud není členem příslušného orgánu, vystupuje s hlasem poradním.

(2) Předseda strany je oprávněn činit veškerá opatření, která se mu jeví jako nezbytná a neodporují stanovám.

(3) Předseda strany navrhuje jmenování a odvolání generálního sekretáře.

(4) Na postavení předsedů krajských a okresních organizací se ustanovení předchozích odstavců použije přiměřeně.

(5) Předsedové stranických organizací a orgánů mohou dle svého uvážení na jednání organizace nebo orgánu, kterému předsedají, přizvat další členy strany s hlasem poradním.

§ 25

Místopředsedové

První místopředseda strany zastupuje předsedu strany. Celostátní výbor určuje náplň působnosti jednotlivých místopředsedů.

§ 26

Generální sekretář

(1) Generální sekretář je zaměstnanec strany. Nesmí vykonávat žádnou další placenou funkci ve straně, ve státní správě a samosprávě. Jsou mu podřízeni všichni zaměstnanci strany.

(2) Generální sekretář:

a) řídí činnost ústřední kanceláře strany a aparátu strany,

b) zajišťuje realizaci usnesení sjezdu, celostátní konference, celostátního výboru a předsednictva strany,

c) odpovídá za programovou náplň činnosti aparátu strany,

d) je oprávněn se zúčastnit všech zasedání všech orgánů strany; pokud není členem orgánu, jehož jednání se účastní, vystupuje s hlasem poradním,

e) uzavírá a rozvazuje pracovní poměr se zaměstnanci ústřední kanceláře a na návrh příslušných krajských výborů se zaměstnanci, kteří působí v krajské a okresních kancelářích daného kraje (viz § 19, odst. 9, písm. d). Zástupce generálního sekretáře, vedoucí oddělení ústřední kanceláře a krajské tajemníky zařazuje do funkcí po předchozím souhlasu Celostátního výboru KDU-ČSL (viz § 17, odst. 2, písm. d)

f) na návrh poslaneckých klubů uzavírá a rozvazuje pracovní poměr s pracovníky poslaneckých klubů,

g) jedná jménem strany v majetkových, hospodářských, pracovních a právních vztazích, pokud není stanovami stanoveno jinak,

h) navrhuje směrnice pro hospodaření a účtování v KDU-ČSL, mzdový předpis, organizační řád strany,

(3) Na postavení krajských a okresních tajemníků se ustanovení předchozího odstavce použije přiměřeně.

§ 27

Sestavování kandidátek

(1) Kandidátky do místních zastupitelstev sestávají výbory místní organizace strany po projednání na členské schůzi. Pokud v místě není místní organizace strany, může kandidátku do místních zastupitelstev sestavit okresní výbor strany. Kandidátku do městských zastupitelstev územně členěných měst sestavují městské výbory z návrhů dílčích organizací.

(2) Kandidáty do zastupitelstev krajů, Poslanecké sněmovny, Senátu a Evropského parlamentu navrhuji členové a orgány strany.

(3) Sestavování pořadí na kandidátních listinách do zastupitelstev krajů, Poslanecké sněmovny, Senátu a Evropského parlamentu předchází vnitrostranická volba (primární volby).

(4) Krajský výbor rozhoduje o konečném pořadí na kandidátních listinách do zastupitelstev krajů na základě výsledků primárních voleb a uzavřených koaličních dohod. Změnu pořadí oproti výsledkům primárních voleb musí celostátní výbor předem zdůvodnit a projednat s okresními výbory.

(5) Kandidátní listiny při volbách do Poslanecké sněmovny, Senátu a Evropského parlamentu sestavuje celostátní výbor na základě primárních voleb a uzavřených koaličních dohod. Změnu pořadí oproti výsledkům primárních voleb musí celostátní výbor předem zdůvodnit a projednat s krajskými výbory.

(6) Pravidla primárních voleb kandidátů (Nominační řád primárních voleb) schvaluje celostátní konference.

§ 28 - Vypuštěn

§ 29

Zásady hospodaření

(1) KDU-ČSL jako celek je samostatnou právníkou osobou. Za své závazky odpovídá celým svým majetkem. Strana hospodářší na základě schváleného ročního rozpočtu.

(2) Příjem strany jsou:

- a) příspěvky ze státního rozpočtu a z rozpočtů krajů a obcí, stanoví-li tak zákon,
 - b) členské příspěvky vybírané na základě příspěvkového řádu,
 - c) dary,
 - d) příjmy z pronájmu movitého a nemovitého majetku,
 - e) úroky z vkladů,
 - f) příjmy z prodeje movitého a nemovitého majetku,
 - g) příjmy z pořádání politických, vzdělávacích, kulturních, společenských, sportovních a rekreačních akcí, z tombol,
 - h) půjčky a úvěry.
- (3) Při hospodaření a účetnictví se strana řídí zákony České republiky. Účetní evidenci o hospodaření s příspěvkem ze státního rozpočtu vede strana odděleně.
- (4) Hospodaření a účtování ve straně se řídí Směrnicí pro hospodaření a účtování v KDU-ČSL.

§ 30

Parlamentní kluby

- (1) Parlamentní kluby koordinují činnost a práci poslanců a senátorů.
- (2) Parlamentní klub reprezentuje a jeho mluvčím na veřejnosti je předseda klubu nebo klubem pověřený poslanec či senátor.
- (3) Právo účastnit se zasedání parlamentních klubů mají členové celostátního výboru.

§ 31

Pro jednání klubů v Evropském parlamentu a zastupitelstvech krajů platí ustanovení § 30 obdobně.

§ 32

Revizní komise

- (1) KDU-ČSL zřizuje celostátní revizní komisi, krajské a okresní revizní komise, které kontrolují finanční, hospodářskou a správní činnost strany.
- (2) Předsedové, členové a náhradníci revizních komisí nesmí vykonávat žádnou další funkci ve straně na stejné a vyšší úrovni, ani nesmí být zaměstnanci strany.
- (3) Celostátní revizní komise se řídí ve své činnosti statutem, který schvaluje celostátní konference.
- (4) Předseda celostátní revizní komise se účastní zasedání celostátní konference

s hlasem poradním, podává zprávu o své činnosti a předkládá ke schválení potřebné návrhy a opatření. Zprávu o činnosti předkládá rovněž sjezdu.

(5) Předsedové krajských a okresních revizních komisí se účastní zasedání příslušných výborů s hlasem poradním, podávají zprávu o své činnosti a předkládají ke schválení potřebné návrhy a opatření. Zprávu o činnosti předkládají rovněž příslušné konferenci.

§ 33

Celostátní rozhodčí sbor

- (1) KDU-ČSL zřizuje celostátní rozhodčí sbor. Sjezd volí a odvolává předsedu celostátního rozhodčího sboru a další čtyři členy a stejný počet náhradníků. Předseda musí mít ukončené právnícké vzdělání.
- (2) Celostátní rozhodčí sbor zejména:
 - a) rozhoduje ve sporech mezi členy strany, orgány a jednotlivými články strany,
 - b) je odvolacím orgánem strany a jeho rozhodnutí je konečné,
 - c) podává závazný výklad stanov,
 - d) rozhoduje o souladu vnitrostranických norem se stanovami strany.
- (3) Předseda a členové celostátního rozhodčího sboru nesmí být zaměstnanci strany nebo členy celostátní konference. V pochybnostech o nepodjatosti některého z nich při projednávání konkrétní věci rozhoduje tento orgán podle zásad platných v občanském soudním řízení.
- (4) Celostátní rozhodčí sbor se řídí ve své činnosti rozhodčím řádem a statutem, které schvaluje celostátní konference.
- (5) Předseda celostátního rozhodčího sboru podává zprávu o činnosti celostátní konferenci strany a předkládá ke schválení potřebné návrhy a opatření. Zprávu o činnosti rovněž předkládá sjezdu.

§ 34

Aparát strany

Aparát strany se ve své činnosti a vztahu k voleným orgánům strany řídí Organizačním řádem KDU-ČSL.

§ 35

Kooptace

Uvolní-li člen v některém z volených orgánů strany funkci před skončením funkčního období, kterou není možno obsadit náhradníkem a nestanoví-li stanovy jinak, lze přistoupit ke kooptaci. Kooptovaný člen je zvolen nadpoloviční většinou všech zbývajících členů tohoto orgánu strany. Takto lze kooptovat nejvýš jednu čtvrtinu zvolených členů.

§ 36

Nutné změny stanov

Celostátní konference může změnit nebo doplnit stanovy strany jen v případě, že vzniklou situaci nelze vyřešit ani na základě výkladu podaného celostátním rozhodčím sborem. Změna nebo doplněk musí být schválena dvoutřetinovou většinou všech členů celostátní konference strany a celostátním rozhodčím sborem. Tato změna nebo doplněk podléhá dodatečnému schválení nadcházejícím sjezdem.

§ 37

- (1) Ustanovení stanov a další schválené vnitrostranické normy jsou závazné pro všechny členy a organizační složky strany.
- (2) Základními vnitrostranickými normami jsou:
 - a) Jednací řád KDU-ČSL,
 - b) Organizační řád KDU-ČSL,
 - c) Nominační řád primárních voleb KDU-ČSL,
 - d) Statut Celostátního rozhodčího sboru KDU-ČSL,
 - e) Statut Celostátní revizní komise KDU-ČSL,
 - f) Zásady jednání v parlamentních klubech KDU-ČSL,
 - g) Statut Programové rady a Odborných komisí KDU-ČSL,
 - h) Směrnice pro hospodaření a účtování v KDU-ČSL,
 - i) Mzdový předpis KDU-ČSL,
 - j) Příspěvkový řád KDU-ČSL.
- (3) Základní programové dokumenty KDU-ČSL schvaluje Sjezd nebo Celostátní konference.

§ 38

Přechodná a závěrečná ustanovení

- (1) Ruší se Stanovy KDU-ČSL přijaté na Sjezdu KDU-ČSL ve dnech 8.-9. 11. 2003 v Ostravě.
- (2) Účinnost stanov je dnem registrace.

Toto znění stanov schválila Celostátní konference KDU-ČSL na svých zasedáních konaných ve dnech 19. a 30. března 2005 v Praze.

V. Stanovy Strany zelených
(platné od 25. září 2005)

Stanovy Strany zelených

Tyto stanovy byly přijaty sjezdem SZ konaným v Táboře dne 27. září 2003. Stanovy SZ jsou zveřejněny ve znění změn, které přijaly sjezdy Strany zelených v Praze Vršovcích dne 11. prosince 2004 a v Pardubicích dne 25. září 2005.

- [Článek 1: Úvodní ustanovení](#)
- [Článek 2: Programové cíle](#)
- [Článek 3: Podmínky členství](#)
- [Článek 4: Vznik členství](#)
- [Článek 5: Přestup do jiné ZO](#)
- [Článek 6: Členská práva a povinnosti](#)
- [Článek 7: Zánik členství](#)
- [Článek 8: Přerušování členství](#)
- [Článek 9: Čestné členství](#)
- [Článek 10: Příznivci SZ](#)
- [Článek 11: Pořádková opatření](#)
- [Článek 12: Organizační struktura](#)
- [Článek 13: Základní organizace](#)
- [Článek 14: Městská organizace](#)
- [Článek 15: Krajská organizace](#)
- [Článek 16: Sjezd](#)
- [Článek 17: Republiková rada](#)
- [Článek 18: Předsednictvo](#)
- [Článek 19: Předseda strany a místopředsedové](#)
- [Článek 20: Hlavní manažer](#)
- [Článek 21: Jednání jménem Strany zelených](#)
- [Článek 22: Revizní orgány](#)
- [Článek 23: Rozhodčí a smírčí orgány](#)
- [Článek 24: Odborné sekce](#)
- [Článek 25: Zásady hospodaření](#)
- [Článek 26: Vnitrostranické referendum](#)
- [Článek 27: Zánik strany](#)
- [Článek 28: Společná ustanovení](#)
- [Článek 29: Seznam použitých zkratk](#)
- [Článek 30: Přejídná a zmocňovací ustanovení](#)
- [Článek 31: Platnost](#)

[nahoru](#)

ČLÁNEK 1

Úvodní ustanovení

1. Název politické strany je "Strana zelených".
2. Zkratka je "SZ".
3. Sídlem Strany zelených je Praha, Murmanská 13/1246, PSČ 100 00, Praha10.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 2

Programové cíle

1. Strana zelených při řešení společenských problémů na první místo klade hledisko kvality života a svou politikou usiluje o uskutečnění vize ekologické demokracie u nás, v Evropě i ve světě.
2. Ekologická demokracie vychází z politické tradice humanismu a demokracie. Je to společenský systém, který úzkostlivě chrání lidská a občanská práva a vyznačuje se ekologickou udržitelností, dobrou vzdělaností, kulturní vospělostí, sociální citlivostí,

politickou otevřeností a hospodářskou stabilitou.

3. Strana zelených si zejména klade za cíl svou politikou prosazovat:

- a) vybudování ekologicky a sociálně udržitelné společnosti
- b) co nevyšší kvalitu demokracie s co největší mírou zapojení veřejnosti do rozhodování,
- c) důsledné dodržování mezinárodních smluv o lidských právech,
- d) ochranu práv sociálních, etnických, kulturních i jiných menšin,
- e) rovnoprávnost mužů a žen,
- f) globální odpovědnost a solidaritu vůči potřebným zemím,
- g) sociální spravedlnost a sociální solidaritu,
- h) zvyšování vzdělanosti a kulturnosti

[nahoru](#)

ČLÁNEK 3

Podmínky členství

1. Členem strany může být každý občan České republiky, který:

- a) je starší 18 let,
- b) je plně způsobilý k právním úkonům,
- c) není členem jiné politické strany nebo politického hnutí,
- d) souhlasí s programovými cíli Strany zelených (SZ),
- e) nebyl ze strany vyloučen; na návrh základní organizace, u níž uchazeč podal přihlášku, může předsednictvo SZ (PSZ) udělit výjimku z této podmínky.

2. Do přihlášky zájemce o členství uvede:

- a) osobní údaje, které jsou předmětem evidence,
- b) zda byl v minulosti členem Lidových milicí, pracovníkem či spolupracovníkem StB,
- c) zda se v minulosti ucházel o členství v SZ a zda byl členem SZ,
- d) časově upřesněné členství v jiných politických stranách a hnutích, včetně funkcí, které v nich zastával, a to i v zahraničí,
- e) zda byl pravomocně odsouzen za trestný čin,
- f) zda je trestně stíhán.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 4

Vznik členství

1. Členství ve straně vzniká podepsáním vyplněné přihlášky, přijetím členskou schůzí ZO a zaplacením členského příspěvku dle hospodářského řádu (HŘ). Přihlášku podává uchazeč o členství u kterékoli základní organizace (ZO), zpravidla však podle místa trvalého pobytu, do rukou předsedy ZO. Současné podání přihlášky u dvou různých ZO je nepřipustné.

2. Uchazeč o členství se dostaví na přijímací členskou schůzi. Pokud tak neučiní, nelze o jeho žádosti rozhodnout. Hlasování o přijetí uchazeče za člena probíhá v jeho osobní nepřítomnosti, pokud příslušná členská schůze jednomyslně neurčí jinak. Přihlášku, která nesplňuje náležitosti uvedené v článku 3 bodě 2) členská schůze neprojedná.

3. Předseda vyznačí na přihlášce, kterou projednala členská schůze, rozhodnutí o přijetí či nepřijetí uchazeče. Přihlášku poté odešle ve lhůtě 15 dnů do hlavní kanceláře SZ (HK). Kopii přihlášky si ponechá ZO k archivaci. HK nového člena zapíše do evidence členů, a vystaví mu členský průkaz, který do 15 dnů od data zapsání do evidence členů zašle přímo na jeho adresu. Přihláška nepřijatého uchazeče se ukládá v HK k archivaci.

4. Dokladem o členství je členský průkaz a potvrzení o úhradě členských příspěvků pro dané období.

5. Do 60 dnů po vzniku členství může každý člen strany podat námitku proti přijetí k Rozhodčímu a smířčímu orgánu SZ (RSO) prostřednictvím revizního orgánu, který bez zbytečného odkladu uvědomí příslušnou ZO.

6. Proti rozhodnutí o nepřijetí má uchazeč o členství právo odvolat se ve lhůtě 15 dnů k příslušné krajské revizní komisi SZ. Ta přezkoumá, zda nebyly při přijímání uchazeče porušeny vnitřní předpisy SZ a poté buď původní rozhodnutí potvrdí nebo pověří radu KO, aby určila jinou ZO, která pak na základě všech zjištěných skutečností rozhodne o přijetí člena s konečnou platností.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 5

Přestup do jiné ZO

1. K přestupu člena do ZO, která nepůsobí v místě jeho trvalého pobytu, je nutný souhlas cílové ZO s tímto přestupem a vyjádření výchozí ZO.
2. Při přestupu do ZO v místě trvalého pobytu člena není souhlas cílové ZO nutný, ta vezme přestup pouze na vědomí.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 6

Členská práva a povinnosti

1. Člen strany má právo:

- a) volit a být volen do všech orgánů strany,
- b) vyjadřovat na půdě strany své názory na politiku strany a činnost jejích orgánů a funkcionářů, obhajovat i menšinové názory,
- c) vystupovat ve straně s politickou iniciativou a tím se podílet na vytváření stranické politiky a jejího programu na příslušné úrovni,
- d) obracet se na stranické orgány s návrhy, dotazy a stížnostmi, požadovat na ně odpověď a na písemné dotazy obdržet do 15 dnů písemnou odpověď; pokud je perioda zasedání stranického orgánu delší než 15 dnů, pak v téže lhůtě obdržet alespoň písemné potvrzení přijetí podnětu, v tomto případě má člen právo obdržet odpověď ve lhůtě odpovídající periodě zasedání stranického orgánu,
- e) být přítomen bez práva účastnit se rozpravy a rozhodování na jednání jakéhokoliv stranického orgánu, pokud toto jednání nebude prohlášeno za neveřejné,
- f) odstoupit z funkce, do níž byl zvolen; odstoupení musí být podáno písemnou formou orgánu, jehož byl členem a orgánu, který ho funkcí pověřil,
- g) odvolávat se ve sporech k RSO.

2. Člen strany má povinnost:

- a) spolupracovat na uskutečňování cílů strany a prosazování jejího programu,
- b) řídit se programovými cíli a dodržovat vnitřní předpisy strany,
- c) podílet se dle svého nejlepšího vědomí a svědomí na uskutečňování politiky strany,
- d) účastnit se jednání stranických orgánů, jejichž je členem,
- e) dbát o dobré jméno strany, získávat jí podporu na veřejnosti,
- f) dbát zásad dobrých mezilidských vztahů,
- g) platit řádně členské příspěvky ve stanovené lhůtě a výši,
- h) zodpovídat se z výkonu svých stranických funkcí a působení v zastupitelském sboru tomu orgánu, který ho do funkce zvolil, navrhl nebo který ho funkcí pověřil,
- i) nakládat s majetkem strany s péčí dobrého hospodáře v souladu s vnitřními předpisy strany a s obecně závaznými právními předpisy,
- j) oznamovat ZO a HK změny osobních údajů, které jsou předmětem evidence, a to ve lhůtě 30 dnů,
- k) poskytovat součinnost orgánům SZ při plnění jejich úkolů,
- l) respektovat rozhodnutí a usnesení SZ

[nahoru](#)

ČLÁNEK 7

Zánik členství

1. Členství bez dalšího zaniká:

- a) úmrtím,

- b) prohlášením za mrtvého
- c) písemným prohlášením o vystoupení,
- d) ztrátou způsobilosti k právním úkonům,
- e) vstupem do jiné politické strany nebo hnutí,

2. Členství dále zaniká rozhodnutím příslušného orgánu o vyloučení.

3. Členství zaniká také vyškrtnutím základní organizací a v případě její nečinnosti vyšším orgánem strany, jestliže člen nezaplatil členské příspěvky do stanoveného termínu a od upozornění ani ve lhůtě 3 měsíců.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 8

Přerušeni členství

1. Člen může požádat příslušnou ZO o přerušeni členství. Žádost o přerušeni členství podává člen písemnou formou. O žádosti rozhoduje členská schůze ZO.

2. Rozhodnutí se žadateli a HK zašle nejpozději do 15 dnů.

3. Pominou-li důvody, pro které žádal člen o přerušeni členství, oznámí tuto skutečnost písemně předsedovi příslušné ZO. Členství se pak automaticky obnovuje k datu, kdy bylo toto oznámení doručeno.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 9

Čestné členství

1. Sjezd může udělit čestné členství ve straně osobě, která se významnou měrou přičinila o naplňování jejích idejí.

2. Sjezd může čestné členství odebrat.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 10

Příznivci SZ

1. Příznivcem strany může být:

- a) každý občan České republiky starší 15 let,
- b) cizí státní příslušník žijící v České republice, starší 15 let,
- c) fyzická osoba bez státní příslušnosti, starší 15 let,
- d) právnická osoba; v tomto případě je nutný souhlas PSZ.

2. Příznivec strany vyplní registrační formulář, který odevzdá předsedovi kterékoliv ZO. Ten jej poté zašle do HK, kopii formuláře archivuje ZO.

3. Příznivec strany má právo:

- a) být pravidelně informován o činnosti strany,
- b) zúčastnit se jednání všech orgánů strany bez práva účastnit se rozpravy a rozhodování, pokud toto jednání nebude prohlášeno za neveřejné nebo pokud příslušný orgán nerozhodne o tom, že mu přístup na jednání bude odepřen.

4. Příznivec strany má povinnost:

- a) svým jednáním podporovat SZ a její programové cíle
- b) dbát o dobré jméno strany,

5. Registrace příznivce strany zaniká:

- a) úmrtím,
- b) prohlášením za mrtvého

- c) doručení písemné žádosti o zrušení registrace příznivce strany do HK či ZO, u které byl podán registrační formulář,
- d) vymazáním registrace v případě, že příznivec strany svým jednáním hrubě anebo opakovaně porušil povinnosti příznivce SZ (viz výše). O vymazání registrace rozhoduje PSZ na návrh kteréhokoliv stranického orgánu. Proti tomuto rozhodnutí se příznivec strany může odvolat k RR. Toto odvolání nemá odkladný účinek a rozhodnutí RR je konečné. Rozhodnutí o vymazání registrace musí být příznivci strany doručeno v písemné formě,
- e) vstupem příznivce do SZ

[nahoru](#)

ČLÁNEK 11

Pořádková opatření

1. Jestliže člen nebo organizační jednotka poruší vnitřní předpisy SZ, příslušný orgán mu (jí) písemným rozhodnutím uloží pořádkové opatření.
2. Podnět k uložení pořádkového opatření podává kterýkoliv člen nebo organizační jednotka nebo orgán strany, a to orgánu příslušnému rozhodovat o pořádkovém opatření nebo reviznímu orgánu na téže úrovni, není-li dále stanoveno jinak.
3. Pořádková opatření jsou:
 - a) napomenutí
 - b) zbavení funkce
 - c) pozastavení členství
 - d) vyloučení
 - e) pozastavení činnosti organizační jednotky SZ
 - f) zrušení organizační jednotky SZ
4. Napomenutí ukládá členovi příslušná Rada ZO nebo na návrh revizního orgánu vyšší výkonný orgán.
5. Funkce může člena SZ zbavit orgán, který jej do funkce ustanovil nebo na návrh revizního orgánu .vyšší výkonný orgán
6. Členství může být členovi pozastaveno rozhodnutím PSZ tehdy, je-li podán návrh na jeho vyloučení. Toto rozhodnutí musí nejpozději do 60 dnů od okamžiku pozastavení členství potvrdit ÚRK, jinak se členství marným uplynutím této lhůty obnovuje. V době pozastavení členství člen nemá právo volit a být volen do orgánů strany, je však povinen dodržovat povinnosti člena strany.
7. O vyloučení člena rozhoduje členská schůze příslušné ZO. Na návrh ÚRK může člena vyloučit RR.
8. Člena lze vyloučit:
 - a) pokud svým jednáním závažným způsobem poškodil zájmy SZ
 - b) porušoval-li opakovaně nebo porušil zvláště hrubým způsobem vnitřní předpisy SZ
 - c) v případě pravomocného odsouzení za úmyslný trestný čin;
9. Zájmy strany poškodí svým jednáním závažným způsobem ten, kdo:
 - a) se stane členem organizace, která je zaměřena proti SZ nebo jejíž cíle jsou v rozporu s programovými cíli SZ, nebo ten, kdo se zapojí do činnosti, která je proti SZ zaměřena nebo která je v rozporu s programovými cíli SZ,
 - b) vybízí k porušování zásad uvedených v Listině základních práv a svobod nebo mezinárodních úmlouvách o ochraně lidských práv, jimiž je Česká republika vázána,
 - c) jako člen orgánu veřejné moci opakovaně porušuje Listinu základních lidských práv nebo mezinárodní úmluvy o ochraně lidských práv, jimiž je Česká republika vázána, anebo je hrubým způsobem poruší,
 - d) porušil etický kodex voleného zastupitele či člena parlamentu za SZ,

- e) jedná neoprávněně jménem strany,
- f) neoprávněně si přivlastní majetek strany nebo stranu závažně poškodí svým hospodařením, a to i z nedbalosti,
- g) jako funkcionář jedná opakovaně anebo závažným způsobem v rozporu se závazným usnesením stranického orgánu,
- h) kandiduje za jinou politickou stranu nebo hnutí, či kandiduje jako nezávislý kandidát na kandidátce jiné politické strany nebo hnutí, a to pokud k tomu došlo bez souhlasu předsednictva
- i) v přihlášce do SZ uvedl nepravdivé údaje, které byly v rozporu s podmínkami členství

10. Organizační jednotce SZ může být rozhodnutím PSZ pozastavena činnost tehdy, je-li podán návrh na zrušení organizační jednotky. Toto rozhodnutí musí nejpozději do 60 dnů od okamžiku pozastavení činnosti potvrdit ÚRK, jinak se činnost org. jednotky po uplynutí této lhůty obnovuje. V době pozastavení činnosti může org. jednotka činit úkony pouze se souhlasem nejbližšího nadřazeného výkonného orgánu.

11. Rozhodnutí o uložení pořádkového opatření musí být odůvodněno a doporučeně zasláno na adresu toho, komu se ukládá, do 15 dnů od rozhodnutí. V případech pozastavení činnosti org. jednotky a zrušení org. jednotky se rozhodnutí zasílá na adresu předsedy org. jednotky.

12. Proti rozhodnutí o uložení pořádkového opatření je přípustné odvolání k RSO na stejném nebo vyšším organizačním stupni vzhledem k orgánu, který opatření uložil, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Odvolání nemá odkladný účinek.

13. Nevyzvedne-li si adresát doporučenou zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

14. Postup při rozhodování o pořádkových opatřeních upravuje rozhodčí a smírčí řád SZ.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 12

Organizační struktura

1. Územní organizační struktura

- a) místní úroveň (městská)
- b) krajská úroveň
- c) republiková úroveň

2. Organizační jednotky

- a) základní organizace-ZO, městské organizace-MO
- b) krajské organizace-KO

3. Plenární orgány:

- a) členská schůze ZO (městská konference)
- b) krajská konference
- c) sjezd

4. Výkonné orgány

- a) rada ZO (rada MO)
- b) rada KO
- c) republiková rada
- d) předsednictvo

5. Revizní orgány

- a) revizor (revizor MO)
- b) revizní komise KO

c) ústřední revizní komise

6. K prosazování zájmů SZ mohou jednotlivé ZO vytvářet lokální sdružení. Tato sdružení nejsou součástí organizační struktury SZ a jejich vnitřní uspořádání je věcí jejich vzájemné dohody.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 13

Základní organizace

1. Používá se zkratka "ZO".

2. Jsou základním článkem SZ, jsou součástí KO a odpovídají za činnost SZ v místě působnosti. ZO se zakládají v obcích a v obvodech či částech statutárních měst. Vznik dvou základních organizací v jedné obci nebo v jednom obvodu či části statutárního města je vyloučen.

3. ZO je tvořena minimálně třemi členy SZ.

4. ZO je založena ustavující schůzí. K jejímu uskutečnění je třeba minimálně tři členů SZ. Na ustavující schůzi je vždy zvolen předseda ZO, revizor ZO a pokladník ZO, přičemž kumulace funkcí není přípustná. Podle počtu členů, přítomných na ustavující schůzi, jsou pak zvoleni místopředseda ZO a členové rady ZO. Předseda nově založené ZO je povinen nejpozději do 15 dnů od konání ustavující schůze odeslat kopii zápisu či usnesení a prezenční listiny z ustavující schůze HK s předsedovi KO. Jestliže budou všechny výše uvedené dokumenty v pořádku, zapíše HK nejpozději do 15 dnů od obdržení dokumentů nově vzniklou ZO do evidence a vyrozumí o tom písemně předsedu ZO a předsedu KO. ZO se pak považuje za ustavenou ke dni zápisu do evidence. Jestliže budou zápisu do evidence bránit zásadní nedostatky, chybějící, neúplný nebo nečitelný zápis či usnesení nebo chybějící prezenční listina, vyrozumí HK o tomto stavu písemně předsedu ZO a předsedu KO nejpozději do 15 dnů od obdržení dokumentů a vyzve předsedu ZO k odstranění či nápravě nedostatků. Jestliže tak předseda ZO neučiní do 30 dnů od obdržení výzvy považuje se ZO za neustavenou.

5. Příjmy ZO jsou určeny hospodářským řádem. Zásady hospodaření ZO určuje hospodářský řád a obecně závazné právní předpisy. ZO sestavuje vlastní rozpočet, podle kterého hospodaří s majetkem svěřeným do jejího užívání.

6. Základní organizace reprezentuje stranu a jedná jejím jménem pouze v rozsahu své působnosti stanovené vnitřními předpisy SZ.

7. Nejvyšším orgánem ZO je členská schůze, členskou schůzi tvoří všichni členové a zastupitelé zvolení za SZ na místní úrovni, jsou-li členy SZ.

8. Členská schůze ZO:

a) volí a odvolává předsedu, místopředsedu a další členy rady ZO,

b) volí a odvolává revizora a pokladníka,

c) rozhoduje o přijetí nových členů,

d) rozhoduje o vyloučení člena,

e) rozhoduje o přerušení členství,

f) schvaluje zprávu předsedy o činnosti ZO a zprávu pokladníka a revizora,

g) projednává a schvaluje plán činnosti ZO,

h) projednává a rozhoduje o opatřeních navržených revizorem,

i) navrhuje a volí kandidáty včetně pořadí do voleb samosprávných orgánů na úrovni obce,

j) navrhuje a volí delegáty a náhradníky na krajskou konferenci, podle klíče určeného RKO,

- k) navrhuje a volí delegáty a náhradníky na řádné a mimořádné sjezdy SZ
- l) stanovuje počet členů rady ZO,
- m) schvaluje rozpočet ZO a nutné rozpočtové změny.

9. Výkonným orgánem ZO je rada ZO, která

- a) řídí činnost ZO,
- b) navrhuje rozpočet ZO a nutné rozpočtové změny,
- c) navrhuje plán činnosti ZO.

10. V ZO, která má méně než 15 členů, může převzít působnost rady ZO předseda ZO, případně předseda ZO s místopředsedou.

11. Předseda ZO

- a) reprezentuje ZO,
- b) svolává schůze ZO a RZO a předsedá jim,
- c) předkládá schůzi ZO výroční zprávu,
- d) zasílá schválenou zprávu o hospodaření HK a KO.

12. Pokladník

- a) zodpovídá za svěřený majetek a řádné vedení jeho evidence
- b) podává schůzi ZO nejméně 1x za roku zprávu o hospodaření

13. Členská schůze ZO se schází nejméně jedenkrát za tři měsíce, rada ZO nejméně jedenkrát za měsíc.

14. ZO zaniká

- a) poklesne-li počet členů po dobu delší než tři měsíce pod 3 členy
- b) rozhodnutím členské schůze dle článku 27 odst.12
- c) rozhodnutím o zrušení org. jednotky dle článku 11 odst. 3) písmeno f)

[nahoru](#)

ČLÁNEK 14

Městská organizace

1. Používá se zkratka "MO"

2. MO může vzniknout jen ve statutárních městech členěných na části či obvody a je tvořena ZO v území statutárního města. MO vzniká přijetím dohody o jejím založení všemi ZO působícími v území statutárního města.

3. Je-li ve statutárním městě pouze jedna ZO, tvoří tato ZO zároveň i MO, v tom případě mají orgány ZO pravomoci orgánů MO.

4. Hlavním úkolem MO je sjednocovat činnost SZ na území statutárního města, a to zejména s ohledem na volby do zastupitelstev.

5. Financování běžné činnosti MO je zajišťováno z příspěvků ZO, které ji tvoří, a z prostředků příslušné KO podle jejich vzájemné dohody.

6. Plenárním orgánem MO je městská konference.

7. Výkonným orgánem MO je Rada MO.

8. MO nenavrhuje a nevolí delegáty na krajskou konferenci a sjezd, jinak se na MO se přiměřeně vztahují ustanovení o ZO, nestanoví-li vnitřní předpisy SZ jinak.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 15

Krajská organizace

1. Používá se zkratka "KO".

2. KO je odpovědná za činnost SZ v daném kraji a tvoří ji jednotlivé ZO příslušného kraje. KO je založena ustavující krajskou konferencí, kterou svolává a organizuje přípravný výbor tvořený předsedy jednotlivých ZO v kraji. Delegáty ustavující konference jsou všichni členové ZO v kraji. Na ustavující konferenci je vždy zvolen předseda KO, revizní komise KO a pokladník KO, přičemž na úrovni KO není kumulace funkcí přípustná. Podle počtu delegátů přítomných na ustavující konferenci KO jsou pak zvoleni místopředsedové KO a členové rady KO. Předseda nově založené KO je povinen nejpozději do 15 dnů od konání ustavující konference odeslat kopii zápisu či usnesení a prezenční listiny z ustavující konference HK. Jestliže budou všechny výše uvedené dokumenty v pořádku, zapíše HK nejpozději do 15 dnů od obdržení dokumentů nově vzniklou KO do evidence a vyrozumí o tom písemně předsedu KO. KO se pak považuje za ustavenou včetně zápisu do evidence. Jestliže budou zápisu do evidence bránit zásadní nedostatky, chybějící, neúplný nebo nečitelný zápis či usnesení nebo chybějící prezenční listina, vyrozumí HK o tomto stavu písemně předsedu KO nejpozději do 15 dnů od obdržení dokumentů a vyzve předsedu KO k odstranění či nápravě nedostatků. Jestliže tak předseda KO neučiní do 30 dnů od obdržení výzvy, svolá a zorganizuje ustavující konferenci neprodleně HK, kdy přípravný výbor tvoří dva pověřené členové předsednictva a jeden pověřený člen ÚRK. Je-li v kraji pouze jedna ZO tvoří tato ZO i KO, v tomto případě mají orgány ZO pravomoci orgánů KO. Vznikne-li v kraji další ZO, je předseda té ZO, která měla dosud pravomoc KO povinen nejpozději do 30 dnů od zaevidování nové ZO iniciovat vznik přípravného výboru a svolat ustavující krajskou konferenci."

3. KO reprezentuje stranu a jedná jejím jménem pouze v rozsahu své působnosti stanovené vnitřními předpisy strany.

4. Příjmy KO jsou určeny hospodářským řádem.

5. Nejvyšším orgánem KO je krajská konference, která je tvořena

- a) delegáty zvolenými členskými schůzemi podle klíče stanoveného RKO,
- b) členy RKO příslušného kraje,
- c) členy RR, kteří jsou členy ZO na území daného kraje,
- d) zastupiteli zvolenými za SZ do krajského zastupitelstva v daném kraji, jsou-li členy SZ.
- e) poslanci a senátoři SZ zvolenými v daném kraji.

6. Krajská konference:

- a) stanoví počet místopředsedů a členů RKO,
- b) stanoví počet členů revizní komise,
- c) volí předsedu KO, místopředsedy KO a členy RKO, pokladníka a revizní komisi,
- d) schvaluje zprávy předsedy KO o činnosti a zprávu pokladníka a revizní komise,
- e) projednává a schvaluje plán činnosti KO,
- f) projednává a rozhoduje o opatřeních navržených revizní komisí,
- g) volí kandidáty včetně jejich pořadí na kandidátní listině do voleb do krajských zastupitelstev
- h) projednává a schvaluje vlastní rozpočet, podle kterého hospodáří s majetkem svěřeným do jejího užívání, schvaluje nutné rozpočtové změny.
- i) projednává a v závažných případech schvaluje úpravy komunálních kandidátek
- j) schvaluje program pro volby do krajského zastupitelstva,
- k) volí člena RR

7. Výkonným orgánem KO je Rada KO, používá se zkratka RKO a

- a) je tvořena předsedou KO a místopředsedou KO a zvolenými členy,
- b) metodicky řídí a sjednocuje činnost ZO,
- c) navrhuje rozpočet KO a nutné rozpočtové změny,
- d) navrhuje plán činnosti KO.

8. Předseda KO

- a) reprezentuje KO,
- b) svolává schůze KO a RKO a předsedá jim,
- c) předkládá krajské konferenci výroční zprávu,
- d) zasílá schválenou zprávu o hospodaření HK a příslušným ZO.

9. Pokladník

- a) zodpovídá za svěřený majetek a řádné vedení jeho evidence,
- b) podává krajské konferenci nejméně 1x za roku zprávu o hospodaření.

10. Krajská konference se koná nejméně jedenkrát za šest měsíců, RKO a revizní komise se schází nejméně jedenkrát za dva měsíce.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 16

Sjezd

1. Je nejvyšším orgánem SZ.

2. Řádný sjezd svolává předsednictvo jednou za dva roky.

3. Mimořádný sjezd je předsednictvo povinno svolat, požádají-li o to alespoň 2/5 ZO, 2/5 KO nebo 2/5 členů SZ.

4. Nesvolá-li předsednictvo řádný či mimořádný sjezd ve stanoveném termínu nebo klesne-li počet členů předsednictva či ÚRK o více než 2/5, svolá sjezd osoba pověřená RR.

5. Sjezd je tvořen:

- a) delegáty s hlasem rozhodujícím, tj.:
delegáty zvolenými ZO podle klíče stanoveného předsednictvem
členy předsednictva SZ,
poslanci a senátoři Parlamentu ČR a poslanci EP zvolenými za SZ, jsou-li členy SZ ;
- b) delegáty s hlasem poradním, pokud nejsou delegáty s hlasem rozhodujícím tj.:
členy RR,
členy ÚRK,
vedoucími odborných sekcí, pokud nebyli zvoleni delegáty,
manažer SZ;
- c) hosty pozvanými PSZ.

6. Volba delegátů na sjezd základními organizacemi se uskuteční podle klíče stanoveného předsednictvem tak, že na určitý započatý počet členů připadne jeden delegát. Další podrobnosti volby delegátů sjezdu stanoví Jednací řád SZ.

7. Sjezd svolává předsednictvo SZ, které tak musí učinit do 15 dnů od okamžiku rozhodnutí o svolání sjezdu. Lhůta pro konání sjezdu je 8 týdnů ode dne svolání sjezdu.

8. Delegáti sjezdu musí být svoláni písemně s uvedením návrhu programu jednání minimálně 15 dnů před jeho konáním.

9. Materiály, které se mají na sjezdu projednávat nebo schvalovat, předkládá předsednictvo, které je prostřednictvím hlavní kanceláře zašle alespoň 30 dní před konáním sjezdu všem krajským a základním organizacím s výjimkou odůvodněně neodkladných materiálů, jejichž projednávání však sjezd může odmítnout. Předsednictvo předloží sjezdu materiály, jejichž předložení sjezdu podpoří alespoň jedna ZO.

10. Jména delegátů a náhradníků musí být hlavní kanceláři strany nahlášena předsedy krajských organizací nejpozději 21 dnů před termínem konání sjezdu.

11. Sjezd řídí jím zvolené pracovní předsednictvo.

12. Sjezd má zejména v pravomoci:

- a) schvalovat stanovy SZ
- b) schvalovat program
- c) schvalovat ostatní vnitřní předpisy strany,
- d) určovat základní politickou koncepci strany pro nastávající období,
- e) schvalovat zprávy o činnosti předsednictva SZ, republikové rady, parlamentních klubů a ústřední revizní komise,
- f) volit a odvolávat předsedu, místopředsedy strany a další členy předsednictva SZ,
- g) vymezovat funkce členů předsednictva,
- h) určovat počet členů ÚRK, volit předsedu a další členy ústřední revizní komise strany,
- i) volit členy republikové rady, kteří jsou voleni sjezdem.
- j) rozhodovat o sloučení strany s jinými politickými stranami či hnutími,
- k) rozhodovat o zrušení strany.

13. Výkonem svých pravomocí s výjimkou pravomocí pod bodem a), e), f), g), h), i), j), k) může sjezd pověřit RR.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 17

Republiková rada

1. Používá se zkratka "RR"

2. RR je tvořena

- a) dvaceti členy volenými sjezdem,
- b) dvěma zástupci KO volenými KK SZ,
- c) předsednictvem SZ s právem hlasovacím,
- d) poslanci a senátory Parlamentu ČR, zvolenými za SZ, kteří jsou členy SZ.

Jednání RR se mohou účastnit s právem účastnit se rozpravy poslanci Evropského parlamentu, pokud byli zvoleni za Stranu zelených. Pokud jsou členy Strany zelených, mají právo i hlasovat.

3. RR je nejvyšším výkonným orgánem SZ v období mezi sjezdy a

- a) odpovídá sjezdu za plnění sjezdem schválených usnesení, cílů a hlavních úkolů SZ a politického programu SZ,
- b) pověřuje předsednictvo realizací usnesení RR,
- c) schvaluje s pověřením sjezdu vnitřní předpisy strany:
jednací řád,
hospodářský řád,
rozhodčí a smírčí řád,
revizní řád,
etický kodex zastupitele či člena parlamentu;
- d) dále schvaluje:
 - i. rozpočet strany pro následující rok,
 - ii. volební programy,
 - iii. uzavření republikových předvolebních či povolebních koalic,
 - iv. společnou strategii voleb do zastupitelstev krajů
 - v. v závažných a odůvodněných případech úpravy kandidátek do krajských a komunálních voleb,
 - vi. strategii voleb a kandidáty do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR,
 - vii. strategii voleb a kandidáty do Senátu Parlamentu ČR,
 - viii. strategii voleb a kandidáty do zastupitelských orgánů ČR v Evropské unii,

ix. nutné rozpočtové změny.

4. RR volí svého předsedu a dva místopředsedy.

5. RR může výkonem svých pravomocí pověřit předsednictvo, s výjimkou schvalování vnitřních předpisů strany, schvalování strategie voleb a kandidátů a pravomocí pod písmenem d) bod i),v), ix)

6. RR je volena sjezdem, a to poměrným volebním systémem, přičemž každý delegát může volit nejvýše sedm navržených kandidátů do RR. Členy RR se stává dvacet kandidátů s nejvyšším počtem hlasů. V případě rovnosti počtu hlasů kandidátů na hraničním pořadí se koná další kolo s účastí pouze těchto kandidátů. Pokud se ve dvou kolech po sobě opakuje totožný nerozhodný výsledek při stejném počtu kandidátů, rozhodne mezi těmito kandidáty los. Kvóty jsou zohledněny tak, že zvoleno je nejvýše třináct členů jednoho pohlaví, sedm zbývajících míst je vyhrazeno členům druhého pohlaví tak, že automaticky je zvoleno sedm kandidátů či kandidátek s nejvyšším počtem hlasů bez ohledu na jejich skutečné celkové pořadí. V případě rovnosti počtu hlasů kandidátů či kandidátek na hraničním pořadí se postupuje způsobem popsaným výše.

7. Ustavující schůze se uskuteční nejpozději do třiceti dnů po ukončení sjezdu SZ. Ustavující schůzi i zasedání svolává předseda RR a v jeho zastoupení místopředseda RR, a není-li zvolen, pak nejstarší člen RR. RR se schází nejméně jedenkrát za šest měsíců.

8. RR je předseda povinen svolat i mimořádně ve lhůtě do 30 dnů od doručení písemné žádosti ze strany předsednictva nebo nejméně 2/5 členů RR.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 18

Předsednictvo

1. Používá se zkratka "PSZ".

2. PSZ

a) je výkonným orgánem SZ v tom období mezi sjezdy, kdy nezasedá RR,

b) je voleno sjezdem,

c) má sedm členů, tvoří je předseda, tři místopředsedové a tři další členové, kteří jsou voleni

pro předem stanovenou funkci vymezenou sjezdem na návrh RR nebo PSZ,

d) je odpovědné RR a sjezdu SZ,

e) schvaluje rozsah pověření hlavního manažera

f) schází se nejméně jedenkrát za tři týdny,

g) řeší veškeré další záležitosti, které nejsou v pravomoci jiného orgánu SZ,

h) svolává je předseda strany.

3. Pravomocí a povinnostmi předsednictva SZ je zejména:

a) zajišťovat vedení a chod strany v organizačních záležitostech a přijímat neodkladná rozhodnutí,

b) svolávat jednání sjezdu,

c) připravovat program a materiály pro jednání sjezdu a republikové rady,

d) navrhopvat a realizovat plán činnosti strany,

e) zaujímat stanoviska k aktuální politické situaci,

f) průběžná kontrola dodržování rozpočtu strany a navrhopvat nutné rozpočtové změny,

g) v případě nefunkčnosti některých funkcionářů na nižších organizačních stupních řešit situaci,

případně dát návrh na jejich zbavení funkce,

h) zajišťovat informační servis všem nižším organizačním složkám,

i) vydávat souhlas ke kandidatuře člena SZ za jiný politický subjekt, a to i v případě jeho

kandidatury jako nezávislého kandidáta.

4. Předsednictvo může některé své kompetence přenést na vedení strany, tvořené předsedou a místopředsedy či pověřit jimi některého z členů předsednictva.

5. Předsednictvo může vytvářet poradní útvary, vedené jednotlivými členy předsednictva a těsně spolupracující s příslušnými odbornými sekcemi.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 19

Předseda strany a místopředsedové

1. Předseda strany

- a) zastupuje stranu navenek je jejím oficiálním představitelem,
- b) rozhoduje v neodkladných záležitostech a provádí neodkladné úkony , pokud k tomu není zapotřebí souhlas jiného orgánu,
- c) svolává předsednictvo SZ a předsedá mu,
- d) předkládá sjezdu a RR zprávu předsedy strany,
- e) je oprávněn účastnit se jednání všech orgánů strany, pokud není členem příslušného orgánu, vystupuje s hlasem poradním.

2. Místopředsedové strany zastupují předsedu SZ v pořadí určeném sjezdem, v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy nemůže vykonávat svoji funkci zejména ze zdravotních, pracovních či jiných závažných důvodů,

3. Náplň působnosti jednotlivých místopředsedů určuje sjezd.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 20

Hlavní manažer

1. Hlavní manažer

- a) je jmenován a odvoláván předsednictvem SZ,
- b) při své činnosti je povinen řídit se pokyny předsednictva SZ,
- c) odpovídá za nakládání s majetkem SZ,
- d) řídí činnost hlavní kanceláře a je za ni zodpovědný,
- e) po schválení předsednictvem uzavírá a po vyjádření předsednictva ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci HK,
- f) na návrh KR uzavírá a na návrh KR ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci působícími v krajských kancelářích
- g) jedná jménem SZ v majetkových, hospodářských, pracovních a právních vztazích v rozsahu pověření předsednictvem,
- h) účastní se jednání RR, předsednictva a ÚRK
- i) má právo účastnit se všech jednání orgánů strany s hlasem poradním
- j) je zaměstnancem strany,
- k) musí mít uzavřenou dohodu o hmotné odpovědnosti,
- l) s funkcí hlavního manažera je neslučitelná funkce poslance a senátora PČR, poslance EP, člena vlády, či uvolněná funkce územní samosprávy.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 21

Jednání jménem Strany zelených

1. Právní subjektivitu, tedy i způsobilost k právním úkonům, má SZ jako celek.

2. Organizační složky, orgány, jednotliví členové SZ, nebo zaměstnanci SZ mohou za SZ jednat (činit právní úkony) pouze na základě plné moci udělené osobami oprávněnými jednat jménem strany nebo v takovém rozsahu, jak je jim svěřeno vnitřními předpisy strany.

3. Statutárními orgány strany jsou předseda a místopředsedové SZ. V neběžných záležitostech je potřeba podpisu dvou statutárních zástupců. Neběžnou záležitostí je zejména uzavírání politických dohod, zavazování se nad částku vyšší než 50.000,-- Kč.

4. Podepisování za SZ se děje tak, že k napsanému nebo vytištěnému názvu strany připojí předseda, případně místopředseda svůj podpis.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 22

Revizní orgány

1. Používá se zkratka "RO",

2. Revizními orgány jsou:

- a) revizor
- b) nejméně tříčlenná krajská revizní komise
- c) nejméně sedmičlenná ústřední revizní komise

3. Jsou voleny plenárními orgány dané územní úrovně a na jejich úrovni také působí.

4. Revizní orgány zejména

- a) kontrolují hospodářskou a správní činnost SZ na příslušné úrovni, zejména hospodárné a účelné využívání finančních prostředků a majetku SZ,
- b) provádějí kontroly na vyžádání, průběžné kontroly a namátkové kontroly podle vlastního uvážení,
- c) navrhují dotčeným orgánům opatření k nápravě zjištěných nedostatků,
- d) v případě závažného porušení stanov nebo jiného stranického předpisu stranickým orgánem ruší ústřední nebo krajské revizní komise rozhodnutí tohoto orgánu a výsledek jeho voleb, aniž je nahrazují vlastním rozhodnutím; to neplatí v případě, ruší-li krajská revizní komise rozhodnutí revizora ZO; rozhodnutí orgánů ZO a výsledek jejich voleb ruší krajská revizní komise, rozhodnutí orgánů KO a výsledky jejich volby ruší ÚRK, ÚRK ruší rozhodnutí PSZ a RR a výsledky jejich voleb,
- e) zřizují a garantují činnost RSO.

5. Podání, stížnosti a kontrolní zjištění zpravidla řeší nejprve revizní komise na stupni, kde problém vznikl. Pokud se zde nepodaří záležitost vyřídit, předá ji revizní komise spolu s podklady, vlastními zjištěními a doporučeními revizní komisi vyššího stupně. V případě sporu, který revizní orgán se bude podnětem zabývat, rozhoduje ÚRK.

6. Členové revizních komisí mají právo účasti na zasedání orgánů na stejné a nižší úrovni s hlasem poradním a s právem podávat návrhy, o kterých musí být hlasováno.

7. Revizní orgány jsou ve své činnosti nezávislé. Jsou povinny průběžně informovat o své činnosti plenární orgány, kterými byli zvoleny. Návrhy revizních komisí jsou dotčené orgány povinny se odpovědně zabývat a o výsledku revizní komise informovat.

8. Všichni členové a všechny orgány SZ jsou povinni poskytovat revizním orgánům součinnost, zejména tak, že se na požádání zúčastní jednání revizních a rozhodčích a smírčích orgánů a předkládají jim dokumenty a další podklady související s činností SZ, jsou-li k tomu vyzváni.

9. Ústřední revizní komise podává závazný výklad stanov a sjednocuje činnost revizních orgánů na nižších úrovních.

10. ÚRK se schází nejméně jedenkrát za dva měsíce.

11. Každý revizní orgán předkládá nejméně 1x za rok zprávu příslušnému plenárnímu a výkonnému orgánu dané úrovně a ÚRK.

12. Revizní orgány se řídí revizním řádem SZ, který předkládá ÚRK a schvaluje jej RR

[nahoru](#)

ČLÁNEK 23

Rozhodčí a smírčí orgány

1. Používá se zkratka "RSO"
2. Rozhodčí a smírčí orgány, zřizované na krajské a republikové úrovni, rozhodují spory vzniklé mezi členy SZ, orgány a organizačními jednotkami strany, rozhodují o odvolání proti rozhodnutí o uložení pořádkového opatření a dále rozhodují v případech které vnitřní předpisy SZ výslovně upravují.
3. Rozhodnutí RSO je konečné.
4. RSO zřizuje ke konkrétním kauzám a jejich činnost garantuje revizní orgán daného stupně.
5. RSO se zřizuje tak, že revizní orgán pověří jednoho svého člena předsednictvím RSO a k němu každá strana sporu jmenuje po dvou členech kolegia rozhodců.
6. Rozhodcem může být toliko člen SZ.
7. Při výběru rozhodce se přihlíží zejména k předpokladům pro jeho nezávislé a nestranné rozhodování.
8. Všichni členové a všechny orgány SZ jsou povinny poskytovat rozhodčím a smírčím orgánům součinnost, zejména tak, že se na požádání zúčastní jednání rozhodčích a smírčích orgánů a předkládají jim dokumenty a další podklady související s činností SZ, jsou-li k tomu vyzváni.
9. RSO se řídí Rozhodčím a smírčím řádem SZ, který předkládá ÚRK a schvaluje RR

[nahoru](#)

ČLÁNEK 24

Odborné sekce

1. Používá se zkratka OS.
2. Zřizuje je PSZ a jsou poradním orgánem, ve kterém jsou zastoupeni odborníci z příslušné oblasti, členové i nečlenové SZ
3. Odborné sekce
 - a) připravují podklady pro stanoviska a programové dokumenty SZ, vymezují a diskutují konkrétní i obecná odborná témata,
 - b) projednávají plnění volebního programu v dané oblasti,
 - c) zpracovávají expertní stanoviska nebo předkládají náměty, ke kterým by SZ měla zaujmout stanovisko,
 - d) připravují rešerše a podklady podle zadání předsednictva SZ,
 - e) sledují legislativní změny a komunikují s parlamentními stranami, připomínkují právní předpisy,
 - f) vyhledávají a vyzývají k diskusi odborníky v dané oblasti; pořádají odborné semináře nebo jinak prezentují politiku SZ v dané oblasti směrem ke členům SZ i veřejnosti, a to ve spolupráci s předsednictvem a v souladu s programovými cíli, programem a vnitřními předpisy strany,
 - g) vyjadřují se k dalším otázkám, které jim předloží příslušný orgán strany.
4. V čele OS stojí vedoucí OS, kterého na návrh OS jmenuje předsednictvo.

5. Stanoviska OS jsou zařazovaná do programu jednání příslušného orgánu SZ a jsou projednávána za účasti zástupce příslušné OS.

6. OS pracují dle řádu OS schváleného RR

[nahoru](#)

ČLÁNEK 25

Zásady hospodaření

1. Hospodaření SZ se řídí příslušnými ustanoveními platného zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.

2. SZ odpovídá za své závazky celým svým majetkem.

3. S majetkem SZ hospodaří PSZ na základě schváleného ročního rozpočtu.

4. PSZ může usnesením zmocnit hlavního manažera strany k hospodaření s majetkem strany ve vymezeném rámci. Toto usnesení může zrušit či změnit Republiková rada.

5. V rozsahu stanoveném rozpočtem SZ, vnitřními předpisy a na základě svého schváleného rozpočtu hospodaří se svěřeným majetkem SZ také základní, (městské) a krajské organizace.

6. Majetek SZ je ve vlastnictví SZ jako celku a jednotlivým orgánům SZ je svěřován do užívání. Tyto s ním musí nakládat hospodárně, užívat jej pouze ke stanoveným účelům a starat se o jeho řádnou ochranu, údržbu, obnovu a rozšiřování. Není-li svěřený majetek využíván nebo chráněn s péčí řádného hospodáře, je předsednictvo SZ povinno učinit bez zbytečného odkladu opatření k nápravě, případně i svěřený majetek odebrat a svěřit jej jinému orgánu SZ k užívání.

7. Podrobná pravidla pro řádné hospodaření s majetkem SZ upravuje Hospodářský řád SZ. Hospodářský řád stanoví výši členských příspěvků a lhůtu pro jejich uhrazení, pevná pravidla pro příjmy jednotlivých organizačních složek a pro rozdělování členských příspěvků, příjmů ze státního příspěvku a náhrad za volební výsledek na jednotlivé organizační složky. Z vybraných členských příspěvků se ZO vrací zpět minimálně 50 % vybrané částky.

8. Dar je možné darovat pouze SZ jako celku. Přijetí daru v hodnotě vyšší než 50.000,-- Kč schvaluje vždy předsednictvo. Zajistí-li si jednotlivá organizační složka dar, náleží jí vždy minimálně 75% z tohoto daru, zbytek náleží SZ jako celku.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 26

Vnitrostranické referendum

1) O konkrétních politických otázkách lze vyhlásit vnitrostranické referendum. Hlasovací právo v něm mají všichni členové Strany zelených.

2) Vnitrostranické referendum musí být provedeno na podnět:

- a) alespoň 1/5 členů Strany zelených nebo
- b) alespoň 1/5 základních organizací nebo
- c) alespoň 1/5 krajských organizací

3) Za provedení vnitrostranického referenda je zodpovědné předsednictvo Strany zelených.

4) Výsledek vnitrostranického referenda je platný jen tehdy, když se hlasování zúčastní nejméně polovina členů SZ. Otázky, při jejichž schvalování sjezdem je vyžadována jiná než nadpoloviční většina, musejí být schváleny i při vnitrostranickém referendu stejnou

většinou. Schválení všech ostatních otázek vyžaduje prostou většinu.

5) Předmět, o němž se rozhodlo ve vnitrostranickém referendu, se může stát předmětem dalšího vnitrostranického referenda nejdříve po uplynutí dvou let. Toto neplatí, dojde-li k podstatné změně poměrů, z nichž původní hlasování vycházelo.

6) Vnitrostranické referendum se provádí tajným hlasováním na členských schůzích ZO nebo na krajských konferencích, pokud krajská konference byla svolána dle klíče, kdy každý člen SZ daného kraje je delegátem, konaných za účasti člena revizního orgánu vyššího stupně. Bez přítomnosti člena revizního orgánu vyššího stupně je hlasování neplatné. Termín konání schůze ZO či KK, na které má proběhnout vnitrostranické referendum, je předseda ZO či KO povinen nahlásit příslušné revizní komisi a hlavní kanceláři nejméně 15 dnů předem, tak, aby bylo možno zajistit účast člena příslušného revizního orgánu.

7) Podrobnosti o provedení vnitrostranického referenda stanoví prováděcí směrnice.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 27

Zánik strany

1. O zrušení strany rozhoduje sjezd dvoutřetinovou většinou přítomných delegátů. O majetku rozhodne sjezd. Zároveň sjezd zvolí likvidátora, který provede vypořádání závazků a pohledávek strany a podá návrh na výmaz strany ze seznamu stran a hnutí.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 28

Společná ustanovení

1. Funkční období všech orgánů strany je dvouleté.

2. Všechny orgány SZ, jejich členové a členové SZ jsou při výkonu pravomocí orgánů SZ povinni spolupracovat s ostatními orgány SZ, jejich členy a členy SZ, zejména si navzájem poskytovat požadované informace, písemné materiály, a vyvíjet potřebnou součinnost.

3. Zaměstnanci SZ nemohou být voleni či jmenováni do žádného orgánu SZ. Každý člen SZ může být členem pouze jednoho revizního orgánu, členství v revizním orgánu je neslučitelné s členstvím ve výkonném orgánu.

4. Ve volených orgánech má být v každé završené trojici členů nejméně jeden člen opačného pohlaví. Pokud po kole voleb není tato kvóta naplněna, v následujícím kole se volí pouze kandidáti nedostatečně zastoupeného pohlaví.

5. Kolektivní orgány strany se řídí svými jednacími řády a mohou se usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny svých členů. Výjimku tvoří schůze ZO, která je usnášeníschopná půl hodiny po zahájení i za nepřítomnosti nadpoloviční většiny členů za předpokladu, že byla řádně svolána. V takovém případě však lze hlasovat pouze o bodech v rozesílaném programu výslovně uvedených. K přijetí usnesení je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny přítomných, není-li ve stanovách či vnitřních předpisech stanoveno jinak.

6. Jednání kolektivních orgánů všech stupňů svolává a řídí předseda, resp. vedoucí příslušného orgánu.

7. Požádají-li o to nejméně 2/5 členů jakéhokoliv orgánu SZ, musí být tento svolán ve lhůtě do 30 dnů, nestanoví-li vnitřní předpisy jinak. Program jednání jakéhokoliv orgánu SZ musí být rozeslán jeho členům vždy nejméně týden přede dnem konání jednání, nerozhodne-li příslušný orgán jinak.

8. V době nepřítomnosti předsedy příslušného orgánu nebo v době, kdy nemůže vykonávat svoji funkci zejména ze zdravotních, pracovních či jiných závažných důvodů jej zastupují místopředsedové, a to v pořadí určeném orgánem, který je zvolil.
9. Plenární orgán s výjimkou členské schůze ZO vždy volí při volbě do funkcí výkonných a revizních orgánů a při volbě delegátů náhradníky v počtu, který si stanoví.
10. Jednání každého orgánu se vždy účastní alespoň jeden člen revizního orgánu na příslušné úrovni nebo úrovni vyšší.
11. Je-li některý orgán SZ nečinný, přebírá jeho funkce nejbližší nadřízený orgán.
12. Organizační jednotka zaniká rozhodnutím 3/5 jejích členů, při zániku organizační jednotky práva a závazky přechází na nejbližší vyšší organizační jednotku.
13. Veškeré změny údajů evidovaných hlavní kanceláří jsou orgány povinny zaslat do 15 dnů od doby, kdy se o změně dozvěděly, hlavní kanceláři. Závazný seznam údajů evidovaných hlavní kanceláří vydává předsednictvo.
14. Každá osoba oprávněná nakládat s majetkem SZ musí se SZ uzavřít dohodu o hmotné zodpovědnosti. Dohody o hmotné zodpovědnosti se archivují v HK.
15. Vnitřní předpisy strany jsou:
- stanovy,
 - hospodářský řád,
 - jednací řád,
 - volební řád,
 - etický kodex zastupitele či člena parlamentu,
 - rozhodčí a smírčí řád,
 - revizní řád, jakož i další vnitřní předpisy.
19. Tato společná ustanovení platí, není-li uvedeno jinak.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 29

Seznam použitých zkratk

EP Evropský parlament
HK hlavní kancelář
HŘ hospodářský řád
KK krajská konference
KO krajská organizace
KR krajská rada
MO městská organizace
OŠ odborná sekce
PČR Parlament České republiky
PSZ předsednictvo Strany zelených
RKO rada krajské organizace
RR republiková rada
RSO rozhodčí a smírčí orgán
RZO rada základní organizace
SZ Strana zelených
ÚRK ústřední revizní komise
ZO základní organizace

[nahoru](#)

ČLÁNEK 30

Přechodná a zmocňovací ustanovení

1. Ke dni účinnosti těchto stanov dochází k zániku okresních organizací.
2. Článek 18 bod 2. písmeno c) nabývá účinnosti ke dni skončení volebního období současného předsednictva
3. Na řízení o vyloučení člena, uložení pořádkového opatření, zrušení org.jednotky, přerušení a pozastavení členství apod., zahájená před účinností těchto stanov, se přiměřeně použije ustanovení těchto stanov.
4. PSZ se zmocňuje vydat k provedení těchto stanov a v jejich rámci vnitřní předpisy jejichž schválení nepřísluší jiným orgánům.
5. Mandát poprvé zvolené Republikové rady podle těchto stanov skončí na řádném sjezdu na němž se zároveň bude volit předsednictvo.

[nahoru](#)

ČLÁNEK 31

Platnost

Tyto stanovy byly přijaty sjezdem SZ konaným v Táboře dne 27. září 2003. Stanovy SZ jsou ve znění změn, které přijaly sjezdy Strany zelených v Praze Vršovicích dne 11. prosince 2004 a v Pardubicích dne 25. září 2005.

VI. Řád primárních voleb Strany zelených pro volby do Evrop. parlamentu v roce 2009 (schválen Republikovou radou SZ dne 22. listopadu 2008)

Řád primárních voleb Strany zelených pro volby do Evropského parlamentu v roce 2009

Schválen Republikovou radou SZ dne 22. listopadu 2008

§1 Úvodní ustanovení

(1) Volby do Evropského parlamentu (dále jen volby) se konají každých pět let poměrným volebním systémem, přičemž Česká republika tvoří jeden volební obvod. Poslancem Evropského parlamentu může být na území České republiky zvolen každý občan České republiky a každý občan jiného členského státu, který je na území České republiky nejpozději druhý den voleb po dobu nejméně 45 dnů veden v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu, alespoň druhý den voleb dosáhl věku 21 let, není zbaven způsobilosti k právním úkonům a jde-li o občana jiného členského státu, není v členském státě, jehož je státním občanem, zbaven práva být volen do Evropského parlamentu. Jde-li o občana jiného členského státu, který je zároveň občanem více členských států, nesmí být zbaven práva být volen do Evropského parlamentu ani v jednom z nich. Vyhlášení a průběh voleb do Evropského parlamentu upravuje zákon č. 62/2003 Sb.

(2) Primární volby do Evropského parlamentu vyhláší PSZ nejdříve 8 měsíců před předpokládaným datem konání voleb. Pokud PSZ primární volby nevyhlásí ani 6 měsíců před předpokládaným datem voleb, učiní tak RR.

§2 První kolo primárních voleb

(1) První kolo primárních voleb proběhne na krajských konferencích KO SZ, které se uskuteční nejpozději do 17. února 2009.

(2) Kandidáty může nominovat kterákoli ZO SZ v příslušném kraji.

(3) Nejpozději před zahájením volby doloží kandidát nebo ZO SZ, která kandidáta nominovala, podepsaný Etický kodex poslance Evropského parlamentu zvoleného za Stranu zelených, pokud je takový kodex schválen, a souhlas s kandidaturou za Stranu zelených.

(4) Vlastní volba probíhá dle Jednacího a volebního řádu SZ jako volba do vícemandátového orgánu, a to odděleně pro kandidáty na prvních 5 míst kandidátní listiny a pro kandidáty na zbývajících místech kandidátky (v maximálním počtu 19).

(5) Jména zvolených kandidátů a případná související usnesení oznámí předseda KO SZ Předsednictvu SZ do 5 dnů od konání příslušné krajské konference.

§3 Seznamy kandidátů

(1) Do druhého kola primárních voleb postupují ti kandidáti, kteří byli zvoleni aspoň ve 2 krajích.

(2) PSZ sestaví seznamy kandidátů, kteří se zúčastní druhého kola primárních voleb, a to zvlášť pro kandidáty na prvních 5 míst kandidátní listiny a zvlášť pro kandidáty na zbývajících místech kandidátní listiny. Do seznamu kandidátů na prvních 5 míst zařadí ty kandidáty, kteří byli zvoleni minimálně v 5 krajích.

(3) Pokud počet kandidátů na seznamu na prvních 5 míst nedosahuje počtu 5, nebo počet kandidátů na zbývajících místech nedosahuje počtu 19, nebo genderová struktura kandidátů, kteří postoupili z prvního kola, neumožňuje respektování genderového pravidla, doplní PSZ tento seznam do stanoveného počtu kandidátů dle vlastního návrhu. Doplnění

seznamu o další kandidáty musí být zdůvodněno a doloženo podpisem Etického kodexu poslance Evropského parlamentu zvoleného za Stranu zelených, pokud je takový kodex schválen, a souhlasem s kandidaturou za Stranu zelených.

(4) Takto sestavené seznamy kandidátů předloží PSZ Republikové radě k projednání tak, aby se jednání RR uskutečnilo v termínu stanoveném v §4 toto řádu.

§4 Druhé kolo primárních voleb

(1) Druhé kolo primárních voleb probíhá na schůzi RR, která je svolána tak, aby se konala nejpozději do 2. března 2009, ne však před uplynutím lhůty pro konání prvního kola primárních voleb stanovené v §2.

(2) V druhém kole primárních voleb lze navrhnout doplnění seznamu kandidátů pouze v případě, že:

a) RR byl předložen seznam kandidátů, jejichž počet nedosahuje příslušného počtu míst na kandidátní listině, nebo
b) ani po třetím kole volby není zvolen počet kandidátů odpovídající počtu míst, na které probíhala volba.

(3) Doplnění seznamu kandidátů dle předchozího odstavce může navrhnout každý člen RR.

(4) RR rozhoduje o kandidátech uvedených na předloženém či doplněném seznamu tajnou volbou dle Jednacího a volebního řádu SZ takto:

a) prvních 5 míst kandidátní listiny je obsazováno jednotlivě, tj. volbou do jednomandátového orgánu, přičemž nominování na jednotlivá místa mohou být pouze kandidáti uvedení na seznamu kandidátů na prvních 5 míst.

b) zbylá místa kandidátní listiny jsou obsazována volbou do vícemandátového orgánu, a to volbou do devíti-mandátového orgánu pro místa 6.–14. a volbou do desetimandátového orgánu pro místa 15.–24., přičemž nominování mohou být pouze kandidáti uvedení na seznámech předložených RR, nebo ti, kteří byli doplněni dle ustanovení §4, odst 2.

(5) Kandidáti, kteří neuspěli v kterékoli volbě druhého kola primárních voleb, mohou být nominováni pro kteroukoli další volbu.

(6) Při volbě v druhém kole primárních voleb bude respektován genderový princip: v každé trojici po sobě jdoucích kandidátů musí být vždy alespoň jeden opačného pohlaví.

(7) PSZ upraví pořadí kandidátů na kandidátní listině v rámci jednotlivých bloků na místech 6.–14. a 15.–24. s ohledem na genderové pravidlo a vyvážené regionální zastoupení.

§5 Stížnost na průběh primárních voleb

(1) Stížnost na průběh prvního kola primárních voleb lze podat u Ústřední revizní komise do 5 dnů od konání příslušné krajské konference. Ústřední revizní komise o předložených stížnostech rozhodne do doby konání druhého kola primárních voleb.

(2) Stížnost na průběh druhého kola primárních voleb lze podat u Ústřední revizní komise do 3 dnů po konání druhého kola. Ústřední revizní komise o stížnostech rozhodne neprodleně, nejpozději do 8 dnů od konání druhého kola.

(3) Rozhodnutí Ústřední revizní komise je konečné.

VII. Volební řád primárních voleb pro volby do Evropského parlamentu 2009
schválen na Celostátní konferenci KDU-ČSL dne 12. října 2007)

**Volební řád primárních voleb
pro volby do Evropského parlamentu 2009**

- a) **Okresní výbory navrhnou do 31. ledna 2008 z řad členů KDU-ČSL kandidáty** pro volby do Evropského parlamentu 2009. Návrh bude neprodleně zaslán příslušnému krajskému tajemníku KDU-ČSL a generálnímu sekretáři KDU-ČSL. Shromážděné návrhy zašle generální sekretář všem krajským výborům KDU-ČSL.
- b) **Krajské výbory vyberou do 29. února 2008 z návrhů okresních výborů kandidáty**, z nichž pak bude sestavena **celostátní nominační listina** pro primární volby. Výběr bude neprodleně zaslán generálnímu sekretáři KDU-ČSL.
- c) **Celostátní konference KDU-ČSL** může navrhnout **do 28. března 2008** další kandidáty pro volby do Evropského parlamentu 2009.
- d) **Součástí návrhu pro účast v primárních volbách musí být** písemný souhlas navrhovaného se svou kandidaturou, prohlášení navrhovaného, že nekandiduje za žádnou jinou politickou stranu nebo politické hnutí a doklad o zaplacení nominačního příspěvku 10.000,-Kč.
- e) **Celostátní nominační listinu** pro primární volby sestaví ÚK KDU-ČSL **do 31. března 2008 z kandidátů vybraných krajskými výbory a z kandidátů nominovaných Celostátní konferencí KDU-ČSL**. Kandidáti budou seřazeni dle **abecedy** počátečního písmene příjmení kandidáta. U každého kandidáta bude uveden kraj, příp. kraje, které kandidáta na celostátní kandidátku navrhly. **Primární volbu provede Sjezd KDU-ČSL 2008 konaný před volbami do Evropského parlamentu 2009. Tajnou volbou** bude mít možnost každý delegát sjezdu udělit kandidátům **maximálně tolik hlasů, kolik činí 1/5 nominovaných kandidátů**.
- f) **Kandidátka KDU-ČSL pro volby do EP** bude sestavena **primární volbou na Sjezdu KDU-ČSL 2008** podle počtu získaných hlasů – čím více získaných hlasů, tím lepší postavení na kandidátce. Při vyrovnanosti hlasů rozhoduje los.
- g) **Při neúplnosti kandidátky** pro volby do EP může Celostátní výbor KDU-ČSL tuto kandidátku doplnit.

Předpoklady, které by měl splňovat kandidát KDU-ČSL do EP

- Ověřená znalost alespoň **jednoho světového jazyka** (především angličtina, francouzština) **na komunikační úrovni**.
- **Odborná kvalifikace kandidáta**. Každý z poslanců Evropského parlamentu bude zařazen do některého z více jak 20 stálých výborů parlamentu, které se zabývají konkrétními okruhy problémů legislativně upravujícími život v unii. Vysoká odbornost v politikách Evropské unie umožní jejich okamžitou orientaci v dané problematice a je předpokladem k ovlivnění konkrétních výstupů parlamentu žádoucím směrem a přispěje k růstu renomé ČR v rámci evropských společenství.
- **Celonárodní profil kandidáta**. Jedná se o požadavek daný charakterem volebního systému, v němž je Česká republika jedním volebním obvodem. Čelní

kandidáti by měli být celostátně známí a měli mít potenciál oslovit voliče v celostátním měřítku.

- **Připravenost většinu roku trávit mimo domov v ČR.** Funkce poslance EP je náročná z časového hlediska, vyžaduje ochotu a možnost pobytů mimo domov. Obvyklý roční pracovní cyklus zahrnuje dva týdny práce v Bruselu, jeden týden ve Štrasburku a jeden týden pro schůze politických skupin. Pouze 4 týdny v roce jsou určeny výhradně pro práci a pobyt evropských poslanců v jejich volebních obvodech. Během tohoto ročního cyklu mohou nastat i případné další cesty v Evropě dle konkrétních úkolů výboru nebo delegace, v nichž bude poslanec zařazen.
- **Prokázaná politická úspěšnost.** Kandidáti na čelních místech by měli být osobnosti politicky aktivní, se zkušeností z politické práce. Za měřítko politické úspěšnosti lze například považovat získání mandátu na úrovni obce, kraje, parlamentu či Evropského parlamentu. Je pravděpodobné, že pokud kandidát dokázal získat mandát, bude politicky úspěšný i na evropské úrovni. I ve volbách do EP jde totiž o získání důvěry českých voličů a u kandidáta, který již tuto důvěru jednou získal, je předpoklad, že ji získá opět.

*Volební řád a předpoklady byly schváleny na 5. zasedání Celostátní konference KDU-ČSL
12. října 2007*

ABSTRAKT

VAŇKOVÁ, J. *Primární volby v politických stranách: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2010. 84 s. Vedoucí bakalářské práce doc. Dr. Pána Lubomír, Ph.D.

Klíčová slova: primární volby, Evropský parlament, kandidátní listiny, legislativní pravomoc, rozdělení mandátů, stanovy politických stran, volební účast.

Práce analyzuje na základě studia a odborné literatury u vybraných politických stran stanovy a kandidátní listiny, sleduje průběh a výsledky voleb, tyto výsledky porovnává a shrnuje.

V průběhu zpracování byla zaměřena pozornost na umístění nejméně úspěšného jihočeského kandidáta doc. Zvěřiny a celorepublikové výsledky byly porovnány s výsledky voleb v Jihočeském kraji.

Analýzou a komparací stanov, kandidátních listin a výsledků voleb se podařilo naplnit hlavní cíle bakalářské práce, zda výběr a schvalování kandidátů pro volby do Evropského parlamentu je zakotven ve stanovách jednotlivých politických stran a v neposlední řadě porovnat, jaký vliv má na výsledky voleb sestavení kandidátních listin.

ABSTRACT

VAŇKOVÁ, J. *The primary elections of the political parties : Bachelor thesis.*
České Budějovice: The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2010. 84 p.
Supervisor: doc. Dr. Pána Lubomír, Ph.D.

Key words: primary elections, European parliament, candidate ballots, legislative power, mandate apportionment, political party rules, voter turnout.

The aim of this thesis is to analyse party rules, ballots and election results for chosen political parties, based on studies, preparations, election proceedings and outcomes, literature, party rules, information booklets, ballots, Czech daily newspapers, magazines and political discussions.

Eventually, the main attention has been given to the ballot placing of the most successful south bohemian candidate doc. Zvěřina and national election results were compared to regional election results in South Bohemia.

By thorough analysis and comparison of party rules, ballots and election results the aims of this bachelor thesis have been fulfilled.